

თიბისი ბანკი

20
18

თიბისი ბანკი სმარტ და
დიჯიტალურ გადაწყვეტილებებში
ინვესტიციების საშუალებით
სტრატეგიულ ტაქსის მომხმარებელს
ყველაზე ინოვაციურ სერვისებს.

მმართველობითი ანგარიში და
ფინანსური ანგარიშგება 2018

20
18

თბილისი ბანკი

თიბონის ბანკი TBC BANK

თიბისი ბანკი

თიბისი ბანკი¹ არის უმსხვილესი საბანკო ჯგუფი საქართველოში, რომელიც ემსახურება ქვეყნის ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 83%-ს.

სარჩევი

მმართველობითი ანგარიში

მიმოხილვა

ჯგუფის ძირითადი მაჩვენებლები - 2018 წ.	2
მოკლე მიმოხილვა	4
გენერალური დირექტორის წერილი	6

სტრატეგია და საქმიანობა

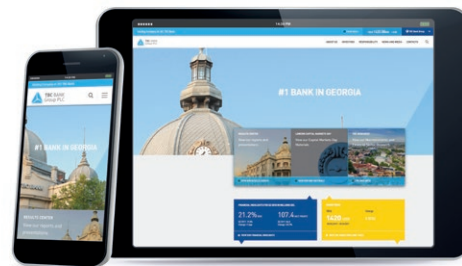
საქართველო	10
ბიზნეს მოდელი და სტრატეგია	12
დივიზიების მიმოხილვა	22
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	44
რისკის მართვა	52
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	66
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	84

მართვა

კორპორაციული მართვა	90
საზედამხედველო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები	92
მენეჯმენტის ბიოგრაფიები	96

ფინანსური ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა	100
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება	102
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება	104
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება	106
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება	108
კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები	110

დამატებითი ინფორმაციისთვის ეწვიეთ ჩვენს ვებ-გვერდს: www.tbcbank.ge

¹ თიბისი ბანკი გულისხმობს სს. „თიბისი ბანკს“ (ბანკი) და მის შვილობილ კომპანიებს (ერთად „ჯგუფი“)

მაღალი მომგებიანობა და ეფექტიანობის მაღალი დონე

ლ 433.3 მლნ
+ 19.4%
წმინდა მოგება

22.7%
+ 1.3pp
შეგება საშუალო კაპიტალზე

3.2%
0.0pp
შეგება საშუალო აქტივებზე

37.1%
- 3.7pp
სარჩების შემოსავალთან ფარდობა

მაღალი ზრდა და აქტივების ჯანსაღი ხარისხი

ლ 10,372.6 მლნ
+ 21.3%
მთლიანი სესხები (გაუფასურებამდე)

ლ 9,444.7 მლნ
+ 20.5%
მთლიანი დაკოვნიბები

3.1%
- 0.2pp
შეომამდო სესხები

მყარი კაპიტალი და ლიკვიდურობის მაღალი დონეები

12.8%
- 0.6pp
პირველადიკაპიტალი

17.9%
+ 0.4pp
მთლიანი კაპიტალი

89.1%
- 3.1pp
წმინდა სესხების დაკოვებებთან და, კლიუს საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების სასსრებთან თანაფარდობა

პირველხარისხიანი ციფრული არხები

90.6%
+ 2.3pp
ბანკპირთვის კოეფიციენტი

37.0%
+ 5.6pp
მოხილური საბანკო მომსახურების ვენებრაციის კოეფიციენტი

43.7%
+ 3.3pp
მოხილური და ინტერნეტ საბანკო მომსახურების ვენებრაციის კოეფიციენტი

თანამშრომელთა კმაყოფილების მაღალი დონე

66%
+ 11pp
ENPS

87%
- 4pp
თანამშრომელთა ჩართულობის ინდექსი

საუკეთესო მომსახურების მიმწოდებელი საქართველოში¹

მომხმარებელთა უმაღლესი
კმაყოფილება

მკაცრად
აღსაყდრებელი
საქართველოში

აღსაყდრებელი
საქართველოში
საქართველოში

გამარჯობა

გამარჯობა
საქართველოში

¹ დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „IPM“ მიერ 2018 წლის დეკემბერში საცალო მომსახურების სექტორში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით

თიბისი ბანკი დაამკვიდრებულ ლიდერია საქართველოს საბანკო სექტორში. ჩვენ ცნობილი ვართ ჩვენი ძლიერი ფინანსური შედეგებით, სრულყოფილებისადმი სწრაფვით და ინოვაციების მუდმივი ძიებით. ჩვენ ვაპყობთ იმით, რომ გვაქვს საუკეთესო ციფრული შესაძლებლობები, შეუდარებელი მომხმარებელთა კმაყოფილება და ქვეყანაში ყველაზე ცნობადი ბრენდი.

ჩვენს შესახებ

თიბისი ბანკი საქართველოში უმსხვილესი საბანკო ჯგუფია ყველა ძირითადი მარკეტინგის მიხედვით და მას უკავია ლიდერის პოზიცია ბაზარზე მთლიანი აქტივების, მთლიანი სესხებისა და მთლიანი დეპოზიტების მიხედვით. ჩვენ ასევე გვიჭირავს დომინანტური პოზიცია ჩვენს ყველა ძირითად სეგმენტში - საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებსა და კორპორატიული საბანკო მომსახურებაში. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე ვართ სხვა ფართო სპექტრის ფინანსურ მომსახურებათა მიმწოდებლებიც, მათ შორის სალიზინგო, საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო მომსახურების, ჩვენი შვილობილი კომპანიების მეშვეობით.

ჩვენი მოწინავე მრავალ-არხიანი სადისტრიბუციო პლატფორმის საშუალებით, რომელიც მოიცავს პირველხარისხოვან ციფრულ არხებსა და ფილიალების ფართო ქსელს, ვემსახურებით მომხმარებელთა ბაზას, რომელიც მოიცავს საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 83%-ს.

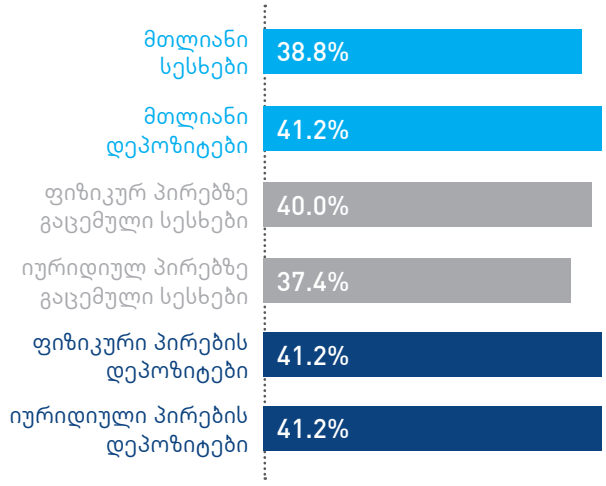
ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლები

მომხმარებელთა რაოდენობა: c.2,400,000
საცალო : c.2,300,000
მიკრო, მცირე და საშუალო საწ.: c. 130,000
კორპორატიული: c.2,800

ფილიალების რაოდენობა: 149

თანამშრომელთა რაოდენობა: c.7,100

პირველი ადგილი ბაზარზე ყველა ძირითადი მაჩვენებლის მიხედვით¹

ჩვენი მთავარი ღირებულებები

- > ბედნიერი და წარმატებაზე ორიენტირებული გუნდის შექმნა;
- > კლიენტებზე ორიენტირებული კულტურის ჩამოყალიბება;
- > მკაფიო და გასაგები ბიზნეს-მოდელის შექმნა და გულწრფელი ურთიერთობები;
- > ინოვაციური მიდგომა;
- > ძლიერი და მდგრადი ფინანსური შედეგები;
- > პოზიტიური ზეგავლენა საზოგადოებაზე.

¹ „საქართველოს ეროვნული ბანკის“ მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებულ მონაცემებზე დაყრდნობით

რით გამოვიჩვენოთ

პირველხარისხოვანი ციფრული არხები

რადგანაც ვოპერირებთ ციფრულ სამყაროში, ჩვენ უწყვეტად ვახორციელებთ ინვესტიციებს ტექნოლოგიაში და ჩვენი ოპერაციების განახლებაში, რათა შევძლოთ მომხმარებლებისთვის ბაზარზე ყველაზე ინოვაციური გადაწყვეტილებების შეთავაზება. ჩვენ ვაყვარებთ ჩვენი მსოფლიო-დონის ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციებით და იმით, რომ ქვეყანაში პირველებმა დავენერგეთ პირველი ქართულად მოსაუბრე ჩეთხოტი და ბიომეტრიული ხმის ამოცნობის სისტემა ქოლ-ცენტრში. ჩვენი ყველაზე მნიშვნელოვანი მიღწევა ამ წელს იყო „სფეისის“ გაშვება, რომელიც არის პირველი სრულიად ციფრული ბანკი საქართველოში.

მომხმარებელთა მომსახურების საუკეთესო ხარისხი

მომხმარებელთა უნაკლო მომსახურება ჩვენი დემონსტრირება და ჩვენ ვისწრაფვით იმისთვის, რომ უზრუნველვყოთ მომხმარებელთა საუკეთესო გამოცდილება ჩვენი ყველა არხის საშუალებით. ჩვენ მნიშვნელოვან დროს და ძალისხმევას ვდებთ იმაში, რომ გავიგოთ მომხმარებლების მუდმივად განვითარებადი საჭიროებები და მოვუძებნოთ გადაწყვეტილებები მათი უპირატესობების მიხედვით. ჩვენ ვინარჩუნებთ მომხმარებელთა ყველაზე მაღალ კმაყოფილების დონეს საბანკო სექტორში მიმდევრობით მრავალი წლის მანძილზე და გვიჭირავს წამყვანი პოზიცია სხვა მომსახურების მიმწოდებლებს შორის ქვეყნის მასშტაბით.

ძლიერი ბრენდი

თიბისი ბანკი არის მეტად საყვარელი ბრენდი საქართველოში. ის ცნობილია თავისი სანდოობით, მაღალი ხარისხით, ინოვაციებითა და საზოგადოების სამსახურით. ჩვენ ვმოქმედებთ კეთილსინდისიერად და გამჭვირვალედ ჩვენს ყველა წამოწყებაში და ვისწრაფვით იმისკენ, რომ შევქმნათ ღირებულება ყველა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის აქციონერებისთვის, მომხმარებლებისთვის, პარტნიორებისთვის, თანამშრომლებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის. თიბისი ბანკს ასევე მიღებული

აქვს უამრავი ჯილდო ქვეყნის, რეგიონის და საერთაშორისო მასშტაბით, მათ შორის „საუკეთესო ბანკი საქართველოში“, ავტორიტეტული საერთაშორისო ჟურნალებისგან, როგორცაა „The Banker“, „EMEA Finance“, „Euromoney“ და „Global Finance“.

კონცენტრირება ფინანსურ სერვისებზე

ჩვენ გვაქვს მკაფიო ბიზნეს-მოდელი, რომელიც კონცენტრირებულია ფინანსურ მომსახურებაზე. ჩვენ ძირითადად ჩართულები ვართ საბანკო და მასთან დაკავშირებულ საქმიანობაში და ასევე ვახორციელებთ სხვა მომსახურებათა მიწოდებასაც, რომლებიც აძლიერებენ, ამყარებენ და ქმნიან სინერგიას ჩვენს ძირითად ბიზნესთან. ასეთი მიზანმიმართული მიდგომა გვებმარება მივმართოთ ყველა ძალისხმევა იმაზე, რასაც ყველაზე კარგად ვაკეთებთ და მუდმივად ვეძებთ ახალი გზები რათა დავხვეწოთ ჩვენს მიერ შეთავაზებული მომსახურების უპირატესობები. შედეგად, ჩვენ შევიძინეთ მტკიცე ექსპერტული ცოდნა და მნიშვნელოვანი კონკურენტული უპირატესობა, რომელიც დაგვებმარება კომპანიის შემდეგ ეტაპზე გადაყვანაში.

ჩვენი სტრატეგია იყენებს ჩვენს ძირითად სიძლიერებს და ისწრაფვის შექმნას მაქსიმალური ღირებულება ჩვენი მომხმარებლებისთვის ყველაზე ინოვაციური გადაწყვეტილებების შემუშავების გზით მათი ყოველდღიური საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

გაიგეთ მეტი ჩვენი სტრატეგიის შესახებ გვერდებზე 12-21.

2 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების „ACT“ და „IPM“ მიერ ჩატარებული გამოკითხვების თანახმად.

ძვირფასო აქციონერებო,
 2018 წელი იყო შესანიშნავი წელი, რომელიც გამოირჩეოდა ძლიერი საოპერაციო და ფინანსური შედეგებით. ჩვენ მნიშვნელოვნად გავაუმჯობესეთ ეფექტიანობის დონეები, ასევე მივალწიეთ მნიშვნელოვან პროგრესს დიჯიტალიზაციის სტრატეგიაში და მოვახდინეთ ზრდისა და განვითარების ახალი შესაძლებლობების იდენტიფიცირება.

ფინანსური შედეგები

ჩვენმა კონსოლიდირებულმა წმინდა მოგება მიაღწია 433.3 მილიონ ლარს, რაც 19.4%-ით აღემატება 2017 წლის მონაცემებს. უკუგება კაპიტალზე იყო 22.7% ხოლო უკუგება აქტივებზე - 3.2%. ჩვენი მყარი მომგებიანობა ეფუძნებოდა მყარ შემოსავლებს, გაუმჯობესებულ ეკონომიკურ ეფექტურობას და რისკების გონივრულ მართვას. ჩვენ ასევე შევინარჩუნეთ მყარი წმინდა საპროცენტო მარჟა 6.8%-ზე, რაც წინა წელთან შედარებით 0.4 pp-ით მეტია, და მივალწიეთ წმინდა საკომისიო შემოსავლების სტაბილურ ზრდას 25.4%-ით წინა წელთან შედარებით. იგივე პერიოდში ხარჯების შემოსავალთან შეფარდების კოეფიციენტი შემცირდა 3.7 pp-ით და შეადგინა 37.1%, ხოლო რისკის მართვის ხარჯი იყო 1.6% ან 1.5% გაცვლითი კურსის ეფექტის გარეშე.

საბალანსო ზრდის კუთხით ჩვენი საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 21.3%-ით წინა წელთან შედარებით, რომელიც გამოიწვია ყველა ბიზნეს-სეგმენტის პორტფელის ზრდამ, რის შედეგადაც ჩვენმა საბაზრო წილმა შეადგინა 38.8%¹, რაც წინა წელთან შედარებით 0.6 pp-ით მეტია. აქტივების ხარისხი კვლავ კარგია, რომლის უმოქმედობის კოეფიციენტი არის დაბალი 3.1%. იგივე პერიოდში დეპოზიტები გაიზარდა 20.5%-ით, ამგვარად ჩვენი წილი დეპოზიტების ბაზარზე გახდა 41.2%¹, რაც წინა წელთან შედარებით 1.4 pp-ით მეტია.

ჩვენი კაპიტალის და ლიკვიდობის კოეფიციენტები კვლავ მყარია. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვენი პირველადი და მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები (CAR) „Basel III“ გაიდლაინების თანახმად იყო შესაბამისად 12.8% და 17.9%, მინიმალურ მარეგულირებელ მოთხოვნასთან - 11.8% და 16.7%-თან შედარებით. ამავდროულად, წმინდა სესხების დეპოზიტებთან თანაფარდობის + საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ დაფინანსების კოეფიციენტი იყო 89.1%, ხოლო წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR) - 126.9%.

სტრატეგიული პროგრესი და ახალი პრიორიტეტები

ჩვენ განვაგრძობთ წინსვლას ციფრული ტრანსფორმაციის კუთხით. მეოთხე კვარტალში განტვირთვის კოეფიციენტმა შეადგინა 90.6%, რაც 2.3 pp-ით მეტია წინა წელთან შედარებით და რაც ძირითადად გამოწვეული იყო ტრანზაქციების ზრდით მობილურ საბანკო მომსახურებაში. იგივე პერიოდში მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი გაიზარდა 5.6 pp-ით და შეადგინა 37.0%. მყარი ზრდა შეინიშნებოდა ციფრული არხების საშუალებით განხორციელებული გაყიდვების კუთხითაც, რომელმაც 2018 წლის დეკემბერში შეადგინა მთლიანი გაყიდვების 45.3%². ასევე ძალიან ვამაყობ საქართველოში პირველი სრულიად ციფრული ბანკით - „სფეისით“, რომელიც 2018 წლის მაისში ავამუშავეთ. „სფეისი“ არის უახლესი თაობის მობილური აპლიკაცია ყოველდღიური ფინანსების სამართავად, რომელიც გვთავაზობს უნიკალურ მომხმარებლის გამოცდილებას მარტივი პროცედურებისა და პროდუქტების და ინტუიციური დიზაინის საშუალებით. „სფეისი“ სულ უფრო პოპულარული ხდება და გვეხმარება ახალი მომხმარებლების მოზიდვასა და ასევე არსებული მომხმარებლების ხელახლა გააქტიურებაში.

რადგანაც თავს ვიმკვიდრებთ როგორც ციფრული ნოვატორები, სწრაფად უნდა ვუპასუხოთ სწრაფად

ცვლებად საბაზრო გარემოს და შევინარჩუნოთ პირველხარისხოვანი საოპერაციო ხარჯების დონეები. აქედან გამომდინარე, 2018 წელს დავიწყეთ Agile ტრანსფორმაციის პროექტი მთელი კომპანიის მასშტაბით, რომლის მიზანია უფრო მოქნილი და ეფექტური ორგანიზაციული სტრუქტურის შექმნა. 2019 წელს ვგეგმავთ ამ პროექტის მთელი ბანკის მასშტაბით გაშლას. ასევე ვაგრძელებთ კლიენტთა მომსახურებისა და საოპერაციო ოფისების პროცესების გაუმჯობესებას ფილიალების ოპტიმიზაციისა და ავტომატიზაციის გზით.

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა

ეკონომიკა განაგრძობდა გაყარებას 2018 წელს, 2017 წლის მკვეთრი აღდგენის შემდეგ. მშპ-ს ზრდა შეადგინდა 4.8%³-ს წლის ბოლოს და იყო უნივერსალური უმეტესი სექტორისთვის, რის შედეგადაც საქართველო რეგიონის ყველაზე სწრაფად მზარდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს შორის მოხვდა. ქვეყნის ძირითადმა სიძლიერებებმა: განგრძობადმა რეფორმებმა, დივერსიფიცირებულმა სავაჭრო და საინვესტიციო შემოდინებებმა და ასევე გონივრულმა მაკროეკონომიკურმა პოლიტიკამ თავისი შედეგი მოიტანა. არახელსაყრელი რეგიონალური მოვლენებისა და ქვეყნის შიგნით არსებული შედარებით მაკროეკონომიკური პოლიტიკის მიუხედავად, ეკონომიკა მდგრადი განვითარების გზაზე რჩება, რაც ასევე აისახება 2019 წლის დასაწყისში გაუმჯობესებულ საკრედიტო რეიტინგში „Fitch Ratings“-ის მიხედვით.

ექსპორტის, ტურისტული და ფულადი გზავნილების შემოდინება კვლავ შენარჩუნდა 2018 წლის პირველ ნახევარში (+ 26.4% წინა წელთან შედარებით აშშ დოლარში). თურქეთში არსებული ეკონომიკური სირთულეების, ირანზე დაკისრებული სანქციებისა და რუსული რუბლის სისუსტის შემდეგ, შემოდინების ზრდა შენელდა 2018 წლის მეორე ნახევარში (+ 14.1% წინა წელთან შედარებით), თუმცა მაინც მყარი დარჩა. რაც შეეხება მთლიანად 2018 წელს, მთლიანი შემოდინება იყო 19.4% -ით მეტი წინა წელთან შედარებით.

მიმდინარე ანგარიშის (CA) ბალანსი განაგრძობს გაუმჯობესებას. ბოლო ოთხი კვარტლის მანძილზე, რომელიც დასრულდა 2018 წლის მე-3 კვარტლით, CA დეფიციტის მშპ-თან შეფარდების კოეფიციენტი შეადგინდა 8.3%-ს, 2017 წლის 8.8%-თან შედარებით. გაუმჯობესება რამდენიმე ფაქტორით იყო განპირობებული, მათ შორის განგრძობადი პოზიტიური ტენდენციით გარე შემოდინებებში, პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებთან დაკავშირებული იმპორტის ნორმალიზებით და ასევე დაბალი ფისკალური დანახარჯებით. გაუმჯობესების ტენდენციისა და ძლიერი სეზონური ეფექტის შედეგად, 2018 წლის მე-3 კვარტალში CA-მ მიიღწია მეტობას მშპ-ს 0.3%-ით.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინება 2018 წელს შემცირდა 34.9%-ით წინა წელთან შედარებით, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო BP-ის „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის გაფართოების პროექტის“⁴ დასრულებით და ასევე ერთჯერადი გადახდებით ზოგი კომპანიის მმართველობის არარეზიდენტებიდან რეზიდენტებად ცვლილებასთან დაკავშირებით და პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებთან დაკავშირებული ვალის გადახდით. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინების მშპ-თან შეფარდების კოეფიციენტი შენარჩუნდა 7.9%-ზე - რაც იყო ნორმალური დონე 2014–2017 წლებში ზემოთხსენებული ტენდენციური შემოდინებების შემდეგ. ამ ეტაპზე პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები კვლავ არის CA დეფიციტის დაფინანსების ძირითადი წყარო.

საბანკო სექტორის სესხების ზრდა კვლავ მყარია, ხოლო ბანკის სესხების პორტფელი 2018 წელს 178%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით, მუდმივი გაცვლითი კურსით. დაკრედიტება მყარი იყო როგორც ბიზნესში ასევე საცალო სექტორებზე. ამასთანავე, 2018 წლის მაისში საცალო დაკრედიტების სფეროში ახალი რეგულაციის შემოღების შემდეგ შესამჩნევი იყო მკვეთრი შემცირება არა-იპოთეკური საცალო დაკრედიტების კუთხით.

საერთო ჯამში, საქართველოს ეკონომიკა სტაბილურად იზრდება და ხასიათდება შოკებისადმი მაღალი გამძლეობით. ეს ეფუძნება შემდეგ ფაქტორებს: შემოდინების დივერსიფიცირებული წყაროები, ინფლაციის დაბალი დონე, გონივრული ფისკალური პოლიტიკა, ტენდენციის ქვედა და გაუმჯობესებადი CA დეფიციტი და კვლავაც მყარი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინება, ნავთობის ფასების გონივრულად დაბალანსებული ზემოქმედება, გაცვლითი კურსი რომელიც სავარაუდოდ არ არის სათანადოდ შეფასებული, „საქართველოს ეროვნული ბანკის“ მიერ საერთაშორისო რეზერვების შექმნა და საცხოვრებელი უძრავი ქონების ბაზარზე ზუსტის არარსებობა. საერთო ჯამში, სოლიდური მაკროეკონომიკური საფუძვლები ქმნის ფინანსური მომსახურებისთვის მიმზიდველ გარემოს.

პერსპექტივა

მე დარწმუნებული ვარ რომ ჩვენი გრძელვადიანი სტრატეგია მოგვითმის მაღალ უკუგებას და ჩვენი აქტივობებისთვის იქნება მდგრადი ღირებულების მომტანი.

მსურს მივულოცო თიბისის მთლიან გუნდს ჩვენი შესანიშნავი შედეგები და გამოვხატო უდიდესი მადლიერება და პატივისცემა მათი თავდადებული მუშაობის მიმართ.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე
გენერალური დირექტორი
2019 წლის 25 აპრილი

1 საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით
2 გარკვეული პროდუქტების შეთავაზება ხდება დისტანციური არხებით, როგორცაა: წინასწარ დამტკიცებული სესხები, საკრედიტო ბარათები, ლიმიტის გაზრდა და ანგარიშის გახსნა
3 საქსტატის თავდაპირველ შეფასებაზე დაყრდნობით
4 დამატებითი ინფორმაცია „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის პროექტთან დაკავშირებით ხელმისაწვდომია მისამართზე: www.bp.com/en_ge/bp-georgia/about-bp/bp-in-georgia/south-caucasus-pipeline--scp-.html

წახოეცად

#WRITEINGEORGIAN

#წერექართულად

საბა
SABA

თბილისი

თიბისი ბანკი, კომპანია Microsoft-თან ერთად, მუშაობს პროექტზე, რომელიც მიზნად ისახავს ქართული ენისა და ანბანის ინტეგრირებას კომპიუტერულ სისტემებში და ტექნოლოგიურ პროდუქტებში.

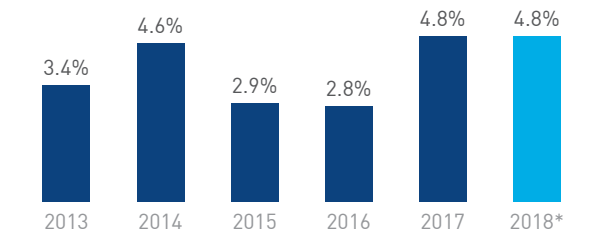
ყველას შეუძლია თავისი წვლილი შეიტანოს ამ პროცესში წინადადებების ონლაინ რეჟიმში გადათარგმნით.

www.kartulad.ge

ეკონომიკური ზრდა

ქართულმა ეკონომიკამ შეინარჩუნა მყარი მარჯვენა და 2018 წელს დაფიქსირდა მშპ-ს რეალური ზრდა 4.8%-ით, რომელიც არ შეცვლილა 2017 წლიდან. მოვლენათა ამგვარი განვითარება განსაკუთრებით აღსანიშნავია რეგიონში არსებული არახელსაყრელი გარემოსა და ქვეყნის შიდა შედარებით მკაცრი ფისკალური პოლიტიკის ფონზე. ამ დონის ზრდა კიდევ ერთხელ ხაზს უსვამს ეკონომიკის ძირითად სიძლიერეებს: უწყვეტ რეფორმებს, დივერსიფიცირებულ სავაჭრო და საინვესტიციო შემოდინებებს, ასევე გონივრულ მაკროეკონომიკურ პოზიციას.

მშპ-ს რეალური ზრდა

წყარო: საქსტატი
*თავდაპირველი შეფასება

ზრდა ფართოდ ეფუძნებოდა ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორს. 9-თვიანი მონაცემებით ეს ძირითადად განპირობებული იყო შემდეგით: ვაჭრობა და სარემონტო სამუშაოები (+ 5.7%), უძრავი ქონება (+12.7%), ტრანსპორტი და კომუნიკაციები (+6.8%), ფინანსური შუამავლობა (+15.8%) და სასტუმროები და რესტორნები (+ 7.3%). ამავე პერიოდში სამშენებლო სექტორში დაფიქსირდა შემცირება 3.8%-ით, რაც ასახავდა ერთჯერად ფაქტორებს, რომლებიც დაკავშირებული იყო მსხვილ ინფრასტრუქტურულ პროექტთან, და ასევე საჯარო ხარჯების შემცირებასთან.

ბარა შემოდინება

მიუხედავად რეგიონში არსებული შემასუსტებელი ფონისა, შემოდინება მყარად გრძელდებოდა 2018 წელსაც. 2018 წელს ექსპორტი, ტურიზმი და ფულადი გზავნილები გაიზარდა მყარი 19.4%-ით აშშ დოლარში, წინა წელთან შედარებით, რაც მეტწილად განპირობებული იყო შემოდინებით ევროპიდან, აზერბაიჯანიდან, რუსეთიდან და დსთ-ს სხვა ქვეყნებიდან. შემოდინებათა ზრდა შემცირდა 2018 წლის მეორე ნახევარში, რაც გამოწვეული იყო რამოდენიმე ეკონომიკური პარტნიორის მუშაობის ტემპის შენელებით და აშშ დოლარის გამყარებით. ქართული ეკონომიკა განაგრძობს შედარებით სტაბილურ ბაზრებთან გათანაბრებას, როგორცაა ევროკავშირი, და ამავდროულად რომელიმე კონკრეტული ქვეყნიდან შემოდინების შემცირებით. ამ თვალსაზრისით ევროკავშირი გახდა ფულადი გზავნილების შემოდინების ძირითადი წყარო, რაც შეადგენს მთლიანი გადარიცხვების 35.0%-ს, მაშინ

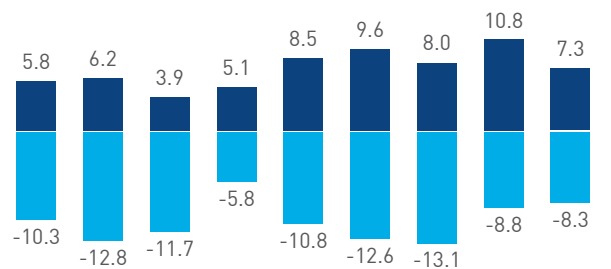
1 საქსტატის თავდაპირველ შეფასებაზე დაყრდნობით
2 დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ: www.bp.com/en_ge/bp-georgia/about-bp/bp-in-georgia/south-caucasus-pipeline--scp-.html

როცა ტრადიციული ბაზრებიდან, როგორცაა რუსეთი, რომელსაც ყოველთვის ეჭირა მოწინავე პოზიცია, გადარიცხვები შეადგენს მთლიანი გადარიცხვების 29.0%.

CA ბალანსის კიდევ უფრო გაუმჯობესება 2018 კიდევ ერთი აღსანიშნავი მომენტია. ბოლო ოთხი კვარტლის განმავლობაში, რომელიც დასრულდა 2018 წლის მე-3 კვარტლით, CA დეფიციტის მშპ-თან თანაფარდობის კოეფიციენტი იყო 8.3%, 2017 წლის 8.8%-თან შედარებით. გაუმჯობესება განპირობებულია რამდენიმე ფაქტორით, მათ შორის, გარე შემოდინებებში დადებითი ტენდენციის გაგრძელებით, პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებთან (FDI) დაკავშირებული იმპორტის ნორმალიზებით და ასევე დაბალი ფისკალური დანახარჯებით. გაუმჯობესების ტენდენციისა და ძლიერი სუბზონური ეფექტის შედეგად, 2018 წლის მე-3 კვარტალში CA-ში მეტობაც კი დაფიქსირდა მშპ-ს 0.3%-ის ოდენობით.

2018 წლის 9 თვის მონაცემებით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოდინება შემცირდა 27.2%-ით წინა წელთან შედარებით, რაც მეტწილად გამოწვეული იყო BP-ის „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის გაფართოების პროექტის“² დასრულებით და ასევე ერთჯერადი გადახდებით ზოგი კომპანიის მმართველობის არარეზიდენტებიდან რეზიდენტებად ცვლილებასთან დაკავშირებით და პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებთან დაკავშირებული ვალის გადახდით. მიუხედავად ამისა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები კვლავ რჩება CA დეფიციტის დაფინანსების ძირითად წყაროდ.

CA დეფიციტი და წმინდა FDI (მშპ-ს %)

2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 Q3 18*

CA Deficit to GDP Net FDI to GDP

წყარო: NBG, Geostat.

*ბოლო 4 კვარტლის მონაცემებით, რომელიც დასრულდა Q3 2018

ფისკალური პოლიტიკა

ფისკალური პოლიტიკა მთელი წლის განმავლობაში რესტრიქციული იყო. მიუხედავად იმისა, რომ ბიუჯეტის დეფიციტმა შეადგინა მშპ-ს 2.6% 2018 წელს, ხარჯები ძირითადად კონცენტრირებული იყო წლის ბოლოს და პირველ რიგში ასახავდა წინასწარ გადახდებს ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე. ხარჯების ზრდის სრული ზეგავლენა სავარაუდოდ თვალსაჩინო გახდება მომდევნო თვეებში, ხოლო ყველაზე ძლიერი ეფექტი შესაძლებელი იქნება 2019 წლის მე-2 კვარტალში. ამავე დროს, გადასახადების დაბრუნება გაორმაგდა, 2017 წელს არსებული 232.6 მილიონი ლარიდან 2018 წელს - 466.8 მილიონ ლარამდე, რამაც შექმნა ბიზნესისთვის უფრო ხელსაყრელი საგადასახადო გარემო და ხელი შეუწყო ზრდას.

საქართველოს სახელმწიფო ვალის პროფილი მდგრადია, რომლის დაბალი საშუალო შემონილი საპროცენტო განაკვეთი არის დაახლოებით 2.0% და ხასიათდება დაბალი საპროცენტო რისკით (მთლიანი საგარეო ვალის დაახლოებით 65.0% არის ფიქსირებული კურსის კონტრაქტები). 2018 წელს სახელმწიფო ვალის მშპ-თან თანაფარდობის კოეფიციენტი იყო 43.7%, რაც 0.5 pp-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით. საგარეო ვალის მშპ-თან თანაფარდობის კოეფიციენტი იყო 34.2% (-0.7 pp წინა წელთან შედარებით), ხოლო შიდასახელმწიფოებრივმა ვალმა შეადგინა დაახლოებით მშპ-ს 9.5% 2018 წელს (+0.2 pp წინა წელთან შედარებით).

ინფლაცია და მონეტარული პოლიტიკა

2018 წელს სამომხმარებლო ფასების ინდექსის (CPI) ინფლაცია დაახლოებით იყო სამიწუნე ნიშნულის 3.0%-ის ფარგლებში, იანვარში იყო - 4.3%, რომელიც 2018 წლის ბოლოსკენ თანდათანობით 1.5%-მდე შემცირდა. „საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა“ (სებ) შეამცირა რეფინანსირების განაკვეთი 0.25 pp-ით 7.25%-დან 7.00%-მდე 2018 წლის ივლისში. ცენტრალურმა ბანკმა განაგრძო მონეტარული პოლიტიკის ნორმალიზაცია 2019 წელს და პოლიტიკით გათვალისწინებული განაკვეთი იანვარში კიდევ 0.25 pp-ით შეამცირა, 6.75%-მდე.

მაღალი შემოდინებების, შემცირებული ნავთობის ფასებისა და, სავარაუდოდ, შესუსტებული შიდა მოთხოვნის ფონზე „სებ“-მა განაგრძო უცხოური ვალუტის რეზერვების ზრდა. საერთო ჯამში, 2018 წელს, „სებ“-მა 17-ჯერ მოახდინა ჩარევა და შეისყიდა 197.5 მილიონი აშშ დოლარი - რაც მშპ-ს დაახლოებით 1.2%-ს შეადგენს.

რაც შეეხება გაცვლით კურსებს, 2018 წლის დეკემბრის ბოლოსთვის ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში 3.3%-ით შემცირდა, ხოლო ევროსთან მიმართებაში 1.1%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით. ამავე პერიოდში, ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი გაიზარდა 8.0%-ით, ხოლო რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზრდამ შეადგინა 4.6%. ლარის რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი თავის გრძელვადიან ტენდენციებზე და ასევე საშუალოვადიან საშუალო მაჩვენებელზე ქვემოთ შენარჩუნდა.

ფინანსური სექტორი

ფინანსური სექტორი, რომელშიც ბანკები დომინირებენ, განაგრძობს ზრდას გონივრული მარეგულირებელი ჩარჩოს ფარგლებში. 2018 წლის ბოლოსათვის საბანკო სექტორის მთლიანი აქტივები 14.7%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 39.7 მილიარდი ლარი, ან მშპ-ის 96.4%.³

მთლიანი საკრედიტო პორტფელი 19.3%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და 26.6 მილიარდი ლარი შეადგინა, ან მშპ-ს 64.5%. გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით, საბანკო სესხების მოცულობა 17.2%-ით გაიზარდა. ზრდა თითქმის თანაბრად გაიყო ეროვნულ ვალუტაში გაცემულ და უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებს შორის: წინა გაიზარდა 19.5%-ით წინა წელთან შედარებით, ხოლო მეორე - 19.2%-ით წინა წელთან შედარებით (+15.4% წინა წელთან შედარებით გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით).

დეპოზიტების დოლარიზაცია შემცირდა 2.2%-ით წინა წელთან შედარებით (2.9 pp-ით გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით) და შეადგინა 63.1% 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით.

საბანკო სექტორის მომგებიანობა უცვლელი დარჩა; კაპიტალზე უკუგება შეადგინა 19.5% 2018 წელს.⁴ ამავდროულად, საკრედიტო პორტფელის ხარისხი საბანკო სექტორში კვლავ მაღალია. 2018 წლის მე-4 კვარტლის მდგომარეობით, უმოქმედო სესხების წილი⁵ მთლიან პორტფელში იყო 2.7%, რაც წინა წლის მონაცემებზე 0.1 pp-ით ნაკლებია, ხოლო წინა კვარტალთან შედარებით - უცვლელი.

წინსვლა

საქართველო კვლავ პოზიციონირებს როგორც მიზიდველი ბიზნეს გარემო, სტრუქტურული რეფორმებითა და მშპ-ს მაღალი ზრდის პოტენციალით. გარდა ამისა, 2018 წელს კიდევ უფრო კარგად გამოჩნდა ეკონომიკის მდგრადობა. ინდიკატორები, მათ შორის, დაბალი CA დეფიციტი, დაბალი სახელმწიფო ვალი და საერთაშორისო რეზერვების უფრო შესაბამისი დონეები ხელს უწყობს ქვეყანაში მაკროეკონომიკური ფონის კიდევ უფრო გაძლიერებას. უფრო მდგრადმა რისკის პროფილმა უწყვეტ სტრუქტურულ რეფორმებთან და ბიზნესისთვის ხელსაყრელ გარემოსთან ერთად ხელი უნდა შეუწყოს ინვესტიციებსა და ზრდას. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზების თანახმად, საქართველოს ეკონომიკა შეინარჩუნებს ადგილს რეგიონში ყველაზე სწრაფად მზარდ ეკონომიკებს შორის, რომლის მშპ-ს საშუალო ზრდა იქნება დაახლოებით 5.0% საშუალოვადიან პერსპექტივაში.

თიბისი კვლევის შესახებ

2018 წელს ამუშავდა თიბისი ჯგუფის ახალი ინიციატივა - „თიბისი კვლევა“. თიბისი კვლევა წარმოადგენს თიბისი ბანკის ეკონომიკური გუნდისა და თიბისი კაპიტალის ერთობლივ პროექტს, რომლის მიზანია საქართველოს ეკონომიკაში და სხვადასხვა სექტორში განვითარებული მოვლენების და ასევე რეგიონალური გარემოს ანალიზი. ერთ გუნდში თავმოყრილი განსხვავებული უნარ-ჩვევებითა და გამოცდილებით, „თიბისი კვლევა“ მოიცავს ინვესტიციებისთვის, კორპორაციებისა და უფრო ფართო აუდიტორიისთვის საინტერესო თემებს. პუბლიკაციები ხელმისაწვდომია მისამართზე: www.tbcresearch.ge

3 Q4 2018 წ. მშპ-ს თავდაპირველ შეფასებაზე დაყრდნობით;
 4 ადგილობრივ სააღრიცხვო მარეგულირებელ სტანდარტებზე დაყრდნობით
 5 NPLs ეფუძნება „IMF“-ის განმარტებას და მოიცავს სესხებს, რომელთა ძირი თანხის ან პროცენტის გადახდა გადაცილებულია 90 ან მეტი დღით.

ჩვენი ძირითადი ქლიერი მხარეები

ჩვენ გვაქვს მომხმარებელზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელი, რომელიც კონცენტრირებულია მომხმარებელთა მაღალი კმაყოფილების უზრუნველყოფაზე მათი ყოველდღიური მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების პროცესში. ჩვენი სტრატეგია ეფუძნება მდგრადი განვითარების, ინოვაციებისა და ეფექტიანობის ძირითად პრინციპებს და მისი მიზანია ღირებულების შექმნა ყველა დაინტერესებული მხარისთვის.

ბაზარზე წამყვანი კოზიციის რეალსაზღვრისა და მომხმარებლის ისტორია აქვს

- > 28.5%¹ საკრედიტო პორტფელი CAGR 2013-2018 წლებში;
- > 28.4% წმინდა მოგება CAGR 2013-2018 წლებში;
- > უკუგება საშუალო კაპიტალზე 20%-ზე მაღალი 2015 წლიდან.

ინტეგრირებული ბიზნეს მოდელი რეალსაზღვრის კონსენტირებული ფინანსური მომსახურების ბაზრის ყველა სეგმენტზე

- > ერთი საკონტაქტო წერტილი ყველა ფინანსური საჭიროებისთვის;
- > ჯგუფის აქტივების დაახლოებით 99.7% უკავშირდება საბანკო სფეროს, ლიზინგს, საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო საქმიანობას.

ქლიერი ბრენდი და რეპუტაცია

- > პირველი საბანკო არჩევანი მომხმარებლებისთვის და ასევე ერთ-ერთი ყველაზე მიმზიდველი დამსაქმებელი;
- > ქვეყნის წამყვანი კომპანია კორპორაციული პასუხისმგებლობის კუთხით²;
- > „საქართველოს საუკეთესო ბანკის“ 33 ჯილდოს მფლობელი 2002 წლიდან მსოფლიოს წამყვანი ფინანსური ჟურნალებისგან³.

პროგრესული მრავალარხინანი კლასტორმა, რეალსაზღვრის კონსენტირებული ციფრულ მომსახურებაზე

- > ჩვენი ციფრული გადაწყვეტილებები, შეუდარებელი მომხმარებლის გამოცდილების შეთავაზება წარმოადგენს ჩვენი სადისტრიბუციო პლატფორმის ძირითად ნაწილს, რამაც 2018 წელს შეადგინა ყველა ტრანზაქციის 91%;
- > ჟურნალ „Global Finance Magazine“-ის მრავალი ციფრული ჯილდოს მფლობელი, მათ შორის 5 საერთაშორისო ჯილდო და 25 ჯილდო ქვეყნისა და რეგიონის მასშტაბით (CEE) 2012 წლიდან.

მომხმარებელთა მაღალი დონის კმაყოფილება

- “მომხმარებელი უპირველეს ყოვლისა” მიდგომა – ჩვენ ვაყენებთ მომხმარებლებს ჩვენი ყველა საქმიანობისა და მომსახურების ცენტრში;
- ვისწრაფვით უწყვეტი განვითარებისკენ ინოვაციების, ციფრულ არხებში ინვესტირების და უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ინფრასტრუქტურის გზით;
- მრავალი წელია მიყოლებით ვინარჩუნებთ კმაყოფილების უმაღლეს მაჩვენებლებს საქართველოს საბანკო სექტორში ⁴.

ბიზნესის წამყვანი პარტნიორი საქართველოში

- 2018 წელს საქართველოში რეგისტრირებული ყველა კომპანიის 65%⁵ ირჩევს თიბისი ბანკს;
- ძლიერი „თიბისი ბიზნესის“ ბრენდის შექმნა ბიზნესისთვის საბანკო და დამატებითი მომსახურების ეკოსისტემის ჩამოყალიბებით.

მაღალ- მოტივირებული და ჩართული გუნდი

- თანამშრომელთა კმაყოფილების მაღალი მაჩვენებლები⁶ რომელთა ENPS არის 66%, ხოლო ჩართულობის ინდექსი - 87%;
- კორპორატიული კულტურა კონცენტრირებულია თანამშრომლობასა და მიზანსწრაფულობაზე;
- უწყვეტი ინვესტირება ჩვენს თანამშრომლებში, ზრუნვა მათ პროფესიულ განვითარებაზე, კმაყოფილებასა და კეთილდღეობაზე.

გამოცდილი მმართველი გუნდი და მაღალი ხარისხის კორპორაციული მმართველობა

- მაღალი კვალიფიკაციის მქონე და დივერსიფიცირებული ღირებულებითა საბჭო, რომელიც არის კორპორაციული მმართველობისა და ბიზნესის გამჭვირვალობის უმაღლესი სტანდარტების ერთგული;

რისკების ეფექტური მართვა

- დახვეწილი რისკების მართვის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს ჯგუფის მდგრადობას და გამძლეობას;
- ჩვენი გონივრული მიდგომა ნიშნავს რისკის დაბალ ღირებულებას, აქტივების მაღალ ხარისხს და ძლიერ კაპიტალისა და ლიკვიდობის პოზიციებს.

1 კურსის ეფექტის გარეშე ზრდა იყო 23.0%
2 დაფინანსებული CSR პროექტების მიხედვით
3 “The Banker”, “EMEA finance”, “Euromoney”, “Global Finance”
4 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიების „IPM“ და „ATC“-ის მიერ ჩატარებულ გამოკითხვებზე დაყრდნობით
5 მონაცემები მოცემულია 2018 ფინანსური წლისთვის, წყარო: www.napr.gov.ge, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
6 „თანამშრომელთა ლოიალურობის მაჩვენებელი“ და „თანამშრომელთა ჩართულობის ინდექსი“ გაიზომა დამოუკიდებელი კონსულტანტის მიერ

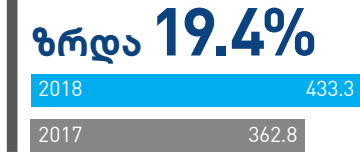
შედეგების ძირითადი მაჩვენებლები

ჩვენ ყურადღებით ვაკვირდებით პროგრესს ჩვენი სტრატეგიის შესაბამისად და შევიმუშავეთ შედეგების ძირითადი მაჩვენებლები (KPI), რომლითაც იზომება ჩვენი ფინანსური და საოპერაციო საქმიანობით მიღწეული შედეგები. აღნიშნული KPI მაჩვენებლები შესაბამისობაშია ჩვენს სტრატეგიასთან და უზრუნველყოფს დასახული მიზნების მიღწევას და მდგრად ზრდას.

2018 წელს ჩვენი წმინდა მოგება გაიზარდა 19.4%-ით წინა წელთან შედარებით. ჩვენი მდგრადი მომგებიანობა განპირობებული იყო სტაბილური შემოსავლებით, გაუმჯობესებული ხარჯების ეფექტურობით და გონივრული რისკების მართვის პოლიტიკით. ჩვენი წმინდა საპროცენტო განაკვეთის მარჯა გაუმჯობესდა 0.4 pp-ით წინა წელთან შედარებით და 2018 წელს მიაღწია 6.8%-ს, რაც განპირობებული იყო სესხების საპროცენტო განაკვეთების ზრდით და დეპოზიტების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხოლო ხარჯების შემოსავალთან თანაფარდობის კოეფიციენტი შემცირდა 3.7 pp-ით 37.1% -მდე. იმავე პერიოდში, რისკის ფასის ზრდა 0.4 pp-ით 1.6%-მდე ძირითადად გამოწვეული იყო ვალუტის გაუფასურებით და შეინარჩუნა სტაბილურობა გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით. შედეგად, უკუგება საშუალო კაპიტალზე იყო 22.7%, ხოლო უკუგება საშუალო აქტივებზე - 3.2%.

2018 წელს ჩვენი საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 21.3%-ით, რის შედეგადაც საბაზრო წილმა მიაღწია 38.8%-ს, რაც 0.6 pp-ით აღემატებოდა წინა წლის მონაცემებს. ჩვენი კაპიტალის პოზიციები მყარია, რომლის მთლიანი პირველი დონის კაპიტალი და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტები შეადგენს შესაბამისად 12.8%-ს და 17.9%-ს, რაც აღემატება მინიმალურ მოთხოვნებს: 11.8% და 16.7%. ასევე სტაბილური მიღწევები გვაქვს დიჯიტალიზაციის კუთხითაც: ჩვენი განტვირთვის კოეფიციენტი გაიზარდა 2.3 pp-ით 90.6%-მდე, ხოლო მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციისა და მობილური და ინტერნეტ საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტები გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და შეადგინა შესაბამისად 37.0% და 43.7%. ასევე ვამაყობთ, რომ ვინარჩუნებთ წამყვან პოზიციას როგორც „საუკეთესო მომსახურების მიმწოდებელი საქართველოში“. გარდა ამისა, თანამშრომელთა ჩართულობის ინდექსი და თანამშრომელთა ლოიალურობის მაჩვენებელი გამორჩეულად მაღალია.

წმინდა მოგება (მლნ. ლარი)

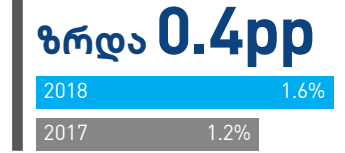
ხარჯების ფარდობა შემოსავალთან

უკუგება კაპიტალზე (ROE)

რისკის ფასი

უკუგება აქტივებზე (ROA)

პირველადი CAR (BASEL III)

ჩვენი მომხმარებელი და ღირებულებები

- ჩვენი საცალო საბანკო მომსახურებით უამრავ ფიზიკურ კლიენტს ვთავაზობთ ფართო სპექტრის და მრავალფეროვან პროდუქტებს ჩვენი მრავალ-არხიანი პლატფორმის მეშვეობით, რომელიც ქმნის განსაკუთრებულ მომხმარებლის გამოცდილებას. ჩვენ ასევე ვთავაზობთ მაღალ დონეზე პერსონალიზებულ კერძო საბანკო მომსახურებას და ინვესტიციების მართვის დახვეწილ პროდუქტებს ჩვენს შექმნილ და მაღალშემოსავლიან მომხმარებლებს
- ჩვენი კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება ეხმარება მსხვილ და საშუალო ზომის კორპორაციებს საბანკო პროდუქტებისა და მომსახურების სრული სპექტრის შეთავაზებით, ასევე საბროკერო, ფინანსური კონსულტაციისა და საბანკო გადაწყვეტილებების შეთავაზებით
- ჩვენი MSME საბანკო მომსახურება ემსახურება მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს და ასევე სტარტაპებს და სთავაზობს მათ ყველაზე კომფორტულ და ინოვაციურ საბანკო გადაწყვეტილებებს, ფართო სპექტრის არა-ფინანსურ მომსახურებასთან ერთად, ჩვენი ცნობილი ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის მეშვეობით

საიდან ვაპენერირებთ მოვლას

- ჩვენი მრავალ-არხიანი პლატფორმა, ციფრულ შესაძლებლობზე კონცენტრირებით, გვაძლევს ჩვენი ფინანსური პროდუქტების გაყიდვის მაღალ მაჩვენებელს და ასევე ოპერაციებისა და ტრანზაქციების უფრო დიდ მოცულობებს
- Big data ანალიზის გამოყენება, უფრო მეტი ჯვარედინი გაყიდვებისა და კლიენტთა ჩართულობის უზრუნველსაყოფად
- ძირითად საბანკო პროდუქტებს ერთვის საფასურზე დაფუძნებული და ინოვაციური სერვისები
- გონივრული რისკების მართვა, რომელიც ეფუძნება მკაცრ შიდა კონტროლსა და ინტეგრირებულ საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურას
- ეფექტური ბიზნეს-მოდელი ყველა არხში, რომელიც კონცენტრირებულია ეფექტურობასა და პროდუქტიულობაზე

როგორ ვუზიარებთ ჩვენს ღირებულებებს დაინტერესებულ პირებს

- მყარი და გრძელვადიანი მდგრადი უკუგების გენერირება ჩვენი აქციონერებისთვის
- კარგად მორგებული გადაწყვეტილებებისა და მომხმარებელთა უმაღლესი დონის კმაყოფილების უზრუნველყოფა
- ჩვენი თანამშრომლებისთვის გამოწვევებით სავსე და სასიამოვნო კარიერის შეთავაზება
- საზოგადოების მხარდაჭერა ფართო სპექტრის კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის აქტივობებით
- საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის და გარემოს დაცვა

ჩვენი სტრატეგია

ჩვენი სტრატეგია გულისხმობს ვიყოთ საუკეთესო ბანკი ხალხისთვის და ბიზნესისთვის, და ასევე ლიდერი ინოვაციების კუთხით საქართველოში და უფრო ფართო რეგიონში, შევქმნათ ღირებულება დაინტერესებული პირებისთვის და უზრუნველვყოთ ჩვენი ბიზნესის მდგრადი განვითარება. ჩვენი სტრატეგია მუდმივად ვითარდება, რათა უპასუხოს ახალ გამოწვევებს და აღმოაჩინოს ბაზარზე წარმოქმნილი ახალი შესაძლებლობები.

შესაბამისად, ჩვენ აქტიურად ვავითარებთ ფინანსურ სერვისებს. ვაძლიერებთ ჩვენს ძირითად საბანკო პროდუქტებს ახალი საკომისიოზე დაფუძნებული ბიზნესების გაფართოვების გზით, რაშიც ჩვენ ვხედავთ მნიშვნელოვან ზრდის შესაძლებლობებს, როგორცაა ბარათები, საბროკერო და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება და ასევე სავაჭრო ფინანსები (დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ „დივიზიების მიმოხილვის“ თავი).

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ინიციატივა არის Agile ტრანსფორმაციის განხორციელება ბანკის მასშტაბით, რათა შევძლოთ სწრაფად ცვალებადი ბაზრის გარემოზე სწრაფი რეაგირება და კონკურენტული უპირატესობის შექმნა.

ჩვენ ვაგრძელებთ ეფექტიანობის გაუმჯობესებას სხვადასხვა ინიციატივების მეშვეობით, და ამავე დროს ვინარჩუნებთ გონივრული რისკების მართვის სისტემას.

ჩვენი სტრატეგიული პრიორიტეტები

პროგრესი 2018 წელს

ლიდერის პოზიციის შენარჩუნება და მდგრადი ზრდა

ჩვენი მიზანია ლიდერის პოზიციის შენარჩუნება, ბაზართან ერთად ზრდა და ამავდროულად მომგებიანობის მაღალი დონის შენარჩუნება.

- > მთლიანი საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 21.3%-ით წინა წელთან შედარებით, რამაც ჩვენი საბაზრო წილი მთელ სესხებში გაზარდა 0.6 pp-ით წინა წელთან შედარებით 38.8%-მდე
- > უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE) გაიზარდა 1.3 pp-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 22.7%

ციფრული შესაძლებლობების უფრო მეტად გაძლიერება

როგორც ციფრული ნოვატორები, ჩვენ მუდმივად ვხვეწთ ჩვენს ციფრულ შეთავაზებებს ინტუიციური დიზაინითა და ახალი ფუნქციებით, რადგან უფრო და უფრო მეტი მომხმარებელი გადადის ჩვენს ციფრულ არხებზე.

ჩვენ ასევე აქტიურად ვთანამშრომლობთ ჩვენს ახალგაზრდა და ციფრულად გათვითცნობიერებულ მომხმარებლებთან, რათა შევიმუშავოთ ყველაზე ინოვაციური და თანამედროვე გადაწყვეტილებები, რომლებიც აკმაყოფილებენ მათ მაღალტექნოლოგიური პროდუქტებისა და მომსახურების საჭიროებებს.

- > მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 5.6 pp-ით და შეადგინა 37.0%
- > განტვირთვის კოეფიციენტის შენარჩუნება 90.6%-ზე, რაც წინა წლის მონაცემებზე 2.3 pp-ით მეტია
- > „სფეისის“ ამუშავება, რომელიც საქართველოში პირველი სრულად ციფრული ბანკია (დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 40-ე გვერდზე)

მაღალი მომგებიანობისა და მარჟების შენარჩუნება

ჩვენ ავამუშავებთ მოწინავე ანალიტიკური პროგრამა ბანკის მასშტაბით მარჟების შენარჩუნების მიზნით, სათანადო მომხმარებელთა სეგმენტაციისა, საფასო სტრატეგიის და ასევე სწორი პროდუქტის მიქსის მიზნად დასახვის გზით.

- > წმინდა საპროცენტო მარჟა (NIM) გაიზარდა 0.4 pp-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 6.8%

Agile ტრანსფორმაცია და ინვესტირება ადამიანურ კაპიტალში

ჩვენ ვაცნობიერებთ მოქნილი საორგანიზაციო სტრუქტურის მნიშვნელობას დღევანდელი სწრაფად ცვალებადი ბაზრის პირობებში, სადაც კომპანიებმა უნდა შეძლონ სწრაფად ადაპტირება და წარმოქმნილ ბიზნეს-საჭიროებებზე რეაგირება.

აქედან გამომდინარე, ამ წელს ჩვენ დავიწყეთ კომპანიის მასშტაბით Agile ტრანსფორმაციის პროცესი და 2019 წელს ვგეგმავთ რამდენიმე ეტაპად მთელი ბანკის ჩართვას.

ჩვენ ვაგრძელებთ ინვესტირებას თანამშრომლებში და ვზრუნავთ მათ განვითარებაზე, კმაყოფილებასა და კეთილდღეობაზე.

- > შეიქმნა Agile ტრანსფორმაციის დეტალური გეგმა და მიზნები
- > შეიქმნა მაღალი რგოლის მენეჯმენტის ტრანსფორმაციის გუნდი ცვლილების მართვის მიზნით
- > ENPS მაჩვენებელმა და ჩართულობის ინდექსმა მიაღწია 66% -ს და 87%-ს, რაც წინა წლის მონაცემებზე შესაბამისად 11pp-ით მეტი და 4pp-ით ნაკლებია

ეფექტიანობის და კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება

ჩვენი მიზანია პირველხარისხოვანი საოპერაციო ხარჯების დონეთა მდგრადობის მიღწევა, ჩვენი ძლიერი ციფრული შესაძლებლობებითა და მომხმარებელზე ორიენტირებული მიდგომების საშუალებით.

ამასთან დაკავშირებით 2018 წელს წამოვიწყეთ რამდენიმე ინიციატივა, მათ შორის, ფილიალების ოპტიმიზაციის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს პროდუქტზე ორიენტირებული მომსახურების მოდელიდან მომხმარებელზე ორიენტირებულ მომსახურების მოდელზე გადასვლას. ასევე შევიმუშავეთ back ოფისის პროცესების ოპტიმიზაციის გეგმა.

- > ხარჯების შემოსავალთან თანაფარდობის კოეფიციენტი შემცირდა 3.7 pp-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 37.1%
- > ხარჯების საშუალო აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი შემცირდა 0.1 pp-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 2.9%

მომხმარებლის მომსახურების უფრო მეტად გაუმჯობესება

ჩვენ მნიშვნელოვან დროსა და ძალისხმევას ვუთმობთ მომხმარებელთა საბანკო საჭიროებებისა და უპირატესობების შესწავლას და ჩვენი პროდუქტების და მომსახურების მუდმივად გარდაქმნას, რათა უზრუნველვყოთ გამორჩეული მომსახურების დონე ჩვენი ყველა არხის საშუალებით.

ჩვენი მომხმარებლების ინტერესი ჩვენი პრიორიტეტია და მზად ვართ უფრო გავამარტივოთ მათი ცხოვრება იმით, რომ ვიყოთ მათი სანდო პარტნიორი რომელიც ყოველთვის მზად არის დახმარებისთვის.

- > დასახელდა „საქართველოში საუკეთესო მომსახურების მიმწოდებლად“¹

1 და მოუკიდებელი კვლევითი კომპანია „IPM“-ის მიერ 2018 წლის დეკემბერში საჯარო სეგმენტში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით.

თიბისი ბანკის ახალი სათაო ოფისი

„თბილისის ბიზნეს ცენტრი“ თიბისი ბანკის ახალი სათაო ოფისის სახელწოდებაა, რომელიც წარმოადგენს კულტურული ცენტრის და ინოვაციური ლაბორატორიის უნიკალურ კომბინაციას. მისი თანამედროვე დიზაინის კომპლექსი იქნება ენერგოეფექტური და მოიცავს ინოვაციურ ტექნოლოგიებს. ეკოლოგიურად სუფთა გარემოს უზრუნველყოფით, გამწვანებითა და მრავალფეროვანი რეკრეაციული ზონებით, „თბილისის ბიზნეს ცენტრი“ იქნება გადასვლა ტრადიციული, დახურული და ინტროვერტირებული სამუშაო მოდელიდან უფრო მოქნილ, ღია და უფრო კომფორტულ სამუშაო გარემოზე. ახალი სათაო ოფისის დიზაინი შთაგონებულია ტრადიციული ქართული „შატის“ კოშკით, სადაც არქიტექტურული ნაგებობების ტერასული განლაგება და დიდი აივნები ჰარმონიულად ერწყმის ლანდშაფტს. ახალი სათაო ოფისის დიზაინი ეკუთვნის საერთაშორისო არქიტექტურულ კომპანიას „UNStudio“, რომელიც დაფუძნებულია ბენ ვან ბერკელის მიერ. კომპლექსის გახსნა იგეგმება მომდევნო სამი წლის განმავლობაში.

„ჩვენ ვაშენებთ სრულიად ახალი ტიპის კომპლექსს, რომელსაც საქართველოში ანალოგი არ აქვს. ახალი სათაო ოფისის კონცეფციაზე მუშაობისას ჩვენ გავაერთიანეთ თიბისი ბანკის სტრატეგია, ხედვა და ძირითადი ღირებულებები. პროექტი ასევე იქნება კატალიზატორის როლში ქალაქის ახალი უბნის განვითარებისთვის, რაც ხელს შეუწყობს სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას ფინანსური ცოდნის ცენტრისა და ინოვაციური პლატფორმის შექმნის გზით“, - განაცხადა კომპანია „UNStudio“-ს დირექტორმა და უფროსმა არქიტექტორმა ფრანს ვან ვუერმა.

საცალო საბანკო მომსახურება

2018 ქირითაღი მაჩვენებლები

40.0%

საცალო საკრედიტო ბაზრის წილი¹

41.2%

საცალო სადეპოზიტო ბაზრის წილი¹

45.3%

საცალო სესხების წილი მთლიან პორტფელში

54.0%

საცალო დეპოზიტების წილი მთლიან პორტფელში

c. 2.3 მლნ. მომხმარებელი

საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 83%

90.6%

განტვირთვის კოეფიციენტი

მიმოხილვა

თიბისი ბანკი ლიდერია საქართველოს საცალო საბანკო მომსახურების სეგმენტში, ის პირველია როგორც დეპოზიტების ისე სესხების კუთხით და შესაბამისად მისი საბაზრო წილი შეადგენს 41.2%-ს¹ და 40.0%-ს¹. ჩვენ გვაქვს მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურების მოდელი და კლიენტებს ვთავაზობთ საბანკო პროდუქტების სრულ სპექტრს მაღალი დონის მრავალ-არხიანი სადისტრიბუციო პლატფორმის საშუალებით, რომელიც კონცენტრირებულია ციფრულ არხებზე. შედეგად ჩვენი ტრანზაქციების 90.6% ხორციელდება დისტანციურად ინტერნეტ და მობილური საბანკო აპლიკაციებით, რომლებიც ჩვენი მომხმარებლის ყველაზე სასურველი კომუნიკაციის არხებია. როგორც ქვეყნის წამყვანი მომსახურების მიმწოდებელი საცალო საბანკო მომსახურების სფეროში, ჩვენ გამოვიჩვენებთ მომხმარებელთა განსაკუთრებული კმაყოფილებით, მსოფლიო დონის ციფრული არხებით, ყველაზე სანდო ბრენდით და უმაღლესი დონის ანალიტიკური შესაძლებლობებით.

2018 წელს სტრატეგიული პრიორიტეტების შესაბამისად მიღწეული პროგრესი

მომხმარებელთა კმაყოფილების გაზრდა	საუკეთესო მომსახურების მიმწოდებელი საქარველოში²
ინოვაციების ძიების გაგრძელება და ბაზარზე ყველაზე თანამედროვე გადაწყვეტილებების შეთავაზება	ჩატის „Ti-Transfer“-ის საშუალებით ფულის გადარიცხვის ინოვაციური და უსაფრთხო გზის შემოთავაზება პროდუქტების გამრავალფეროვნება ინტერნეტ და მობილური საბანკო აპლიკაციების შეთავაზებით <i>დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ</i>
შეძლებულთა სეგმენტში მომხმარებელთა რაოდენობის გაზრდა	თიბისი სტატუსის მომხმარებელთა რაოდენობა გაიზარდა 36.1% -ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 41,000
მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების გაზრდა მაღალშემოსავლიანი პირების სეგმენტში (HNWI)	მართვის ქვეშ მყოფი აქტივები³ HNWI სეგმენტში გაიზარდა 9.8%-ით წინა წელთან შედარებით 2,151 მილიონ ლარამდე

1 „საქართველოს ეროვნული ბანკის“ მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებულ მონაცემებზე დაყრდნობით; ამ კონტექსტში „საცალო“ ნიშნავს მომხმარებელ ფიზიკურ პირებს;
 2 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის „IPM“-ის მიერ 2018 წლის დეკემბერში საცალო სეგმენტში ჩატარებული გამოკითხვის საფუძველზე;
 3 AUM მოიცავს დეპოზიტებს, ობლიგაციებს და კაპიტალის წილს.

მრავალ-არხიანი სადისტრიბუციო კლაფორმა

c.529,000 ინტერნეტ ან მობილური საბანკო მომსახურების მომხმარებელი ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციებს მიღებული აქვთ ჯილდო

მომხმარებლების **95%**-ს ვკასუხოთ 15 წამის განმავლობაში

პირველხარისხოვანი ქოლ-ცენტრი, რომელიც პირველია ხმის ბიომეტრიული ამოცნობის სისტემით (აღებულია c. 231,000 ხმის ნიმუში)

149 ფილიალი

ფილიალების ფართო ქსელი მომხმარებელზე ორიენტირებული დიზაინით

c.17,000 POS ტერმინალი და **c.3,300** თვით-მომსახურების ტერმინალი

POS და თვით-მომსახურების ტერმინალების ფართო ქსელი

c.1,200 ბანკომატი

ყველაზე დიდი ბანკომატების ქსელი საქართველოში პარტნიორ ბანკებთან ერთად.

c.241,000 ინტერნეტ მომხმარებელი

პირველი ქართულად მოსაუბრე ჩეთ-ბოტი Ti-Bot ხელმისაწვდომია „Facebook“-ის Messenger აპლიკაციაში

საცალო ქვანახევნობა

ჩვენ ვემსახურებით 2,3 მილიონზე მეტ საცალო მომხმარებელს, რაც შეადგენს საქართველოს ზრდასრული მოსახლეობის დაახლოებით 83%-ს. იმისთვის, რომ ჩვენს მომხმარებელს უფრო ეფექტურად მოვემსახუროთ, ჩვენი მომხმარებლები დავაჯგუფეთ სამ ქვესეგმენტად: მაღალშემოსავლიანი მომხმარებლები (HNWI), შექმნილი მომხმარებლები (თიბისი სტატუსი) და მასობრივი საცალო მომხმარებლები. ეს საშუალებას გვაძლევს შევთავაზოთ თითოეულ მომხმარებელს ყველაზე კომფორტული საბანკო მომსახურება.

მომხმარებლების რაოდენობა	TBC		
	მას. საცალო	სტატუსი	HNWIs
რაოდენობა	c. 2.3 მლნ	c.41,000	c.2,400
საკრ. პორტ. წილი	51.1%	46.4%	2.5%
დეპოზიტების წილი	38.7%	30.6%	30.7%
ჯვ. გაყიდვების კოეფ.	3.65	8.55	6.51

თიბისი ბანკი იყო პირველი ბანკი, რომელმაც საქართველოში შემოიტანა კერძო საბანკო მომსახურება 10-ზე მეტი წლის წინ და რომელმაც დაამკვიდრა მომსახურების მაღალი სტანდარტები. ჩვენ ვცდილობთ, ვიყოთ კერძო საბანკო მომსახურების კლიენტების პირველი არჩევანი და ვარგად ვიცნობდეთ კლიენტების საჭიროებებსა და მიზნებს, რათა უზრუნველვყოთ ისინი გადაწყვეტილებების სრული და პერსონალიზებული სპექტრით და დავამყაროთ მათთან გრძელვადიანი პარტნიორობა. გამორჩეული კერძო საბანკო მომსახურების მიწოდების კუთხით ჩვენი უწყვეტი ძალისხმევის აღიარება იყო 2018 წელს თიბისი ბანკის დასახელება „საქართველოში საუკეთესო კერძო ბანკად“ უკვე მეოთხედ ჟურნალების „Professional Wealth Management (PWM)“ და „The Banker“ მიერ.

თიბისი სტატუსი

თიბისი სტატუსი ემსახურება დაახლოებით 41,000 შექმნილ მომხმარებელს საქართველოში და უზრუნველყოფს მათთვის განსაკუთრებული საბანკო მომსახურების მიწოდებას, რომელიც მორგებულია მათ კონკრეტულ საჭიროებებზე. ჩვენი ღირებულებებია:

- ინდივიდუალური მიდგომა და გრძელვადიანი ურთიერთობა;
- მომხმარებელთა განსაკუთრებული გამოცდილება;
- მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი პირადი ბანკირები;
- პერსონალიზირებული საბანკო პროდუქტები და მომსახურება;
- მათთვის გამოყოფილი მრავალ-არხიანი მომსახურება გაფართოებული შესაძლებლობებით და მყარი ფოკუსირებით ციფრულ მომსახურებაზე;
- თიბისი სტატუსის კონსიერჟის ბევრი მომსახურება, რომლებიც მორგებულია მომხმარებლის ცხოვრების სტილზე;
- ექსკლუზიური ღონისძიებები და სპეციალური ფასდაკლებები ქვეყანაში გამართულ მთავარ კულტურულ ღონისძიებებზე, მათ შორის თიბისი ბანკის ყოველწლიურ ჯაზ-ფესტივალზე.

რადგან ჩვენი მომხმარებლების კომფორტი ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენთვის, ჩვენ მუდმივად ვახალბეთ ჩვენს ციფრულ შეთავაზებებს და საშუალებას ვაძლევთ

მათ ყოველდღიურ ტრანზაქციითა უმეტესობა დისტანციურად განახორციელონ. შედეგად, მობილური და ინტერნეტ საბანკო მომსახურების პენეტრაციის კოეფიციენტი იყო 82.7% თიბისი სტატუსის კლიენტებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც წინა წელთან შედარებით 3.5%-ით მეტია.

ძირითადი მაჩვენებლები¹

2,158 მლნ
გაიზარდა 38.7% -ით YoY - TBC სტატუსის საკრედიტოპორტფელი

1,563 mln
გაიზარდა 23.9%-ით YoY - TBC სტატუსის დეპოზიტების პორტფელი

მაღალშემოსავლიანი მომხმარებლები (HNWI)

ჩვენ ვემსახურებით 2,400-ზე მეტ მაღალშემოსავლიან რეზიდენტ და არარეზიდენტ ფიზიკურ პირებს 40-ზე მეტი ქვეყნიდან. ჩვენს მაღალშემოსავლიან მომხმარებლებს ვაწვდით მათზე მორგებულ საბანკო პროდუქტებსა და მომსახურებას და ასევე ვუწვევთ მათ კონსულტაციას საქართველოში სხვადასხვა საინვესტიციო შესაძლებლობებთან დაკავშირებით. ასევე ჩვენი წარმომადგენლობა გვაქვს ისრაელში - „TBC Invest“, რაც საშუალებას გვაძლევს უფრო ეფექტურად მოვიზიდოთ არარეზიდენტი კლიენტები ისრაელიდან.

ჩვენ ვემსახურებით მაღალშემოსავლიან კლიენტებს VIP სერვის-ზონებში, რაც აერთიანებს კომფორტს, ფუფუნებასა და პრივატულობას. უფრო გამოცდილი პირადი ბანკირები არიან კონსულტანტები და ქონების დამგეგმავები, რომლებიც აყალიბებენ ხანგრძლივ ურთიერთობებს ჩვენს მაღალშემოსავლიან კლიენტებთან.

ჩვენს მაღალშემოსავლიან კლიენტებს ვთავაზობთ დახვეწილ საბროკერო და საინვესტიციო საბანკო მომსახურებას ჩვენი შვილობილი კომპანიის, „თიბისი კაპიტალის“ მეშვეობით. 2018 წელს, „თიბისი კაპიტალის“ მიერ გაცემული ობლიგაციების უმრავლესობა შეიძინეს ჩვენმა მაღალშემოსავლიანმა კლიენტებმა, რამაც საშუალება მისცა მათ მოეხდინათ თავიანთი ინვესტიციების დივერსიფიკაცია. გარდა ამისა, „LS Opportunities Fund - Frontier Senior Income (FSI)“-თან პარტნიორობით შევიმუშავეთ ექსკლუზიური საინვესტიციო პროდუქტი, ლუქსემბურგში მდებარე საინვესტიციო ობიექტი, რომელსაც მართავს „Thales Investments“. ფონდი ინვესტირებას ახორციელებს მაღალ-დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რომელიც მკაცრად აკონტროლებს კრედიტისა და საოპერაციო რისკებს.

მთავარი მიღწევა 2018 წელს

- 2018 წ., ჩვენი საცალო საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 18.1%-ით² 4,699 მილიონ ლარამდე, რაც ძირითადად გამოწვეული იყო იპოთეკების მატებით, რომელიც საცალო კრედიტების პორტფელის 57.7%-ს შეადგენდა. სამომხმარებლო სესხების შემცირება განპირობებულია არაუზრუნველყოფილი საკრედიტო პორტფელის შემცირებით, რაც უკავშირდება „სებ“-ის მიერ 2018 წლის მაისში მიღებულ რეგულაციას.

იმავე პერიოდში სახელმწიფო დეპოზიტები 16.6% -ით გაიზარდა 104 მლნ. ლარამდე, რაც გამოწვეული იყო როგორც ვადიანი და მიმდინარე, ისე დაგროვებითი ანგარიშების ზრდით. სახელმწიფო დეპოზიტების ფინანსური მარცხელების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია თავში „ფინანსური შედეგების მიმოხილვა“ 84-88-ე გვერდებზე.

- ▶ საოპერაციო ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით დაიწყო ფილიალების ოპტიმიზაციის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მომსახურების მოდელის გარდაქმნას პროდუქტზე ორიენტირებულიდან მომხმარებელზე ორიენტირებულ მოდელად. ვგეგმავთ ჩავანაცვლოთ ფილიალში არსებული პოზიციები გაყიდვების უნივერსალური პერსონალით - ფინანსური მრჩევლებისა და მომსახურების მენეჯერების პოზიციებით, უფრო ინტეგრირებული მომხმარებელთან ურთიერთობის სისტემით. 2018 წელს პროექტი საპილოტე რეჟიმში გაეშვა ორ ფილიალში და ვგეგმავთ ეს მოდელი თიბისი ბანკის ყველა ფილიალში დავანერგოთ.
- ▶ დიჯიტალიზაციის კუთხით 2018 წელს გამორჩეული შედეგები გვქონდა:
 - ▶ წლის განმავლობაში ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციებს დავატარებდით ახალი პროდუქტი, მათ შორის საკრედიტო ბარათების განახლება და ლიმიტის შეცვლა, პარკინგის ნებართვის შექმნა და მანქანის ჯარიმების ავტომატური გადახდა.
 - ▶ წლის ბოლოსთვის მობილური საბანკო მომსახურების პენეტრაცია გაიზარდა 5.6 pp-ით და შეადგინა 37.0%, ხოლო მობილური ან ინტერნეტ საბანკო მომსახურების პენეტრაციის დონე გაიზარდა 3.3 pp-ით და შეადგინა 43.7%.
 - ▶ ასევე ვამყობთ, რომ 2018 წელს ჩვენი ინტერნეტ ბანკი დასახელდა მსოფლიოში „საუკეთესო ინტეგრირებულ სამომხმარებლო საბანკო საიტად“ ჟურნალ „Global Finance magazine“-ის მიერ, რასაც ემატება მრავალი ჯილდო ციფრული მომსახურების მიმართულებით ქვეყნისა და რეგიონის მასშტაბით.
- ▶ Ti-bot, ქართულენოვანი ჩეთბოტი სულ უფრო პოპულარული ხდება ჩვენს კლიენტებს შორის. 2018 წლის მარტიდან Ti-bot-მა მიიღო დაახლოებით 14.4 მილიონი მოკლე ტექსტური შეტყობინება და მოიზიდა დაახლოებით 241,000 მომხმარებელი. მარტივი ტრანზაქციების გარდა, რომელთა განხორციელებაც შეუძლია Ti-bot-ს, 2018 წელს დავამატეთ ინოვაციური და უსაფრთხო ფულადი გზავნილების სისტემა ჩეთის გაფართოვების ფუნქციონალის საშუალებით „Ti-Transfer“. „Ti-transfer“-მა, რომელიც შემუშავდა ამ სფეროში ლიდერ კომპანიასთან „Pulsar AI“ პარტნიორობით, უკვე მოიპოვა საერთაშორისო აღიარება და ის დასახელდა „საუკეთესო ალტერნატიული გადახდების პროექტად“ „FStech“-სა და „Retail Systems“-ის მიერ ორგანიზებულ „გადახდების დაჯილდოების“ ცერემონიაზე
- ▶ ასევე შესანიშნავ შედეგებს მივაღწიეთ საბარათე ბიზნესშიც:
 - ▶ 2017 წელს ახალი ლოიალობის პროგრამის „ერთგულის“ წარმატებით გაშვების შემდეგ, საკრედიტო ბარათების გაყიდვების ზრდა გაგრძელდა და 2018 წლის ბოლოსთვის ჩვენმა საბანკო წილმა შეადგინა 44.9%.³
 - ▶ სადებეტო ბარათების კუთხით კი 2018 წლის აგვისტოში შევქმენით ახალი პროდუქტი

„ჩემი სახელმწიფო ბარათი“, ხელფასებისა და თვითდასაქმებული მომხმარებლებისთვის, რომლებიც ხელფასს იღებენ ნაღდი ფულით ან სხვა ბანკში, და არ არიან ჩართული ჩვენს სტანდარტულ სახელმწიფო პროგრამაში. ეს ბარათი საშუალებას აძლევს ასეთ მომხმარებელს დააგროვოს მათი ყოველთვიური შემოსავალი და ისარგებლოს გამარტივებული პროცედურით საკრედიტო პროდუქტების მიღების დროს. ბარათი აღმოჩნდა წარმატებული და მისი შემოღების შემდეგ 26,000-ზე მეტი ბარათი გავყვეით.

- ▶ ასევე ვზრდით ჩვენს თანამშრომლობას ახალგაზრდა ქართველებთან და ვთავაზობთ მათთვის მორგებულ სპეციალურ ახალგაზრდულ ბარათებს. ჩვენ გვაქვს პარტნიორული შეთანხმებები ყველა დიდ უნივერსიტეტთან საქართველოში, რომელიც მოიცავს საქართველოში არსებული სტუდენტების 48.0% -ს.
- ▶ გარდა ამისა, 2018 წლის ბოლოს ჩვენ შემოვიღეთ სასაჩუქრე ბარათები საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო ცენტრებთან თანამშრომლობით.

▶ ვაგრძელებთ ჩვენი თანამედროვე მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობების გამოყენებას და 2018 წლის განმავლობაში ჩავატარეთ ბაზრის საფუძვლიანი კვლევა მთელს მსოფლიოში ანალიტიკის გამოყენების საუკეთესო პრაქტიკის იდენტიფიცირებისა და მათი თიბისი ბანკთან შესაბამისობის შეფასების მიზნით. ჩვენს ანალიზზე დაყრდნობით, გამოვავლინეთ რელევანტური გამოყენების შემთხვევები თითოეული დანაყოფისთვის და შევიშუშავთ მომდევნო 3 წლის მოქმედების გეგმა. პირველი პროექტი განხორციელდა 2018 წლის ნოემბერში და ითვალისწინებდა სამომხმარებლო კრედიტის ფასების ოპტიმიზაციას და საკრედიტო ლიმიტის მართვას, სამომხმარებლო საკრედიტო მომსახურების მოგებიანობის გაზრდის მიზნით. 2019 წელს უფრო მეტი პროექტის განხორციელებას ვგეგმავთ. პარალელურად, ვქმნით ძლიერ ადგილობრივ ანალიტიკურ გუნდს, საუკეთესო ნიჭიერი კადრების აყვანისა და გადამზადების გზით და ასევე ვქმნით დიდ მონაცემთა ინფრასტრუქტურას.

2019 წლის სტრატეგია

- ▶ ძლიერი ფოკუსირება მომხმარებლებზე: დამატებითი ღირებულების მომსახურების შექმნა ჩვენი მომხმარებლების ქვესეგმენტებში, რათა გავზარდოთ მათი ჩართულობა და კმაყოფილება
- ▶ ტექნოლოგიური ლიდერობის გაძლიერების გაგრძელება ბაზარზე ყველაზე ინოვაციური ციფრული გადაწყვეტილებების შეთავაზებით
- ▶ მონაცემების საფუძველზე ოპერირებად კომპანიად გარდაქმნა და თანამედროვე მონაცემების ანალიზის შესაძლებლობების კიდევ უფრო განვითარება, რათა გავზარდოთ მომგებიანობა და ეფექტურობის დონეები და ასევე გავზარდოთ მომხმარებელთა კმაყოფილება და ჩართულობა

1 მენეჯმენტის აღრიცხვის საფუძველზე
 2 ზრდა რე-სეგმენტაციის ეფექტის გამორიცხვით - Q1 2018 წელს, 236 მლნ. ლარი გადავიდა სახელმწიფო მომსახურების პორტფელიდან MSME პორტფელში
 3 „სებ“-ის მონაცემებზე დაყრდნობით

„Ti Bot-ი შესანიშნავი პარტნიორია ახალგაზრდა თაობისთვის. მე მას ვიყენებ მისი გაშვების მომენტიდან და ის საშუალებას მაძლევს შევასრულო ყოველდღიური საბანკო ტრანზაქციები, როგორცაა მობილური ტელეფონის ანგარიშის შევსება და P2P გადარიცხვები ძალიან მარტივი და ინტერაქტიული გზით. განსაკუთრებით მომწონს კომუნიკაცია Ti Bot-თან ხმოვანი შეტყობინებების გაგზავნით რადგან ყოველთვის მეჩქარება და მჭირდება ინფორმაციის სწრაფად მიღება.“

რიმა ცაგარეიშვილი,

„ივ როშე კოსმეტიკის“ ფილიალის მენეჯერი

„ძალიან მომწონს Ti Bot, რადგან მასთან კომუნიკაცია სახალისო და მარტივია. საბანკო ოპერაციების ჩატარება „Facebook Messenger“-ის საშუალებით შესანიშნავად შეესაბამება ახალგაზრდებს, რომლებიც დიდ ნაწილს „Messenger“-ის აპლიკაციაში ატარებენ და ბევრად უფრო კომფორტულად გრძნობენ თავს Ti Bot-თან კომუნიკაციის დროს ვიდრე მობილურ საბანკო მომსახურების აპლიკაციაში შესვლით. ჩემი საყვარელი ფუნქცია არის უახლესი ფუნქციონალი, Ti transfer, რომელიც საშუალებას მაძლევს გავუგზავნო ფული ჩემს მეგობრებს მათთან საუბრის დროს „Messenger“-ის აპლიკაციაში ისე, რომ არ გავიდე საუბრიდან.“

ზვიად ტატუნაშვილი,

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის სტუდენტი

ახალგაზრდა თაობა დაუმეგობრდა TI-BOT-ს

Ti-Bot არის პირველი ქართულენოვანი ჩეთბოტი, რომელიც ხელმისაწვდომია „Facebook messenger“-ის აპლიკაციის საშუალებით. ეს არის ინოვაციური და სახალისო არხი, რომელიც საშუალებას აძლევს ჩვენს მომხმარებელს, განახორციელოს მარტივი საბანკო ოპერაციები და ასევე აწვდის მას სასარგებლო ინფორმაციას თიბისი ბანკის პროდუქტების, გასართობი ღონისძიებების და ამინდის პროგნოზის შესახებ. ჩვენ ვაფასებთ ჩვენი მომხმარებლის უკუკავშირს დავამატოთ ახალი ფუნქციონალები და შესაძლებლობები, რათა მუდმივად გაუმჯობესდეს მომხმარებელთა გამოცდილება. ამ მიზნით, ჩვენ შევქმენით სპეციალური ჯგუფი „Facebook“-ზე, სადაც ჩვენს ციფრული მომსახურების მოყვარულ მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოგზავნონ რეკომენდაციები და კომენტარები Ti Bot-თან დაკავშირებით.

რიმა ცაგარეიშვილი არის „ივ როშერის კოსმეტიკური მაღაზიის“ ფილიალის მენეჯერი და ჩვენი Facebook ჯგუფის აქტიური წევრი. ის აქტიურად არის ჩართული Ti Bot-ის გამოცდაში და გვაწვდის თავის ღირებულ მოსაზრებებს.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის სტუდენტი ზვიად ტატუნაშვილი გვეხმარება Ti Bot-ის გამოცდაში მის გაუმჯობესებთან დაკავშირებით შემოთავაზებების მოწოდებით.

კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო მომსახურება (CIB)

2018 წლის ძირითადი მაჩვენებლები

37.4%

კორპორატიული საკრედიტო ბაზრის წილი¹

30.6%

კორპორატიული სესხების წილი მთლიან პორტფელში

41.2%

კორპორატიული სადეპოზიტო ბაზრის წილი¹

35.2%

კორპორატიული დეპოზიტების წილი მთლიან პორტფელში

47.4%

კორპორატიული გარანტიების ბაზრის წილი¹

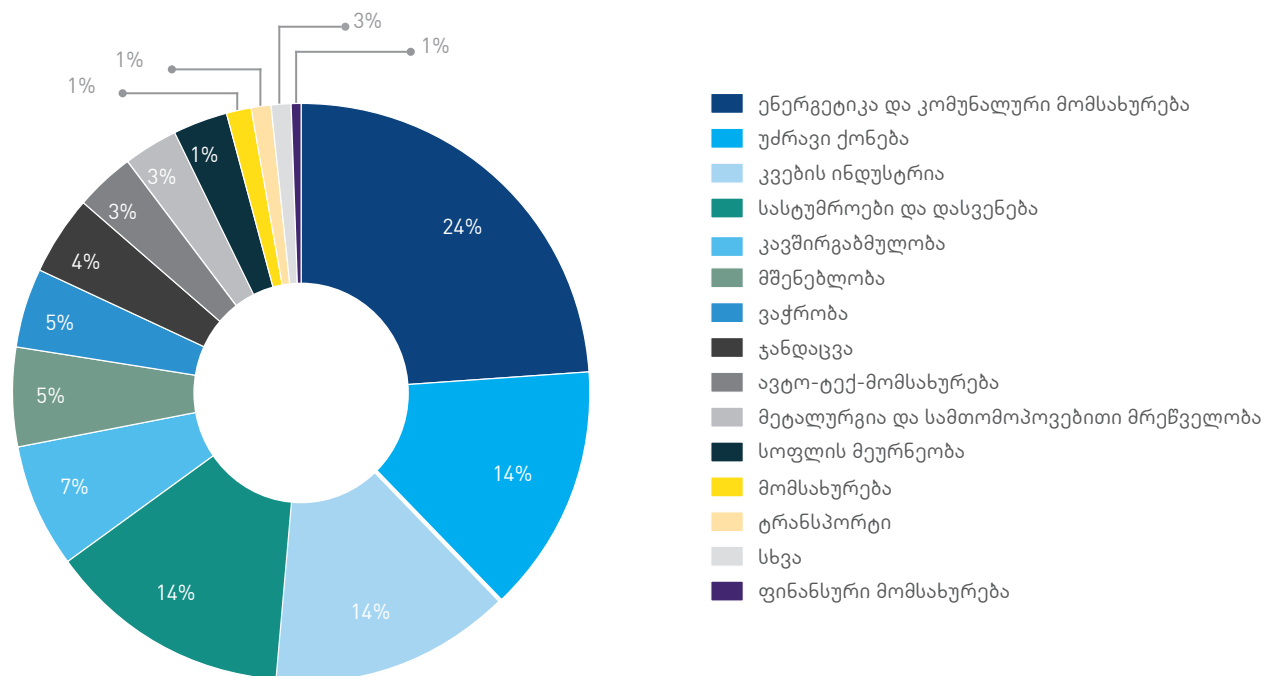
с.2,800

მომხმარებელთა რაოდენობა

მიმოხილვა

თიბისი ბანკი არის ლიდერი საქართველოს ბაზარზე კორპორატიულ სეგმენტში, რომელსაც მოწინავე პოზიციები უჭირავს ყველა ძირითადი კორპორატიული საბანკო პროდუქტის კუთხით, მათ შორის სესხების, დეპოზიტების და საგარანტიო პორტფელის მიმართულებით. ჩვენ ვემსახურებით 2,800-ზე მეტ კორპორატიულ კლიენტს და გვაქვს კარგად დივერსიფიცირებული პორტფელი საქართველოს ეკონომიკის ყველა სექტორში მყარი მონაწილეობით. ჩვენ დაქირავებული გვყავს 120-ზე მეტი მაღალკვალიფიციური პროფესიონალი კადრი საბანკო სფეროში, რომელთაც აქვთ ამ სექტორის ღრმა და ყოვლისმომცველი ცოდნა. ჩვენი ბანკირები კომპანიებს სთავაზობენ მათზე მორგებულ გადაწყვეტილებებს და ცდილობენ მათი ფინანსური და კაპიტალის სტრუქტურის ოპტიმიზაციას და ასევე მათ დახმარებას ბიზნესის გაზრდასა და განვითარებაში. ჩვენი კლიენტების უფრო დახვეწილი პროდუქტების მოთხოვნებზე რეაგირების მიზნით, ასევე აქტიურად ვავითარებთ საინვესტიციო საბანკო მომსახურებას ჩვენი შვილობილი კომპანიის "თიბისი კაპიტალის" მეშვეობით. ჩვენ გამოვირჩევით საკონსულტაციო მომსახურებაზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელით, მომხმარებლის განსაკუთრებული გამოცდილებით, მოწინავე სავაჭრო ფინანსებისა და ძლიერი პროექტის ფინანსების/სინდიკაციის შესაძლებლობებით და ასევე ძალიან გამოცდილი და პროფესიონალი გუნდით.

კორპორატიული საკრედიტო პორტფელის ჩაშლა სექტორების მიხედვით

პროგრესი სტრატეგიული პრიორიტეტების მიხედვით 2018 წელს

კაპიტალის ბაზრებისა და საინვესტიციო საბანკო ბიზნესის განვითარების დაჩქარება საქართველოში და რეგიონში ამ სფეროში ჩვენი ოპერირების გაზრდა

თიბისი კაპიტალის მიერ გამოშვებული და დარეგისტრირებული ობლიგაციები გაიზარდა 400%-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 305 მილიონი ლარი, რაც შეადგენს 2018 წელს საქართველოს საფონდო ბირჟაზე მთლიანად გამოშვებული და დარეგისტრირებული ობლიგაციების 55%-ს

საქართველოს რეგიონებში და შუალედურ კორპორატიულ სეგმენტში ჩვენი დაფარვის კიდევ უფრო გაძლიერება

ასეთი მომხმარებლების საკრედიტო პორტფელი და საპროცენტო შემოსავალი გაიზარდა შესაბამისად 28.4%-ით და 29.4%-ით წინა წელთან შედარებით

კორპორატიული კლიენტების პენეტრაციის გაზრდა თიბისი ბანკის სერვისებითა და პროდუქტებით

ჩვენი კორპორატიული კლიენტების მიერ განხორციელებული POS ტრანზაქციების რაოდენობა და მოცულობა გაიზარდა შესაბამისად 156%-ით და 145% -ით წინა წელთან შედარებით

1 „სებ“-ის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებულ მონაცემებზე დაყრდნობით; ამ კონტექსტში კორპორატიული ნიშნავს იურიდიულ პირებს

2018 წლის მთავარი მიღწევები

- 2018 წელს ჩვენ გვქონდა შესანიშნავი შედეგები კლიენტთა მოზიდვის თვალსაზრისით როგორც დიდ ისე შუალედურ კორპორატიულ სეგმენტში. ჩვენი კორპორატიული საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 24.6%-ით¹ წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 3,177 მილიონი ლარი, რის შედეგადაც ჩვენი 37.4%-იანი საბაზრო წილი 1.4 pp-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით. კორპორატიული დეპოზიტები 31.7%-ით² გაიზარდა და შეადგინა 3,323 მილიონი ლარი, რის შედეგადაც 41.2% -იანი საბაზრო წილი 3.3 pp-ით გაიზარდა. დამატებითი ინფორმაცია ფინანსურ მაჩვენებლებზე მოცემულია „ფინანსური შედეგების მიმოხილვის“ თავში 84-88-ე გვერდებზე.
- 2018 წელს თიბისი ბანკი საქართველოში ყველაზე მსხვილი M&A ტრანზაქციის უფლებამოსილი მთავარი მომწოდებელი გახდა, რამაც საშუალება მოგვცა მოგვეხდინა ჩვენი პოზიციონირება მსხვილი პროექტის შექმნის მომწოდებელი კომპანიის როლში. „სილქნეტმა“, საქართველოს წამყვანმა სატელეკომუნიკაციო ოპერატორმა, შეიძინა „ჯეოსელი“, ქვეყნის უმსხვილესი მობილური ოპერატორი 151.7 მილიონ აშშ დოლარად. ეს ტრანზაქცია წარმოადგენდა საქართველოს უმსხვილეს სინდიკატს, რომელსაც ჰყავდა ცხრა მონაწილე, მათ შორის, ქართული და რეგიონული ბანკები, ასევე ყველაზე დიდი სასესო ოპერაცია, რომელიც მოაწყობა ადგილობრივმა ბანკებმა 133 მილიონ აშშ დოლარად. მთლიანი დაფინანსებიდან 10 მილიონი აშშ დოლარი შეგროვდა ობლიგაციებიდან, ხოლო „თიბისი კაპიტალი“ იყო კერძო ობლიგაციების განთავსების ერთადერთი მთავარი მომწოდებელი.
- 2018 წელს ჩვენი გარანტიების პორტფელი გაიზარდა 51.1%-ით წინა წელთან შედარებით და მიაღწია 1,301 მილიონ ლარს, რის შედეგადაც ჩვენი საბაზრო წილი გახდა 47.4%.³ პრესტიჟულმა საერთაშორისო ჯილდოებმა აღიარეს ჩვენი ძლიერი სავაჭრო შესაძლებლობები, მაგ: „აზიის განვითარების ბანკმა“ თიბისი ბანკი დაასახელა „სავაჭრო ფინანსებში 2018 წლის წამყვან პარტნიორ ბანკად საქართველოში“, ხოლო „Global Finance“-მა გადმოგვცა ჯილდო „2019 წლის საუკეთესო სავაჭრო ფინანსების პროვაიდერი საქართველოში“.

- საინვესტიციო საბანკო საქმიანობის თვალსაზრისით, 2018 წელს ჩვენ დავასრულეთ რამდენიმე მნიშვნელოვანი ტრანზაქცია. „თიბისი კაპიტალი“ იყო ერთადერთი მთავარი მომწოდებელი „სილქნეტის“,⁴ „ნიკორა თრეიდის“,⁵ „თიბისი ლიზინგის“,⁶ „ლისი დეველოპმენტის“,⁷ „ქართული ლუდის კომპანიის“,⁸ BSTDB და ობლიგაციების საჯარო და კერძო განთავსების კუთხით. წლის განმავლობაში „თიბისი კაპიტალის“ მიერ გამოშვებული და რეგისტრირებული ობლიგაციები წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 400%-ით და 305 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 2018 წელს საქართველოს საფონდო ბირჟაზე გამოშვებული და რეგისტრირებული მთლიანი ობლიგაციების 55%-ს წარმოადგენს. წლის განმავლობაში „თიბისი კაპიტალი“ ასევე იყო „ქართული ლუდის კომპანიისა“ და „ლისი დეველოპმენტის“ მრჩეველი გლობალური საკრედიტო რეიტინგის მიღებისა და შენარჩუნების საკითხებში. გარდა ამისა, „თიბისი კაპიტალმა“ გამოაქვეყნა ორი ყოვლისმომცველი კვლევითი ანგარიში: „ფიქსირებული შემოსავლის ფასიანი ქაღალდები საქართველოში“ და „საქართველოს სწრაფად-მოძრავი სამომხმარებლო საქონლის სექტორის ანალიზი“. სრული ანგარიშგებები ხელმისაწვდომია მისამართზე: www.tbcresearch.ge. „თიბისი კაპიტალის“ ანგარიშების სექციაში. ჩვენი ძალისხმევა აღიარების კუთხით, 2018 წელს ჟურნალმა „EMEA Finance“ დაასახელა თიბისი ბანკი „2017 წლის საუკეთესო საინვესტიციო ბანკად საქართველოში“, ხოლო „თიბისი კაპიტალი“ – „2017 წლის საუკეთესო ბროკერად“.
- ჩვენი მომხმარებელზე ორიენტირებული მიდგომისა და მათზე მორგებული პროდუქტების შეთავაზების შედეგად ჩვენ გვაქვს ძლიერი ჯვარედინი გაყიდვების პლატფორმა კორპორატიული კლიენტებისთვის. კორპორატიული კლიენტების სახელფასო ანგარიშების რაოდენობა გაიზარდა 16%-ით და შეადგინა 148,000, ხოლო სახელფასო ფონდი გაიზარდა 30%-ით და შეადგინა 176 მილიონი ლარი. იგივე პერიოდში, POS ტრანზაქციების რაოდენობა 145%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 62 მილიონი, ხოლო შესაბამისი მოვულობები გაიზარდა 156%-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 2,625 მილიონი ლარი.

2019 წლის სტრატეგია

- კორპორატიული კლიენტების პენეტრაციის კიდევ უფრო გაზრდა მათზე მორგებული გადაწყვეტილებების შეთავაზებით
- საქართველოს რეგიონების დაფარვა და საშუალო კორპორატიული სეგმენტის გაზრდა
- „თიბისი კაპიტალის“ როლის კიდევ უფრო გაძლიერება საქართველოს კაპიტალის ბაზრის განვითარების კუთხით

1 ზრდა რესეგმენტაციის ეფექტის გამორიცხვით - Q1 2018 წ. 66 მილიონი ლარი გადავიდა MSME-დან კორპორატიული სესხების პორტფელში
 2 ზრდა რესეგმენტაციის ეფექტის გამორიცხვით - Q1 2018 წ. 78 მილიონი ლარი გადავიდა MSME-დან კორპორატიული სესხების პორტფელში
 3 „სებ“-ის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე
 4 „სილქნეტი“ არის წამყვანი სატელეკომუნიკაციო კომპანია საქართველოში
 5 „ნიკორა თრეიდი“ არის საქართველოში წამყვანი საკვები პროდუქტების მწარმოებელი კომპანია
 6 „თიბისი ლიზინგი“ არის წამყვანი სალიზინგო კომპანია საქართველოში და თიბისი ბანკის შვილობილი კომპანია
 7 „ლისი დეველოპმენტი“ არის წამყვანი სამშენებლო კომპანია საქართველოში
 8 „ქართული ლუდის კომპანია“ არის სასმელების მწარმოებელი წამყვანი კომპანია საქართველოში

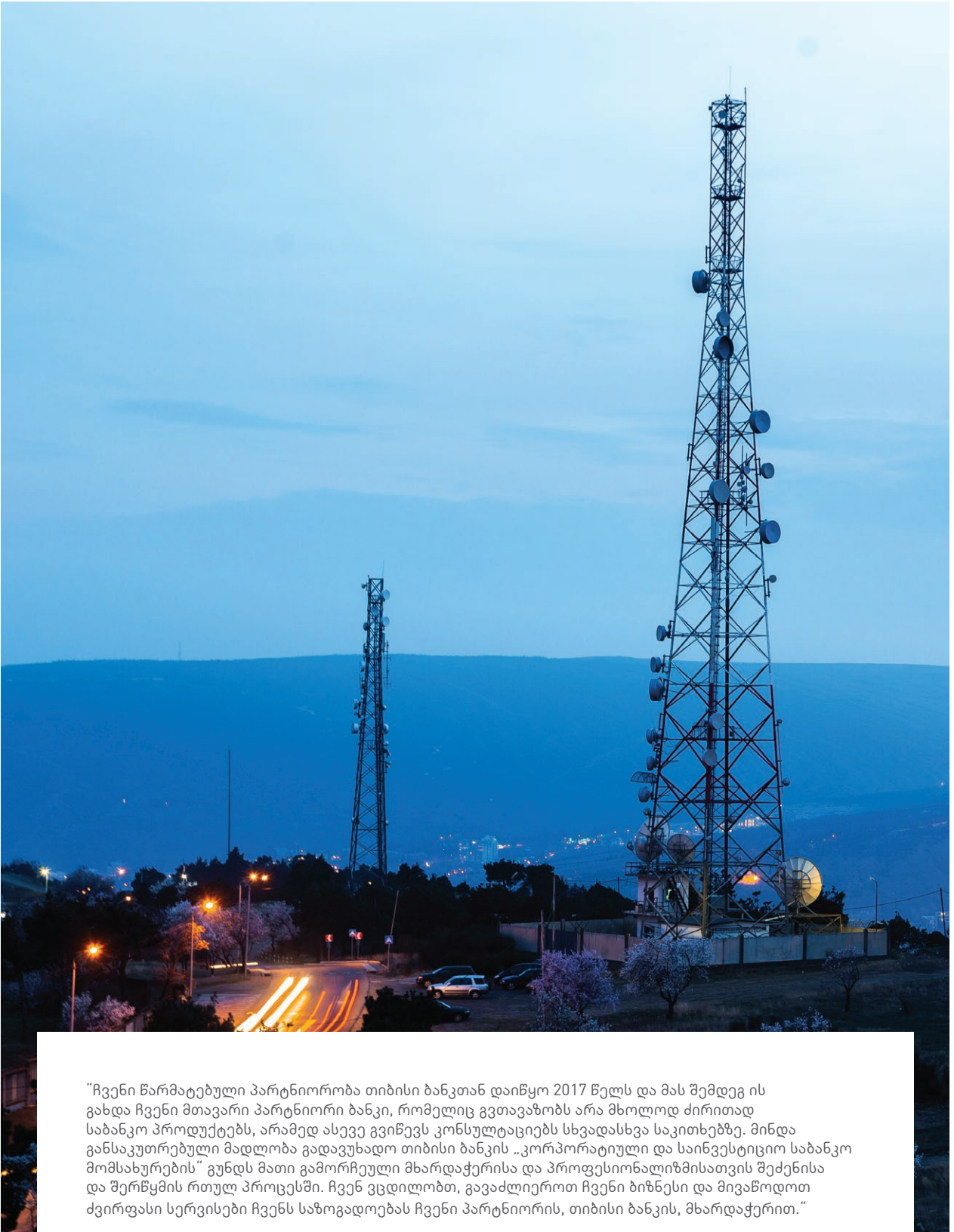

მედიკონალური სექტორის
ანალიზი

საინვესტიციო და სამხდელე
სექტორის სექტორული
ანალიზი

ფინანსი

საინვესტიციო სექტორის
ანალიზი

“ჩვენი წარმატებული პარტნიორობა თიბისი ბანკთან დაიწყო 2017 წელს და მას შემდეგ ის გახდა ჩვენი მთავარი პარტნიორი ბანკი, რომელიც გვთავაზობს არა მხოლოდ ძირითად საბანკო პროდუქტებს, არამედ ასევე გვიწევს კონსულტაციებს სხვადასხვა საკითხებზე. მინდა განსაკუთრებული მადლობა გადავუხადო თიბისი ბანკის „კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების“ გუნდს მათი გამორჩეული მხარდაჭერისა და პროფესიონალიზმისათვის შექენისა და შერწყმის რთულ პროცესში. ჩვენ ვცდილობთ, გავაძლიეროთ ჩვენი ბიზნესი და მივაწოდოთ ძვირფასი სერვისები ჩვენს საზოგადოებას ჩვენი პარტნიორის, თიბისი ბანკის, მხარდაჭერით.”

დავით მამულაიშვილი,
სილქნეტის გენერალური დირექტორი

სილქნეტი/ჯეოსელი - საქართველოში უმსხვილესი შექმნისა და შერწყმის ტრანზაქცია

სილქნეტი ქვეყანაში ერთ-ერთი უმსხვილესი სატელეკომუნიკაციო მომსახურების მიმწოდებელი კომპანიაა. კომპანია კორპორატიულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს სატელეკომუნიკაციო პროდუქტების ფართო სპექტრს, მათ შორის ინტერნეტს, ტელევიზიას და ფიქსირებულ სატელეფონო მომსახურებას.

2018 წლის მარტში „სილქნეტმა“ შეიძინა 100%-იანი ჰოლდინგი საქართველოს მეორე უმსხვილეს მობილურ ოპერატორში შპს „ჯეოსელი“. ეს შენაძენი შეფასდა 151.7 მილიონ აშშ დოლარად, რამაც ის ქართულ ბაზარზე უმსხვილეს შექმნისა და შერწყმის გარიგებად აქცია. ტრანზაქციის შედეგად შეიქმნა მსხვილი კონვერგენციული სატელეკომუნიკაციო ოპერატორი საქართველოში, რომლის ინტერნეტ და ფიქსირებული სატელეფონო მომსახურების აბონენტების საბაზრო წილი შეადგენს შესაბამისად 34%-ს და 51%-ს. კომპანია ასევე უზრუნველყოფს საქართველოს მომხმარებლებს გაძლიერებული წვდომით ხმოვან და მონაცემთა სერვისებზე და ასევე ექსკლუზიურ გლობალურ მონაცემებზე.

თიბისი ბანკი იყო ამ გარიგების დაფინანსების ერთადერთი მთავარი უფლებამოსილი მომწოდებელი, რომელმაც უზრუნველყო საქართველოში უმსხვილესი სესხის გაცემა 133 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ასევე ეს ოყო უმსხვილესი სინდიკატი საქართველოში, რომელსაც ჰყავდა ცხრა მონაწილე, მათ შორის ადგილობრივი და რეგიონული ბანკები. გარდა ამისა, თიბისი კაპიტალი, ჩვენი შვილობილი კომპანია, იყო ერთადერთი მთავარი მომწოდებელი 10 მილიონ აშშ დოლარის კერძო ობლიგაციების განთავსების კუთხით. ამ ტრანზაქციის საშუალებით თიბისი ბანკმა მოახდინა მისი, როგორც მსხვილი შექმნის ტრანზაქციის ორგანიზატორის, პოზიციონირება.

1 მონაცემები მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წყარო: www.gncc.ge

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სტატუსი

2018 წლის ძირითადი მაჩვენებლები

65%¹

ახლად-რეგისტრირებული იურიდიული პირები ირჩევენ თიბისი ბანკს

ა.130,000

მომხმარებელი

24.1%

MSME წილი მთლიან საკრედიტო პორტფელში²

92.5%²

MSME სტატუსის განტვირთვის კოეფიციენტი

10.8%

MSME წილი მთლიან სადეპოზიტო პორტფელში

78%³

NPS

მიმოხილვა

ჩვენ ვართ წამყვანი პარტნიორი ბანკი მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის (MSMEs) ქვეყანაში. 2018 წელს საქართველოში ახლად-რეგისტრირებული იურიდიული პირების 65%-მა აირჩია თიბისი ბანკი. ჩვენი ძირითადი განმასხვავებელი ნიშნები არის მომხმარებელთა განსაკუთრებული გამოცდილება, პირველხარისხოვანი ფინანსური პროდუქტები და მომსახურება, ბიზნესის მხარდაჭერის ვრცელი პროგრამები და ასევე ინოვაციური გადაწყვეტილებები. ჩვენ ერთადერთი ბანკი ვართ რეგიონში⁴, რომელიც მომხმარებელს სთავაზობს სრულად ციფრულ რეგისტრაციას, რაც საშუალებას აძლევს იურიდიულ პირებს გახდნენ ჩვენი კლიენტები ონლაინ რეგისტრაციის გზით მისამართზე: www.businessregistration.ge. 2018 წლის დეკემბერში სრულად ციფრული რეგისტრაციის კოეფიციენტი იყო 16%. გარდა ამისა, ჩვენი ძლიერი ციფრული არხები საშუალებას აძლევს ჩვენს კლიენტებს განახორციელონ ტრანზაქციათა უმეტესობა ონლაინ: შედეგად, წლის ბოლოს განტვირთვის კოეფიციენტი იყო მაღალი - 92.5%. ასევე ამყებთ ვართ ჩვენი NPS მაჩვენებლით, რომელიც შეადგენს 78% -ს, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება სხვა ბანკების მაჩვენებელს.

შედეგები სტრატეგიულ პრიორიტეტებთან მიმართებაში 2018 წელს

ჩვენი საფლაგმანო ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის კიდევ უფრო განვითარება	ინოვაციური B2B პლატფორმის გაშვება ბიზნესებისთვის (www.busstool.ge) <i>Please see below for more information</i>
კონცენტრირების შენარჩუნება დიჯიტალიზაციაზე ჩვენი მრავალარხიანი პლატფორმის კიდევ უფრო გაძლიერების გზით.	განვაახლეთ ჩვენი დაჯილდოვებული ინტერნეტ საბანკო მომსახურება იურიდიული პირებისთვის, ახალი ფუნქციებით და ინტუიტიური დიზაინით, რათა ის უფრო მარტივი ყოფილიყო გამოსაყენებლად

1 მონაცემები მოცემულია 2018 ფინანსური წლისთვის, წყარო: www.napr.gov.ge, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 2 ფულადი ტრანზაქციების გარდა
 3 დამოუკიდებელი კვლევითი კომპანიის IPM-ის მიერ 2018 წლის ოქტომბერში MSME გეგმებში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების თანახმად
 4 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს აზერბაიჯანს, სომხეთსა და საქართველოს

ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამა

ჩვენ ერთადერთი ბანკი ვართ საქართველოში, რომელიც მომხმარებელს სთავაზობს სრულფასოვან ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამას, რომელიც მოიცავს საგანმანათლებლო რესურსებს და ბიზნეს ბლოგს, ბიზნესის მხარდაჭერის მექანიზმებს, ყოველწლიურ ბიზნეს დაჯილდოებას და სტარტაპის პროგრამას. ყველა ეს მომსახურება გაერთიანებულია ერთ პლატფორმაზე: www.tbcbusiness.ge.

ბიზნესის განათლების პროგრამის ფარგლებში ჩვენ ვატარებთ ტრენინგებს, კონფერენციებს, ვახორციელებთ ინდივიდუალურ კონსულტაციებს და ასევე ვატარებთ რეგიონალურ აგრო-ფორუმებს. ყველა ეს მომსახურება უფასოა. აღნიშნულის მიზანია დავეხმაროთ მეწარმეებს თავიანთი უნარ-ჩვევების გაუმჯობესებაში ისეთ სფეროებში, როგორიცაა: მენეჯმენტი, მარკეტინგი, ფინანსები და სავადასახადო სისტემა, რაც ხელს შეუწყობს მათი ბიზნესის განვითარებას. პროგრამა 2013 წელს დაიწყო „აზიის განვითარების ბანკთან“ პარტნიორობით.

2018 წლის განმავლობაში ამ პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო დაახლოებით 7,500 ბიზნესმენმა.

ჩვენ კვლავ ვცდილობთ მხარი დაუჭიროთ ბიზნესებს მათი შექმნის ადრეულ ეტაპზე და განვავრდოთ ახალი შეთავაზებების მიწოდებას ჩვენი ინოვაციური პროგრამის “სტარტაპერის” ფარგლებში, რომელიც დაიწყო 2017 წელს. “სტარტაპერის” მიზანია უფრო წარმატებული სტარტაპების შექმნა საქართველოში, მათთვის ადვილად ხელმისაწვდომი კაპიტალის, ასევე სარეკლამო კამპანიებისთვის ციფრული პლატფორმის და სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამებისა და კონფერენციების უზრუნველყოფით.

ამჟამად, ჩვენ სტარტაპებს ვთავაზობთ სამი ტიპის სესხს: ზოგადი სესხი, სპეციალური სესხი სასტუმროებისთვის და სპეციალური სესხი აგრო-ბიზნესისთვის. მისი დაწყების შემდეგ პროგრამამ დიდი პოპულარობა მოიპოვა და მოიზიდა 24,000 კომპანია. 2018 წლის განმავლობაში ჩვენ გავეცით მთლიანად 76 მილიონი ლარის სესხი, რაც 180%-ით მეტია 2017 წელთან შედარებით.

საქართველოში მეწარმეობის წახალისების მიზნით, 2016 წლიდან ჩვენ ვაწყობთ „ყოველწლიურ ბიზნეს დაჯილდოების“ ცერემონიას, რომელიც ქვეყანაში წლის მნიშვნელოვან ბიზნეს-ღონისძიებად იქცა და მოიზიდა 1,500-ზე მეტი საზოგადოების წევრი. წელს დავამატეთ ორი ახალი ნომინაცია „წლის ქალი მეწარმე“ და „სოციალური გავლენის ჯილდო“ და გამოვაცხადეთ გამარჯვებულები 6 კატეგორიაში. ღონისძიებას ჰყავდა 16 მილიონი დაინტერესებული პირი პრესასა და სოციალურ მედიაში, ხოლო დამოუკიდებელი კვლევითი სააგენტოს „ACT“-ის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის თანახმად აღმოჩნდა, რომ მისი პროექტის ცნობადობა მიიღწია 76% -ს 2018 წელს.

მთავარი მიღწევები 2018 წელს

- ჩვენ გვქონდა ძლიერი ზრდა: ჩვენი MSME საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 23,4%-ით 1 წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 2,497 მილიონი ლარი, ჩვენი დეპოზიტის პორტფელი გაიზარდა 8.9%-ით 2 წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 1,018 მილიონი ლარი. ეს შედეგები ძირითადად განპირობებული იყო იმ ბიზნესებზე გაცემული სესხების ზრდით, რომლებიც ოპერირებენ შემდეგ სექტორებში: სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, კვების მრეწველობა, სტუმართმოყვარეობა და დასვენება, და ასევე სერვისები. MSME სეგმენტის ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია სექციაში „ფინანსური შედეგების მიმოხილვა“ 84-88-ე გვერდებზე.
- ჩვენ ვართ სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ წამყვანი პარტნიორი ბანკი, რომლის მიზანია სოფლის მეურნეობის, სამეწარმეო და სასტუმროებისა და დასვენების სფეროების მხარდაჭერა. პროგრამის ფარგლებში, მსესხებლებს შეუძლიათ მოითხოვონ სუბსიდია სახელმწიფოსგან, რათა შემცირდეს მათი საპროცენტო ხარჯები საშლავათო პერიოდის განმავლობაში. ამ პროგრამის ფარგლებში, 2018 წელს ჩვენ გავცვიტ 64 სესხი, რომელთა საერთო თანხა შეადგინდა 42 მილიონ ლარს.
- ინტერნეტ ბანკინგი კვლავ ყველაზე ფართოდ გამოყენებადი ციფრული არხია, რომლის საშუალებითაც სრულდება მთლიანი ციფრული ტრანზაქციების 71%. 2018 წელს ჩვენ განვაახლეთ ჩვენი ჯილდოს მფლობელი ინტერნეტ-ბანკინგი იურიდიული

პირებისთვის, დავამატეთ მას ახალი ფუნქციები და ინტუიტიური დიზაინი, რათა ის გამოსაყენებლად უფრო მარტივი ყოფილიყო. ასევე ვამაყობთ, რომ ჟურნალმა „Global Finance“ ჩვენი კორპორატიული ციფრული ბანკი დაასახელა 2018 წლის „საუკეთესოდ სოციალური მედია მარკეტინგისა და მომსახურების სფეროში“ საერთაშორისო მასშტაბით, რაც იყო საერთაშორისო აღიარება, რომელიც დაემატა ჩვენს მრავალრიცხოვან ჯილდოებს რეგიონისა (CEE) და ქვეყნის მასშტაბით ციფრული საბანკო მომსახურების კატეგორიაში.

➢ ჩვენ ვაგრძელებთ ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის განვითარებას და 2018 წელს ავამუშავეთ ინოვაციური B2B პლატფორმა ბიზნესისთვის (www.businessstool.ge). ეს პლატფორმა ქმნის ბაზარს, რომელიც ერთმანეთთან აკავშირებს ბიზნესებს და საინფორმაციო ტექნოლოგიების სერვის პროვაიდერებს და ხელს უწყობს ქართული ბიზნესისთვის შესაფერისი ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარებას. კომპანიებს შეუძლიათ მოძებნონ, ერთმანეთს შეადარონ და აირჩიონ მათი საჭიროებებისთვის ყველაზე შესაფერისი პროგრამული უზრუნველყოფა, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამები, მობილური აპლიკაციები ან ვებ-სერვისები. ერთი მხრივ, ვებგვერდი ეხმარება დეველოპერებს მათი პროდუქტების შესახებ ცნობადობის ამაღლებაში, ხოლო მეორე მხრივ პლატფორმა ეხმარება ბიზნესებს მათი პროცესების ავტომატიზირებაში და მათი ეფექტურობის გაზრდაში.

2019 წლის სტრატეგია

- ეკოსისტემის შექმნა MSME-თვის, რომელიც თავის თავში გააერთიანებს ფართო სპექტრის გადაწყვეტილებებს, რომლებიც სჭირდებათ ბიზნესებს განვითარების თითოეულ ეტაპზე
- კონცენტრირება ინოვაციურ და ციფრულ შეთავაზებებზე
- გამორჩეული მომხმარებლის გამოცდილების უზრუნველყოფა ჩვენი ეკოსისტემის ყველა ნაწილში

1 ზრდა რესტრუქტურების ეფექტის გარეშე - Q1 2018 წ. 236 მილიონი ლარი გადავიდა საცალო მომსახურების პორტფელიდან MSME პორტფელში, ხოლო 66 მილიონი ლარი გადავიდა MSME-ს პორტფელიდან კორპორატიულ საკრედიტო პორტფელში

2 ზრდა რესტრუქტურების ეფექტის გარეშე - Q1 2018 წ. 78 მილიონი ლარი გადავიდა MSME პორტფელიდან კორპორატიული დეპოზიტების პორტფელში

სტარტაპების მხარდაჭერის პროგრამა - სტარტაპერი

ნინო სლეპჩენკო და მისი მეუღლე, ლევან ვატიშვილი, მართავენ საოჯახო ბიზნესს „საინი“ და არიან „სტარტაპერის“ პროგრამის აქტიური წევრები. ისინი მომხმარებელს სთავაზობენ ინტერიერისა და ექსტერიერის დიზაინის ფართო სპექტრს ულამაზესი ანბანის ორნამენტებით, რომელიც მოიცავს ჭურჭელს, ლამპებს, დეკორატიულ სარკეებს, კედლის დეკორაციებს, მოზაიკასა და კერამიკულ ფილებს. მათი ნამუშევრების შთაგონების წყარო გახდა ქართული ანბანი „მხედრული“.

“ჩვენ მადლობას ვუხდით თიბისი ბანკს იმისთვის, რომ მოაწყო „აპლიკაციების გამოწვევა“ საქართველოში“. ეს არის პირველი კონკურსი საინფორმაციო ტექნოლოგიების სფეროში, რომლის მიზანია ქართული აპლიკაციების პოპულარიზაცია და ახალგაზრდა საინფორმაციო ტექნოლოგიების კომპანიების მოტივირება რომ შექმნან ინოვაციური გადაწყვეტილებები. ეს არის ორმხრივ მომგებიანი სიტუაცია როგორც საინფორმაციო ტექნოლოგიების კომპანიებისთვის ასევე ბიზნესებისთვის, რადგან ქართველი სპეციალისტების მიერ შემუშავებული პროგრამული სისტემები მორგებულია ადგილობრივ საჭიროებებზე და უფრო იაფია, ვიდრე მათი უცხოური ეკვივალენტები.“

ლევან მესხიშვილი,
“System Jet“-ის დამფუძნებელი

„SYSTEM JET“ - ტექნოლოგიური ინოვაციების შეთავაზება ქართული ბიზნესისთვის

2018 წელს თიბისი ბანკმა მოაწყო პირველი „Apps Challenge“ „EFSE DF“-თან პარტნიორობით. ღონისძიების მიზანი იყო ინოვაციური პროგრამული უზრუნველყოფის გადაწყვეტილებების შექმნის ხელშეწყობა ქართული ბიზნესისთვის პროცესების გამარტივებისა და ავტომატიზაციის მიზნით. პრეტენდენტებს უნდა წარმოედგინათ ორიგინალური იდეები და პროდუქტები, რომელიც ახალი იქნებოდა პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ქართულ ბაზარზე. 78 მონაწილიდან შეირჩა ოცი გუნდი, რომლებსაც თავიანთი იდეები ჟიურის წინაშე უნდა წარედგინათ. კონკურსის დასკვნით ტურში შეირჩა სამი გამარჯვებული, რომლებიც „EFSE DF“-მა ფულადი პრიზებით დააჯილდოვა.

პირველი პრიზი მიიღო სტარტაპმა კომპანიამ „System Jet“, რომელმაც შექმნა პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც საშუალებას აძლევს სილამაზის სალონებს, ესთეტიკურ ცენტრებსა და მსგავს კომპანიებს მათი ყოველდღიური საქმიანობა მთლიანად ონლაინ რეჟიმში წარმართონ. ეს არის პირველი აპლიკაცია საქართველოში, რომელიც საშუალებას აძლევს ასეთ ბიზნესებს მართონ მათი წინა ხაზის საქმიანობა, აკონტროლონ შიდა ბიზნეს-პროცესები და ასევე განახორციელონ სტატისტიკური ანალიზი. პროგრამის მახასიათებლებია:

- > დაჯავშნა მრავალფუნქციურ კალენდრებში;
- > მოკლე ტექსტური შეტყობინებების გაგზავნა მომხმარებლისთვის;
- > კლიენტების საქმიანობის მონიტორინგი ვიზიტების რაოდენობის და დახარჯული ფულის კუთხით;
- > ფულის მიმოქცევის კონტროლი და მარაგების მართვა.

„System Jet“ არის მოსახერხებელი და მარტივად სამართავი აპლიკაცია. კომპანია თავის კლიენტებს ასევე სთავაზობს ტრენინგებს და ტექნიკური უზრუნველყოფის სერვისებს. სატესტო რეჟიმში პროგრამა გაეშვა 2018 წლის მარტში და უკვე წარმატებით არის დანერგილი 30-მდე კომპანიაში.

„System Jet“ გეგმავს გამოიყენოს ჯილდო თავისი პროდუქტის გასაუმჯობესებლად ინტუიციური დიზაინითა და ახალი შესაძლებლობებით, მათ შორის ფინანსური ანალიზი, CRM ფუნქციები და ონლაინ სასწავლო ვიდეოები. თიბისი ბანკი ასევე ხელს შეუწყობს კომპანიას პოტენციური კლიენტებისთვის ტრენინგისა და გაცნობითი პრეზენტაციების ორგანიზებაში, რათა მოხდეს მათი აპლიკაციის ცნობადობის ამაღლება. კომპანიას აქვს ამბიციური გეგმები გაზარდოს თავისი ბიზნესი და 2019 წლის განმავლობაში მოიცვას საქართველოს ყველა დიდი ქალაქი.

სფეისი

2018 წლის ძირითადი მაჩვენებლები

- ც. 94,000** მომხმარებელი
- ც. 260,000** ჩამოტვირთვა
- 4.8 ვარსკვლავი** Apple Store-ზე
- 4.6 ვარსკვლავი** Google play-ზე

მიმოხილვა

2018 წლის მაისში ჩვენ ავამუშავეთ საქართველოში პირველი სრულად ციფრული ბანკი "სფეისი". ეს არის უახლესი ტექნოლოგიის მობილური აპლიკაცია ყოველდღიური ფინანსების სამართავად. ეს აპლიკაცია გამოწვევას აძლევს და ახლებურად განსაზღვრავს ტრადიციულ საბანკო მომსახურების გამოცდილებას, სთავაზობს რა უნიკალურ სამომხმარებლო გამოცდილებას მარტივი პროცედურებითა და პროდუქტებით, ინტუიციური დიზაინით, ფასის გამჭვირვალობითა და მყისიერი მიწოდების სერვისით.

ჩვენ გვჯერა, რომ ახალგაზრდა, ციფრული თაობა ეძებს ტრადიციული საბანკო მომსახურების ალტერნატივას – მარტივ, სწრაფად გამოყენებად და ბიუროკრატიისგან თავისუფალ მომსახურებას. „სფეისი“ შეიქმნა ამ იდეის გათვალისწინებით. „სფეისიში“ ყველა პროდუქტი და მომსახურება ხორციელდება მხოლოდ რამდენიმე ლილაკზე დაჭერით; ყველაფერი შეიძლება გაკეთდეს დისტანციურად, ფილიალში მისვლის გარეშე. აპლიკაცია ძალიან ინტუიციური და ადვილად გამოსაყენებელია. მაგალითად, სესხის მისაღებად საჭიროა მხოლოდ "+" ლილაკზე დაჭერა, ხოლო ფულის გადასარიცხად საჭიროა "-" ლილაკზე ერთხელ დაჭერა.

„სფეისი“ იქმნებოდა მხოლოდ 15 თვის განმავლობაში 35 პროფესიონალისგან შემდგარი გუნდის მიერ თავის კლასში საუკეთესო კომპანიებთან, „Amazon Cloud“, „Pulsar AI“, „Mambu“, „SalesForce“ და „Corezoid“ პარტნიორობით.

2018 წლის მაისში მისი ამუშავების შემდეგ „სფეისმა“ გადააჭარბა ჩვენს მოლოდინს, მოიზიდა დაახლოებით 94,000 კლიენტი და მისმა ჩამოტვირთვამ წლის ბოლოს შეადგინა 260,000, ხოლო გაცემული სესხების რაოდენობამ შეადგინა 15 მილიონი ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

პროდუქტის აღწერა და მისი ძირითადი სარგებელი

როგორც სრულად ციფრულ ბანკს, „სფეისს“ არ აქვს ფილიალები და ყველა თავის პროდუქტს მობილური აპლიკაციით სთავაზობს. თუ მომხმარებელს გაუჩნდება კითხვა, კონსულტაციები ხორციელდება ონლაინ რეჟიმში ან „Facebook messenger“-ის აპლიკაციაში, „app chat“-ში ან ტელეფონით. რეგისტრაცია ძალიან მარტივია, შეგიძლიათ გახდეთ „სფეისის“ მომხმარებელი რამდენიმე წუთში პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ან პასპორტის და სელფის ატვირთვის გზით.

ამჟამად „სფეისი“ მომხმარებელს სთავაზობს შემდეგ პროდუქტებსა და შესაძლებლობებს:

- > ანგარიშის გახსნა დისტანციურად;
- > სამომხმარებლო სესხები;
- > ფულის გადარიცხვა;
- > გადასახადების გადახდა;
- > სადებეტო ბარათი, ასევე შესაძლებელია სხვა ბანკების ბარათების მიბმაც;
- > ონლაინ განვადება e-commerce-თვის.

2019 წლის სტრატეგია

- > ჩვენი მიზანია გავაგრძელოთ „სფეისის“ გაძლიერება ახალი პროდუქტებითა და მასხასიათებლებით და აქტიურად ჩავართოთ მომხმარებლები განვითარების პროცესში, რათა მივიღოთ წამიერი უკუკავშირი. ასევე ვგეგმავთ „სფეისის“ შეტანას აზერბაიჯანის ბაზარზე.

მომხმარებლისთვის
სადაც უნდა იყოს

სადაც უნდა იყოს
სადაც უნდა იყოს

ფონი

სადაც უნდა იყოს

შვილობილი კომპანიები

თიბისი ლიზინგი

„თიბისი ლიზინგი“ დაფუძნდა 2003 წელს თიბისი ბანკის მიერ, რომელიც ამჟამად ფლობს კომპანიის 99.6%-იან წილს. ამ წელს „თიბისი ლიზინგი“ 15 წლის იუბილე აღნიშნა და მთელი ამ წლების მანძილზე კომპანია თავდაუზოგავად მუშაობდა თავისი მტკიცე ექსპერტული ცოდნის მისაღებად და ბაზარზე წამყვანი პოზიციის მოსაპოვებლად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „თიბისი ლიზინგის“ საბაზრო წილი შეადგენდა 72.3%-ს, ხოლო მისი პორტფელი - 206.0 მილიონ ლარს დაახლოებით 3,600 მომხმარებლით.

„თიბისი ლიზინგი“ ემსახურება როგორც ფიზიკურ ისე იურიდიულ პირებს და სთავაზობს მათ სრულფასოვან სალიზინგო გადაწყვეტილებებსა და საკონსულტაციო მომსახურებას, მათ შორის ფინანსურ ლიზინგის, საოპერაციო ლიზინგის, გაყიდვებისა და უკუღიზინგის, რომლებიც მორგებულია მომხმარებლის საჭიროებებზე. ჩვენი პორტფელის დაახლოებით 85.0%-ს შეადგენენ იურიდიული პირები, სადაც ყველაზე დიდი წილი უჭირავს მომსახურების, სამშენებლო, ჯანდაცვისა და წარმოების სექტორებს. ჩვენი საცალო პორტფელი შედგება ახალი და მეორადი ავტომობილებისგან, რომელთა წილი შესაბამისად შეადგენს 33.7%-ს და 67.3%-ს. საცალო მომხმარებლებს ვემსახურებით სერვის-ცენტრებში, ხოლო MSME-სა და კორპორატიული კლიენტებისთვის პროდუქტების მისაყიდად ვიყენებთ ბანკის არხებს.

2018 წელს კომპანიამ მიაღწია მნიშვნელოვან ზრდას, რომლის დროსაც მისი იურიდიული პირების პორტფელი გაზარდა 33.5%-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 175.0 მილიონი ლარი, ხოლო მისი საცალო პორტფელი გაზარდა 118.8%-ით წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 31.0 მილიონი ლარი. საერთო ჯამში ლიზინგის პორტფელი გაზარდა 41.8%-ით.

კომპანია ასევე აქტიურად თანამშრომლობს სახელმწიფო პროექტებთან „ანარმოე საქართველოში“ და „სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო“ (APMA), რომელთა მიზანია წარმოების, მომსახურებისა და სოფლის მეურნეობის მრეწველობის განვითარების ხელშეწყობა კომპანიების საპროცენტო ხარჯების სუბსიდირების გზით. წლის განმავლობაში ჩვენ გავეციით 24.5 მილიონი ლარის იჯარა ამ პროგრამების ფარგლებში. ასევე ვცდილობთ გავზარდოთ ცნობადობა ლიზინგის გადაწყვეტილებების შესახებ სტარტაპი კომპანიებისთვის, რომელთათვისაც ლიზინგი ხელმისაწვდომი და განსაკუთრებით ხელსაყრელი ვარიანტია საჭირო აღჭურვილობის შესაძენად. გარდა ამისა, ჩვენ ვცდილობთ, ხელი შევუწყოთ გარემოს დაცვის ენერგოეფექტური მოწყობილობებისა და დანადგარების ფინანსირების გზით.

2019 წელს ვეგმავთ დამატებითი სერვისების განვითარებას ჩვენი კლიენტებისთვის, მათ შორის ახალი პორტალის შექმნას, რომელიც საშუალებას მისცემს ჩვენს მომხმარებლებს აკონტროლონ მათი გადახდების გრაფიკი და ფინანსური ანგარიშები ონლაინ რეჟიმში, ასევე გავზარდოთ ჩვენი მენეჯმენტის საინფორმაციო და მომხმარებლებთან ურთიერთობის მართვის სისტემები.

თიბისი ფი

„თიბისი ფი“ არის საქართველოს წამყვანი საგადახდო კომპანია. ის დაფუძნდა 2008 წელს თიბისი ბანკის მიერ და მისი შვილობილი კომპანიაა. „თიბისი ფი“ მართავს თვითმომსახურების ტერმინალების ფართო ქსელს მთელი ქვეყნის მასშტაბით, რაც საშუალებას აძლევს ფიზიკურ პირებს განახორციელონ გადახდა სხვადასხვა სახის ყოველდღიური მომსახურებისთვის წამიერად, ინტერაქციულ რეჟიმში, 24 საათის განმავლობაში. გადახდები შეიძლება განხორციელდეს როგორც ნაღდი ფულით ისე სადებეტო ან საკრედიტო ბარათის გამოყენებით. კომპანიას ასევე აქვს ონლაინ პლატფორმა (www.tbcpay.ge), რომელსაც იგივე ფუნქციები აქვს რაც თვითმომსახურების ტერმინალებს

სწრაფად გაფართოებადი გადასახადების ბიზნესის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, 2018 წელს ჩვენ დავამატეთ 491 თვითმომსახურების ტერმინალი, რაც 17.6%-ით მეტია წინა წლის რაოდენობასთან შედარებით, და ამჟამად გვაქვს 3,281 მოქმედი ტერმინალი. იგივე პერიოდში, ტრანზაქციების რაოდენობა 9.5%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და შეადგინა 43,3 მილიონი ლარი, ხოლო ტრანზაქციების მოცულობა 69.7%-ით გაიზარდა და შეადგინა 2,327.2 მილიონი ლარი.

ამ წელს გვქონდა მყარი შედეგები ფულადი სახსრების მართვის ბიზნესთან დაკავშირებით, რომელიც 2017 წლის ბოლოს ავამოქმედეთ. ეს მომსახურება განკუთვნილია კომპანიებისთვის, რომლებიც ახორციელებენ დიდი ოდენობის ნაღდი ფულის ოპერაციებს, და საშუალებას აძლევს მათ განათავსონ ფული პირდაპირ მათ საბანკო ანგარიშზე, რაც წამიერად აისახება მათ ელექტრონულ ამონაწერში. 2018 წლის განმავლობაში მოვიზიდეთ რამდენიმე მსხვილი საცალო მოვაჭრე, მათ შორის „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯია“², „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმ“³ და „გეფა“⁴. ამჟამად, ვამუშავებთ 131-მდე ასეთი სპეციალურ ტერმინალს და ასეთი ტრანზაქციების მოცულობამ 2018 წლის დეკემბერში შეადგინა 461.8 მილიონი ლარი, რაც 100%-ით წინა წელთან შედარებით. ჩვენ ვეგმავთ ამ ბიზნესის კიდევ უფრო გაფართოებას 2019 წელს.

ჩვენ ვაგრძელებთ ონლაინ გადახდის პლატფორმის გაძლიერებას და 2018 წელს დავამატეთ რამდენიმე ფუნქცია, მათ შორის გადახდის ნიმუშის მართვა, სმს შეხსენება გადასახადების გადახდისთვის და ბარათიდან ბარათზე წამიერი გადარიცხვის მომსახურება, რაც საშუალებას აძლევს მომხმარებელს მყისიერად გადარიცხონ ფული ქართულ საბანკო ბარათებს შორის. 2019 წელს ჩვენ დავნერგავთ ელექტრონული საფულის მომსახურებას, რომელიც ინტეგრირებული იქნება ჩვენს თვითმომსახურების ტერმინალებში და ინტერნეტ პლატფორმაში და საშუალებას მისცემს ჩვენს კლიენტებს განახორციელონ ელექტრონული ოპერაციები საკრედიტო ბარათების გამოყენების გარეშე. ამის

1 შიდა გამოთვლების საფუძველზე
2 „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯია“ არის საქართველოში წამყვანი კომპანია ნავთობბიზნესში
3 „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმ“ არის საქართველოში წამყვანი კომპანია ნავთობბიზნესში
4 „გეფა“ არის საქართველოში წამყვანი ფარმაცევტული საცალო გაყიდვების კომპანია

შემდეგ ვაპირებთ შევექმნათ „თიბისი ფი“-ს მობილური აპლიკაცია, რაც იქნება უმარტივესი მყისიერი ფულადი გადარიცხვების სერვისი.

2019 წლის განმავლობაში გავაგრძელებთ ნაღდი ფულისა და ონლაინ გადახდების ბიზნესის გაფართოვებას საქართველოში მომხმარებელის გამოცდილების მუდმივად გააუმჯობესებით, ახალი პროდუქტებისა და ფუნქციების დამატებით ჩვენს ონლაინ პლატფორმასა და თვითმომსახურების ტერმინალებში და მომხმარებლისთვის საქართველოში ყველაზე კომფორტული და ეფექტური მომსახურების შეთავაზებით.

თიბისი კაპიტალი

„თიბისი კაპიტალი“ არის თიბისი ბანკის საკუთრებაში არსებული საინვესტიციო საბანკო მომსახურების მიმწოდებელი შვილობილი კომპანია და ლიცენზირებული საბროკერო-დილერი საქართველოში. ის არის თიბისი ბანკის კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო ფრანჩაიზის განუყოფელი ნაწილი. მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს კორპორატიულ საკონსულტაციო მომსახურებას, როგორც სავალო ისე სააქციო კაპიტალის ბაზრებს, საბროკერო მომსახურებას და ბაზრის კვლევას. „თიბისი კაპიტალი“ ასევე არის „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ აქციონერი და აქტიურ როლს თამაშობს მისი ინფრასტრუქტურის განვითარებაში და შიდა კაპიტალის ბაზრის საერთაშორისო ბაზრებზე ინტეგრირებაში.

სანამ კაპიტალის ბაზართან დაკავშირებული კანონმდებლობა და მარეგულირებელი გარემო ჯერ კიდევ ვითარდება საქართველოში, იზრდება მოთხოვნა კაპიტალის ბაზრის პროდუქტებსა და კორპორატიული ფინანსური კონსულტაციის მომსახურებაზე ქვეყნის მსხვილ კომპანიებს შორის. მიგვაჩნია, რომ მოსალოდნელი საპენსიო რეფორმები, რომლებიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს, ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას და ლარის გრძელვადიან ლიკვიდობას.

ამ შესაძლებლობის გამოყენების მიზნით, „თიბისი კაპიტალს“ აქვს ძლიერი პოზიცია საინვესტიციო საბანკო პროდუქტებისა და მომსახურების კუთხით, რითაც ის ეხმარება კლიენტებს მათი სტრატეგიული კორპორაციული ამოცანების შესრულებასა და ზრდის მიზნების მიღწევაში. 2018 წელს, ჩვენ გავაფართოვეთ გუნდი და მოვახდინეთ „თიბისი კაპიტალის“ პოზიციონირება ისე, რომ სარგებელი მიიღოს საქართველოსა და რეგიონში კაპიტალის ბაზრის საქმიანობიდან⁵. ჩვენი ამოცანა 2019 წელს კვლავ იქნება საქართველოსა და რეგიონში⁵ საინვესტიციო საბანკო ტრანზაქციების კიდევ უფრო გაფართოვება და ასევე საბროკერო და კვლევითი ბიზნეს ერთეულების გაძლიერება.

დამატებითი ინფორმაცია „თიბისი კაპიტალის“ შესახებ ხელმისაწვდომია „კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების“ სექციაში 28-33-ე გვერდებზე.

5 რეგიონი ამ კონტექსტში მოიცავს სომხეთს, აზერბაიჯანს და საქართველოს

საერთაშორისო ოპერაციები

თიბისი ბანკის ოპერაციითა უმრავლესობა (მთლიანი აქტივების 99.8%) ხორციელდება საქართველოში. თუმცა, ჩვენ გვყავს ორი საერთაშორისო შვილობილი კომპანია, ერთი აზერბაიჯანში და ერთი ისრაელში.

TBC Invest

„TBC Invest“ არის თიბისი ბანკის წარმომადგენლობითი ოფისი ისრაელში, რომელიც ასრულებს შუამავლის როლს ისრაელის კლიენტებთან, აწვდის მათ ინფორმაციას თიბისი ბანკის პროდუქტების, საფასურისა და საპროცენტო განაკვეთების შესახებ.

TBC Kredit

„TBC Kredit“ არის არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაცია, რომელიც ოპერირებს აზერბაიჯანში 1999 წლიდან. ის ძირითად აქცენტს აკეთებს მცირე და საშუალო ბიზნეს სექტორებზე, სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხების სექტორებზე. 2008 წლიდან „TBC Kredit“-ის მფლობელი კვლავ თიბისი ბანკი გახდა როდესაც მან კომპანიის 75%-იანი წილი დაიბრუნა. 2018 წლის აგვისტოში თიბისი ბანკმა შეიძინა დარჩენილი 25.0% შპს „Enclude“-გან და ამგვარად გახდა „TBC Kredit“-ის 100%-იანი მფლობელი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „TBC Kredit“-ის მთლიანი საკრედიტო პორტფელი შეადგენდა 31.6 მილიონ ლარს. მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების საერთო მოცულობა შეადგენდა მთლიანი პორტფელის 37.2%-ს, ხოლო სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხების წილი კი შესაბამისად შეადგენდა 45.3% და 17.5%-ს.

სხვა ადგილობრივი შვილობილი კომპანიები

ჯგუფი ასევე მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

United Financial Corporation არის ყველაზე დიდი ბარათების დამუშავების ცენტრი საქართველოში, რომელიც ემსახურება 8 ბანკს, 7 საფინანსო დაწესებულებას და 2 ლოიალურობის კომპანიას. მისი სერვისები აბსოლუტურად შეესაბამება „VISA International“-ის და „MasterCard Worldwide“-ის რეგულაციებს და ასევე საგადახდო ბარათების სფეროში არსებულ მონაცემთა უსაფრთხოების სტანდარტებს.

Real Estate Management Fund and Mali მართავს ქონებას, რომელიც თიბისი ბანკმა ხელახლა მიიღო გაყიდვების შედეგად.

Banking Systems Service Company უზრუნველყოფს ტექნიკური და პროგრამული მხარდაჭერის მიწოდებას ბანკომატებისთვის, POS ტერმინალებისა და სხვა ელექტრონული საბანკო სისტემებისთვის.

BG უზრუნველყოფს თიბისი ბანკის აქტივების მართვას.

	მთლიანი აქტივების ჩაშლა	წმინდა შემოსავლის ჩაშლა
ბანკი	97.7%	93.7%
საერთაშორისო ოპერაციები	0.2%	0.4%
სხვა ადგილობრივი ოპერაციები	2.1%	5.9%

რისკების მართვა წარმოადგენს ჯგუფის სტრატეგიის კრიტიკულად მნიშვნელოვან საყრდენს. მას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ახალი რისკებისა და გაურკვევლობების აღმოჩენაში, რომლებმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიონ ჯგუფის შედეგებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და სამომავლო პერსპექტივებზე. ამ სექციაში გაანალიზებულია ის ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები, რომელთა წინაშეც დგას ჯგუფი. თუმცა, არ შეგვიძლია გამოვრიცხავთ იმის შესაძლებლობა, რომ ჯგუფის მუშაობის შედეგებზე შესაძლოა გავლენა იქონიონ ჯერ კიდევ უცნობმა რისკებმა და გაურკვევლობებმა, რომლებიც არ არის ჩამოთვლილი ქვემოთ. რისკების მართვის პრაქტიკის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაცია მოცემულია 52-65-ე გვერდებზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს ჩამოყალიბებული აქვს ძირითადი რისკების შეფასების მოქნილი მექანიზმი, რომელიც თიბისი ბანკის გრძელვადიანი საქმიანობის შეფასების საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის შესაძლებლობას, განაგრძოს ოპერაციები და შეასრულოს მის მიერ დასახული მიზნები. განხილვისა და ანალიზის საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭომ დაადასტურა, რომ მათ აქვთ ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობის გონივრული მოლოდინი მომდევნო სამი წლის განმავლობაში, 2022 წლის 1 იანვრამდე, და რომ ჯგუფი შეძლებს ოპერირების გაგრძელებას და თავისი ვალდებულებების შესრულებას სამი წლის განმავლობაში, 2019 წლის 1 იანვრიდან 2022 წლის 1 იანვრამდე.

1. ძირითადი რისკი

საკრედიტო რისკი არის ჯგუფის ბიზნეს-საქმიანობის განუყოფელი ნაწილი

საკრედიტო რისკი დაკავშირებულია მსესხებლის ან მესამე პირის (კონტრაქტის) მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან ან არაჯეროვნად შესრულებასთან. შესაბამისად, საკრედიტო რისკების მართვასა და მონიტორინგს მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ბანკის საქმიანობაში.

რისკის აღწერა

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ჯგუფისთვის ყველაზე მატერიალურ რისკს, ვინაიდან ჯგუფი ჩართულია ტრადიციულ საკრედიტო საქმიანობაში. ჯგუფის მომხმარებლები არიან როგორც იურიდიული პირები, ისე ინდივიდუალური მსესხებლები.

რისკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სავალუტო რისკი, რომელიც აქტუალურია ქვეყანაში მაღალი დოლარიზაციის დონიდან გამომდინარე. ეს რისკი დაკავშირებულია არაპეჯირებულ მსესხებლებზე უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების გაცემასთან. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესებასთან დაკავშირებულ რისკს, რაც შეიძლება წარმოიშვას ერთეულ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებლების ჯგუფებზე დიდი მოცულობის პორტფელის შექმნით ან პორტფელის კონცენტრაციით გარკვეულ დარგებში. ზარალი შესაძლოა კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო. ეს რისკები უფრო დეტალურადაა აღწერილი როგორც ძირითადი რისკები.

რისკის მითიგაცია

საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვის მიზნით ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების შეფასების გამართულ ჩარჩოს, რომელშიც მკაფიოდაა ერთმანეთისგან გამიჯნული საკრედიტო ანალიზისა და კრედიტის დამტკიცების პროცესში მონაწილე მხარეთა მოვალეობები. საკრედიტო შეფასების პროცესი განსხვავდება სემენტების მიხედვით, ამასთანავე დიფერენციაცია ხდება პროდუქტის სახეობათა მიხედვითაც აქტივების კლასების განსხვავებული მახასიათებლების გათვალისწინების მიზნით. კორპორაციული, მცირე და საშუალო ბიზნესის, მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურად, მაშინ როცა გადაწყვეტილების მიღების პროცესი შედარებით მცირე საცალო და მიკრო სესხების შემთხვევაში მეტწილად ავტომატიზირებულია. ინდივიდუალური და ავტომატიზირებული დაკრედიტების წესები განსაზღვრულია რისკების განყოფილებების მიერ რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სესხის გამცემი და ბიზნეს განვითარების ერთეულებისგან

ჯგუფი იყენებს მონიტორინგის გამართულ სისტემას, რათა სწრაფად მოახდინოს რეაგირება მაკრო და მიკრო მოვლენებზე. მონიტორინგის სისტემა ასევე საშუალებას იძლევა მოხდეს საკრედიტო პორტფელში სისუსტეების იდენტიფიკაცია, რის შემდეგაც ხდება კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღება იმისათვის რომ მოხდეს იდენტიფიცირებული რისკების სწორი ადრესაცია და რისკის მართვის კუთხით ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ სემენტებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სესხების მონიტორინგს, პორტფელურ მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე. ამასთან ჯგუფი იყენებს პორტფელის ზედამხედველობის სისტემას შესუსტებული კრედიტების იდენტიფიცირების და საჭიროების შემთხვევაში გამოსასწორებელი ზომების მიღების მიზნით

ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი სტრუქტურულად დივერსიფიცირებულია მომხმარებელთა ტიპების, პროდუქტის ტიპებისა და სემენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი ჯგუფის დონეზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საცალო სემენტი შეადგენდა მთლიანი პორტფელის 45.3%-ს, რომელიც ჩამოილია იპოთეკურ და არაიპოთეკურ სესხებად, შესაბამისად 57.7% და 42.3%. ბიზნეს პორტფელში არცერთი დარგის დავალიანება არ აღემატებოდა მთლიანი პორტფელის 7.5%-ს მეტს 2018 წლის ბოლოს.

სესხის უზრუნველსაყოფად დატვირთული ქონება წარმოადგენს ჯგუფისთვის საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვან სამიტიგაციო საშუალებას. ამიტომ უზრუნველყოფაში არსებული ქონების ეფექტური მართვა საკრედიტო რისკების მართვის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტია. ჯგუფის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფა შეიძლება მოიცავდეს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: უძრავი ქონება, ფულადი დეპოზიტები, სატრანსპორტო საშუალებები, მოწყობილობა-დანადგარები, ინვენტარი, ძვირფასი ლითონები, ფასიანი ქაღალდები და მესამე პირის თავდებობა.

ჯგუფის პორტფელის უდიდესი ნაწილი უზრუნველყოფილია ყველა სემენტში, სადაც უზრუნველყოფის მნიშვნელოვან წილს წარმოადგენს უძრავი ქონება. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პორტფელის 71.6% უზრუნველყოფილი იყო ნაღდი ფულით, უძრავი ქონებითა ან ოქროთი. უზრუნველყოფის მართვის გამართული სისტემა იძლევა იმის გარანტიას, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ადეკვატურ საშუალებას.

2. ძირითადი რისკი

ჯგუფის წინაშე დგას სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რადგან ჯგუფის პორტფელში სესხების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.

ლარის გაუფასურება ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე, ჯგუფის ბალანსში არსებული უცხოური ვალუტის მაღალი წილის გამო. არაჰეჯირებულ მსესხებლებს შეიძლება ვალის ტვირთი უფრო მეტად დააწვეთ, როდესაც გაიზრდება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მათი ვალდებულებები.

რისკის აღწერა

ჯგუფის სასესხო პორტფელის მნიშვნელოვანი წილი (და მთლიანად საქართველოში საბანკო სექტორის სესხების დიდი წილი) დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, უმეტესად აშშ დოლარში 2018 წლის 31 დეკემბერს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშის მიხედვით, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წილი მთლიან საბანკო სექტორში 57.1% . იმავე თარიღით ჯგუფის მთლიანი სესხების და კლიენტებზე გაცემული ავანსების (სესხის გაუფასურების რეზერვების დაკლებამდე) 60.1% დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში.

მომხმარებელთა დიდი ნაწილის შემოსავალი წარმოდგენილია აშშ დოლარში, საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილების ან ბიზნესმსესხებლების შემთხვევაში, ექსპორტის გამო. მიუხედავად ამისა, მომხმარებლები შეიძლება არ იყვნენ დაცულნი ლარის გაცვლითი კურსის მნიშვნელოვანი მერყეობისგან სესხის ვალუტის მიმართ.

2018 წლის განმავლობაში USD/GEL სავალუტო კურსი არასტაბილური იყო, თუმცა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა მხოლოდ 3.3%-ით. „საქართველოს ეროვნული ბანკი“ ეფექტურად მოქმედებს თავისი მიზნობრივი ინფლაციის ჩარჩოს ფარგლებში. საქართველოში მოქმედებს მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმი. მსგავსი რეჟიმის არსებობის პირობებში გაცვლითი კურსი შიდა და გარე ფაქტორების გავლენით ხასიათდება მერყეობით მოკლევადიან პერიოდში.

რისკის მიტიგაცია

განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა გაცვლითი კურსით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს იმის გამო, რომ პორტფელის სესხების უმეტესი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში. ხშირად ხორციელდება სავალუტო კურსის გაუფასურების მონიტორინგი, რათა საჭიროების შემთხვევაში მოხერხდეს სამოქმედო გეგმის სწრაფი განხორციელება. სავალუტო კურსის გარკვეული გაუფასურების მიმართ მდგრადობა გათვალისწინებულია დაკრედიტების სტანდარტებშიც, რაც გულისხმობს ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერის გათვალისწინებას არაჰეჯირებული მომხმარებლებისათვის. ამასთან, ჯგუფი მნიშვნელოვან კაპიტალს ფლობს სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკისგან დასაცავად. ვალუტის ბოლოდროინდელი მერყეობის შედეგად მიღებული გამოცდილებისა და ცოდნის გათვალისწინებით ჯგუფს აქვს უნარი, რომ დროულად განახორციელოს წარმოქმნილი სავალუტო კურსის გაუფასურების რისკის მიტიგაცია.

2019 წლის იანვარში სახელმწიფო უწყებებმა განაგრძეს აქტიური მუშაობა, უცხოურ ვალუტაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შესამცირებლად და გაზარდეს ზედა ზღვარი 200,000 ლარამდე, რომლის ფარგლებშიც სესხები უნდა გაიყოს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში. გარდა ამისა, ეროვნულმა ბანკმა პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ინიციატივის ფარგლებში, დააწესა უფრო კონსერვატიული PTI და LTV ზღვრები არაჰეჯირებული საცალო მსესხებლებისთვის, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან და რამაც კიდევ უფრო შეზღუდა გაცვლით კურსთან დაკავშირებული რისკი.

3. ძირითადი რისკი

ჯგუფის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა

საქართველოში ეკონომიკური ზრდის შენელება უარყოფითად აისახება მსესხებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც ზღუდავს მათ მომავალ საინვესტიციო და გაფართოების გეგმებს. ეს მოვლენები აისახება ჯგუფის პორტფელის ხარისხსა და მომგებიანობაზე, რაც ასევე აფერხებს პორტფელის ზრდის ტემპს. უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის მუშაობის შედეგები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა პარამეტრებით, როგორცაა გაცვლითი კურსის გაუფასურება, საპროცენტო განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უმუშევრობის დონის ზრდა, საყოფაცხოვრებო შემოსავლის შემცირება, ქონების ღირებულებების შემცირება, სესხების უზრუნველყოფის დონის ან კომპანიების გადახდიუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო.

მეზობელ და ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე მიმდინარე ანგარიშის გაუარესებით (მაგ: შემცირებული ექსპორტი, ტურისტების შემოღინება, ფულადი გზავნილები და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები).

რისკის აღწერა

„საქსტატის“ პირველადი შეფასებით, 2018 წელს რეალური მშპ 4.8%-ით გაიზარდა. ეს მიუთითებს საქართველოს ეკონომიკის მნიშვნელოვან ზრდაზე და ხაზს უსვამს ეკონომიკის მდგრადობასა და ზრდის პოტენციალს, მთელი წლის მანძილზე რესტრიქციული ფისკალური პოზიციისა და რეგიონში განვითარებული არახელსაყრელი მოვლენების გათვალისწინებით. საქართველოს ფისკალური დისციპლინის გარდა, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ 2018 წლის განმავლობაში:

- ინფლაცია იყო დაბალი;
- მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი გაუმჯობესდა და მის გრძელვადიან ტრენდზე ნაკლები იყო;
- ლარის რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი დარჩა მის გრძელვადიან ტრენდზე და საშუალოვადიან საშუალო მაჩვენებელზე ქვემოთ;
- შემცირდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოღინება, თუმცა ძირითადად ერთჯერადი ფაქტორების გამო. საერთო ჯამში, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები კვლავ რჩება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის დაფინანსების ძირითად წყაროდ.

გარდა ამისა, „სებ“ განაგრძობდა საერთაშორისო რეზერვების შექმნას და საქართველოს საცხოვრებელი უძრავი ქონების ბაზარზე არ შეინიშნებოდა გადახურების ნიშნები. რაც შეეხება საკრედიტო ზრდას სისტემის მასშტაბით, მიუხედავად იმისა რომ პენეტრაცია გაიზარდა, კრედიტის მშპ-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტი კვლავ ახლოს იყო მის გრძელვადიან ტენდენციასთან, განსაკუთრებით მუდმივი გაცვლითი კურსით შეფასებისას, ხოლო სესხების დოლარიზაცია შემცირდა, თუმცა უფრო ნელი ტემპით ვიდრე 2018 წელს.

საერთო ჯამში, მაკროეკონომიკური პერსპექტივით, 2018 წელს არ შეინიშნებოდა სისტემის მასშტაბით რისკის შექმნის ნიშნები. ამავდროულად, საქართველო კვლავ მმონყვავდა გარე და გარკვეულწილად შიდა მოკვების მიმართ, რაც შესაძლოა უარყოფითად აისახოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან გამოიწვევს ზრდის ტემპის შენელებას ან უკიდურესი გარემოების დროს – ეკონომიკის შემცირებას. ამ მოვლენებმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ლარის გაცვლით კურსზეც.

რისკის მიტიგაცია

ეკონომიკური ციკლებისა და ფაქტორების მიმართ მგრძობიანობის შესამცირებლად ჯგუფი უზრუნველყოფს ციკლური ინდუსტრიების იდენტიფიცირებას და განსაზღვრავს სექტორული კონცენტრაციის ლიმიტებს რისკის აპეტიტის ფორმატში.

ჯგუფში შექმნილია მაკროეკონომიკურ მონიტორინგის პროცესი, რომელიც ეფუძნება საქართველოში და ასევე მის მეზობელ ქვეყნებში განვითარებული ეკონომიკური მოვლენების გულდასმით და განმეორებით დაკვირვებებს, რათა დროულად მოხდეს გარდუვალი ეკონომიკური რისკების ადრეული გამაფრთხილებელი სიგნალების იდენტიფიცირება. ეს პროცესი საშუალებას აძლევს ჯგუფს სრულად შეაფასოს მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და პოლიტიკური მოვლენები და გააანალიზოს მათი გავლენა ჯგუფის მუშაობის შედეგებზე. იდენტიფიცირებული გავლენა მყისვე აისახება კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებში, რაც გულისხმობს სესხის გაცემის სტანდარტებისა და რისკაპეტიტის მეტრიკების

გადასინჯვა-შეზღუდვას თითოეული სენსიტიური დარგის მიმართ. ამასთან, კრედიტის განხილვისა და პორტფელის მონიტორინგის პროცესებში გამოყენებული სტრატეგიები და სცენარული ანალიზი საშუალებას აძლევს ჯგუფს, წინასწარ შეაფასოს მაკროეკონომიკური შოკების გავლენა ბიზნესსა და პორტფელზე.

მდგრადობა ცვალებადი მაკროეკონომიკური გარემოს მიმართ გათვალისწინებულია ჯგუფის დაკრედიტების სტანდარტებში. ამგვარად, მოსალოდნელია, რომ მსესხებლები გაუძლებენ გარკვეულ უარყოფით ეკონომიკურ გავლენას გონივრული ფინანსური მდგომარეობის სესხის მომსახურების შესაძლებლობებისა და კარგი უზრუნველყოფის დახმარებით.

4. ძირითადი რისკი

ჯგუფი დგას კაპიტალის რისკის წინაშე, რაც გულისხმობს მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობას, რამაც შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ზრდა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევა

თიბისი ბანკი რეგულირდება „საქართველოს ეროვნული ბანკის“ მიერ. ეროვნული ბანკის რეგულაციებით, დაფინანსების სხვადასხვა მოთხოვნისა და პირობების მიხედვით აუცილებელია შესაბამისობა კაპიტალის ადეკვატურობასა და სხვა კოეფიციენტებთან. ამავდროულად, ადგილობრივ მარეგულირებელს უფლება აქვს დაუწესოს ბანკს დამატებითი რეგულაციები, თუ ის

მიიჩნევს, რომ გამსესხებლის ან ბაზარზე არსებული რისკის დონე ზედმეტად მაღალია.

რისკის აღწერა

2017 წლის დეკემბერში ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო კაპიტალის ადეკვატურობის ახალი ჩარჩო. განახლებული რეგულაციის თანახმად კაპიტალის მოთხოვნა იყოფა „პილარ 1“-ისა და „პილარ-2“-ის ბუფერებად, რომლებიც ეტაპობრივად დაინერგება ოთხნობიანი პერიოდის განმავლობაში. 2018 წლის ბოლოსთვის, ბანკის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნა 1,5%-ით გაიზარდა პირველადი კაპიტალისთვის, ხოლო 3,7%-ით მთლიანი საზედამხებველო კაპიტალისთვის 2017 წლის ბოლო პერიოდთან შედარებით. მინიმალური მოთხოვნების ზრდა გამოწვეულია სისტემური რისკის, კონცენტრაციისა და GRAPE ბუფერების შემოღებით.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის დონე 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 12.8%-ს და 17.9%-ს მარეგულირებელ მინიმალურ მოთხოვნებთან: 11.8% და 16.7%-თან შედარებით, შესაბამისად პირველადი და მთლიანი საზედამხებველო კაპიტალისთვის. ეს კოეფიციენტები გაცილებით აღემატება მოთხოვნილ მინიმალურ მაჩვენებლებს.

2018 წლის იანვრიდან „სებ“-მა სრულად გააუქმა “ბაზელ I”-ისა და “ბაზელ II/III”-ის კაპიტალის ადეკვატურობის სტანდარტები და ჩაანაცვლა ისინი განახლებული კაპიტალის ჩარჩოთი, რომელიც უფრო მეტად შეესაბამება “ბაზელ-3”-ის სახელმძღვანელო მითითებებს.

რისკის მიტიგაცია

ჯგუფი ახორციელებს სტრატეგიულ და სენსიტიურობის ანალიზს, რათა მოახდინოს დამატებითი კაპიტალის მოხმარების რაოდენობის განსაზღვრა სხვადასხვა სცენარების შემთხვევაში. ასეთი ანალიზი მიუთითებს, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი კაპიტალი მარეგულირებლის მინიმალური მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ბანკის დირექტორთა საბჭოსა და რისკების კომიტეტის ჩართულობით, აქტიურად ხორციელდება კაპიტალის პროგნოზების, ასევე სტრეს-ტესტირების და სხვადასხვა შესაძლო სცენარების შედეგების მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გონივრული მართვა და, საჭიროების შემთხვევაში, დროული ღონისძიებების გატარება.

5. ძირითადი რისკი

ჯგუფს აქვს საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი.

ბანკის საქმიანობა აქტიურად რეგულირდება და, შესაბამისად, ექვემდებარება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკებს. ადგილობრივ მარეგულირებელს, “საქართველოს ეროვნულ ბანკს”, შეუძლია პრუდენციული მოთხოვნები გაუზარდოს როგორც მთელ სექტორს, ასევე კონკრეტულ ინსტიტუტებს ამ სექტორში, აქედან გამომდინარე, ჯგუფის მომგებიანობას და მუშაობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას გაზრდილმა მოთხოვნებმა, მათ შორის საზედამხებველო კაპიტალის შედარებით მაღალმა მოთხოვნამ.

რისკის აღწერა

ბანკი რეგულირდება ეროვნული ბანკის მიერ, რომელიც სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან ერთად ადგენს დაკრედიტების ლიმიტებსა და სხვა ეკონომიკურ კოეფიციენტებს (მათ შორის, დაკრედიტების, ლიკვიდურობისა და საინვესტიციო კოეფიციენტების). 2018 წლის განმავლობაში „სებ“-მა შემოიღო რამდენიმე მარეგულირებელი ცვლილება, პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სტანდარტებთან დაკავშირებით.

„სებ“ ასევე პასუხისმგებელია კონკრეტულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით გამოძიების ჩატარებაზე, საქართველოს კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად.

აღნიშნულთან დაკავშირებით ბანკი ექვემდებარებოდა „სებ“-ის მიერ შემოწმებას გარკვეულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით, რომლებიც განხორციელდა 2007 და 2008 წლებში. შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ ეს ტრანზაქციები ბანკსა და გარკვეულ კომპანიებს შორის ტექნიკურად არ შესაბამებოდა ინტერესთა კონფლიქტის მარეგულირებელ საქართველოს კანონმდებლობას. 2019 წლის თებერვალში კომპანიამ, ბანკმა და „საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა“ გამოაქვეყნეს ერთობლივი განცხადება, რითაც დაადასტურეს ამ გამოძიების დასრულება და ის, რომ ბანკი სრულად აკმაყოფილებს „სებ“-ის მიერ დადგენილ ეკონომიკურ ნორმატიულ მოთხოვნებსა და ლიმიტებს. ცალკე აღინიშნა, რომ საქართველოს პროკურატურამ ასევე დაიწყო გამოძიება იმავე საკითხზე და დღემდე მოვლენათა რაიმე მატერიალური განვითარება არ მომხდარა.

საქართველოს საბანკო რეგულაციების თანახმად, ბანკი ვალდებულია, აკმაყოფილებდეს მინიმალურ სარეზერვო მოთხოვნებსა და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს და რეგულარულად წარმოადგენდეს პერიოდულ ანგარიშებს. ბანკი ასევე რეგულირდება შესაბამისი საგადასახადო კოდექსით ან საქართველოში მოქმედი სხვა შესაბამისი კანონებით.

ჯგუფის საქმიანობა სრულ შესაბამისობაშია ყველა შესაბამის კანონმდებლობასთან და რეგულაციებთან. ბანკს ასევე აქვს ვალდებულებები დააკმაყოფილოს ფინანსური კოეფიციენტები აღებული ვალდებულებების ხელშეკრულებების მიხედვით. დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ „ჯგუფის აუდიტებულ ფინანსური ანგარიშგებათა“ 215 გვერდი.

რისკის მიტიგაცია

საკანონმდებლო მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად ბანკს შექმნილი აქვს შესაბამისი მართვის სისტემები და პროცესები. რომლებიც გათვალისწინებულია ჯგუფის ოპერაციების ყველა დონეზე.

შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკის მართვაზე და ანგარიშვალდებულია უშუალოდ აღმასრულებელ დირექტორთან.

ჯგუფის „რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტი“ (RECC) პასუხისმგებელია რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე.

საბანკო რეგულაციებისა და საქართველოს საგადასახადო სისტემის თვალსაზრისით, ჯგუფი მჭიდროდ თანამშრომლობს მარეგულირებელ ორგანოსთან რათა

უზრუნველყოს ახალი პროცედურებისა და მოთხოვნების დეტალურად განხილვა მათ განხორციელებამდე. ფართო დიალოგი გაიმართა მარეგულირებელთან ასევე პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ახალ რეგულაციასთან დაკავშირებით.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ახალი რეგულაციის პარალელურად, მთავრობამ წამოაყენა ინიციატივები, რათა უზრუნველყოს უწყვეტი დაფინანსების ფართო ხელმისაწვდომობა. აღნიშნული მოიცავს საგადასახადო კოდექსის გამარტივებას შემოსავლების რეგისტრაციის განაკვეთის სტიმულირების მიზნით.

მიუხედავად იმისა, რომ მარეგულირებლების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები ჯგუფის კონტროლის ფარგლებს სცდება, მნიშვნელოვან მარეგულირებელ ცვლილებებს ხშირად წინ უსწრებს საკონსულტაციო პერიოდი, რაც საშუალებას აძლევს ყველა ფინანსურ ინსტიტუტს, გამოთქვას საკუთარი მოსაზრება და, შესაბამისად, თავისი ბიზნესპრაქტიკა მოარგოს ცვლილებებს.

რაც შეეხება „საქართველოს ეროვნული ბანკის“ მიერ 2019 წლის თებერვალში ჩატარებულ გამოძიებას, კომპანიამ, ბანკმა და „საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა“ გამოაქვეყნეს ერთობლივი განცხადება, რომელიც ადასტურებს რომ ბანკი:

- (i) გადაიხდის დაახლოებით 1 მილიონ ლარს; და
- (ii) განახორციელებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს რესტრუქტურისაციას, რომლის თანახმადაც დამფუძნებელი აქციონერები გადადგებიან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან. გარდა ამისა, თიბისი ბანკი განაგრძობს თანამშრომლობას „საქართველოს ეროვნულ ბანკთან“ რათა კიდევ უფრო გააუმჯობესოს ბანკის კორპორაციული მართვის ხარისხი, ამთან ბანკი უზრუნველყოფს ჯგუფთან დაკავშირებული პირების ტრანზაქციების პრაქტიკისა და პროცედურების გარე მიმოხილვას.

6. ძირითადი რისკი

ჯგუფს აქვს კონცენტრაციის რისკი

როგორც წესი, განვითარებად ბაზარზე მოქმედი ბანკების წინაშე თავს იჩენს კონცენტრაციის რისკები როგორც ცალკეულ მომხმარებლებზე, ისე სექტორებზე

ჯგუფს აქვს მაღალი ინდივიდუალური დავალიანება ცალკეული მსესხებლების მიმართ, რომელთა მოტენციური დეფოლტი გულისხმობს გაზრდილ საკრედიტო დანაკარგებსა და გაუფასურების რეზერვის მაღალ ხარჯს.

ჯგუფის პორტფელი არის კარგად დივერსიფიცირებული სექტორების მიხედვით, რაც განაპირობებს სექტორული კონცენტრაციის რისკის ზომიერ ნიშნულს. თუმცა, თუ გაიზრდება ჯამური დავალიანება მთავარ რისკის მატარებლებზე, შესაბამისად გაიზრდება რისკებიც.

რისკის აღწერა

ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი კარგად დივერსიფიცირებულია და მაქსიმალური დავალიანება ერთ დარგზე (ენერჯეტიკა და კომუნალური გადახდები), შეადგენს საკრედიტო პორტფელის 7.5%-ს. მოცემული მაჩვენებელი გონივრულია და გვიჩვენებს საკრედიტო პორტფელის ადეკვატურ დივერსიფიკაციას.

20 უმსხვილესი მსესხებლის დავალიანება შეადგენს საკრედიტო პორტფელის 14.2%-ს, რაც შესაბამისობაშია ჯგუფის მიზნებთან კონცენტრაციის რისკის შემსუბუქებასთან დაკავშირებით.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფი განუწყვეტლივ ამოწმებს კონცენტრაციის რისკს როგორც ცალკეულ მსესხებლების, ასევე სექტორებისა და ძირითადი რისკის მატარებლების მიმართ და აწესებს ლიმიტებს რისკის მითიგაციის მიზნით.

რისკის აპიტიტის ჩარჩოს ფარგლებში, ჯგუფი აწესებს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური ისე სექტორული კონცენტრაციებისთვის. საქართველოში ან მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურ-პოლიტიკური გარემოს ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილებისას ჯგუფის მიერ გადაისინჯება რისკის აპიტიტის კრიტერიუმები წარმოქმნილი კონცენტრაციის რისკის შესამცირობლად ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად გამოიყენება ეფექტური მონიტორინგის საშუალებები. გარდა ამისა, ჯგუფში გამოყოფილია რესტრუქტურისაციის განყოფილებები გადახდისუნარო მსესხებლების სამართავად საჭიროების მიხედვით, კლიენტები გადაეცემა რესტრუქტურისაციის განყოფილებებს უფრო ეფექტური მართვისა და საკრედიტო ზარალის შემცირებისთვის.

საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის ახალი ჩარჩოს მიხედვით, „პილარ-2“-ის ფარგლებში წარმოდგენილია კონცენტრაციის ბუფერი, რაც ბანკს ეხმარება იმის უზრუნველყოფაში, რომ შეინარჩუნოს ადეკვატური კაპიტალის დონე კონცენტრაციის რისკის მითიგაციისთვის.

7. ძირითადი რისკი

ლიკვიდურობის რისკი დამახასიათებელია ჯგუფის ოპერაციებისთვის

მიუხედავად იმისა, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს აზრით, ჯგუფის ვალდებულებების დროულად დასაფარავად ამჟამად ხელმისაწვდომია საკმარისი ფინანსური რესურსი, ლიკვიდობის რისკი საბანკო ოპერაციებისთვის თანდაყოლილია და შეიძლება მრავალმა ფაქტორმა გაზარდოს კიდევ. აღნიშნული ფაქტორები მოიცავს დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტად დაყრდნობას ან მის ხელმიწვდომობას, ასევე ცვლილებებს საკრედიტო რეიტინგებში ან ბაზრის მასშტაბით ისეთ ფენომენს, როგორიცაა გლობალური ფინანსური კრიზისი, რომელიც 2007 წელს დაიწყო. განვითარებად ბაზრებზე კომპანიებისათვის კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე, ამიტომ ფაქტორებს, რომლებიც მასზე ზემოქმედებენ (მაგ., საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ცენტრალური ბანკის ან სახელმწიფოს ჩარევები, ან ვალის რესტრუქტურისაცია შესაბამის დარგში), შეუძლიათ შეცვალონ აღნიშნულ ბაზარზე მოქმედი კომპანიების დაფინანსების ფასი ან ხელმისაწვდომობა.

რისკის აღწერა

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფი შესაბამისობაში იყო რისკის მისაღები დონის დადგენილ ზღვრებთან, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიკვიდობის მინიმალურ მოთხოვნებთან. 2017 წელს ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელშიც დეპოზიტის გადინების კოეფიციენტების შესაფასებლად გამოიყენეს „ბაზელ-3“-ის სახელმძღვანელო მითითებებით განსაზღვრული მოთხოვნების დამატებითი კონსერვატიული მიდგომა სავალდებულო რეზერვების შეწონვისა და კლიენტთა ჯგუფების კონცენტრაციის გათვალისწინებით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წმინდა სესხების ფარდობა დეპოზიტებისა და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების დაფინანსების ჯამთან იყო 89.1%, ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი იყო 113.9%, ხოლო ნეტ სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი იყო 126.9%. ყველა მათგანი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებზე ან ამგვარი კოეფიციენტებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებზე საკმაოდ მაღალია.

რისკის მითიგაცია

მოცემული რისკის მითიგაციის მიზნით ჯგუფს უჭირავს მყარი ლიკვიდობის პოზიცია და თანხის გატანის სცენარებს ანალიზებს როგორც ჩვეულებრივი, ისე სტრესული გარემოებებისათვის იმაში დასარწმუნებლად,

რომ მას აქვს საკმარისი ლიკვიდური აქტივები და ფულადი ნაკადების შემოსვლა. ჯგუფი ინარჩუნებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ სტრუქტურას შესაბამისი ლიკვიდობის რისკის სამართავად. სამეთვალყურეო საბჭოს ხედვით, ლიკვიდობა საკმარისია იმისათვის, რომ გაუძლოს მომხმარებლების მიერ დეპოზიტების გატანას, თუმცა დეპოზიტების არსებითი თანხების მოულოდნელმა და სწრაფად გატანამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და/ან პერსპექტივაზე. ჯგუფს ლიკვიდობის მართვის ჩარჩოს ფარგლებში აქვს ალტერნატიული ლიკვიდობის გეგმა, რომელშიც მოცემულია რისკის მარკეტინგული სხვადასხვა სტრატეგიის სცენარისათვის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმები. „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი“ (ALCO) ახორციელებს ლიკვიდობის რისკის პოზიციისა და შიდა ლიმიტებთან შესაბამისობის მჭიდრო მონიტორინგს.

8. ძირითადი რისკი

ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ან წმინდა საპროცენტო მარჟის ნებისმიერმა შემცირებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მომგებიანობის შემცირება.

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეადგენს ჯგუფის საერთო შემოსავლების დიდ ნაწილს. შესაბამისად, წმინდა საპროცენტო მარჟის ნებისმიერი მერყეობა გავლენას ახდენს ოპერაციების შედეგებზე. პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სტანდარტებთან დაკავშირებულმა ახალმა რეგულაციამ, ასევე მაღალმა კონკურენციამ შეიძლება გამოიწვიოს საპროცენტო განაკვეთების შემცირება, რაც რისკის ქვეშ აყენებს ჯგუფის მომგებიანობას. ამავდროულად, დაფინანსების დანახარჯებს ჯგუფი მეტწილად დამოუკიდებლად განსაზღვრავს და ემყარება ლოკალურ და საერთაშორისო ბაზრებს.

რისკის აღწერა

ჯგუფის მთლიანი მოგების უმეტესი ნაწილი მიიღება წმინდა საპროცენტო შემოსავლიდან. აქედან გამომდინარე, წმინდა საპროცენტო მარჟის მერყეობა გავლენას ახდენს ჯგუფის შედეგებზე. 2018 წელს წმინდა საპროცენტო მარჟა გაიზარდა წინა წელთან შედარებით 0.4 pp-ით 6.9%-მდე, ჯგუფის მოლოდინების შესაბამისად, რაც ასახული იყო პროგნოზში, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის მართვის საფუძველს.

ზრდა გამოწვეული იყო ჯგუფის მიერ ჩატარებული ანალიტიკით მომხმარებლის სეგმენტაციასა და ფასდადებთან დაკავშირებით, ასევე პროდუქტის სწორი კომბინაციის მიზნად დასახვით, თუმცა გაზრდილი კონკურენცია ისევე, როგორც საპროცენტო განაკვეთების შემცირების ტენდენცია ქმნის პოტენციურ საფრთხეს წმინდა საპროცენტო მარჟისთვის.

ჯგუფი მართავს მასზე LIBOR-ისა და ადგილობრივი რეფინანსირების განაკვეთების პირდაპირ მოქმედებას შესაბამისი ლიმიტებისა და ფასდადების საშუალებით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 4,259 მილიონი ლარის აქტივები (27%) და 1,785 მილიონი ლარის ვალდებულებები (13%) იყო მიხმული LIBOR/FED/ ECB (დეპოზიტის) განაკვეთებთან, ხოლო 3,147 მილიონი ლარის აქტივები (20%) და 2,286 მილიონი ლარის ვალდებულებები (17%) იყო მიხმული „სებ“-ის რეფინანსირების განაკვეთებთან. თუმცა, აქტივები მაინც უფრო გრძელვადიანია ვალდებულებებთან შედარებით.

პასუხისმგებლიან დაკრედიტებასთან დაკავშირებით ბოლო პერიოდში მიღებული რეგულაცია შეამცირებს მომხმარებელთა პორტფელის ზრდის ტემპს მოკლე და საშუალოვადიან პერსპექტივაში, რაც უარყოფითად აისახება ჯგუფის წმინდა საპროცენტო მარჟაზე, რომელიც მერყეობს 30 -50 bp-ს შორის. მთავრობის ინიციატივა საპროცენტო განაკვეთის ზედა ზღვრის 100%-დან 50%-მდე შემცირებასთან დაკავშირებით ასევე უარყოფითად აისახება წმინდა საპროცენტო მარჟაზე. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ასეთი პორტფელი ჯგუფისთვის არსებითი მნიშვნელობის არ არის, შესაბამისი ზეგავლენა წმინდა საპროცენტო მარჟაზე არამატერიალური იქნება.

რისკის მიტიგაცია

მაღალი მარჟის დონეები, სადაგასახადო და საკომისიო შემოსავლების ზრდა და უწყვეტი ხარჯების ოპტიმიზაციის მცდელობები იცავს ჯგუფს მარჟისა და მომგებიანობის შემცირებისგან. 2018 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გააგრძელა აქტიური მუშაობა მარჟის მართვის მიმართულებით კარგი რეპუტაციის მქონე გარე კონსულტანტთან. მარჟის მართვის პროგრამა, რომელიც მოიცავს ადეკვატურ ფასწარმოქმნასა და მომგებიანობის ანალიზს გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დასახმარებლად, 2019 წელს ჯგუფის ერთ-ერთ მთავარ საკითხად დარჩება.

ვადების მიხედვით აქტივებისა და ვალდებულებების შეუთავსებლობის შესამცირებლად იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება სესხების ვადის გაგრძელება მოქნილი პირობების ნაცვლად ფიქსირებული პირობებით, საპროცენტო განაკვეთის რისკი აისახება ფასებზე დანამატებში, რაც საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებისგან დაცვის საშუალებაა.

ჯგუფი იმედოვნებს, რომ მარჟები დასტაბილურდება საშუალოვადიან პერიოდში და რომ შემცირებული მარჟები დაკომპენსირდება გაზრდილი საკომისიო და გაწეული მომსახურებიდან შემოსავლებით და თითოეული ტრანზაქციის შემცირებული დანახარჯებით. „სებ“-ის ახალი რეგულაცია, რომელიც ზღუდავს მომხმარებლის ფინანსებს და საცალო სესხებს ცვლის იპოთეკური სესხებით, დადებითად აისახება საკრედიტო რისკის ღირებულებაზე, რაც ხელს შეუწყობს წმინდა საპროცენტო მარჟაზე მორგებული რისკის შენარჩუნებას.

9. ძირითადი რისკი

ბოლო წლებში კიბერშეტევებით გამოწვეული საფრთხე გაიზარდა და კიდევ უფრო იმატებს.

პოტენციური კიბერშეტევების რისკმა, რომელიც უფრო დახვეწილი გახდა, შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიოს. მსგავსი რისკები სწრაფად იცვლება და მოითხოვს განუწყვეტელ ყურადღებასა და ინვესტიციას

რისკის აღწერა

ბოლო წლებში ქართულ კომერციულ ბანკებზე რაიმე სერიოზული კიბერშეტევა არ განხორციელებულა. მიუხედავად ამისა, ჯგუფის მზარდი დამოკიდებულება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებზე ზრდის მის მიმართ პოტენციური კიბერშეტევების რისკს.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფი ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, აღმოაჩენს და თავიდან იცილებს კიბერშეტევების რისკს. თანამშრომლები აკვირდებიან მოვლენებს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზრებზე, რათა აამაღლონ ცნობიერება კიბერშეტევების ახალი ფორმების მიმართ. შეღწევის პრევენცია და განაწილებული უარყოფის სერვისი (DDoS) დამცავი სისტემებია, რომლებიც შეიქმნა ჯგუფის დასაცავად გარე კიბერსაფრთხეებისაგან. არსებული უსაფრთხოების ინციდენტისა და მოვლენების მონიტორინგის სისტემები, შესაბამის პროცესებსა და პროცედურებთან ერთად, უზრუნველყოფენ კიბერინციდენტების ეფექტურად მოგვარებას.

ახალ პოტენციურ საფრთხეებზე რეაგირების მიზნით მუდმივად ახლდება და უმჯობესდება პროცესები. არსებული მონაცემების ანალიზის პოლიტიკა უზრუნველყოფს ბიზნესის უწყვეტობას სერიოზული კიბერშეტევების შემთხვევაში.

გარდა ამისა, „საინფორმაციო უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი“ აქტიურად არის ჩართული საინფორმაციო უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პროცესების გაუმჯობესებაში, საინფორმაციო უსაფრთხოების რისკების მინიმიზაციის მიზნით.

10. ძირითადი რისკი

ჯგუფის საქმიანობის თანდაყოლილი საოპერაციო რისკის ნაწილია გარე და შიდა თაღლითობის რისკები. საბანკო სექტორის დიჯიტალიზაციასთან ერთად ოპერაციების მზარდი სირთულისა და მრავალფეროვნების გამო იზრდება თაღლითობის რისკები. პროაქტიური მართვის გარეშე თაღლითობის შემთხვევებმა შეიძლება არსებითი ზეგავლენა მოახდინონ ჯგუფის მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე

რისკის აღწერა

გარე თაღლითობა ჯგუფის საწინააღმდეგოდ შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებისგან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია ბარათებსა და ნაღდ ფულთან. შიდა თაღლითობა მომდინარეობს ჯგუფის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებისგან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ჯგუფში დაფიქსირდა თაღლითობის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა, რომელთაც არა არსებითი გავლენა ქონდა ჯგუფის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. მიუხედავად ამისა, თაღლითები იყენებენ ახალ ტექნიკას და მიდგომებს, ფულის უკანონოდ მისათვისებლად. აქედან გამომდინარე, თუ არ მოხდა ამ საკითხის სათანადოდ მონიტორინგი და მართვა, პოტენციური ზემოქმედება შეიძლება არსებითი იყოს.

რისკის მითიგაცია

ჯგუფი ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, აღმოაჩენს და თავიდან იცილებს თაღლითობის რისკებს. შექმნილია მუდმივი მონიტორინგის პროცესები უჩვეულო ქმედებების დროულად აღმოსაჩენად. რისკისა და კონტროლის თვითშეფასების პროცესში ყურადღება გამახვილებულია ძირითადი პროცესების ნარჩენ რისკებზე, რომელთა გამოსწორება შესაძლებელია. თაღლითობის რისკების მონიტორინგსა და მითიგაციაზე ჩვენი მუდმივი ძალისხმევის შედეგად, შიდა პროცესების დიდი სირთულის მიუხედავად, ჯგუფი უზრუნველყოფს თაღლითური საქმიანობის დროულად აღმოჩენასა და კონტროლს.

ბიზნესი

რისკების მართვის მიზნები და პრინციპები

ჯგუფში მოქმედებს რისკის მართვის ბიზნესზე ორიენტირებული, მძლავრი და დამოუკიდებელი სისტემა. მისი ძირითადი მიზანია, ხელი შეუწყოს რისკის გათვალისწინებით შეფასებული უკუგების მდგრადობას რისკის მართვის ეფექტიანი სისტემის მეშვეობით. მიზნების უკეთ მისაღწევად ჯგუფი იყენებს რისკის მართვის ოთხ ძირითად პრინციპს

- **რისკების გამჭვირვალედ მართვა ურთიერთგაგებისა და ნდობის მოსაპოვებლად.** რისკთან დაკავშირებული პროცესებისა და პოლიტიკის თანამიმდევრულობა და გამჭვირვალობა სხვადასხვა დაინტერესებული მხარის ნდობის მოპოვების წინაპირობაა. რისკის მიზნებისა და სტრატეგიული პრიორიტეტების სწორი და სრულყოფილი კომუნიკაცია მმართველ ორგანოებთან და ანგარიშვალდებულების ფარგლებში სრულყოფილი რეაგირება რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი თანამშრომლების ძირითადი პრიორიტეტებია.
- **რისკების გონივრული მართვა ზრდისა და მდგრადობის ხელშესაწყობად.** რისკების მართვის სისტემა უზრუნველყოფს ჯგუფის დაცვას გადაჭარბებული რისკებისგან; კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და მძლავრი, მომავალზე ორიენტირებული მართვის ინსტრუმენტები და გადაწყვეტილებები უზრუნველყოფს ჯგუფის მდგრადობას.
- **რისკის მართვის მეშვეობით სტრატეგიის გაძლიერების უზრუნველყოფა.** რისკის მართვაში ჩართული თანამშრომლების მიერ რისკების დროული იდენტიფიცირებით, ადეკვატური ფასდადებითა და რისკის მიტიგაციისკენ მიმართული ქმედებებით უზრუნველყოფილია ჯგუფის მიზნების განხორციელება და მიზნობრივი უკუგება.
- **რისკის მართვის გამოყენება კონკურენტული უპირატესობის მოსაპოვებლად.** სრულყოფილი, გამჭვირვალე და გონივრული რისკის მართვა ხელს უწყობს სხვადასხვა ჩართული მხარის მაღალ სანდოობას, ჯგუფის გრძელვადიან, მდგრად განვითარებას, რისკის მართვის სისტემის კონკურენტულ უპირატესობად ქცევას.

რისკების მართვის საფუძვლები

ჯგუფის რისკის მართვის სისტემა მოიცავს რისკის მართვისათვის საჭირო ყველა აუცილებელ კომპონენტს და შედგება ორგანიზაციული, საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვის, რისკრეპორტირებისა და სხვა დამხმარე, გამაერთიანებელი რისკების ინსტრუმენტებისაგან, როგორებიცაა: IT-ინფრასტრუქტურა, კაპიტალის მართვა, სტრუქტურები და სხვა ანალიტიკური საშუალებები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ნაჩვენებია რისკის მართვის ჩარჩო:

ჯგუფის რისკის მართვის საფუძვლები

ორგანიზაციის რისკის მართვა

> რისკის აკვიტიტი > რისკის სტრატეგია > ბიზნესის დაგეგმვა

	საკრედიტო რისკი		ფინანსური რისკი		არაფინანსური რისკი		
	კორპორატიული	MSME	საცალო	ბაზარი	ლიკვიდობა	საოპერაციო	სხვა

რისკის ფორმირება და მართვა	მართვის სტრუქტურა	დაცვის სამი დონე	კომიტიტები	პოლიტიკა	საქმიანობის შედეგების მართვა	რისკის კულტურა

რისკის რეპორტირება რისკის ანგარიშგება და ანალიზი

სისტემები და მონაცემები ინფრასტრუქტურა, საინფორმაციო ტექნოლოგიები და სისტემები

რისკის მოდელები, მეთოდოლოგიები და პროცესები	დაკრედიტების პროცესი	აქტივების და ვალდებულებების მართვა (ALM) და ლიკვიდობის რისკის მოდელირება და პროცესები	საოპერაციო რისკის მოდელირება და პროცესები
	საკრედიტო რისკის მოდელირება		

რისკის ჰვარდინი ანალიზი კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა პროცესი (ICAAP) და სტრეს-ტესტები

მმართველობა

რისკების მართვას თიბისი ჯგუფი ანხორციელებს რისკების მართვის ერთიანი სისტემის ფარგლებში. რისკების მართვის პროცესში ყველა მმართველი რგოლის ჩართულობა, უფლებამოსილების ნათლად გამიჯვნა და სხვადასხვა დანაყოფს შორის ეფექტური კომუნიკაცია ხელს უწყობს ჯგუფის სტრატეგიისა და რისკის მიზნების ნათლად წარმოჩენასა და მათ შესაბამისობას რისკის დადგენილ აპეტიტთან.

ჯგუფის მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ადეკვატურ ზედამხედველობას, ანგარიშვალდებულებისა და მოვალეობების მკაფიო გამიჯვნას. რისკების მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც გასაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას და ზედამხედველობას უწევს სტრატეგიული მიზნების შესრულებას. ხოლო დირექტორთა საბჭო ხელმძღვანელობს და წარმართავს ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობას.

სამეთვალყურეო საბჭო	სამეთვალყურეო საბჭო	რისკების, ეთიკის და შესაბამისობის კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი		
დირექტორთა საბჭო	რისკების კომიტეტი	საოპერაციო რისკის კომიტეტი	აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი	საინფორმაციო უსაფრთხოების კომიტეტი	
რისკის მართვის სტრუქტურა	ფუნქციები:	კომპანიის რისკი	საკრედიტო რისკი	ფინანსური რისკი	საოპერაციო რისკი
	კომიტეტი/ბაი:	სახსის დაბრუნების კომიტეტი		პრობლემატი სახსრის მართვის კომიტეტი	

რისკის მართვის სტრუქტურა შედგება სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსგან, თითოეულში შედის შესაბამისი რისკის კომიტეტი. სამეთვალყურეო საბჭოს ექვემდებარება რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტი, რომელიც ზედამხედველობას უწევს ჯგუფის რისკის პროფილსა და რისკის მართვის პრაქტიკას, აგრეთვე არსებობს აუდიტის კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელებასა და დანერგვაზე, შიდა და გარე აუდიტორების საქმიანობის ხელშეწყობაზე.

დირექტორთა საბჭოს რისკის კომიტეტი შეიქმნა ჯგუფის მასშტაბით რისკის მართვის ღონისძიებების წარმართვისა და ძირითადი რისკის ტენდენციების მონიტორინგისათვის, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს რისკის პროფილის შესაბამისობა დადგენილი რისკის აპეტიტთან. დირექტორთა საბჭოს საოპერაციო რისკის კომიტეტი გადაწყვეტილებებს იღებს საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ხოლო აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე.

სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოები რისკების მართვას ახორციელებენ რისკების აპეტიტის მეშვეობით, რომელშიც დადგენილია რისკის სასურველი პროფილი და რისკის ლიმიტები სხვადასხვა ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. რისკაპეტიტის ჩარჩო მოიცავს ასევე მონიტორინგსა და რეპორტირებს, სხვადასხვა გამომწვევი მოვლენისათვის ესკალაციის გზებსა და რისკების მიტიგაციის ქმედებების განხორციელებას იმ შემთხვევაში, თუ ის სცილდება ჯგუფის მიერ დადგენილ საზღვრებს. ჯგუფის რისკის აპეტიტის ყოველდღიურ ოპერაციებში უფრო ეფექტურად ასახვისთვის რისკის აპეტიტის ინდიკატორები ჩაშლილია დეტალურ ლიმიტებად ბიზნესერთეულის დონეზე, რომელიც აყალიბებს რისკის განაწილებას სხვადასხვა სეგმენტსა და საქმიანობას შორის რისკის აპეტიტის დადგენა და კასკადირება ხორციელდება ბიზნესის დაგეგმვის პარალელურად. ბიზნესისა და რისკის გეგმების ინტერაქტიური შემუშავება უზრუნველყოფს გეგმების შეჯერებას ამ პროცესში რისკისა და უკუგების ურთიერთკავშირის განსაზღვრით, რაც ხელს უწყობს მიზნების მიღწევას. სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე ზედამხედველობა ჯგუფის რისკის მართვაში, უფროსი მენეჯმენტის ჩართულობასთან

ერთად და რისკების top-down განაწილება
ორგანიზაციული რისკების მართვის განყოფილების
მიერ უზრუნველყოფს რისკების მიზნების სიხადეს,
რისკის პროფილის ინტენსიურ მონიტორინგს რისკის
აპტიტთან მიმართებით, დროულ რეაგირებას რისკთან
დაკავშირებულ საკითხებზე და გამოსასწორებელი
ლონისძიებების სწრაფად შემუშავებას.

ცალკეული რისკების ყოველდღიური მართვა ემყარება
დაცვის სამი დონის პრინციპს. რისკების ძირითად
ამდებია ბიზნესსეგმენტები, რისკის გუნდი ასრულებს
დაცვის მეორე დონის ფუნქციას ტრანზაქციების
სანქცირებით, რისკის იდენტიფიცირების, ანალიზის,
გაზომვის, მონიტორინგისა და რეპორტირების
საშუალებებით. კომიტეტები, რომლებიც ფუნქციონირებენ
ოპერაციულ დონეზე, დელეგირების ფარგლებში იღებენ
ტრანზაქციული დონის გადაწყვეტილებებს, დამყარებულს
„ოთხი თვალის“ პრინციპზე. ყველა ახალი პროდუქტი
და პროექტი გადის რისკის ჯგუფების ხელში, რათა
სრულყოფილად გაანალიზდეს რისკები. კონტროლის
ეს მექანიზმები გარანტიას იძლევა, რომ ჯგუფი იღებს
ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს, რაც სათანადოდაა
შეფასებული და არ ხდება რისკების აღება ჯგუფის
დადგენილ ზღვრებს ზევით. საკრედიტო, ლიკვიდობის,
ბაზრის, საოპერაციო და სხვა არაფინანსურ რისკებს
მართავენ შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულები.

ჯგუფის რისკის მართვის მძლავრი და დამოუკიდებელი
სტრუქტურა ყველა საჭირო ფუნქციის შესრულების
საშუალებას იძლევა დაცვის მეორე დონის ფარგლებში
მალაკვალიფიციური პროფესიონალების წყალობით,
რომლებიც ფლობენ დაბალანსებულ ცოდნას საბანკო
მომსახურებისა და უძრავი ქონების სფეროში
ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე .

რისკის დირექტორზე დაქვემდებარებული რისკის
გუნდების გარდა, შესაბამისობის რისკის მართვის
განყოფილება ანგარიშვალდებულაა უშუალოდ
გენერალური დირექტორის წინაშე და პასუხისმგებელია
ფულის გათვორების წინააღმდეგ ბრძოლასა და
შესაბამისობის რისკის მართვაზე. მესამე დონის დაცვას
წარმოადგენს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, რომელიც
ბანკს აძლევს დამოუკიდებელ და ობიექტურ რწმუნებას,
ამასთანავე, უწევს რეკომენდაციას დამატებით
ოპერაციებისა და რისკების მართვის გასაუმჯობესებლად.

ორგანიზაციის რისკების მართვა

ცენტრალიზებული ორგანიზაციის რისკების მართვის
[ERM] განყოფილება უზრუნველყოფს რისკის
სტრატეგიისა და რისკის აპტიტის ეფექტურად
შემუშავებას, კომუნიკაციასა და დანერგვას ჯგუფის
მასშტაბით. ორგანიზაციის რისკების მართვის
განყოფილება ხელს უწყობს რისკის ჯვარედინ
ლონისძიებებს, როგორებიცაა: აგრეგირება, ანალიზი
და რეპორტირება და ეხება ისეთ პრობლემებს,

რომლებიც არაა სპეციფიკური რომელიმე ერთი ტიპის
რისკისათვის. შესაბამისად, ERM-ის ფუნქცია ავსებს
რისკის სხვა ფუნქციებს, რათა მოიცვას ძირითადი
რისკის ღონისძიებები და პასუხისმგებლობები და
წარმოქმნას ცენტრალიზებული გუნდის შესაძლებლობები.
ორგანიზაციის რისკების მართვის ძირითადი ფუნქციები
შეიძლება შეჯამდეს შემდეგნაირად:

- რისკის აპტიტის განსაზღვრა, კასკადირება და
მონიტორინგი ჯგუფის სტრატეგიის აუცილებელი
ელემენტებია. რისკის ბიუჯეტი ნაწილდება ცალკეულ
ბიზნესმიმართულებებზე, რათა მიღწეულ იქნეს
მაჩვენებლები აგრეგირებულ დონეზე.
- თიბისი ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა
შეფასება უწყვეტი პროცესია, რათა უზრუნველყოფილ
იქნეს მოულოდნელი ზარალის სათანადოდ
განაგარიშება და მოხდეს სათანადო მიტიგაციისკენ
მიმართული ღონისძიებების განხორციელება
გადახდისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად.
ეკონომიკური კაპიტალის შეფასება ხორციელდება
თიბისი ბანკის ყველა არსებითი რისკისთვის,
როგორებიცაა: საკრედიტო, ფინანსური, საოპერაციო
და საბაზრო რისკები. ამასთან, ინდივიდუალური
ეკონომიკური კაპიტალის განაგარიშებებს ავსებს
ორგანიზაციის დონის სტრესტესტები. თიბისი ბანკი
შერჩეული სტრესსცენარების საფუძველზე ავასებს
ზარალს და ახდენს კაპიტალის ადეკვატურობის
კოეფიციენტების პროგნოზირებას. ეს ეხმარება ბანკს
განსაზღვროს კაპიტალის ბუფერები, რომლებიც
მას უნდა ეკავოს მარეგულირებელი მოთხოვნების
შესაბამისად, წინასწარ განსაზღვრული სტრესის
სცენარის ფარგლებში.
- სტრესტესტები რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასებისა
და მიტიგაციის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი
ინსტრუმენტია. ამ მხრივ თიბისი ბანკი მუდმივად
ავითარებს სტრესტესტირების შესაძლებლობებსა და
მეთოდოლოგიას. სტრესტესტები რისკის რეგულარული
მართვის ღონისძიებების ნაწილია როგორც
ოპერაციების, ისე პორტფელის დონეზე
- ERM-ის მნიშვნელოვანი ამოცანაა ასევე რისკის
მართვის პრაქტიკის თანმიმდევრულობა. რისკების
მართვის ფუნქცია, რომელიც მიმართულია
თანმიმდევრულობის უზრუნველყოფისკენ, გულისხმობს
რისკების იდენტიფიცირებას, გაზომვას და მართვას
ოპტიმალური გზით, ჯგუფის ფარგლებში, და მათ
რეპორტირებასა და გააზრებას კონსოლიდირებულ
საფუძველზე.
- რისკის შესაფერისი უკუგების გენერირება
მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბიზნეს მოდელის
მდგრადობის უზრუნველსაყოფად. რისკების
გათვალისწინება ფასწარმოქმნის პროცესში ისე
ხორციელდება, რომ თავიდან იქნეს აცილებული
ჭარბი ოდენობით რისკის აღება და უზრუნველყოფს
იმის გარანტიას, რომ კომპანია იღებს ადეკვატურად
შეფასებულ რისკს.

საკრედიტო რისკის მართვა

ჯგუფის, როგორც საბანკო მომსახურების მიმწოდებლის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი, რომელიც დაკავშირებულია მსესხებლის ან მესამე პირის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან. საკრედიტო რისკი ჯგუფის ყველაზე მატერიალური რისკია, რადგან იგი ძირითადად ტრადიციულ დაკრედიტებას ეწვეა და აქვს მარტივი საბალანსო უწყისი. ამგვარად, ჯგუფი მნიშვნელოვან რესურსს გამოყოფს მის სამართავად.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სავალუტო კურსით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რაც დაკავშირებულია ჯგუფის პორტფელში უცხოურ ვალუტაში გაცემული სესხის არაპეჯირებულ მსესხებლებზე გაცემით, რომელიც აქტუალურია ქვეყანაში მაღალი დოლარიზაციის დონიდან გამომდინარე. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკებს, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას რამოდენიმე მსესხებელზე დიდი მოცულობის პორტფელის შექმნით ან პორტფელის კონცენტრაციით ეკონომიკის ცალკეულ დარგებში.

საკრედიტო რისკების მართვის მიზანია ჯგუფში არსებობდეს გამართული პროცესები რომლებიც უზრუნველყოფს ინდივიდუალურ ტრანზაქციების დონეზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობას მისაღები რისკის დონის ფარგლებთან. ასევე, ეფექტურად დანერგილი პროცესები უზრუნველყოფს პორტფელში არსებული საკრედიტო რისკების დროულ აღმოჩენას, გაზომვასა და მონიტორინგს.

საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვის მიზნით ჯგუფში დანერგილია სეგმენტებსა და პროდუქტებზე მორგებული მიდგომები. შესაბამისად კორპორატიული, მცირე და საშუალო და საცალო პორტფელის მართვა ხორციელდება მოცემული სეგმენტების თავისებურებების გათვალისწინებით. კორპორატიული და მცირე და საშუალო სეგმენტის მსესხებლების (მიკროს გარდა) მართვა ხორციელდება ინდივიდუალურად, მოცემული კლიენტების შედარებით დიდი დავალიანებიდან გამომდინარე; ხოლო მიკრო და საცალო მსესხებლების მართვა კი ხორციელდება პორტფელურად. საკრედიტო რისკის ძირითადი ფუნქციების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

კრედიტის დამტკიცება

ჯგუფის მიზანია უზრუნველყოს სესხების გაცემის ჯანსაღი პროცესის არსებობა, სესხის გაცემის კრიტერიუმების მკაფიოდ ჩამოყალიბებისა და მსესხებლის რისკის პროფილის შეფასების ეფექტიანი პროცესის მეშვეობით. ბანკში არსებობს საკრედიტო რისკის შეფასების სრულყოფილი ჩარჩო, სადაც ცალსახადაა გამიჯნული კრედიტის ანალიზში და დამტკიცებაში მონაწილე მხარეების მოვალეობები. კრედიტის შეფასების პროცესი განსხვავდება სეგმენტებისა და ინდივიდუალური

პროდუქტების მიხედვით, იმისთვის რომ სათანადოდ მოხდეს აქტივების სხვადასხვა ჯგუფების შესაბამისი თავისებურებების გათვალისწინება. კორპორატიული, მცირე და საშუალო და მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურ დონეზე, ხოლო მცირე ზომის საცალო და მიკრო სესხებზე გადაწყვეტილების პროცესი ძირითადად ავტომატიზებულია.

მსესხებლების მოთხოვნების საფუძვლიანად შეფასების შემდეგ საკრედიტო ანალიტიკოსები კორპორატიული სესხის შემთხვევაში და ბიზნეს დაკრედიტების ექსპერტები მცირე და საშუალო საწარმოების სესხის შემთხვევაში, ამზადებენ პროექტს, რომელშიც ასახულია პოტენციურ მსესხებელთან დაკავშირებული ძირითადი ინფორმაცია და წარადგენენ განსახილველად დაკრედიტების რისკების მართვის განყოფილებაში. რისკების მართვის მენეჯერი აფასებს პროექტს და უზრუნველყოფს, რომ ანალიზი არის სრულყოფილი, ყველა სახის რისკი და შესაბამისი მიტიგაციის გზები იდენტიფიცირებულია და სათანადოდ გათვალისწინებული, და სესხი სწორად სტრუქტურირებულია. ბიზნესის რისკის მენეჯერები სპეციალიზირდებიან კონკრეტული დარგების მიხედვით იმისთვის, რომ სათანადოდ იცნობდნენ კონკრეტულ დარგში მიმდინარე ტენდენციებსა და მოვლენებს.

საკრედიტო კომიტეტის სტრუქტურა მრავალდონიანია, და დამტკიცების უფლებამოსილებები განსხვავებულია მსესხებლების ჯამური დავალიანებისა და რისკის პროფილის შესაბამისად. საკრედიტო კომიტეტზე ხდება საკრედიტო განაცხადების განხილვა და დამტკიცება. ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტში მონაწილეობენ: გენერალური დირექტორი, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო ბიზნესის მართვის დირექტორი და რისკების მართვის დირექტორი. ამასთან, 20 უმსხვილესი მსესხებლის საკრედიტო განაცხადისთვის, ან სესხებისთვის, რომელთა ოდენობა აღემატება ბანკის სააქციო კაპიტალის 5%-ს, მოითხოვება რისკის, ეთიკის და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ განხილვა და დამტკიცება.

საცალო და მიკრო სეგმენტის დაკრედიტების ექსპერტები საკრედიტო განაცხადებს წარუდგენენ შესაბამისი დაკრედიტების რისკების მართვის განყოფილებას. საკრედიტო კომიტეტზე განაცხადის განხილვა ხორციელდება წინასწარ განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში სესხის ოდენობისა და რისკის დონის გათვალისწინებით.

არაუზრუნველყოფილი საცალო სესხების, განვადებისა და საკრედიტო ბარათების ანალიზისა და გაცემის პროცესი ძირითადად ავტომატიზებულია და ემყარება შიდა სქორინგის მოდელებსა და საკრედიტო ბიუროს რეიტინგებს. სქორინგის მოდელები განსხვავებულია პროდუქტის ტიპებისა და მსესხებლების სეგმენტის მიხედვით, და ითვალისწინებს სხვადასხვა ტიპის შიდა და

გარე მონაცემებს. სქორინგის მოდელების მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას მიღებული გადაწყვეტილებების შესაბამისობა წინასწარ განსაზღვრული რისკის ლიმიტებთან.

პასუხისმგებლიან დაკრედიტების ახალი რეგულაციით განისაზღვრა შემოსავლის დასახულების მოთხოვნის პროცედურა, რომელიც ბანკმა გაითვალისწინა და ასახა შიდა დაკრედიტების პროცესებში.

სავალუტო კურსით გამოწვეული საკრედიტო რისკი
ბანკის წინაშეა სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკი, რადგან მისი სესხების დიდი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული, საქართველოს ეკონომიკის შესაბამისად, რომელიც მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ეროვნული ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებზე, თუმცა თიბისი ბანკმა განსაზღვრა მისაღები რისკის ლიმიტები, რათა უზრუნველყოფს უცხოური ვალუტის წილის შემცირება საკრედიტო პორტფელში. სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შესარბილებლად მთლიან სასესო პორტფელში, საკრედიტო რისკის მართვის ყველა ეტაპზე გამოიყენება მართვის სხვადასხვა ინსტრუმენტი და მეთოდი. 2019 წლის იანვარში სახელმწიფო ორგანოებმა განაგრძეს ძალისხმევა უცხოური ვალუტით დაფინანსებაზე ეკონომიკის დამოკიდებულების შესამცირებლად, გაზარდეს რა ზედა ლიმიტი 200,000 ლარამდე, რომლის ფარგლებშიც სესხების გაცემა უნდა მოხდეს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში. გარდა ამისა, „სებ“-მა თავისი პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების ინიციატივით, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს, შემოიღო უფრო კონსერვატიული PTI და LTV ზღვრები არაჰეტირებული საცალო მსესხებლებისთვის, რამაც კიდევ უფრო შეზღუდა პრტფელი გაცვლითი კურსით გამოწვეული საკრედიტო რისკის მიმართ. ჯგუფი იყენებს კონსერვატიული დაკრედიტების სტანდარტებს არაჰეტირებული მსესხებლების მიმართ, რომელთა სესხები დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, რათა დარწმუნდეს, რომ ისინი გაუძლებენ გაცვლითი კურსის გარკვეულ დონეს, გარდა დაკრედიტების პროცესში მოქმედი ზომებისა, ჯგუფი აქტიურად აკვირდება და აფასებს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ სესხებს სტრეს-ტესტირების საშუალებით და აქვს საკმარისი კაპიტალის რეზერვები მოულოდნელი დანაკარგების შემთვევებისთვის.

ვალუტის არსებითი გაუფასურების შემთვევაში ბანკს გააჩნია მეთოდები მონიტორინგის ღონისძიებების დასაქმრებლად, პოტენციური სისუსტეების მქონე მომხმარებლების იდენტიფიცირებისა და მითიგაციისკენ მიმართული ღონისძიებების დროულად გასატარებლად.

საკრედიტო კონცენტრაციების რისკი

ჯგუფს გააჩნია კონცენტრაციის რისკი, რომელიც განისაზღვრება, როგორც პორტფელის ხარისხის პოტენციური გაუარესება პიროვნებებზე ან დარგებზე დიდი ოდენობით სესხის გაცემის გამო. ბანკი ფლობს საშუალებებს კონცენტრაციის რისკის, კერძოდ კი, პორტფელში ცალკეული პირებისა და სექტორული კონცენტრაციის, ეფექტური მართვისათვის.

ჯგუფს აქვს კონცენტრაციის ლიმიტები ცალკეული მსესხებლებისა და 20 ყველაზე მსხვილ მსესხებელთა ჯგუფზე და კონცენტრირებულია ამ პორტფელის სტრუქტურისა და ხარისხის ოპტიმიზაციაზე. ამასთან, თიბისი ბანკი აწესებს ლიმიტებს ცალკეულ სექტორებზე, მაღალი რისკის მქონე სექტორებში უფრო კონსერვატიული ზედა ლიმიტის გამოყენებით, რაც ემყარება დარგის ციკლებისა და პერსპექტივის სრულყოფილ ანალიზს.

საკრედიტო კონცენტრაციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად. კეთდება რისკის პოზიციათა ტენდენციების დეტალური ანალიზი და რისკის ახალი წყაროების წარმოქმნის ან პოზიტიური მოვლენების შემთვევაში გაიცემა გამოსასწორებელ ღონისძიებათა რეკომენდაციები.

პორტფელში კონცენტრაციების დონის მართვის პარალელურად, ჯგუფი აფასებს მოულოდნელ ზარალს და შესაბამის ეკონომიკურ კაპიტალს როგორც ცალკეული მსესხებლებისთვის, ისე სექტორებისთვის Herfindahl-Hirschman-ის ინდექსის გამოყენებით და ამგვარად უზრუნველყოფს კონცენტრაციის რისკისთვის საკმარისი კაპიტალის არსებობას.

უზრუნველყოფის პოლიტიკა

თიბისი ბანკის მიერ უზრუნველყოფა გამოიყენება საკრედიტო რისკების მითიგაციის ძირითად საშუალებად და ამდენად, უზრუნველყოფის ეფექტური მართვა განსაკუთრებული მნიშვნელობისაა რისკების მისაღებ დონეზე შესანარჩუნებლად. თიბისი ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის საშუალებები სხვა სახეობებთან ერთად მოიცავს: უძრავ ქონებას, ფულად დეპოზიტს, სატრანსპორტო საშუალებას, დანადგარებს, მარაგებს, ოქროს, ფასიან ქალაღებებსა და თავდებობა/ გარანტიებს. სესხისთვის მოთხოვნილი/მიღებული უზრუნველყოფა დამოკიდებულია საკრედიტო პროდუქტის მახასიათებლებსა და მსესხებლის რისკის პროფილზე. ჯგუფის პორტფელი კარგად უზრუნველყოფილია ყველა სეგმენტში და უზრუნველყოფის ყველაზე დიდ ნაწილს უძრავი ქონება წარმოადგენს.

უზრუნველყოფის მართვასთან დაკავშირებით თიბისი ბანკის მიდგომებსა და სტრატეგიას მართავს უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების ცენტრალიზებული განყოფილება. აღნიშნული

განყოფილება უზრუნველყოფს, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ადეკვატურ საშუალებას. უზრუნველყოფის მართვის ჩარჩო მოიცავს დამოუკიდებელი შეფასების პროცესის არსებობას, სესხის გაცემისას უზრუნველყოფის ადეკვატური ღირებულების გათვალისწინებას, მონიტორინგისა და გადაფასების გამართული სქემების არსებობას.

დაკრედიტების პროცესში უზრუნველყოფის შეფასება ხდება „უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების განყოფილების“ (CMAD) მიერ „შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების“ (IVS), „სებ“-ის მოქმედი რეგულაციების და შიდა პოლიტიკის/პროცედურების შესაბამისად. კონკრეტული შემთხვევების დროს, როგორცაა სესხების გაცემა დაკავშირებული მხარეებისთვის და მატერიალური ტრანქაქციების შემთხვევაში, შეფასებები ხორციელდება გარე შემფასებლების მიერ.

უზრუნველყოფის მართვის ფუნქცია სრულად ავტომატიზირებულია ინტერნეტ და მობილური აპლიკაციების საშუალებით სავალდებულო და სამაგიდე აქტივობებისთვის. შიდა შეფასების პროცესი, როგორც „უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების განყოფილების“ ფუნქციის ერთ-ერთი ნაწილი, სრულიად დამოუკიდებელია სესხის გაცემის პროცესისგან, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ადეკვატური შეფასების მიღება და შესაბამისი პროცედურების დაცვა. უზრუნველყოფის შეფასებისას ჯგუფი ახდენს აქტივის საბაზრო ღირებულების შემცირებას, და შემცირების კოეფიციენტი დამოკიდებულია ქონების ტიპსა და მდებარეობაზე

მაღალი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის გადაფასება ხდება ყოველწლიურად, ინდივიდუალური მიდგომის საფუძველზე. შედარებით მცირე ღირებულების უზრუნველყოფის ობიექტების ღირებულების მონიტორინგისათვის კი გამოიყენება სტატისტიკური მეთოდები. უზრუნველყოფის მართვის ფუნქცია იყენებს საბაზრო კვლევებს, რომლებიც ხორციელდება პროექტის უძრავი ქონების საბაზრო ლაბორატორიის (REM ლაბორატორიის) ფარგლებში.

კრედიტის მონიტორინგი

ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები ისეა შემუშავებული, რომ დროულად გამოვლინდეს და გაანალიზდეს სხვადასხვა ტიპის რისკები და საიმედო და დროულ მონაცემებზე დაყრდნობით განხორციელდეს წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი. თიხის ბანკი მნიშვნელოვან რესურსებს გამოყოფს სხვადასხვა ბიზნესგემენტებში არსებული საკრედიტო რისკების ზუსტად შესაფასებლად.

ჯგუფი იყენებს მონიტორინგის გამართულ სისტემას მაკრო და მიკრო მოვლენებზე სწრაფი რეაგირების უზრუნველსაყოფად, საკრედიტო პორტფელში არსებული სისუსტეების დროულად გამოვლენისა და შესაბამისი

გადაწყვეტების ჩამოყალიბებისათვის. მონიტორინგის პროცესი მორგებულია ცალკეულ სემენტებზე და მოიცავს ინდივიდუალური სესხების მონიტორინგს, პორტფელურ მონიტორინგსა და გარე ტენდენციების ანალიზს, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს პორტფელის ხარისხზე. ადრეული გაფრთხილების სიგნალები მნიშვნელოვანია პორტფელის ხარისხის გაუარესების დროულად აღმოსაჩენად, და საპასუხო ღონისძიებების დროულად გატარებისთვის.

სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკის და შესაბამისობის კომიტეტი კვარტალურად განიხილავს ანგარიშებს საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შესახებ. ისტორიული დინამიკისა და სამომავლო მოლოდინების გათვალისწინებით შესაძლებელია რისკების დროულად გამოვლენა და მათზე რეაგირება თიხის ბანკის პოლიტიკის დროულად შესწორების გზით.

რესტრუქტურისაცია და თანხების ამოღება

ჯგუფი იყენებს პორტფელის ზედამხედველობის კომპლექსურ სისტემას საყურადღებო სესხების იდენტიფიცირებისა და საჭიროების შემთხვევაში გამოსასწორებელი ზომების მისაღებად. ამოღებისა და აღდგენის პროცესების ინიცირება ხდება მაშინ, როდესაც მსესხებელი ვერ აკმაყოფილებს გადახდის შეთანხმებულ პირობებს ან მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა გაუარესებულია, რაც პოტენციურად საფრთხეს უქმნის კრედიტის გადახდას.

რესტრუქტურისაციისა და პრობლემური აქტივების მართვის განყოფილებები ახორციელებენ გადახდისუნარო მსესხებლების მართვას ყველა ბიზნესგემენტზე ვადაგადაცილებათა მართვისა და პრობლემური სესხების ამოღების სტრატეგიებით, მორგებული ბიზნესგემენტისა და ინდივიდუალური დავალიანებების სპეციფიკაზე. რესტრუქტურისაციის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და სესხის გადაყვანა ისე სტანდარტულ კატეგორიაში. რეაბილიტაციის პროცესის კომპლექსურობა დამოკიდებულია სესხის ტიპსა და სიდიდეზე. კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესის მსესხებლები პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს გადაეცემა მაშინ, როდესაც მაღალია ალბათობა, რომ სესხის ძირითადი თანხის მატერიალური ნაწილის გადახდა ვერ მოხდება და მსესხებლის ფულადი ნაკადები აღარ წარმოადგენს სესხის დაფარვის ძირითად წყაროს.

სესხის ამოღების გეგმები შეიძლება მოიცავდეს სესხის ამოღების ყველა ხელმისაწვდომ რესურსს, როგორებიცაა: მსესხებლის აქტივების გაყიდვა, უზრუნველყოფის რეალიზება ან გარანტორების/თავდებების გამოყენება. სესხის ამოღების პროცესში თიხის ბანკის მიზანია სესხის აღდგენის სტრატეგიის შეთანხმება მსესხებელთან და რაც შეიძლება მეტი ოდენობით თანხის ამოღება ან სესხის გადახდაზე მოლაპარაკება უზრუნველყოფის გაყიდვით ან დასაკუთრებით

საჯარო და მიკროსესხების ამოღების ქვედანაყოფები ეხმარებიან ისეთ მომხმარებლებს, რომელთაც წარმოექმნათ ვალდებულებების დაფარვის სირთულე. ასეთი მსესხებლები ან ვერ ახორციელებენ გრაფიკით განსაზღვრული გადახდებს, ან თავად აცნობებენ ბანკს სესხის დაფარვასთან დაკავშირებული სირთულის შესახებ. ცენტრალიზებული ჯგუფი ახორციელებს საჯარო ვადაგადაცილებული მსესხებლების მონიტორინგს და მათი ძალისხმევა ფილიალებთან ერთად მიმართულია ამოღების მაქსიმიზაციისკენ. პროგრამული უზრუნველყოფა, FICO, გამოიყენება ამოღების პროცესებისათვის ადრეულ ეტაპზე. ამოღების სტრატეგიები განისაზღვრება სესხის ოდენობისა და ტიპის მიხედვით. ინდივიდუალური სტრატეგიები მორგებულია მომხმარებლების სხვადასხვა ქვეჯგუფზე და ასახავს შესაბამისი რისკის დონეებს ისე, რომ მეთი ძალისხმევა ხმარდება უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე მომხმარებლებს.

როგორც წესი, საჯარო და მიკროსესხები პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს გადაეცემა 60-90-დღიანი ვადაგადაცილების შემდეგ. უზრუნველყოფილი სესხები გადაეცემა შიდა პრობლემური აქტივების ქვედანაყოფს, ხოლო არაუზრუნველყოფილი სესხების ამოღებაზე თიხისი ბანკი თანამშრომლობს გარე კოლექტორულ კომპანიებთან. უზრუნველყოფილი სესხების ამოსაღებად შემუშავდება ამოღების გეგმა, რომელიც ითვალისწინებს მსესხებლის ინდივიდუალურ სპეციფიკას და მოიცავს სესხის გადახდას მუცლილი/რესტრუქტურირებული გრაფიკით/პირობებით ან უზრუნველყოფის რელიზაციას. როგორც წესი, კოლექტორული კომპანიები მოლაპარაკებებს აწარმოებენ მსესხებლებთან სესხის ან სესხების სრული თანხის გადახდასთან დაკავშირებით ახალი გრაფიკის შესაბამისად.

სესხის პრობლემური აქტივების მართვის ქვედანაყოფზე გადაცემის შემდეგ, როდესაც ბანკს არ შეუძლია მისაღები პირობებით მსესხებელთან მოლაპარაკება, ბანკმა შეიძლება დაიწყოს უზრუნველყოფის დასაკუთრება, რაც საზოგადოდ სტანდარტული პროცესია მცირე იურიდიული გართულებებით, და შეიძლება საჭირო იქნეს სასამართლო, საარბიტრაჟო ან ნოტარიული პროცედურები. რესტრუქტურირებისა და პრობლემური აქტივების მართვის ქვედანაყოფში მუშაობენ კვალიფიციური იურისტები სასამართლო დავისა და დასაკუთრების პროცესების ეფექტურად წარმართვისა და აღსრულებისათვის.

რეზერვების შეფასება

2018 წლის იანვრიდან ჯგუფი გადავიდა დარეზერვების ახალი მეთოდოლოგიის გამოყენებაზე „ფასს 9“-ის მოთხოვნების შესაბამისად. განახლებული მეთოდოლოგიით შესაძლებელია სესხის გაუფასურების რეზერვის შეფასება მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის გამოყენებით. მეთოდოლოგიის განვითარებასთან ერთად დაინერგა პროგრამული უზრუნველყოფა დარეზერვებისთვის.

პროექტი განხორციელდა Deloitte-ის დახმარებით. მეთოდოლოგიისა და პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვაზე თიხისი ბანკის მხრიდან პასუხისმგებლები იყვნენ ბანკის რისკების, ფინანსური და საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტები.

ახალი მოდელები უფრო კომპლექსურია და იძლევა მასში მოსალოდნელი მაკრომოვლენების ჩართვის შესაძლებლობას წინასწარ განსაზღვრული სცენარების გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს: (i) დეფოლტის ალბათობა ("PD"); (ii) დავალიანება დეფოლტის შემთხვევაში ("EAD"); (iii) ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD"); და (iv) დისკონტირების განაკვეთი.

ECL გაზომვის დროს ჯგუფი იყენებს სამ-კატეგორიან მოდელს და ახდენს თავისი მსესხებლების კლასიფიკაციას შემდეგ ეტაპებად:

- I კატეგორია - პორტფელი კლასიფიკაცირდება I კატეგორიაში თუ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზარდილა და თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არ იყო გაუფასურებული თავდაპირველი აღიარებისას;
- II კატეგორია - აქტივი კლასიფიცირდება II კატეგორიაში, თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ ითვლება გაუფასურებულად; და
- III კატეგორია - გაუფასურებული სესხები.

ECL-ს გამოთვლა განსხვავდება მოცემული სამი კატეგორიის ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით:

- I კატეგორიის ფინანსური ინსტრუმენტები - ECL წარმოადგენს არსებობის მანძილზე ECL-ის იმ ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს საანგარიშო თარიღიდან შემდეგი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი დეფოლტის შემთხვევით;
- II კატეგორიის ფინანსური ინსტრუმენტები - ECL წარმოადგენს ECL-ს აქტივის არსებობის მანძილზე, ე.ი. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც შეიძლება გამოწვეული იყოს მოსალოდნელი დეფოლტის შემთხვევით ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთლიანი პერიოდის განმავლობაში. არსებობის მთლიანი პერიოდი არის ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის ვადა. ფაქტორები, როგორიცაა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის გრაფიკების არსებობა, გადახდის ვადის გახანგრძლივების ვარიანტი და ჯგუფის მიერ განხორციელებული მონიტორინგის პროცესები გავლენას ახდენს არსებობის პერიოდის განსაზღვრაზე.

- III კატეგორიის ფინანსური ინსტრუმენტები - ინსტრუმენტი იმყოფება დეფოლტში და დამდგარი ზარალის გამოთვლა ხდება მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

2018 „ფასს 9“-ზე გადასვლის შემდეგ პირველი ფინანსური წელია. ჯგუფმა აქტიურად განიხილა და განახორციელა „ფასს 9“-ის მოდულებიდან მიღებული შედეგების მონიტორინგი იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შედეგები ადეკვატურად ასახავს მოსალოდნელ გაუფასურებას.

ფინანსური რისკების მართვა

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ჯგუფს შეიძლება არ ჰქონდეს საკმარისი ხელმისაწვდომი ფინანსური რესურსი თავისი მოვალეობებისა და ვალდებულებების დროულად დასაფარად ან აღნიშნული რესურსები შეიძლება ხელმისაწვდომი იყოს მხოლოდ მაღალ ფასად.

როგორც დაფინანსების, ისე საბაზრო ლიკვიდობის რისკი შეიძლება წარმოიქმნას მრავალი ფაქტორის შედეგად, რომლებსაც ჯგუფი ვერ აკონტროლებს. ფინანსური ბაზრის არასტაბილურობის გამო ისეთმა ფაქტორებმა, როგორებიცაა: საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება ან სხვა უარყოფითი მოვლენა, შეიძლება გავლენა იქონიოს ფასზე ან საჭირო დაფინანსების ხელმისაწვდომობაზე ჯგუფის სამომავლო ვალდებულების გადახდების განსახორციელებლად.

ლიკვიდობის რისკის მართვას ახორციელებენ ფინანსური რისკის მართვისა და საზინის დეპარტამენტები, მონიტორინგს კი – დირექტორთა საბჭოს „რისკების კომიტეტი“ ან „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი“ თავიანთი წინასწარგანსახილველ ფუნქციების ფარგლებში.

ჯგუფის ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკის ძირითადი მიზნებია:

- i. დაფინანსების უზრუნველყოფა, მთლიანი ვალდებულებების და ბალანსგარეშე როგორც ფაქტიური ისე პირობითი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად ეკონომიკურ ფასად;
- ii. ნებისმიერი სტრუქტურული შეუსაბამობის აღმოჩენა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და მონიტორინგის კოეფიციენტების დადგენა დაფინანსების მართვის უზრუნველსაყოფად ჯგუფის დაბალანსებულ ზრდის შესაბამისად; და
- iii. ლიკვიდობისა და დაფინანსების მუდმივი მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ბიზნესის დამტკიცებული მიზნების მიღწევა ჯგუფის რისკის პროვიზიის საფრთხის ქვეშ დაუყენებლად.

დირექტორთა საბჭო განიხილავს ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკას, რის შემდეგაც იგი დასამტკიცებლად წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.

ლიკვიდობის რისკი ჯგუფდება ორი ტიპის რისკად: დაფინანსების ლიკვიდობისა და საბაზრო ლიკვიდობის რისკები.

დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს მოსალოდნელი და მოულოდნელი მიმდინარე და სამომავლო ფულადი ნაკადების ეფექტურად დაკმაყოფილებას ოპერაციებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენის გარეშე როგორც ჩვეულებრივ პირობებში, ისე კრიზისის დროს. დაფინანსების ლიკვიდობის რისკის შესამსუბუქებლად ჯგუფს შემუშავებული აქვს ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტისა (LCR) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის (NSFR) მოდულები, ორივე მათგანი შეესაბამება „ბაზელ-3“-ის ლიკვიდობის სახელმძღვანელო მითითებებს.

ამასთან, ჯგუფი იყენებს სტრეს-ტესტებსა და “what-if” სცენარების ანალიზს და ახორციელებს “საქართველოს ეროვნული ბანკის” მიერ მოთხოვნილი მინიმალური ლიკვიდობის კოეფიციენტის მონიტორინგს. 2017 წელს „სებ“-მა შემოიღო თავისი LCR ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნებისათვის. „Basel -3“ სახელმძღვანელო მითითებების გარდა, ეს კოეფიციენტი იყენებს კონსერვატიულ მიდგომას სავალდებულო რეზერვებისა და დეპოზიტების გადინების კოეფიციენტების მიმართ, რაც დამოკიდებულია კლიენტთა ჯგუფის კონცენტრაციაზე. 2017 წლის სექტემბრიდან ჯგუფი ახორციელებს „სებ“-ის LCR ლიმიტების მონიტორინგსაც. მთლიანი LCR ლიმიტის გარდა, „სებ“-მა განსაზღვრა ასევე ლიმიტები ვალუტების მიხედვით: ლარსა და უცხოურ ვალუტაში.

LCR გამოითვლება მაღალლიკვიდური აქტივების გაყოფით 30-დღიანი წმინდა ფულადი სახსრების გადინებაზე და გამოიყენება მოკლევადიანი ლიკვიდობის რისკების მართვისთვის. NSFR გამოითვლება ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსების გაყოფით სტაბილური დაფინანსების საჭიროებაზე და გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდობის რისკის მართვისათვის უფრო ხანგრძლივ პერიოდში მდგრადობის ხელშეწყობისათვის დამატებითი მოტივაციის შესაქმნელად, რათა ბანკი უფრო მეტად დაეყრდნოს დაფინანსების სტაბილურ წყაროს.

საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ სუსტი საბაზრო ლიკვიდობის მდგომარეობის ან ბაზარზე შექმნილი პრობლემების გამო ჯგუფმა ვერ უზრუნველყოს გარკვეული პოზიციების დაბალანსება საბაზრო ფასებით. საბაზრო ლიკვიდობის რისკის მართვისთვის

ჯგუფი ხელმძღვანელობს „Basel -3“ სახელმძღვანელო მითითებებს მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივის კრიტერიუმებთან დაკავშირებით, რათა უზრუნველყოს მაღალი ხარისხის ლიკვიდობის აქტივების რეალიზაცია ღირებულების მინიმალური დანაკარგებით, ფასის მნიშვნელოვანი ცვლილების გარეშე.

ამასთან, ჯგუფს აქვს ლიკვიდობის ალტერნატიული გეგმა, რომელიც ლიკვიდობის მართვის მთლიანი გუნდური პოლიტიკის ნაწილია. გეგმა მიზნად ისახავს ჯგუფის მიერ დაფინანსებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნის დაკმაყოფილების უზრუნველყოფასა და მისი ძირითადი ბიზნესოპერაციების შეუფერხებლად შესრულებას ლიკვიდობის გაუარესების პირობებში, რომელიც წარმოიქმნება ჯგუფის ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებს გარეთ.

დაფინანსება და დაფარვის ვადის ანალიზი

ჯგუფის ლიკვიდობის ძირითად წყაროს წარმოადგენს დეპოზიტები და ანგარიშები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ბანკებიდან და საფინანსო ინსტიტუტებიდან ნასესხები თანხები, სუბორდინირებული სესხები ინვესტორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან,

ადგილობრივ ბანკთაშორისი მოკლევადიანი დეპოზიტები და სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვისგან მიღებული ამონაგები, სესხების ძირითადი თანხის გადახდები, საპროცენტო შემოსავალი და საკომისიო შემოსავალი.

სამეთვალყურეო საბჭოს ხედვით, ერთ-ერთი, რაც ჯგუფს გამოარჩევს, არის მძლავრი და დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურა. ჯგუფი ძირითადად იზიდავს შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების უმთავრეს წყაროს. ვალდებულების სტრუქტურის შესანარჩუნებლად და კიდევ უფრო გასაუმჯობესებლად ჯგუფი თავისი სტრატეგიით განსაზღვრავს მიზნობრივ მაჩვენებელს საცალო დეპოზიტებისათვის და ადგენს დეპოზიტებთან სესხების ფარდობის კოეფიციენტის ზღვრებს.

ჯგუფი ასევე ადგენს დეპოზიტის კონცენტრაციის ზღვრებს დეპოზიტების პორტფელში დიდი დეპოზიტებისა და არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტებისათვის. სამეთვალყურეო საბჭოს მიიჩნევს, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი ლიკვიდობა თავისი მიმდინარე და ბალანსგარეშე ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად. ლიკვიდობის რისკის მართვის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ იხილოთ აუდიტირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა 35.

საბაზრო რისკი

ჯგუფის ბალანსური და გარეგანობის პოზიციის მიხედვით, საბაზრო რისკი არის საბაზრო ფასის ცვლილებით გამოწვეული ზარალის რისკი, რაც შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის განსაზღვრებას. აღნიშნული რისკები ძირითადად გახლავთ (ა) „სავაჭრო პორტფელში“ ასახული (სავაჭრო ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტები ან საქონელი), საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული ინსტრუმენტების ან კაპიტალის რისკები; (ბ) სავალუტო კურსის რისკი და სასაქონლო რისკი ჯგუფის მასშტაბით.

ჯგუფის სტრატეგიას არ წარმოადგენს ინვესტიციების განხორციელება სავაჭრო ფლობილი ფინანსური ინსტრუმენტებში ან საქონელში. შესაბამისად, ჯგუფის ერთადერთი საბაზრო რისკი არის სავალუტო რისკი თავის „სტრუქტურულ წიგნში“, რომელიც უკავშირდება რეგულარულ საბანკო საქმიანობას და არ ითვალისწინებს სავაჭრო, საარბიტრაჟო ან სპეკულაციურ განხრახვას.

სავალუტო რისკი

„საქართველოს ეროვნული ბანკი“ მოითხოვს ბანკის მიერ საბალანსო მუხლებისა და მთლიანი ბალანსის (ბალანსგარეშე პოზიციების ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგს და ასევე ამ უკანასკნელის შენარჩუნებას ბანკის საშესდებო კაპიტალის 20%-ის ფარგლებში. 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს ბანკი ინარჩუნებდა ღია სავალუტო პოზიციების აგრეგირებულ ნაშთს 7.6%-ის ოდენობით.

ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭო დამატებით შეზღუდვებს აწესებს ღია სავალუტო პოზიციებზე. ALCO-მ დააწესა რისკის ლიმიტები ვალუტების მიხედვით და აგრეგირებული პოზიციისათვის, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე „საქართველოს ეროვნული ბანკისა“ და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დაწესებული შეზღუდვები. ხაზინისა და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტების ხელმძღვანელები ცალ-ცალკე ყოველდღიურად ახორციელებენ ბანკის შესაბამისობის მონიტორინგს ზემოაღნიშნულ შეზღუდვებთან.

აღნიშნულ ზღვრებთან შესაბამისობის შესახებ ყოველდღიური ანგარიში წარედგინება აგრეთვე დირექტორთა საბჭოს, ხოლო პერიოდულად – სამეთვალყურეო საბჭოსა და მისი „რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტს“. მთლიანად ჯგუფის დონეზე სავალუტო რისკის მონიტორინგი და ანგარიშგება ხორციელდება ყოველთვიურად. რისკის ქვეშ მყოფი ღირებულება ანალოგდება ბაზელის სახელმძღვანელო მითითებების შესაბამისად, რათა ყოველთვიურად შეფასდეს ბანკის მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის (ICAAP) სტრუქტურის ფარგლებში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას განსხვავებით აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობას შორის, ასევე მათი გადაფასების შედეგად. ჯგუფში განთავსებული დეპოზიტები და სასესხო პორტფელის უმეტესი ნაწილი გაცემულია ფიქსირებული პროცენტით, ხოლო ჯგუფის მიერ მოზიდული ნასესხები სასსრების უმეტესობა მიზნულია ცვლად ინდექსზე.

ჯგუფის მიერ მოზიდული ცვლადპროცენტიანი სესხების ნაწილი ჰეჯირებულია, რადგან „საქართველოს ეროვნული ბანკი“ იხდის ცვლად პროცენტს თიბისი ბანკის მინიმალურ რეზერვებზე. ამასთანავე, თიბისი ბანკის მიერ გაცემული სესხების ნაწილი და მიღებული დეპოზიტები შეიცავს ჩანაწერს, რომელიც ბანკს აძლევს საპროცენტო განაკვეთის გადახედვის უფლებას, საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, რაც ქმნის საპროცენტო რისკის შემცირების შესაძლებლობას. ბანკის ხელმძღვანელობის ხედვით, თიბისი ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჯები უზრუნველყოფენ ასევე გონივრულ რეზერვს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო უარყოფითი ცვლილების გავლენის შესამცირებლად.

ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისათვის იყენებს თანამედროვე ჩარჩოს, რომელიც ითვალისწინებს შესაბამისი ლიმიტების დაწესებას, მათთან შესაბამისობის მონიტორინგსა და პროგნოზების მომზადებას. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვას ახორციელებს ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტი, ხოლო მის მონიტორინგს – ALCO, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებებს ღონისძიებათა შესახებ, რომლებიც აუცილებელია საპროცენტო განაკვეთის რისკის ეფექტური მართვისათვის, და თვალ-ყურს ადევნებს მათს განხორციელებას. ინფორმაცია საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისა და შესაბამისი ანგარიშგების ძირითადი ასპექტების შესახებ პერიოდულად მიეწოდება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და „რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის კომიტეტს“.

რისკის წარმოშობის წყაროების გათვალისწინებით ჯგუფი ზომავს 4 სახის საპროცენტო განაკვეთის რისკს: (1) გადაფასების რისკს; (2) მომგებიანობის მრუდის რისკს; (3) საბაზისო რისკს; და (4) არჩევითობის (თანამდევო ოფციონი) რისკს.

ჯგუფი განიხილავს უამრავ სტრეს-სცენარს, მათ შორის – მომგებიანობის მრუდის სხვადასხვა ცვლილებასა და ფულადი ნაკადების ქცევით კორექტირებებს

(როგორცაა: დეპოზიტის ვადაზე ადრე გატანა ან სესხის წინასწარი დაფარვა), რათა გამოითვალოს გავლენა ერთი წლის მომგებიანობასა და კომპანიის ღირებულებაზე. შესაბამის ზღვრებს ადგენს სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭოს რისკის კომიტეტი.

კონტრაქტის რისკი

ისეთი საბანკო მომსახურების გაწევისას, როგორებიცაა: ბანკთაშორის ბაზარზე სესხის გაცემა, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე ტრანზაქციის განხორციელება, ბანკთაშორის ტრანზაქციის შესრულება ვაჭრობის ფინანსირების მიზნით ან ფასიან ქალაქებში ინვესტირება, კონტრაქტის ბანკის მიერ მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში თიბისი ბანკი დგება შესაძლო დანაკარგის რისკის წინაშე.

კონტრაქტის რისკის მართვის მიზნით ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური ბანკებისთვის, ასევე პორტფელის დონეზე, რაც ზღვრავს ზარალის რისკს როგორც სახაზინო, ისე ვაჭრობის დაფინანსების თვალსაზრისით. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თიბისი ბანკის ბანკთაშორისი პორტფელი კონცენტრირებული იყო სარეიტინგო კომპანიების Fitch-ის, Moody's-ისა და Standard and Poor's-ის მიერ მინიჭებული მაღალი, "A" საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებზე.

არაფინანსური რისკის მართვა

საოპერაციო რისკის მართვა

ჯგუფის წინაშე არსებული რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის არასათანადო ან გაუმართავი პროცესებისა და სისტემებისგან ადამიანის შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების შედეგად ზარალის მიღების რისკი. ის მოიცავს იურიდიულ რისკს, მაგრამ არ მოიცავს სტრატეგიულ და რეპუტაციის რისკებს. თუმცა რეპუტაციის რისკის მართვასაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, პრიორიტეტულია და ორგანიზაციის საერთო რისკის კულტურის შემადგენელი ნაწილია.

ჯგუფს შეეხება უშევს მრავალი სახის საოპერაციო რისკთან, მათ შორისაა: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარისაგან კიბერშეტევები ჯგუფის კლიენტებისათვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმიუწვდომლობის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, საფრთხის ქვეშ აყენებს ჯგუფს, მისი კლიენტების, პარტნიორების ან მომხმარებლების დაცულ ინფორმაციასა და ფინანსურ ოპერაციებს.

გარდა ამისა, ჯგუფს გააჩნია ისეთი რისკები, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც მის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება, როგორცაა: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან მომხმარებელთა მომსახურების შენელება ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი ჯგუფისთვის.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ სიტუაციებზეც, როდესაც ჯგუფი მომსახურებას გარე მომწოდებლისგან იღებს. სწრაფად ცვალებადი გარემოს და როგორც საბანკო მომსახურების ისე პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით, იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს ჯგუფის მიერ ზარალის მიღების რისკი.

საოპერაციო რისკის გადახედვისა და შერბილების მიზნით, ჯგუფში შექმნილია საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩო, ყოველისმომცველი დოკუმენტი, რომელშიც მოცემულია ეფექტური საოპერაციო რისკის მართვის ზოგადი პრინციპები, განმარტებულია პროცესში მონაწილე მხარეების ფუნქციები და პასუხისმგებლობები. ამ ჩარჩოს შემადგენელი ნაწილია პოლიტიკა და პროცედურები, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელია საოპერაციო რისკების ეფექტური მართვა.

დირექტორთა საბჭო უზრუნველყოფს მძლავრი შიდა კონტროლის კულტურის ჩამოყალიბებას ჯგუფში, სადაც კონტროლის ღონისძიებები ოპერაციების შემადგენელი ნაწილია. სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს საოპერაციო რისკის დასაშვებ დონეს, ხოლო „საოპერაციო რისკების კომიტეტი“ ახორციელებს ამ ზღვრებთან შესაბამისობის ზედამხედველობას. „საოპერაციო რისკების კომიტეტი“ რეგულარულად განიხილავს ჯგუფის საოპერაციო რისკის პროფილსა და რისკის მინიმუმამდე შემცირების რეკომენდაციებს.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი ასრულებს დაცვის მეორე დონის ფუნქციას. იგი პასუხისმგებელია ზემოთ აღნიშნული ჩარჩოს, სათანადო პოლიტიკისა და პროცედურების განხორციელებაზე, რათა ჯგუფმა შეძლოს საოპერაციო რისკების მართვა. იგი პასუხისმგებელია აგრეთვე საოპერაციო რისკის მქონე მოვლენების მონიტორინგზე, რისკის მისაღები დონისა და კონტროლის გარემოში არსებითი სისუსტეების მონიტორინგზე. აღნიშნული დეპარტამენტი პასუხისმგებელია აგრეთვე საოპერაციო რისკების ყოველდღიურ მართვაზე სხვადასხვა მექანიზმების გამოყენებით. აღნიშნული მოიცავს შემდეგს (თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ამით):

- სამუშაო რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება, რომლის მიზანია ოპერაციებისა და პროცესებში შესაძლო ნაკლოვანებების აღმოჩენა სათანადო გამოსასწორებელი ღონისძიებების შესათავაზებლად;
- რისკის შემცველი შიდა მოვლენების მონაცემთა ბაზის შექმნა შემდგომი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ანალიზისათვის;
- შიდა კონტროლის ფუნქციონირება საბანკო ოპერაციებში სისტემური შეცდომების, შიდა თაღლითობის შემთხვევების აღმოსაჩენად და ძირითადი რისკის მაჩვენებლების მონიტორინგი;
- სენარებისა და გამომწვევი მიზეზების ანალიზი;
- ბიზნესის საკონსულტაციო მომსახურების უზრუნველყოფა არასთანდართულ შემთხვევებთან დაკავშირებით ისევე, როგორც ახალი პროდუქტებისა და პროცედურების შეფასება;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინციდენტების ხდომილობის მონიტორინგი და იდენტიფიცირებული პრობლემების გადაჭრის ღონისძიებების განხორციელების ზედამხედველობა; და
- სადაზღვევო პოლისების შექმნა საოპერაციო რისკის შემცველი მოვლენებიდან ზარალის რისკის გადასაცემად.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტმა გააძლიერა თავისი შიდა კონტროლის, რისკის შეფასების ჯგუფები და მეთოდოლოგია, რათა კიდევ უფრო დახვეწოს არსებული კონტროლის გარემო. იგივე ვრცელდება იმ ქმედებათა ერთობლიობაზე, რომლებიც მიმართულია საოპერაციო რისკის მართვის ღონისძიებათა ჰომოგენიზებაზე ჯგუფის წევრ კომპანიებში. საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულია რისკების მართვის დირექტორის წინაშე.

საოპერაციო რისკების კონტროლისა და შემსუბუქების მიზნით დანერგილია სხვადასხვა პოლიტიკა, პროცესები და პროცედურები, მათ შორის:

- აუთოსონინგის რისკის მართვის პოლიტიკის დანერგვა, რაც ჯგუფს აუთოსონინგის (ვენდორების) რისკის მართვის საშუალებას მისცემს, რომელიც წარმოიშობა უარყოფითი მოვლენებისა და რისკის კონცენტრაციის გამო ვენდორის წარუმატებელი შერჩევის შედეგად, ვენდორის და/ან ვენდორის მიერ მოწოდებული მომსახურების არასაკმარისი კონტროლისა და ზედამხედველობის, ასევე ვენდორის სხვა გავლენების გამო;
- სისტემური ნაკლოვანებების ანალიზის მიზნით პროცედურების განხორციელება და გამოსასწორებელი ზომების მიღება მნიშვნელოვანი ზარალის განმეორების თავიდან ასაცილებლად;
- საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტის ჩართვა ახალი პროდუქტებისა და მომსახურებების დამტკიცების პროცესში, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს დაკავშირებული რისკები; და

- სპეციალური საოპერაციო რისკის გაცნობიერების პროგრამის შემუშავება ჯგუფის თანამშრომლებისათვის და ტრენინგების რეგულარულად ჩატარება ჯგუფის შიდა რისკების კულტურის კიდევ უფრო გასაძლიერებლად.

საანგარიშო პერიოდში საოპერაციო რისკების მართვის ერთ-ერთი ძირითადი საკითხი იყო „რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება“ (RCSA), რომელიც ფარგლებშიც მოხდა ბანკის ყველაზე პრიორიტეტული პროცესების გადახედვა და გაუმჯობესების სფეროების განსაზღვრა. გარდა ამისა, ბანკი აქტიურად მუშაობდა ბანკის მასშტაბით საოპერაციო რისკის რეესტრის შემუშავებაზე.

შესაბამისობა

შესაბამისობის რისკების მართვის განყოფილება არის მთავარი სამსახური, რომელიც ასრულებს ბანკის შესაბამისობის ფუნქციას, აქვს ოფიციალური სტატუსი და დამოუკიდებელია მოქმედი სტრუქტურული ერთეულებისა და ბიზნესმართულებებისგან. შესაბამისობის უზურუნველყოფის ფუნქციურ როლს ასრულებს შესაბამისობის ოფიცერი, რომელიც მოქმედებს, როგორც მრჩეველი და კოორდინატორი უზურუნველყოფასთან დაკავშირებულ პრობლემებზე სტრუქტურულ ერთეულებსა და ბიზნესმართულებებში. შესაბამისობის რისკების მართვის განყოფილების უფროსი კვარტალურად ახარებს ანგარიშს „რისკის, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტს“ და დისციპლინარული ხასიათის ანგარიშს წარუდგენს გენერალურ დირექტორს.

აღნიშნული განყოფილება პასუხისმგებელია ჯგუფის შესაბამისობისა და რეპუტაციის რისკის მართვაზე. იგი უზურუნველყოფს შემდეგი პოლიტიკის მოთხოვნების განხორციელებასა და მონიტორინგს:

- მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების პრევენციის პოლიტიკა;
- დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების განხორციელების შესახებ პოლიტიკა;
- აქციების დილინგის მართვის პოლიტიკა;
- თიკის კოდექსი; და
- მხილების პოლიტიკა.

შესაბამისობის რისკების მართვის განყოფილება საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკს მართავს მომხმარებელთა პრეტენზიების გამომწვევი მიზეზების, საოპერაციო რისკის გამომწვევი მოვლენების მონაცემთა ბაზის, შიდა აუდიტის მიერ აღმოჩენილი ფაქტებისა და სასამართლო საქმეების ანალიზის მეშვეობით. აღნიშნული ანალიზის საბოლოო შედეგების საფუძველზე მას შეაქვს ცვლილებები შიდა ინსტრუქციებში ან აძლევს რეკომენდაციებს ბანკის სტრუქტურულ ერთეულებს შესაბამისი პროცესების ცვლილებების შესახებ. შესაბამისობის რისკის

მართვის ოფიცერს აქვს კონსულტანტის ფუნქცია შესაბამისობის რისკის მართვასთან დაკავშირებით. შესაბამისობის რისკის მართვის დეპარტამენტი ატარებს ტრენინგებს არსებული თანამშრომლებისა და ახალი თანამშრომლებისთვის დისტანციური სწავლების ან პირისპირ შეხვედრის მეშვეობით, ხელს უწყობს ჯგუფში შესაბამისობის კულტურის განვითარებას.

(i) 2018 წლის განმავლობაში მარეგულირებელმა „სებ“-მა განახორციელა ბანკის ინსპექტირება 2007 და 2008 წლებში შესრულებულ გარკვეულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებით. ინსპექციის მტკიცებით აღნიშნული ტრანზაქციები ბანკსა და გარკვეულ ერთეულებს შორის ტექნიკურად არ შეესაბამებოდა საქართველოს კანონს რომელიც არეგულირებს ინტერესთა კონფლიქტის საკითხებს. 2019 წლის თებერვალში კომპანიამ, ბანკმა და ეროვნულმა ბანკმა გამოაქვეყნეს ერთობლივი განცხადება, რომელიც ადასტურებს რომ ბანკი: (i) გადაიხდის დაახლოებით 1 მილიონ ლარს; და (ii) განახორციელებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს რესტრუქტურისაციას, რომლის თანახმადაც დამფუძნებელი აქციონერები გადადგებიან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან. გარდა ამისა, თბისი ბანკი განაგრძობს თანამშრომლობას „საქართველოს ეროვნულ ბანკთან“ რათა კიდევ უფრო გააუმჯობესოს ბანკის კორპორაციული მართვის ხარისხი და კომპანია მოაწყობს ჯგუფთან დაკავშირებული ტრანზაქციების, პრაქტიკისა და პროცედურების გარე მიმოხილვას. ერთობლივ განცხადებაში „სებ“-მაც დაადასტურა, რომ ბანკი სრულად აკმაყოფილებს ეკონომიკურ ნორმატიულ მოთხოვნებს და „სებ“-ის მიერ დაწესებულ ლიმიტებს.

ცალკე აღინიშნა, რომ საქართველოს პროკურატურამ ასევე დაიწყო გამოძიება იგივე საკითხთან დაკავშირებით და დღემდე არ ყოფილა მოვლენათა რაიმე მატერიალური განვითარება.

ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი

„ინფორმაციის უსაფრთხოების მართვის კომიტეტი“ პასუხისმგებელია, რომ მუდმივად გააუმჯობესოს ინფორმაციის უსაფრთხოება და ბიზნესის უწყვეტობის მართვის პროცესები და მინიმუმამდე შეამციროს ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკები. აღნიშნული კომიტეტი შეიქმნა ინფორმაციის უსაფრთხოების ფუნქციის ცენტრალიზაციისათვის, ფიზიკური უსაფრთხოების, კადრების შესახებ ინფორმაციის უსაფრთხოების, მონაცემთა უსაფრთხოების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების უსაფრთხოებისა და ბიზნესის უწყვეტობის ჩათვლით.

ჯგუფი ინვესტიციას ახორციელებს ინფორმაციის უსაფრთხოების რისკის ეფექტურ მართვაში, ინციდენტის მართვისა და ცნობიერების ამაღლების პროგრამებში, რომლებიც აღჭურვილია ავტომატიზებული ინსტრუმენტებით, რომლებიც უზურუნველყოფს ორგანიზაციის მასშტაბით ინფორმაციის უსაფრთხოების

რისკის მისაღებ დონეებს. მაშინ, როცა პრევენციული კონტროლი არ ხდება, ბიზნესის უწყვეტობისა და ინციდენტზე რეაგირების გეგმები უზრუნველყოფს ჯგუფის მიერ ოპერირების უწყვეტად გაგრძელების და ზარალის წარმოქმნის შეზღუდვის შესაძლებლობას ბიზნესის შეფერხების შემთხვევაში.

ქვევის რისკი

ქვევის რისკი განმარტებულია, როგორც უფლებების დაცვის რისკი მომხმარებლებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის. ჯგუფს აქვს „ეთიკის კოდექსი“ და „ქვევის კოდექსი“, რომლებიც აწესებენ მაღალ სტანდარტებს, რომელთა დაცვის ვალდებულება გააჩნია თითოეულ თანამშრომელს.

ჯგუფის საქმიანობას ენდობა საქართველოს მასშტაბით 2.4 მილიონზე მეტი მომხმარებელი. ამგვარად, ბაზრის ნდობის შენარჩუნებას ჩვენი მომხმარებლების ინტერესის დაცვით უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის ფინანსური სტაბილურობისა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევისათვის.

ჯგუფის თანამშრომლები პატიოსნად და სამართლიანად ასრულებენ მათზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვთ ბანკის ოპერაციებისადმი ნდობისა და დამატებლობის შენარჩუნებაში, ასევე ისეთი ღირებულებების დაცვაში, როგორცაა: ნდობა, ერთგულება, წინდახედულება და სიფრთხილე.

გარდა ამისა, ჯგუფის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს, რომ იგი პასუხისმგებელია ადგილობრივი და საერთაშორისო ინვესტორების დივერსიფიცირებული ჯგუფის წინაშე და სჭირდება წესებისა და მექანიზმების უზრუნველყოფა მომხმარებლების დასაცავად, ინვესტორებისა და ფინანსური ბაზრების ნდობის შესანარჩუნებლად. ჯგუფის დირექტორები მისწრაფვიან მიდგომის ე.წ. „tone from the top“ დანერგვისაკენ, რაც გულისხმობს კარგი ქვევის პრინციპებს და ამასთან დაკავშირებით აქვთ კომუნიკაცია ბანკის თანამშრომლებთან.

ქვევის რისკის მართვისას ჯგუფი სხვადასხვა დეპარტამენტსა და განყოფილებას ავალებს ქვევის რისკის მართვას, შერბილებასა და კლიენტებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ქვევის რისკის აღმოფხვრას ჯგუფის მასშტაბით განხორციელებულ ოპერაციებში. შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და საოპერაციო რისკის დეპარტამენტები ერთმანეთთან თანამშრომლობენ, რათა შექმნან ქვევის რისკის მართვის გაერთიანებული ჩარჩო და დახმარება გაუწიონ ბიზნესმიმართულებებსა და დეპარტამენტებს:

1. პოლიტიკისა და პროცედურების დანერგვასა და მართვაში, რათა უზრუნველყოფილ იქნას შესაბამისი დეპარტამენტებისა და ინდივიდუალური თანამშრომლების მიერ მარეგულირებელი დებულებების, საუკეთესო პრაქტიკისა და „ქვევის კოდექსის“, „ეთიკის კოდექსის“ და ჯგუფის შიდა წესების დაცვა;
2. შესაბამისობის რისკის მართვის განყოფილებასთან მუდმივ თანამშრომლობაში პოლიტიკისა და პროცედურების ადმინისტრირებასთან დაკავშირებით და დეპარტამენტის, მისი ხელმძღვანელის და/ან მისი თანამშრომლების ქვევის შესახებ პრეტენზიების მოკვლევაში;
3. იმის უზრუნველყოფაში, რომ მომხმარებლებისათვის წინა ხაზის თანამშრომლების მიერ პროდუქტის შესახებ მიწოდებული ინფორმაცია იყოს ზუსტი და სრული, ეს ინფორმაცია გადაიცეს (როგორც შერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით) მარტივად და გასაგებად, მომხმარებლის კატეგორიის მიუხედავად;
4. კლიენტებთან ისეთი საუბრებისა და ელ. გზავნილების ჩანაწერების შენახვაში, რომლებიც შეიცავენ სენსიტიურ და გაყიდვებთან დაკავშირებულ ინფორმაციას, მათ შორის ინფორმაციას ახალი კლიენტების მოზიდვაზე და რთული პროდუქტების შეთავაზებაზე არსებული და სავარაუდო კლიენტებისათვის;
5. გაცნობითი ტრენინგის დროულად ჩატარებაში ახალი თანამშრომლებისთვის სათანადო ქვევის შესახებ და იმის უზრუნველყოფაში, რომ ჯგუფში პერიოდულად ტრენინგების ჩატარებით ყველა თანამშრომელი იცნობდეს შესაბამისობის სტანდარტებს, რომლებიც ვითარდება და სიახლეებს;
6. ღია კულტურის ჩამოყალიბებაში, რაც წაახლისებს თანამშრომლებს, ისაუბრონ დასჯის შიშის გარეშე. კონკრეტულად ეს ნიშნავს პროცესების დანერგვას ინტერესთა კონფლიქტის პრევენციისა და აღმოჩენისათვის, ეთიკური წახალისებისა და ბონუსების ფორმულების შექმნას, მოტივაციისა და დისციპლინური პრაქტიკების შესაბამისობაში მოყვანას ჯგუფში დამკვიდრებულ რისკის მისაღებ დონესთან; და
7. კვალიფიციური თანამშრომლებისა და საკმარისი შრომითი და ტექნოლოგიური რესურსების დაქირავებაში გაყიდვებისა და გაყიდვის შემდგომი ქმედებების გამოძიების, ანალიზის, განხორციელებისა და მონიტორინგისათვის.

ზემოაღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს, რომ ქვევის რისკის მართვა მხოლოდ რისკის მართვის ქვედანაყოფებით კი არ შემოიფარგლებოდეს, მათ შორის შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტით, არამედ სრულად მოიცავდეს გაყიდვების დეპარტამენტებს და სრულად მოხდეს სათანადო ქვევის ინტეგრირება მუშაობისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებში.

ჩვენ ვახორციელებთ საქმიანობას კასუსისმგებლობის სრული გააზრებითა და მდგრადი ფორმით და ვქმნით ღირებულებებს ყველა დაინტერესებული მხარისთვის.

ჩვენი მომხმარებლები

ჩვენ მუდმივად მივისწრაფვით ჩვენი მომხმარებლების მომსახურების გაუმჯობესებისკენ, მათთვის მათზე მორგებული პროდუქტებისა და სერვისების ხელმისაწვდომი ფორმით შეთავაზებით და ასევე მათი კმაყოფილების მაღალი დონის უზრუნველყოფით, ასევე ბიზნეს-სექტორის განვითარების მხარდაჭერით რათა ხელი შევუწყოთ ქვეყანაში სამუშაო ადგილების შექმნას.

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

2018 წლის განმავლობაში ჩვენ გავაგრძელებთ ციფრული გადაწყვეტილებების შემუშავება და განვითარება, რათა გაუმჯობესებული სერვისი შეგვეთავაზებინა ჩვენი საცალო და ბიზნეს მომხმარებლებისთვის.

- 2018 წლის მაისში ჩვენ ბაზარს შევთავაზეთ ახალი, ინოვაციური პროდუქტი "სფეისი", რომლის სამიზნე სეგმენტსაც წარმოადგენს ახალგაზრდა და ციფრულად გათვითცნობიერებული მომხმარებელი. "სფეისი" არის სრულიად ციფრული ბანკი, რომელიც შემუშავდა ამ ინდუსტრიის წამყვან კომპანიებთან პარტნიორობით, როგორცაა: Amazon Cloud, Pulsar AI, Mambu, Salesforce და Corezoid. აპლიკაციას აქვს ძალიან თანამედროვე და ინტუიციური დიზაინი და მისი საშუალებით შესაძლებელია ყველა საბანკო ოპერაციის შესრულება რეალურ დროში (დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია 40-ე გვერდზე).
- ასევე ავამუშავეთ ინოვაციური ინტერნეტ პლატფორმა (www.businessstool.ge), რომლის მიზანია ბიზნესების დახმარება ეფექტურობის გაზრდაში მათი პროცესების ავტომატიზირების გზით ქართული საინფორმაციო ტექნოლოგიების კომპანიების მიერ შემუშავებული პროგრამული გადაწყვეტილებების საშუალებით. პლატფორმა არის ონლაინ ბაზარი, რომელიც ერთმანეთთან აკავშირებს საინფორმაციო ტექნოლოგიების მომსახურების მიმწოდებლებსა და ბიზნეს ერთეულებს, ის ეხმარება ბიზნეს ერთეულებს მოძებნონ სწორი ციფრული გადაწყვეტილება ადგილობრივ ბაზარზე და ასევე ეხმარება საინფორმაციო ტექნოლოგიების მომსახურების მიმწოდებელ კომპანიებს წარუდგინონ თავიანთი პროდუქტები ბიზნეს საზოგადოებას, რაც საბოლოო ჯამში ზრდის მათ გაყიდვებს. გარდა ამისა, ჩვენ ასევე ვაწყობთ პროგრამული უზრუნველყოფის კონკურსს „EFSE DF“-თან პარტნიორობით, რათა ხელი შევუწყოთ საინფორმაციო ტექნოლოგიური გადაწყვეტილებების შექმნას, რომლებიც ბიზნესს მაქსიმალურ ღირებულებას მოუტანს. კონკურსში პირველ სამ ადგილზე გასული კომპანია დაჯილდოვდა ფულადი პრიზებით „EFSE DF“-გან, რაც დაეხმარება მათ მათი პროდუქტების განვითარებაში.
- ჩვენ ასევე მოვიზიდეთ რამდენიმე სპეციალური დანიშნულების ინსტრუმენტი სხვადასხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან, რაც ხელს შეუწყობს ახალგაზრდა მეწარმეებს, ქალთა ხელმძღვანელობის ქვეშ არსებულ მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებს, სოფლად ფუნქციონირებად ბიზნესებს, ინოვაციურ პროექტებს, ენერგოეფექტურ და განახლებადი ენერჯის პროდუქტებს, საგარეო ვაჭრობის მხარდაჭერას, და ასევე იპოთეკურ სესხებს მათთვის, ვინც თავის პირველ სახლს ყიდულობს. 2018 წელს, ამ პროექტების ფარგლებში გაცემულმა თანხამ შეადგინა 128 მილიონი ლარი.

ციფრული განვითარება და ფინანსურ მომსახურებასთან წვდომის გაფართოება

ჩვენი მიზანია, საშუალება მივცეთ მომხმარებელს მოახდინოს ჩვენთან ინტერაქცია მისთვის მოსახერხებელი ფორმით. ამ მიზნით, ჩვენ ვამუშავებთ მრავალრიცხოვან სადისტრიბუციო პლატფორმას, რომელიც კონცენტრირებულია ციფრულ არხებზე და რომელიც საშუალებას აძლევს ჩვენს მომხმარებელს განახორციელონ ყოველდღიური ტრანზაქციების უმეტესობა მარტივად და დისტანციურად. ჩვენი წამყვანი მობილური და ინტერნეტ საბანკო მომსახურების აპლიკაციები ყველაზე პოპულარული საკომუნიკაციო არხებია, რომელთა საშუალებითაც ხორციელდება ტრანზაქციათა 37.2%. სხვა ფართოდ გამოყენებადი არხი არის თვითმომსახურების ტერმინალები, რადგან საქართველოში მეტწილად ჯერ კიდევ ნაღდი ფული გამოიყენება. 2018 წლის ბოლოს, ტრანზაქციების 19.3% განხორციელებული იყო თვითმომსახურების ტერმინალებით.

საბანკო მომსახურების სფეროში ახალგაზრდების ჩართულობის გაზრდის მიზნით, ჩვენ ვთავაზობთ სპეციალურ ბარათებს სკოლის მოსწავლეებსა და უნივერსიტეტის სტუდენტებს მათ საჭიროებებსა და ინტერესებზე მორგებული გამორჩეული შეთავაზებებით. ბარათებს არ ერიცხება საკომისიო გადასახადი, მათ შორის არც ყოველწლიური მომსახურების საკომისიო და არც თიხისი ბანკის ბანკომატებიდან თანხის გამოტანის საკომისიო. ბარათებს აქვთ უნიკალური დიზაინი, რომელიც შესაძლოა შეირჩეს ბარათის მფლობელის სურვილისა და ინტერესების შესაბამისად. ბარათის მფლობელთათვის ჩვენ ვაწყობთ სხვადასხვა კამპანიებს, რომლებიც მოიცავს სპეციალურ ფასდაკლებებს პოპულარულ საცალო მოვაჭრე კომპანიებთან. გარდა ამისა, ჩვენ რეგულარულად ვაწყობთ მასტერკლასებს სტუდენტებისთვის, რომლებსაც თავის სფეროში წამყვანი პროფესიონალები ატარებენ.

მომხმარებელთა კმაყოფილება

ჩვენი მომხმარებლის კმაყოფილება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ჩვენთვის. ჩვენ რეგულარულად ვითხოვთ უკუკავშირს ჩვენი მომხმარებლებისგან და ვიყენებთ ამ ინფორმაციას მათი საჭიროებების ანალიზისა და შესაბამისად, ჩვენი სერვისების დახვეწისთვის. ჩვენ ასევე განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ ჩვენს მომხმარებელთა შეფოთებას და გვაქვს სპეციალური დეპარტამენტი, რომელიც აგვარებს მომხმარებელთა პრეტენზიებს. ჩვენ დაუყოვნებლივ ვრეაგირებთ თითოეულ შემთხვევაზე და მჭიდროდ ვმუშაობთ მომხმარებელთან მისი პრობლემის გადაგებად.

ჩვენ რეგულარულად ვაფასებთ მომხმარებელთა კმაყოფილების დონეს დამოუკიდებელი მესამე მხარის მიერ ჩატარებული სხვადასხვა გამოკითხვების საშუალებით და ვინაჩრუნებთ უმაღლეს ქულებს საქართველოს საბანკო სექტორში. ჩვენ ასევე გვიჭირავს წამყვანი პოზიცია ქვეყნის მთელ საცალო ვაჭრობის სფეროში.

მომხმარებელთა კონფიდენციალურობის დაცვა და მონაცემების უსაფრთხოება

კლიენტების პერსონალური ინფორმაციის დაცვა ჩვენი ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია და ჩვენ მუდმივად ვმუშაობთ ჩვენი კონტროლის სისტემების განახლებაზე, რათა უზრუნველვყოთ მომხმარებელთა კონფიდენციალურობის და მონაცემთა უსაფრთხოების დაცვა მაღალ დონეზე. ჩვენ ვიყენებთ მოწინავე საინფორმაციო უსაფრთხოების ტექნოლოგიებს ნებისმიერი თაღლითური ქმედების გამოსავლენად და აღსაკვეთად. კიბერუსაფრთხოების რისკების მინიმუმამდე დაყვანის და კიბერ საფრთხეების უფრო ეფექტურად გამოვლენის მიზნით, ჩვენ მუდმივად ვაგაძლიერებთ დაცვის სისტემებს ხელოვნური ინტელექტის საშუალებით.

2018 წელს „საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა“ ჩაატარა ჩვენი მონაცემთა დაცვის სისტემების ყოვლისმომცველი აუდიტი და არ გამოუვლენია რაიმე სერიოზული საკითხი. პერიოდულად, ჩვენ ასევე ვჭირავთ გარე აუდიტორულ კომპანიებს ჩვენი მონაცემთა დაცვის სისტემების შემოწმების და ადგილობრივ რეგულაციებთან და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან მისი შესაბამისობის შემოწმების მიზნით. ბოლო აუდიტის დროს, რომელიც 2017 წელს ჩაატარა უკრაინის წამყვანმა კომპანიამ საინფორმაციო სისტემების უსაფრთხოების სფეროში, დადასტურდა რომ ჩვენი სისტემები უზრუნველყოფს კიბერუსაფრთხოების განსაზღვრულ დაცვას.

ცნობიერების ამაღლების მიზნით და იმისთვის, რომ დავხმაროთ ჩვენს მომხმარებლებს მათი მონაცემების უსაფრთხოების დაცვაში, ჩვენ მათ პერიოდულად ვუგზავნით გაფრთხილებებს, ინტერნეტ და მობილური საბანკო მომსახურების აპლიკაციების მეშვეობით, გავრცელებული კიბერთაღლითობის შესახებ და ვაძლევთ რჩევებს თუ როგორ უნდა მოიქცნენ ასეთ შემთხვევებში.

ჩვენ ასევე ვატარებთ რეგულარულ სავალდებულო ტრენინგებს კიბერუსაფრთხოების და მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვის საკითხებზე ყველა ჩვენი თანამშრომლისთვის იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მათ იცოდნენ პოტენციური საფრთხეების შესახებ და მუდამ სიფრთხილე გამოიჩინონ.

ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა

ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში ჩვენ მხარს ვუჭერთ ქართულ ბიზნესებს და მეწარმეებს იმით, რომ ვაწვდით მათ ფინანსურ და ასევე ფართო სპექტრის არაფინანსურ მომსახურებას.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჩვენი MSME პორტფელი შეადგენდა 2,497 მილიონ ლარს. ამ თანხიდან 859 მილიონი ლარი გამოყენებულ იქნა სასოფლო რაიონების დაფინანსებისთვის და, ამგვარად, ხელი შეუწყო სამუშაო ადგილების შექმნას სხვადასხვა სექტორში, მათ შორის ტურიზმის, სოფლის მეურნეობის, კვების მრეწველობისა და მშენებლობის სფეროებში.

2017 წლის მარტიდან ჩვენ ვახორციელებთ პროექტს „სტარტაპერი“, დამწყებ ბიზნესზე ორიენტირებულ პროექტს, რომელიც სრულფასოვან მხარდაჭერას სთავაზობს კომპანიებს მათი განვითარების ადრეულ ეტაპზე. პროგრამა მიზნად ისახავს მეწარმეობის ხელშეწყობას ადვილად ხელმისაწვდომი დაფინანსების, მედია და სარეკლამო კამპანიაში მხარდაჭერის, უფასო საგანმანათლებლო პროგრამებისა და კონფერენციების და ასევე საქართველოს მსხვილ კომპანიებთან პარტნიორული ურთიერთობების შეთავაზებით. „სტარტაპერი“ ძალიან წარმატებული პროექტი აღმოჩნდა და დაწყებიდან 24,000 მონაწილე მოიზიდა, ხოლო 490 სტარტაპი დააფინანსა, რამაც ჯამში შეადგინა 1002.5 მილიონი ლარი. ამ პროგრამის გაშუქებას მედიაში 36 მილიონზე მეტი მნახველი ჰყავდა 2018 წლის ბოლოსთვის.

ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რომელიც დაიწყო 2013 წელს „აზიის განვითარების ბანკთან“ (ADB) პარტნიორებთან, ჩვენ ვაგრძელებთ სხვადასხვა საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობას ჩვენი მომხმარებლებისთვის, მათ შორის ტრენინგების ჩატარებას, ინდივიდუალური კონსულტაციების გაწევას, რეგიონული აგრო-ფორუმების, კავშირების დასამყარებლად შეხვედრების და მასტერკლასების მოწყობას. ყველა ღონისძიება უფასოა. 2018 წლის განმავლობაში ამ პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო 7,500-მდე მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის კომპანია.

2016 წლიდან ასევე ვატარებთ ყოველწლიურ „ბიზნეს დაჯილდოებას“, რომელიც გახდა საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ბიზნეს ღონისძიება. ინიციატივა მიზნად ისახავს როგორც ახალი ისე უკვე არსებული ბიზნესების განვითარებისა და ქვეყანაში მეწარმეობის ხელშეწყობას. დაჯილდოების ღონისძიება „#sharesuccess“, რადგან მონაწილეებს საშუალება აქვთ, გაუზიარონ მათი წარმატების ისტორია მთელ ბიზნეს-საზოგადოებას. 2018 წელს დაჯილდოების ღონისძიებას დაემატა ორი ახალი კატეგორია: „წლის ქალი მეწარმე“ და „სოციალური გავლენის ჯილდო“. გარდა ამისა, ჩვენ დავამატეთ სპეციალური პრიზები იმ გამარჯვებულებისთვის, რომელთაც შეუძლიათ აირჩიონ ერთი ჯილდო სამი კატეგორიიდან:

- ციფრული სტრატეგია და ახალი ვებ-გვერდის შექმნა;
- ბრენდის სტრატეგია და საიმიჯო კამპანია;
- ბიზნესის პროგრამული უზრუნველყოფა ან SAAS.

ყოველწლიური ბიზნეს დაჯილდოების ცერემონიალი იქცა წლის მთავარ ბიზნეს-მოვლენად ქვეყანაში და მთლიანობაში მას 1,500-ზე მეტი წევრი ჰყავს. ტრადიციულმა მედია და ასევე სოციალურმა არხებმა ფართოდ გააშუქა ღონისძიება, რომელსაც 16 მილიონი

მნახველი ჰყავდა სარეკლამო და სოციალურ მედიაში, ხოლო პროექტის ცნობადობამ მიადგინა 76%-ს, 2018 წლის ბოლოს დამოუკიდებელი კვლევითი სააგენტოს „ACT“-ის მიერ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით.

2019 წლის პრიორიტეტი

- ჩვენ ვავაგრძელებთ ინოვაციური პროდუქტებისა და მომსახურების შეთავაზებას ჩვენი მომხმარებლისთვის მათი განვითარებადი პრიორიტეტების შესაბამისად და ასევე კვლავ კონცენტრირებული ვიქნებით ჩვენი მომხმარებლისთვის მაღალი დონის გამოცდილების უზრუნველყოფაზე. ჩვენ ასევე ვავაგრძელებთ ბიზნესის მხარდაჭერას ჩვენი ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის გაფართოვებით ახალი ციფრული საშუალებებით და გადაწყვეტილებებით. გარდა ამისა, ჩვენ ვცდილობთ გავზარდოთ ჩვენი ოპერირება იმ რეგიონებსა და ქვეყნებში, სადაც არ შევსულვართ, რათა ხელი შევუწყოთ ფინანსური მომსახურების გაფართოვებას.

ყოველწლიური ლიტერატურული პრემია „საბა“

ჩვენი თანამშრომლები

ჩვენი თანამშრომლები წარმოადგენენ ჩვენი წარმატების განუყოფელ ნაწილს და ჩვენს ყველაზე ძვირფას აქტივს. ჩვენ ვისწრაფვით კოლაბორაციული და დივერსიფიცირებული სამუშაო გარემოს შექმნისკენ, სადაც ადამიანები თავს გრძნობენ დაფასებულად და არიან უფრო მოტივირებულნი მოახდინონ მათი პოტენციალის სრულად რეალიზება და მაღალ დონეზე შეასრულონ დაკისრებული ამოცანები.

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

თიბისი ბანკი არის საქართველოს ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი დამსაქმებელი და ჩვენ მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ ადამიანური რესურსების მართვის სფეროში მსოფლიოს წამყვან საკონსულტაციო კომპანიებთან, რათა დავხვეწოთ ჩვენი ადამიანური რესურსების მართვის სისტემა ბაზარზე არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

აღნიშნულთან დაკავშირებით, 2018 წელს ჩვენ წარმატებით განვახორციელეთ რამდენიმე ინიციატივა:

- ჩვენ დავნერგეთ სამუშაოს კლასიფიკაციის სისტემა, რომელიც ახდენს სათაო ოფისის პერსონალის პოზიციების კლასიფიცირებას მათ სამუშაოსთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობებისა და მოვალეობების მიხედვით. ეს სქემა უზრუნველყოფს შესაბამისობას და თანმიმდევრულობას პოზიციის დასახელებებში, ადგენს ხელფასის განსაზღვრულ ფარგლებს და ხელს უწყობს სამართლიანი და გამჭვირვალე სამუშაო გარემოს არსებობას.
- ჩვენ ასევე დავნერგეთ თვითმომსახურების პლატფორმა ჩვენს შიდა ქსელში, რომელიც საშუალებას აძლევს თანამშრომლებს მიიღონ ინფორმაცია და შეასრულონ რუტინული დავალებები დამოუკიდებლად, ადამიანური რესურსების მართვის გუნდის დახმარების გარეშე. პლატფორმის დანერგვის პირველ ეტაპზე ის საშუალებას აძლევს თანამშრომლებს შეასრულონ მარტივი ოპერაციები ონლაინ რეჟიმში, როგორცაა განაცხადების დაწერა ყოველწლიურ შევებულებასთან დაკავშირებით ან რეგისტრაცია დაზღვევის მისაღებად. დროთა განმავლობაში დაემატება უფრო კომპლექსური ტრანზაქციები. ამგვარი თვითმომსახურების მექანიზმის მთავარი დადებითი მხარე არის გაზრდილი ეფექტურობა, გამარტივებული პროცესები, დროის დაზოგვა და ხარჯების დაბალი დონე.
- 2018 წლის მაისში ჩვენ დავნერგეთ ადამიანური რესურსების მართვის სისტემა (HRMS), ახალი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შემუშავდა ცენტრალური და ალმოსავლეთ ევროპის წამყვან პროგრამული უზრუნველყოფის კომპანიასთან თანამშრომლობით. ჩვენი ახალი HRMS არის ყველაზე თანამედროვე პლატფორმა: ის მთლიანად ავტომატიზირებულია და მას გააჩნია ანგარიშგებისა და მონაცემთა ანალიზის შესაძლებლობები.

თანასწორობა და მრავალფეროვნება

ჩვენ გვჯერა, რომ სამუშაო ძალის მრავალფეროვნება და ჩართულობა არის მთავარი ფაქტორი მდგრადი და წარმატებული ბიზნესის შესაქმნელად. ჩვენი სამუშაო გარემო თავისუფალია ყოველგვარი დისკრიმინაციისაგან და თითოეულ თანამშრომელს აფასებენ, პატივს სცემენ და ეპყრობიან თანასწორად მიუხედავად სქესისა, ასაკისა, ოჯახური მდგომარეობისა, ეთნიკურობისა, რელიგიისა, პოლიტიკური შეხედულებებისა თუ შეზღუდული უნარებისა.

ჩვენ ვალიარებთ გენდერული მრავალფეროვნების სარგებელს და სამუშაო ადგილზე აქტიურად ვუჭერთ მხარს ქალებს. ჩვენი თანამშრომლების 65%-ზე მეტი ქალია, ხოლო ქალების წილი, რომელთაც უკავიათ მაღალი პოზიციები, შეადგენს 36%. ჩვენ კვლავ ვისწრაფვით მენეჯერულ პოზიციებზე გენდერული ბალანსის გაუმჯობესებისკენ. ჩვენ ასევე დავნიშნეთ ორი მდებარეობითი სქესის წარმომადგენელი საბჭოში არააღმასრულებელ დირექტორებად.

ჩვენ მხარს ვუჭერთ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე თანამშრომლებს და უზრუნველვყოფთ რომ სწავლა, განვითარება და დასაქმების შესაძლებლობები იგივენიერად იყოს ხელმისაწვდომი მათთვის. ჩვენ სამართლიანად განვიხილავთ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე კანდიდატებს და კადრების შერჩევის და დანიშვნის დროს ვართ მიუკერძოებლები. არ ხდება არცერთი აპლიკანტის დისკრიმინაცია შეზღუდული შესაძლებლობების გამო. ჩვენ ასევე ვცდილობთ, გავაუმჯობესოთ ჩვენი სამუშაო ადგილი, გავხადოთ ის უფრო მოქნილი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

გენდერული წარმომადგენლობის სტატისტიკა

დირექტორთა საბჭო

	2018	2017	2016
კაცი	5	9	9
ქალი	2	0	0

მაღალი რგოლის მენეჯმენტი

	2018	2017	2016
კაცი	7	7	7
ქალი	1	1	1

შუა რგოლის მენეჯმენტი

	2018	2017	2016
კაცი	187	187	221
ქალი	113	100	119

ყველა თანამშრომელი

	2018	2017	2016
კაცი	2,332	2,283	2,195
ქალი	4,736	4,676	4,097

ჩვენ გვყავს თანამშრომელთა კარგი კომბინაცია, თანამშრომლები ხანგრძლივი სამუშაო გამოცდილებით და ასევე აგონიერი ახალგაზრდები, რომლებსაც ახალი დამთავრებული აქვთ ცნობილი უნივერსიტეტები საქართველოში და საზღვარგარეთ. 2012 წლიდან ჩვენ ვახორციელებთ სტაჟირების პროგრამას საქართველოს წამყვანი უნივერსიტეტების საუკეთესო სტუდენტებისთვის. სტაჟირების ბოლოს კი საუკეთესო სტაჟორებს ვთავაზობთ მუდმივ სამსახურს. ეს პროგრამა ძალიან წარმატებული აღმოჩნდა და დაგვეხმარა გვეპოვა ყველაზე გონიერი და ყველაზე ნიჭიერი სტუდენტები, რომლებიც დღეს ჩვენი გუნდის წევრები არიან. ჩვენ ვთვლით, რომ ასაკობრივი მრავალფეროვნება ქმნის უფრო დინამიურ და კარგად მომუშავე გუნდს, რომელიც გვაძლევს უკეთეს შედეგებს.

ასაკობრივი მრავალფეროვნების სტატისტიკა

	2018
<20	0.3%
20-29	56%
30-39	32%
40-49	9%
>=50	3%

თანამშრომელთა მოტივირება და მათი ჩართულობა

თანამშრომელთა მოტივირება და ჩართულობა ჩვენთვის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი და ჩვენ მუდმივად ვეძებთ ახალ გზებს საუკეთესო სამუშაო გარემოს შესაქმნელად.

ჩვენ მხარს ვუჭერთ სხვადასხვა სოციალურ აქტივობებს, მათ შორის შიდა კლუბებს, ჩემპიონატებსა და გასვლით ტურებს. თიბისის კლუბები აერთიანებს თანამშრომლებს მათი ინტერესებისა და ჰობის საფუძველზე და თავს უყრის ფოტოგრაფებს, სპორტისა და ხელოვნების მოყვარულებს, სამ ან მეტ შვილიან თანამშრომლებს და სხვა. ჩვენ ასევე რეგულარულად ვაწყობთ სხვადასხვა შიდა ჩემპიონატებს და თანამშრომელთა შეკრებებს, მათ შორის შეჯიბრებებს სამაგიდო თამაშებში, ინტელექტუალურ თამაშს "რა? სად? როდის?" და სხვადასხვა სპორტულ ღონისძიებებს, როგორცაა ფეხბურთი, კალათბურთი, ბოლინგი და სხვა. გარდა ამისა, ჩვენ ხშირად ვიღებთ მონაწილეობას სხვადასხვა გარე სპორტულ ღონისძიებებში. უკვე ხუთი წელია ჩვენი თანამშრომლები მონაწილეობას იღებენ მსოფლიო რბენის მარათონში „Wings for Life World Run“, რომლის მიზანია ფულის შეგროვება ზურგის ტვინის დაზიანებათა კვლევისა და მკურნალობისთვის.

ჩვენი შუა რგოლის მენეჯერებისთვის ყოველწლიურად ვაწყობთ გასვლებს საზღვარგარეთ მათი გუნდური სულისკვეთების ამაღლებისა და შრომითი კმაყოფილების გაუმჯობესების მიზნით. 2016 წელს ჯგუფმა მხარი დაუჭირა საქართველოს ეროვნული რაგბის გუნდს შოტლანდიაში, 2017 წელს - იმოგზაურა უელსში, ხოლო 2018 წლის ნოემბერში შუა რგოლის მენეჯერები იმყოფებოდნენ ფლორენციაში ეროვნული რაგბის გუნდის მხარდასაჭერად შესარჩევი მატჩის დროს იტალიის წინააღმდეგ. ასეთი ინიციატივები ხელს უწყობს ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობას სპორტულ ღონისძიებებში და შეესაბამება ჩვენს სტრატეგიას გაცხდით რაგბის ელჩები საქართველოში.

ჩვენ ვზრუნავთ ჩვენი თანამშრომლების ჯანმრთელობასა და კეთილდღეობაზე და ვთავაზობთ მათ უფასო სამედიცინო შემოწმებას და კონსულტაციებს. 2009 წელს ჩვენ შევქმენით თიბისი ფონდი, საქველმოქმედო ფონდი რომელიც ფარავს ჩვენი თანამშრომლების და მათი ახლო ნათესავების სამედიცინო მომსახურების ხარჯებს მძიმე დაავადებების შემთხვევაში. ჩვენი თანამშრომლების უმრავლესობა რეგულარულად აკეთებს შემოწმებებს ამ ფონდში მათი ხელფასის 2%-მდე ოდენობით და ფონდი უკვე 1,170-ზე მეტ ადამიანს დაეხმარა.

გარდა ამისა, ჩვენს თანამშრომლებს ვთავაზობთ არაფულადი ჯილდოების ფართო სპექტრს, მათ შორის გამოფენების, კინოს, ოპერის, ბალეტის და რაგბის

თამაშების უფასო ბილეთებს, და ასევე სპეციალურ ფასდაკლებებს სხვადასხვა სასტუმროებში, რესტორნებში, სპორტულ დარბაზებში, წიგნების გამოფენა-გაყიდვებზე და პოპულარულ კულტურულ ღონისძიებებზე. ჩვენი თანამშრომლების პატარა შვილებისთვის ჩვენ გვაქვს სკოლაში დაბრუნების სასაჩუქრე პაკეტი, რომელიც მოიცავს ბრენდირებულ ჩანთებს და საკანცელარიო ნივთებს ჩვენი ბრენდირებული მაღაზიდან. ონლაინ ბრენდირებული მაღაზიის სუბსიდირება ხდება თიბისი ბანკის მიერ და მოიცავს სხვადასხვა აქსესუარებს, ტანსაცმელს და საჩუქრებს. ჩვენ ვთანამშრომლობთ ქართველ დიზაინერებთან და რეგულარულად ვამატებთ ახალ კოლექციებს, რომლებიც შექმნილია ექსკლუზიურად თიბისი ბანკისთვის.

ჩვენ ვალიარებთ ჩვენს თანამშრომლებთან რეგულარული კომუნიკაციის სარგებელს და ვიყენებთ სხვადასხვა ონლაინ არხებს, რათა ჩვენს თანამშრომლებს ვაცნობოთ ჯგუფის მიერ მიღწეული შედეგებისა და სიახლეების შესახებ. ჩვენ ასევე მოვუწოდებთ თანამშრომლებს გაგვიზიარონ თავიანთი შეხედულებები და ის საკითხები, რაც მათ აწუხებთ, შიდა ფორუმების საშუალებით.

თანამშრომელთა კმაყოფილებისა და ჩართულობის დონეების სწორად შეფასების მიზნით, ჩვენ ყოველწლიურად ვატარებთ უკუკავშირის გამოკითხვას წამყვან საერთაშორისო უნივერსიტეტებთან და კვლევით კომპანიებთან თანამშრომლობით. ხდება კვლევის შედეგების ანალიზი და გათვალისწინება მენეჯმენტის სამომავლო ქმედებებში. 2018 წლის დეკემბერში ჩატარებული ბოლო გამოკითხვის მიხედვით, ჩართულობისა და ლოიალურობის მაჩვენებელი იყო 87% და 66% 2017 წლის 91% და 55%-თან შედარებით. მუდმივად მაღალი მაჩვენებლები არის დასტური იმისა, რომ ჩვენს თანამშრომლებს სჯერათ, რომ გუნდი სწორი მიმართულებით მიდის და ისინი თავს მიიჩნევენ ამ წარმატების ნაწილად.

სწავლა და განვითარება

ჩვენ ვცდილობთ მოვიზიდოთ და შევინარჩუნოთ საუკეთესო ნიჭის მქონე ადამიანები და, აქედან გამომდინარე, ჩვენ მუდმივად ვდებთ ინვესტიციას ჩვენი თანამშრომლების სწავლასა და პროფესიულ განვითარებაში.

2011 წელს ჩვენ შევქმენით „თიბისი აკადემია“, რომელიც არის ადგილობრივი საგანმანათლებლო პლატფორმა, რომლის ფარგლებშიც ტარდება ტრენინგები და სემინარები სხვადასხვა სფეროში და რომელიც საშუალებას აძლევს თანამშრომლებს ისწავლონ თიბისი ბანკის ზედა და საშუალო რგოლის მენეჯერებისგან. სასწავლო კურსები მოიცავს ტექნიკურ საგნებს, როგორცაა: ფინანსური ინსტიტუტები, კაპიტალის

ბაზრები, ეთიკა და ფინანსური თაღლითობის მართვა, ასევე კომუნიკაციის უნარები, მათ შორის ლიდერობა, ცვლილებების მართვა და ა.შ. გაზრდილი მოთხოვნის გამო, 2018 წელს წლის განმავლობაში ჩატარებული კურსების რაოდენობა ოთხიდან შვიდამდე გაიზარდა. 2018 წელს 150-ზე მეტი თანამშრომელი დაესწრო შეთავაზებულ ტრენინგს.

ჩვენ ასევე რეგულარულად ვატარებთ სპეციალიზირებულ ტრენინგებს წინა ხაზის თანამშრომლებისთვის, რათა ისინი მუდმივად ეცნობოდნენ ახალ პროცედურებსა და რეგულაციებს. ჩვენი თანამშრომლების მეტი მოქნილობის უზრუნველსაყოფად 2013 წლიდან ჩვენ დავწერეთ დისტანციური სწავლების სისტემა, რაც საშუალებას აძლევს ჩვენს თანამშრომლებს ისწავლონ მათთვის მოსახერხებელ დროს.

ადგილობრივი ტრენინგ-შესაძლებლობების გარდა, ჩვენ ფინანსურად ვეხმარებით ჩვენს თანამშრომლებს რომ გაიარონ სხვადასხვა გარე სასწავლო კურსი და მიიღონ საერთაშორისო სერთიფიკატები, როგორცაა CFA, FRM, ACCA და სხვა. მათი კიდევ უფრო წახალისების მიზნით, 2012 წელს ჩვენ შევქმენით „თიხის სტიპენდიების ფონდი“, რომელიც უზრუნველყოფს ჩვენი საუკეთესო თანამშრომლების თანადაფინანსებას მსოფლიოს წამყვან უნივერსიტეტებში სწავლისთვის. 2018 წელს, 10-მა მენეჯერმა მიიღო ეს სტიპენდია.

ამასთან დაკავშირებით კიდევ ერთი ინიციატივაა ჩვენი თანამშრომლებისთვის მასტერკლასების მოწყობა მთელი ქვეყნის მასშტაბით, რომლის ფარგლებშიც ვიწვევთ წამყვან ქართველ პროფესიონალებს მათი გამოცდილებისა და ცოდნის გაზიარების მიზნით. ეს მასტერკლასები ძალიან წარმატებულია და ხასიათდება დასწრების მაღალი მაჩვენებლებით: 2017 წელს მისი დაწყებიდან მასტერკლასებს დაესწო დაახლოებით 3,500 ადამიანი.

სამუშაოს შესრულების შეფასება და ჯილდო

ჩვენთან დანერგილი სამუშაოს შესრულების შეფასების სისტემა მჭიდროდ არის დაკავშირებული ჯგუფის საერთო მიზნებთან და სამ ძირითად პრინციპთან: სიხსაღე, სამართლიანობა და კეთილსინდისიერება. ჩვენ უზრუნველვყოფთ, რომ ჩვენი თანამშრომლები კარგად აცნობიერებდნენ კომპანიის სტრატეგიულ პრიორიტეტებში მათ წვლილს, აქტიურად იყვნენ ჩართული გეგმების დასახვაში და უზრუნველყოფილი იყვნენ მათი ზედამხედველის მენტორობით, რაც დაეხმარება მათ მიზნების მიღწევაში. ჩვენთან დანერგილი სამუშაოს შესრულების შეფასების სისტემის მნიშვნელოვანი ნაწილია თანამშრომელთა რეგულარული უკუკავშირი და კონსტრუქციული დიალოგი.

ჩვენ ვიყენებთ სხვადასხვა შეფასების სისტემას წინა ხაზის და უკანა ხაზის თანამშრომლებისთვის და ეს განსხვავდება მათ მიერ დაკავებული პოზიციების მიხედვით. უკანა ხაზის თანამშრომლებს ვაფასებთ „ამოცანების მიხედვით მართვის“ (MBO) სისტემით, რომელიც არის პერსონალის მართვის ტექნიკა სადაც მენეჯერები და თანამშრომლები ერთობლივად მუშაობენ იმისათვის, რომ დასახონ და ჩაწერონ მიზნები და შემდეგ მოახდინონ ამ მიზნების მონიტორინგი ფინანსური წლის განმავლობაში. მიზნების ჩაწერა ყოველწლიურად ხდება და მათი მონიტორინგი მუდმივად ხორციელდება მენეჯერების მიერ მიღწერული პროგრესის შემოწმების მიზნით, მათ შორის ნახევრადწლიური პირდაპირი უკუკავშირი ზედამხედველებისგან. ჯილდოების გაცემა ხდება მიზნების მიღწევის საფუძველზე. ჩვენ გვაქვს ქულათა მინიჭების ერთიანი სისტემაში ყველა თანამშრომლისთვის MBO-ს ფარგლებში, რაც უზრუნველყოფს სამართლიანობას მთელს ორგანიზაციაში.

შუა რგოლის მენეჯერებისთვის ასევე დანერგილი გვაქვს 360-გრადუსიანი უკუკავშირი, რომელიც შესაძლებლობას აძლევს თითოეულ თანამშრომელს მიიღოს უკუკავშირი მის მიერ შესრულებულ სამუშაოსთან დაკავშირებით მისი ზედამხედველისგან, კოლეგებისგან და დაქვემდებარებული პირებისგან. 360-გრადუსიანი უკუკავშირი საშუალებას აძლევს ჩვენს თანამშრომლებს გაიგონ, თუ როგორ აღიქმება მათ მიერ შესრულებული სამუშაო სხვების მიერ და ეს ეხმარება მათ უკეთ გამოავლინონ თავიანთი ძლიერი და სუსტი მხარეები და ასევე შეიძინონ ახალი უნარები.

წინა ხაზის თანამშრომლებისთვის ჩვენ ვიყენებთ მიზანზე დაფუძნებული შესრულების შეფასების სისტემას, რა შემთხვევაშიც თანამშრომლის მიერ თავისი სამუშაოს შესრულება დაკავშირებულია კონკრეტულ KPI-თან, მათ შორის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კომპონენტებთან. მიზანზე დაფუძნებული სისტემის ფარგლებში თანამშრომლები ფასდებიან ყოველთვიურად, ყოველკვარტალურად ან ყოველწლიურად, მათი პოზიციების მიხედვით.

ჩვენ ვთავაზობთ თანამშრომლებს ანაზღაურების კონკურენტულ პაკეტს, რომელიც მოიცავს ყოველთვიურ ხელფასს, ბონუსს შესრულებული სამუშაოს მიხედვით და ბენეფიტების პაკეტს. ეს უკანასკნელი გულისხმობს საპენსიო შენატანებს, სამედიცინო დაზღვევას, კორპორატიულ მობილური ტელეფონის ნომრებს, წლიურ ანაზღაურებად შევებულებას და ანაზღაურებად საავადმყოფო ფურცელს, ასევე სრულად ანაზღაურებად ექსთვიან დეკრეტულ შევებულებას დედებისთვის და მამებისთვის. სხვა ბენეფიტები მოიცავს ფულად საჩუქრებს ქორწინებისა და შვილის ყოლის შემთხვევაში და კომპენსაციას სეროიზული ავადმყოფობის ან

გარდაცვალების შემთხვევაში. გარდა ამისა, 2013 წლიდან გვაქვს სპეციალური კლუბი დიდი ოჯახებისთვის. ეს სოციალური პროგრამა გულისხმობს სპეციალური 10,000 ლარიანი ერთჯერადი საჩუქრის გადაცემას თიბისი ბანკის ყველა თანამშრომლისთვის მეოთხე და მეხუთე შვილის დაბადების შემთხვევაში და 50,000 ლარიანი ერთჯერადი საჩუქრის გადაცემას - მეექვსე და მეტი შვილის დაბადების შემთხვევაში. 2018 წლის ბოლოსთვის კლუბი ითვლის 500-მდე თანამშრომელს და გაცემული აქვს დაახლოებით 780 000 ლარის ფულადი საჩუქარი მისი კლუბის დაფუძნების დღიდან.

ჩვენ დანერგილი გვაქვს გადავადებული აქციების ბონუსების სქემა ჩვენი შუა რგოლის მენეჯერებისთვის, რომლის თანახმადაც საერთო წლიური ბონუსის 15% -20%-ის გადახდა ხდება TBC PLC-ის აქციების სახით, სამწლიანი უწყვეტი მუშაობის პირობით და ფლობის პერიოდით: 10% და 10% გადაეცემა პირველი და მეორე წლისთავზე, ხოლო დარჩენილი 80% კი გადაეცემა მესამე წლისთავზე. ეს სქემა ახდენს კომპანიისთვის გრძელვადიანი მუშაობის წახალისებას და ეხმარება შუა რგოლის მენეჯერების ინტერესების შესაბამისობაში აქციონერთა ინტერესებთან. 2019 წელს, ბონუსის სახით 167,361 აქციის გადაცემა მოხდა შუა რგოლის მენეჯერებისთვის.

ეთიკის სტანდარტები და გაცნობიერებული ქცევა

ჩვენი მიზანია ისეთი ბიზნესის წარმართვა, რომელიც ხელს უწყობს მაღალ ეთიკურ სტანდარტებს, ღირებულებებს და პატივს სცემს ადამიანის უფლებებს, რომელიც წახალისებს ჩვენს თანამშრომლებს იმოქმედონ კეთილსინდისიერად და პასუხისმგებლობის დაცვით ერთმანეთთან, ისევე როგორც ჩვენს მომხმარებლებთან, ბიზნეს-პარტნიორებთან, სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან და ზოგადად საზოგადოებასთან მიმართებაში.

ამ მიზნით, ჩვენ დანერგილი გვაქვს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები და ყურადღებით ვაკვირდებით მათ შესრულებას:

- > ეთიკის კოდექსი; ქვევის კოდექსი;
- > მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების პრევენციის პოლიტიკა;
- > ინციდენტის მართვის პოლიტიკა.

„ეთიკის კოდექსი“ და „ქვევის კოდექსი“ განსაზღვრავენ ეთიკის პრინციპებს და პროფესიული ქვევის სტანდარტებს, რომლებიც უნდა დაიცვას ჯგუფის ყველა თანამშრომელმა და ადგენს კოლეგებთან, კლიენტებთან, პარტნიორებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან

ურთიერთობის შესაბამის ნორმებს. თიბისი ბანკის თანამშრომლები ყოველთვის უნდა იმოქმედებდნენ პროფესიული ქვევის სტანდარტების დაცვით და კეთილსინდისიერად და უნდა აკმაყოფილებდნენ როგორც ყველა მოქმედი კანონისა და რეგულაციის როგორც სულისკვეთებას ისე გაზრახვას. თანამშრომლები ასევე პატივისცემით უნდა მოექცნენ ყველა დაინტერესებულ მხარეს და მათთან მიმართებაში იმოქმედონ სამართლიანად და პასუხისმგებლობის დაცვით. მომხმარებლებთან ურთიერთობისას ჩვენ ვუზრუნველყოფთ, რომ ჩვენი პროდუქტები და მომსახურება მორგებული იყოს მათ საჭიროებებს, იყოს პირდაპირი, მკაფიო და ადვილად გასაგები. ჩვენ ასევე ვუზრუნველყოფთ, რომ კლიენტებს არ შეექმნათ გაყიდვების შემდგომი ბარიერები, რომ შეცვალონ პროდუქტი, წარმოადგინონ პრეტენზია ან საჩივარი. მომწოდებლებთან და სხვა ბიზნეს პარტნიორებთან მიმართებაში, ჯგუფი მონაწილეობს მხოლოდ სამართლიან ტრანზაქციებში. ჩვენს თანამშრომლებთან მიმართებაში, ჩვენ მივისწრაფვით მხარდაჭერი, უსაფრთხო და პატივსაცემი სამუშაო გარემოს უზრუნველყოფისკენ, რომელიც თავისუფალი იქნება ყოველგვარი შეურაცხყოფისგან, დისკრიმინაციისაგან (მათ შორის რასის, წინაპრების, კანის ფერის, რელიგიის, ეროვნული წარმომავლობის, მოქალაქეობის, ოჯახური მდგომარეობის, ვეტერანის სტატუსის, სქესის, გენდერული იდენტობის, სექსუალური ორიენტაციის, ასაკის ან შეზღუდული შესაძლებლობების ნიშნით) ან შესაბამის ქვევისგან. გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები ასევე დგას ჩვენი დღის წესრიგში ჩვენს ყველა წამოწყებაში.

ჯგუფის ეთიკის კოდექსსა და ქვევის კოდექსთან შესაბამისობის დაცვის დეტალურ მონიტორინგს რეგულარულად ახორციელებენ ადამიანური რესურსების მართვისა და შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტები. შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ატარებს აუდიტს, რათა გამოავლინოს აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დარღვევები ან არასათანადო ქცევა. 2018 წელს არ დაფიქსირებულა არსებითი დარღვევები ჯგუფის ეთიკის კოდექსის ან ქვევის კოდექსის თვალსაზრისით.

მექრთამეობის, კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და გადასახადებისგან თავის არიდების პრევენციის პოლიტიკა შესაბამისაა ყველა ადგილობრივ და საერთაშორისო კანონსა და რეგულაციას და ვრცელდება ჯგუფის ყველა თანამშრომელზე. ეს პოლიტიკა მოიცავს სრულყოფილ სახელმძღვანელო მითითებებს იმ სახის ქცევაზე, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს მექრთამეობისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კანონების და/ან უკანონო ფინანსების შესახებ კანონის დარღვევა და აძლიერებს პატიოსნებისა და გულწრფელობის კულტურას თანამშრომლებს შორის.

თანამშრომელთა დაცვისა და სამუშაო პირობების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად დანერგილია ინციდენტის მართვის პოლიტიკა, რომელიც ხელმისაწვდომია ყველა თანამშრომლისათვის და მიზნად ისახავს იმ პოტენციური დარღვევების გამოვლენასა და მათზე რეაგირებას, რომლებმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნან ეფექტურ მუშაობას. ეს პოლიტიკა ხელს უწყობს ყველა თანამშრომლის მიერ საეჭვო დარღვევის დიად, სამაგიეროს გადახდის შიშის გარეშე მხილების წახალისებას. გარდა ამისა, თიხის ბანკს აქვს მხილების ანონიმური არხები (მათ შორის ონლაინ რეჟიმში, ელექტრონული ფოსტის ან წერილის საშუალებით) ნებისმიერი პირისთვის, რომელსაც სჯერა, რომ დაირღვა შიდა სტანდარტები ან სამართლებრივი მოთხოვნები, მაგრამ ეუხერხულეა ამის შესახებ საუბარი ჩვეულებრივი ანგარიშგების არხების საშუალებით. ჩვენი სახელმძღვანელო მითითებების მიზანია პრეტენზიების აღრიცხვა და თანამშრომელთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა სამაგიეროს პოტენციური გადახდისგან.

შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი რეგულარულად ატარებს თანამშრომელთა ტრენინგს, კორუფციისა და მექრთამეობის საწინააღმდეგო საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლებისა და მათი მნიშვნელობის ხაზგასმის მიზნით. ასევე, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ატარებს აუდიტებს ნებისმიერი დარღვევის ან შეუსაბამო ქცევის გამოვლენის მიზნით. 2018 წლის განმავლობაში ასეთი შემთხვევები არ გამოვლენილა.

2019 წლის პრიორიტეტები

- > ჩვენ გავაგრძელებთ ინვესტირებას ჩვენი თანამშრომლების განვითარებაში, რათა შევქმნათ საუკეთესო ნიჭი ჩვენს კომპანიაში. ჩვენ ასევე მივისწრფავით შევქმნათ საუკეთესო სამუშაო გარემო ჩვენი თანამშრომლებისთვის, უზრუნველვყოთ ისინი კარგი კარიერით ყველა ასპექტში, მათ შორის ფინანსური ბენეფიტებით, სწავლისა და პროფესიული განვითარების შესაძლებლობით, სოციალური ინტერაქციით და უსაფრთხოებით.

ჩვენი საზოგადოება

როგორც ყველაზე მსხვილი საბანკო ჯგუფი საქართველოში, ჩვენ ვგრძნობთ პასუხისმგებლობას ჩვენი საზოგადოების მიმართ და მხარს ვუჭერთ იმ სფეროებს, რომლებიც უმნიშვნელოვანესია ჩვენი ქვეყნისა და მისი კულტურისთვის: ახალგაზრდა თაობას, ხელოვნებასა და კულტურას.

2018 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

2018 წლის განმავლობაში ჩვენ განვახორციელეთ რამდენიმე აღსანიშნავი პროექტი:

- თიბისი ბანკი დაეხმარა საქართველოს მთავარ ლიტერატურულ ჯილდოს „საბას“ აღენიშნა მისი მეთექვსმეტე დაჯილდოების ცერემონიალი და მონაწილეობა მიეღო ფრანკფურტის წიგნის 70-ე საერთაშორისო ბაზრობაზე, რომელიც მსოფლიოში ყველაზე დიდი წიგნის ბაზრობაა. საქართველო იყო ამ ბაზრობაზე საპატიო სტუმარი, რამაც საშუალება მისცა ჩვენს ქვეყანას გაეცნო ქართული ლიტერატურა გამომჩენილი აუდიტორიისთვის. გარდა ამისა, ბაზრობის ფარგლებში, ცნობილმა „Struwwelpeter“ მუზეუმმა უმასპინძლა ქართული ხალხური ზღაპრის „წიქარასადმი“ მიძღვნილ გამოფენას. გამოფენა მოიცავს სამგანზომილებიან ობიექტებს და ფიგურებს, რომლებიც გაფორმებულია ქართული ტრადიციული ვიზუალური ხელოვნების ორნამენტებით. გამოფენა ღია იყო საზოგადოებისთვის 2018 წლის ოქტომბრიდან 2019 წლის იანვრის ჩათვლით.
- საქართველოს დამოუკიდებლობის 100 წლისთავის აღსანიშნავად, თიბისი ბანკმა მხარი დაუჭირა „ოქსფორდის უნივერსიტეტის“ მიერ საქართველოს ისტორიისა და კულტურის შესახებ პრიველი წიგნის დაბეჭდვას. წიგნი ეფუძნება უორდროპის კოლექციას, რომელიც მოიცავს იშვიათ, ძველ ქართულ ხელნაწერებს, უნიკალურ წიგნებსა და დოკუმენტებს, მათ შორის მე-17 საუკუნით დათარიღებულ ცნობილი „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერებს. კოლექცია, რომელიც ინახებოდა ოქსფორდის Bodleian-ის ბიბლიოთეკაში, იქმნებოდა ყოფილი ბრიტანელი დიპლომატის, სერ ოლივერ უორდროპისა, და მისი დის, მარჯორის, მიერ მრავალი წლის განმავლობაში. წიგნი წარმოდგენილი იყო სერ უორდროპის ყოფილ სახლში, Seven Oaks-ში, დიდ ბრიტანეთში და ახლა უკვე ხელმისაწვდომია Amazon-ის ინტერნეტ მაღაზიაში.
- 2018 წლის ოქტომბერში თიბისი ბანკის დახმარებით მოხდა ძმები ზუბალაშვილების არქივების საქართველოში დაბრუნება. პეტრე, იაკობ და სტეფანე ზუბალაშვილები იყვნენ მე-18 საუკუნის ცნობილი მრეწველები, ვაჭრები და ფილანტროპები. მათი უნიკალური არქივები მოიცავს ისტორიულ დოკუმენტებს ისტორიის, ცივილიზაციისა და არქეოლოგიის შესახებ და ასევე არტეფაქტებს, რომლებიც ინახებოდა 114 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში მათი შთამომავლების მიერ, რომლებმაც ეს უნიკალური კოლექცია 2018 წელს საჩუქრად გადასცეს საქართველოს. კოლექცია გადატანილ იქნა საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში, სადაც გამოფენა მოეწყო 2018 წლის ნოემბერში.

ახალგაზრდა თაობა

ჩვენ ვისწრაფვით ნიჭიერი ახალგაზრდების მხარდაჭერისკენ მათი პროფესიული განვითარების კუთხით და ვაგრძელებთ ამ მიმართულებით ახალი პროექტებისა და ინიციატივების განხორციელებას.

2016 წლიდან თიბისი ბანკი არის „ახალგაზრდა მკვლევართა და ნოვატორთა კონკურსის ლეონარდო და ვინჩის“ მთავარი პარტნიორი. ეს არის ყოველწლიური ღონისძიება რომლის მიზანია STEM (მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის მეცნიერებათა) საგნების პოპულარიზაცია ახალგაზრდებს შორის. 2018 წლის გამარჯვებულ გუნდს საჩუქრად გადაეცა ერთწლიანი სტიპენდია თიბისი სტატუსისგან. გარდა ამისა, 2018 წელს თიბისი ბანკი გახდა „ათასწლეულის ინოვაციების ჯილდოს“ პარტნიორი, რომელიც არის გამოწვევა მთელი ქვეყნის მასშტაბით და რომლის მიზანია STEM დარგებში ინოვაციების წახალისება ახალგაზრდებს შორის მთელი ქვეყნის მასშტაბით. თიბისი ბანკი ფინანსურად დაეხმარება გამარჯვებულ გუნდს რათა გაემგზავრონ „NASA“-ს კოსმოსური ცენტრის უნივერსიტეტში, ჰიუსტონში, აშშ-ში, 2019 წლის მაისში.

2018 წლის ივნისში თიბისი ბანკმა და თიბისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა ხელი მოაწერეს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს, რომელიც ითვალისწინებს ერთობლივი საგანმანათლებლო პროექტებისა და სტუდენტებისთვის სასწავლო პროგრამების, დასაქმების პროგრამების შემუშავებას, ასევე უნივერსიტეტისთვის სპეციალური ონლაინ ბრენდული მალაზიის შექმნას. გარდა ამისა, თიბისი ბანკი გაუზიარებს სტუდენტებს თავის ექსპერტულ ცოდნას (ნოუ-ჰაუს) მარკეტინგისა და ბრენდირების საკითხებში და ასევე შეიმუშავებს სპეციალურად სტუდენტების საჭიროებებზე მორგებულ პროდუქტებს.

ჩვენ ასევე აქტიურად ვუჭერთ მხარს ნიჭიერ ახალგაზრდებს ჩვენი პირველი საქველმოქმედო პლატფორმის www.statusdonates.ge-ს საშუალებით, რომლის მიზანია თიბისი სტატუსის კლიენტების სახელით წარმატების ხელშეწყობა და საზოგადოებაში სოციალური პასუხისმგებლობის კულტურის ჩამოყალიბება. პლატფორმაზე, რომელიც ამჟამად 2017 წლის დასაწყისში, დააფინანსა 25 პროექტი, ხოლო მთლიანად დაფინანსების თანხამ შეადგინა 125 მილიონი ლარი და მან 70-ზე მეტი ადამიანის ცხოვრება უკეთესობისკენ შეცვალა.

კულტურა

თიბისი ბანკი თავისი დაარსების დღიდან ქართული კულტურის გულმოდგინე მხარდამჭერია და განხორციელებული აქვს მრავალი პროექტი ქართული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისთვის.

2003 წელს თიბისი ბანკმა დააფუძნა „საბა“, ძირითადი ლიტერატურული პრემია საქართველოში. მას შემდეგ „საბას“ პრემიის ფარგლებში გაიყა 150-ზე მეტი პრიზი სხვადასხვა კატეგორიაში, რომელთა საერთო ღირებულებამ შეადგინა 700,000 ლარზე მეტი. ამ

წელს „საბა“-ს დაჯილდოვების ცერემონიალი იყო განსაკუთრებული ღონისძიება, რადგან ის გაიმართა გერმანიაში, „ფრანკფურტის სწიგნის საერთაშორისო ბაზრობის“ ფარგლებში.

2017 წლიდან „საბა“-ს აქვს თავისი ვებ-გვერდი www.saba.com.ge, რომელიც არის ქართული ელექტრონული და აუდიო წიგნების უდიდესი პლატფორმა. ვებ-გვერდზე განთავსებულია 300-მდე ავტორისა და გამომცემლის ნაწარმოები და მას ჰყავს დაახლოებით 170,000 მკითხველი როგორც საქართველოში ისე საზღვარგარეთ.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პროექტია „არტარეა“, ქვეყანაში პირველი ონლაინ არხი, რომელიც ეძღვნება ხელოვნებასა და კულტურას. „არტარეა“ მაყურებელს სთავაზობს სხვადასხვა კულტურულ პროგრამებს, ონლაინ ლექციებს, გამოფენებს, კონცერტებს და გასართობ ღონისძიებებს. მისი პოპულარობა მყარად იზრდება და მას ყოველდღიურად 30 000-ზე მეტი მაყურებელი ჰყავს, ხოლო სოციალურ მედიაში - 110 000-ზე მეტი მომხმარებელი.

ქართული ენის პოპულარიზაციისა და ქართული ანბანის ციფრულ სამყაროში ინტეგრირების მიზნით, 2016 წელს ჩვენ დავიწყეთ პროექტი #წერექართულად. ამ პროექტის ფარგლებში, 2017 წელს, კომპანია „Microsoft“-თან პარტნიორობით შევქმენით პირველი ქართულენოვანი პლატფორმა www.kartulad.ge, რომელიც მიზნად ისახავს ქართული ენის ინტეგრირებას „Microsoft“-ის პროგრამებსა და პროგრამულ უზრუნველყოფაში, როგორცაა Skype, Office და სხვა. პლატფორმა მოუწოდებს საქართველოს მოსახლეობას ჩართონ ამ პლატფორმაზე და თავგნონ ქართული ლიტერატურიდან აღებული წინადადებები. ამ წელს, „თიბისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმა“ და უნივერსიტეტის „ლექსიკოგრაფიის ცენტრმა“ თარგმნა დაახლოებით 50,000 წინადადება. დღემდე ნათარგმნია 100,000-ზე მეტი წინადადება, რაც შესაძლებელს ხდის „Microsoft“-თვის დაიწყოს ქართული ენის „შესწავლა“ წლის განმავლობაში ასევე დასრულდა რამდენიმე სხვა მნიშვნელოვანი ინიციატივა, მათ შორის:

- უდიდესი ქართულ-ინგლისური ლექსიკონის დიგიტალიზაცია;
- საქართველოში შრიფტების პირველი კონკურსის მოწყობა, ახალი ქართული შრიფტების დიგიტალიზაციისა და ქვეყანაში შრიფტების ინჟინერიის ხელშეწყობის მიზნით;
- სამ მილიონზე მეტი წინადადების/ფრაზის შემცველი მონაცემთა ბაზის გადაცემა „Microsoft“-თვის „საბა“-ს ელექტრონული წიგნებიდან.

ჩვენ ასევე ვაგრძელებთ სხვადასხვა გამოფენებსა და კულტურული ღონისძიებების აქტიურად მასპინძლობას ჩვენს არტ-გალერეებში საქართველოს სამ მთავარ ქალაქში. 2018 წლის განმავლობაში ჩვენ ვუმასპინძლეთ დაახლოებით 140 ღონისძიებას. მათ შორის, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო „ბრძოლა თუ შეგუება?“, გამოფენა. რომელიც მიეძღვნა საქართველოს დამოუკიდებლობის 100 წლისთავს და რომელიც გაიმართა „კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის“ მხარდაჭერით.

რამბი

თიბისი ბანკი არის „საქართველოს რაგბის კავშირის“ გენერალური სპონსორი 2015 წლიდან. რამბი არის სპორტი, რომელიც ახლოსაა ქართველი ხალხის გულთან, ეს არის ქვეყნის ეროვნული თამაში და ის ხელს უწყობს ქვეყნის იმიჯის პოპულარიზაციას საერთაშორისო ასპარეზზე. ჩვენ ვამაყობთ, რომ ხელს ვუწყობთ რაგბის განვითარებას საქართველოში და მზად ვართ მხარი დავუჭიროთ ჩვენს ეროვნულ რაგბის გუნდს „ექვსი ერების კლუბის“ შემადგენლობაში შესვლაში.

2019 წლის პრიორიტეტები

- მომავალში ჩვენ გავარძლებთ მოწინავე მაგალითის მიცემას სხვა ბიზნესებისთვის, რომ იზრუნონ საზოგადოებაზე, კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის აქტივობებში ჩვენი აქტიური ჩართულობით. ჩვენი პრიორიტეტები კვლავაც არის ნიჭიერი ახალგაზრდებისთვის განათლებისა და განვითარების ახალი შესაძლებლობების მიცემა, ხელოვნების მხარდაჭერა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა. ჩვენ მტკიცედ გვჯერა, რომ ეს არის ძირითადი სფეროები, სადაც შეგვიძლია დადებითი გავლენა მოვახდინოთ და ძალისხმევა მივმართოთ წარმატებული ქვეყნის მშენებლობისკენ.

მმართველობითი ანგარიში
მომხსენებელი

მმართველობითი ანგარიში
საქმიანობის აღწერა

მართვა

ფინანსური ანგარიშგება

გარემოს დაცვა

ჩვენ მივისწრაფვით გარემოს დაცვისკენ ჩვენი საქმიანობის განხორციელებით გონივრული და მდგრადი ფორმით და ჩვენ აქტიურ ზომებს ვიღებთ ჩვენი პირდაპირი თუ ირიბი საქმიანობის შედეგად გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად.

სასხის გაცემის კასუსის მგებლობა

როგორც საქართველოში უმსხვილესი საბანკო ჯგუფი, ჩვენი ძირითადი ზემოქმედება გარემოზე გამომდინარეობს იმ პროექტებიდან, რომლებსაც ვაფინანსებთ. აქედან გამომდინარე, ჩვენ შევიმუშავეთ „გარემოს დაცვისა და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა“, რომელიც შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის სახელმძღვანელო პრინციპებს. პოლიტიკა ასევე უზრუნველყოფს სესხების გონივრულად გაცემას და იმ პროექტების დაფინანსებაზე უარის თქმას, რომელთაც გააჩნიათ უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე ან უარყოფითი სოციალური ზემოქმედება. სექტორისთვის სპეციფიკური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის შეფასება ინტეგრირებულია საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და ვრცელდება კომერციული დაკრედიტების ყველა საქმიანობაზე. სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია მისამართზე: www.tbcbank.ge/web/en/web/guest/esms. პროცედურების დაცვის მონიტორინგი ხორციელდება „გარემოს დაცვისა და სოციალური რისკების მართვის გუნდის“ მიერ, ხოლო შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ატარებს აუდიტს დარღვევების გამოსავლენად. 2018 წელს მნიშვნელოვან დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია.

ჩვენ ასევე გვაქვს სპეციალური არხი, რომლის მეშვეობითაც თანამშრომლებს, პარტნიორებს, მომხმარებლებს ან სხვა დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ წამოჭრან გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები ჩვენს საქმიანობასთან დაკავშირებით. დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ბმულზე: www.tbcbank.ge/web/en/web/guest/e-s.

ბუნებრივი რესურსების ეფექტიანად მოხმარება და ნარჩენების გონივრული მართვა

ჩვენ მივისწრაფვით ბუნებრივი რესურსების ეფექტურად გამოყენებისკენ ბენზინის, გაზის, ელექტროენერჯის, წყლისა და საბეჭდი ქაღალდების მოხმარების შემცირების გზით. ამის მისაღწევად ჩვენ ვიღებთ შემდეგ ზომებს:

- ჩვენს შენობებში ვიყენებთ ენერგოეფექტურ LED განათებას;
- ჩვენს ოფისებში გვაქვს ენერგოეფექტური გათბობის და გაგრილების სისტემები;
- ჩვენ განვაახლეთ ბანკში ჩვენი ავტოპარკის 73% ჰიბრიდული (59%) და ელექტრო (14%) ავტომობილებით.
- ჩვენ პრიორიტეტს ვანიჭებთ მწვანე და ენერგოეფექტური პროდუქტების გამოყენებას ჩვენს ყოველდღიურ საქმიანობაში, შესყიდვების პროცესში გარემოსდაცვითი შეფასების ინტეგრირების გზით; და
- ბანკში ვიყენებთ მწვანე მშენებლობის სტანდარტებს.

ნარჩენების მართვის თვალსაზრისით, 2016 წლიდან თიბისი ბანკი ახორციელებს ნარჩენების მართვის პროგრამას, რომელიც უზრუნველყოფს ჩვენს მიერ ჩვენი სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების მონიტორინგს და ეფექტურად მართვას. არასახიფათო ნარჩენები ძირითადად წარმოიქმნება საბეჭდი ქაღალდისგან, რომელსაც ჩვენ ვაქცეპტებთ და ვაწვდით გადამამუშავებელ კომპანიას წიგნების სანაცვლოდ, რომლებსაც შემდეგ გადავცემთ ობოლთა თავშესაფრებს, სოციალურად დაუცველ ოჯახებს და ბიბლიოთეკებს საქართველოს სასოფლო და მთიან რეგიონებში არსებულ შორეულ სოფლებში. სახიფათო ნარჩენების საკითხში კი, როგორცაა მაგალითად პრინტერის კარტრიჯები, ჩვენ ვთანამშრომლობთ კომპანიასთან, რომელიც გვაწვდის ახალ კარტრიჯებს და ახდენს გამოყენებული კარტრიჯების დატენვას. 2019 წლიდან ვგეგმავთ განვახორციელოთ ნარჩენების განცალკავების სისტემა, რომელიც საშუალებას მოგვცემს შევამციროთ იმ ნარჩენების რაოდენობა, რომელიც გავაქვს ნაგავსაყრელებზე.

2019 წლის პრიორიტეტები

- ჩვენ ვგეგმავთ ჩვენი პოლიტიკისა და პროცედურების გაძლიერებას იმისათვის, რომ კიდევ უფრო შევამციროთ გარემოზე ზემოქმედება და განვახორციელოთ სხვადასხვა ინიციატივები ჩვენი თანამშრომლების ცნობიერების ასამაღლებლად გარემოსდაცვით საკითხებზე და მათი ჩართულობის გასაზრდელად.

სათბური გაზების ემისია

თიბისი ბანკმა შექმნა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი სისტემა ჯგუფის მასშტაბით სათბური გაზების ემისიების სამართავად და ცდილობს შეამციროს სათბური გაზების ემისია საწვავის, გაზისა და ელექტროენერჯის მოხმარების მკაცრი მონიტორინგის გზით. თიბისი ბანკმა ასევე დაიქირავა „ჯანდაცვის, უსაფრთხოებისა და გარემოზე ზემოქმედების“ საკონსულტაციო კომპანია, შპს. გერგილი, მისი სათბური გაზების ემისიის გაზომვების დასამტკიცებლად.

	სულ CO2 ემისია (ტონა)		
	2018	2017	2016
ფინანსური წლის მონაცემები			
Scope 1*			
საწვავის წვა (გათბობა, ავტო-ტრანსპორტი, გენერატორები)	2,144	2,054	1,804
Scope 2 (ელექტროენერჯის მოხმარება)	1,214	1,206	1,147
Scope 3 (საერთაშორისო ფრენები)	575	321	268
სულ ემისია (tCO₂)	3,933	3,581	3,219
სულ ემისია ერთ შტატიან თანამშრომელზე (CO₂t/pp)	0.62	0.57	0.52

*Scope 1:

- a) 1,441 CO₂e ემისია ტონებში (საწვავის წვის შედეგად (NG), თიბისი ბანკის ოპერაციების შედეგად და მისი შენობა-ნაგებობებიდან) 2018 წელს, 2017 წლის 1,474 CO₂e და 2016 წლის 1,209 CO₂e შედარებით.
- b) 617 CO₂e ემისია ტონებში (თიბისი ბანკის საკუთარი ავტომობილებიდან) 2018 წელს, 2017 წლის 478 CO₂e და 2016 წლის 533 CO₂e შედარებით.
- c) 86 CO₂e ემისია ტონებში (თიბისი ბანკის საკუთარი გენერატორებიდან) 2018 წელს, 2017 წლის 102 CO₂e in 2017 და 2016 წლის 63 CO₂e შედარებით.

2018 წელს მთლიანი სათბური გაზების ემისია გაიზარდა 10%-ით წინა წელთან შედარებით, რაც ძირითადად განპირობებული იყო საერთაშორისო ფრენების რაოდენობის ზრდით, და ასევე სატრანსპორტო საშუალებებიდან გამონახოლქვის რაოდენობის ზრდით, რაც გამოწვეული იყო ბიზნესის ზრდის შედეგად მანქანების საერთო რაოდენობის გაზრდით.

გამოანგარიშების მეთოდოლოგია

დაისახა სათბური გაზების ინვენტარიზაციის შემდგომი ნაბიჯი: საორგანიზაციო საზღვრები, საოპერაციო საზღვრები, მონაცემთა შეგროვება და ნახშირორჟანგის (CO₂) ეკვივალენტის გაანგარიშება. ეს ანგარიში აღწერს ემისიების ყველა წყაროს, რომელიც გათვალისწინებულია 2006 წლის „კომპანიების აქტი“ (სტრატეგიული ანგარიში და დირექტორების ანგარიშები), 2013 წლის რეგულაციებით (Scope 1 და 2) და, გარდა ამისა, ემისიებით Scope 3-ის ფარგლებში, რომელიც ვრცელდება ბიზნეს-საქმიანობაზე. ემისიების მონაცემების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის „2017 წლის კომპანიის ანგარიშებისთვის სათბური გაზების კონვერსიის ფაქტორებიდან“ აღებული ემისიების ფაქტორები, ხოლო ელექტროენერჯის შემთხვევაში „ეროვნული IPCC“-ის ემისიის ფაქტორები (tCO₂*/ MWh). საჭირო მონაცემები შეგროვდა, ხოლო ანგარიში მომზადდა ბანკის-ის მთავარი საქმიანობის ზღვრებისთვის შემდგენიარად:

Scope 1 (საწვავის წვა და შენობა-ნაგებობების მუშაობა) მოიცავს საკუთრებაში არსებულ ან კონტროლს დაქვემდებარებულ ადგილებზე მოწყობილობა-დანადგარების მიერ ბუნებრივი აირის, დიზელის ან/და ბენზინის წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს. ასევე სატრანსპორტო საშუალებების მიერ ბენზინის, დიზელის, ბუნებრივი აირის და ა.შ. წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს.

Scope 2 (საკუთარი გამოყენებისთვის შექმნილი ელექტროენერჯის [განათება, საოფისე აღჭურვილობა, გაგრილების სისტემა და ა.შ.] მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან: საკუთრებაში არსებულ ან კონტროლს დაქვემდებარებულ ადგილებზე მოხმარებული ელექტროენერჯიდან; ემისიების გაანგარიშებისთვის გამოყენებულ იქნა კონვერსიის ფაქტორი „ეროვნული IPCC“ ემისიების ფაქტორებიდან ელექტროენერჯისთვის (tCO₂*/MWh);

Scope 3 მოიცავს ემისიებს მივლინების დროს საჰაერო ტრანსპორტით მგზავრობის დროს (მოკლე მანძილებზე, საშუალო მანძილებზე, შორ მანძილებზე და საერთაშორისო ფრენებს); უნდა აღინიშნოს, რომ გათვალისწინებული იქნა ინფორმაცია ფრენის კლასთან დაკავშირებით და ემისიების გამოსაანგარიშებლად გამოყენებულ იქნა „ეკონომ-კლასის“ კონვერსიის ფაქტორი შემდეგი ბმულიდან: www.atmosfair.de/en/offset/flight

ბორჯომის ხეობის ტყეები

თიბისი ბანკი იყო პირველი კერძო კომპანია საქართველოში, რომელმაც გამოაცხადა თავისი გადაწყვეტილება ბორჯომის ხეობის აღდგენასა და გატყვანებასთან დაკავშირებით, სადაც 2017 წლის ხანძრის გამო და 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს შეიარაღებული კონფლიქტის გამო დაიწვა და განადგურდა 752 ჰექტარი ტყე.

2018 წელს, სატყეო სააგენტოსთან თანამშრომლობით თიბისი ბანკმა სრულად აღადგინა დაზიანებული მიწის 10 ჰექტარი 17,500 ძირი კავკასიური ფიჭვის ხის დარგვით. ამ ინიციატივაში აქტიურად იყვნენ ჩართული თანამშრომლები; თიბისი ბანკმა მოაწყო შაბათ-კვირის ექსკურსია ბორჯომში რათა დახმარებოდა სატყეო სააგენტოს თანამშრომლებს ხეების დარგვის პროცესში.

ფინანსური მიმოხილვა

თიბისი ბანკის ფინანსური შედეგები მომზადებულია IFRS საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

მოგება-ზარალის ანგარიშების მიმოხილვა

ლ'000	2018	2017	ცვლილება
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	770,558	601,567	28.1%
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	156,492	124,801	25.4%
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი	139,039	124,171	12.0%
შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები ¹	(165,506)	(106,137)	55.9%
საოპერაციო შემოსავალი შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯების გათვალისწინებით	900,583	744,402	21.0%
საოპერაციო ხარჯები	(395,932)	(346,959)	14.1%
მოგება დაბეგვრამდე	504,651	397,443	27.0%
მოგების გადასახადის ხარჯი	(71,351)	(34,662)	NMF
წმინდა მოგება	433,300	362,781	19.4%

NMF – უმნიშვნელო მონაცემები

საბალანსო ანგარიშებისა და კაპიტალის ძირითადი მაჩვენებლები

ლ'000	2018		2017		ცვლილება
	GEL	US\$	GEL	US\$	
სულ აქტივები	15,452,847	5,773,312	12,937,197	4,990,817	19.4%
მთლიანი სესხები	10,372,582	3,875,283	8,553,217	3,299,598	21.3%
მომხმარებელთა დეპოზიტები	9,444,746	3,528,636	7,835,323	3,022,654	20.5%
სულ კაპიტალი	2,111,757	788,970	1,848,362	713,047	14.3%
პირველადი კაპიტალი (Basel III)	1,678,716	627,182	1,437,218	554,439	16.8%
საზედამხედველო კაპიტალი (Basel III)	2,351,269	878,454	1,885,287	727,292	24.7%
სულ რისკით შეწონილი აქტივები (Basel III)	13,154,872	4,914,769	10,753,189	4,148,287	22.3%

2018 წლის მონაცემები კონვერტირებულია აშშ დოლარში 2.6766 გაცვლითი კურსით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხოლო 2017 წლის მონაცემები კონვერტირებულია 2.5922 გაცვლითი კურსით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

	2018	2017	ცვლილება
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROE) ⁱ	22.7%	21.4%	1.3 pp
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROA) ⁱⁱ	3.2%	3.2%	0.0 pp
წმინდა საპროცენტო მარჟა ⁱⁱⁱ	6.8%	6.4%	0.4 pp
ხარჯების შემოსავალთან ფარდობის ^{iv} კოეფიციენტი ^v	37.1%	40.8%	-3.7 pp
რისკის ფასი ^{vi}	1.6%	1.2%	0.4 pp
უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი ^{vii}	3.1%	3.3%	-0.2 pp

კოეფიციენტების განმარტებები მოცემულია 88-ე გვერდზე.

მაღალი მომგებიანობა

2018 კიდევ ერთი წარმატებული წელი იყო თიბისი ბანკისთვის, რაზეც მეტყველებს ჩვენი ძლიერი ფინანსური შედეგები. წლის წმინდა მოგებამ შეადგინა 433.3 მილიონი ლარი, რაც 19.4%-ით, ან 70.5 მილიონი ლარით მეტია წინა წელთან შედარებით. ხოლო საშუალო კაპიტალზე უკუგებამ შეადგინა 22.7%, რაც 1.3 pp-ით აღემატება გასული წლის მონაცემს. წმინდა მოგების ზრდა განაპირობა შემოსავლების მნიშვნელოვანმა ზრდამ, დანახარჯების ოპტიმიზაციამ და რისკების გონივრულმა მართვამ.

1 2017 წლის მონაცემები დათვლილია IAS 39-ის მიხედვით და, შესაბამისად, არ შეესაბამება 2018 წლის ციფრებს, რომლებიც ეფუძნება „ფასს 9“-ს

ფინანსური მიმოხილვა გავრცელება

შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები¹

მთლიანი შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები 2018 წელს იყო 165.5 მილიონი ლარი, რაც 2017 წელთან შედარებით 59.4 მილიონით ლარით არის გაზრდილი. აღნიშნული განაპირობა სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის წლიური ხარჯის 49.9 მილიონი ლარით გაზრდამ, რისი მიზეზიც გასულ წელს კორპორატიული სეგმენტის სესხების დიდი მოცულობის ამოღებებია.

ლ'000	2018	2017	ცვლილება
შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები			
სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(143,723)	(93,823)	53.2%
სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	(21,783)	(12,314)	76.9%
სულ შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯები	(165,506)	(106,137)	55.9%
საოპერაციო შემოსავალი შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ხარჯების გათვალისწინებით	900,583	744,402	21.0%
რისკის ფასი	1.6%	1.2%	0.4 pp

საოპერაციო ხარჯები

2018 წელს მთლიანი საოპერაციო ხარჯები გაიზარდა 49.0 მილიონი ლარით, რაც 2017 წელთან შედარებით 14.1%-იან ზრდას წარმოადგენს. აღნიშნული განაპირობა პერსონალის, ცვცვისა და ამორტიზაციის და ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდამ, შესაბამისად 15.6 მილიონი ლარით ან 7.9%-ით, 8.4 მილიონი ლარით ან 22.8%-ით და 24.6 მილიონი ლარით ან 22.0%-ით. აღსანიშნავია, რომ ბიზნესის საოპერაციო ზრდამ, გაუმჯობესებულმა შედეგებმა და სავალდებულო დეპოზიტის დაზღვევის ხარჯმა, რომელიც 2017 წლიდან გახდა სავალდებულო, განაპირობა საოპერაციო ხარჯების გაზრდა. სავალდებულო დაზღვევის ხარჯების გათვალისწინებით გარეშე მთლიანი საოპერაციო ხარჯები და ადმინისტრაციული & სხვა საოპერაციო ხარჯები, წინა წლის მონაცემთან შედარებით, გაიზარდებოდა შესაბამისად 12.6%-ით და 17.3%-ით.

შედეგად, 2018 ფინანსური წლისთვის ხარჯების შემოსავალთან თანაფარდობის კოეფიციენტი იყო 37.1%, რაც იყო 3.7 pp-ით ნაკლები ვიდრე 2017 ფინანსური წლის 40.8%-იანი მაჩვენებელი.

ლ'000	2018	2017	ცვლილება
საოპერაციო ხარჯები			
პერსონალის ხარჯები	(212,469)	(196,826)	7.9%
ცვცთა და ამორტიზაცია	(45,278)	(36,882)	22.8%
ადმინისტრაციული & სხვა საოპერაციო ხარჯები	(138,185)	(113,251)	22.0%
სულ საოპერაციო ხარჯები	(395,932)	(346,959)	14.1%
ხარჯების შემოსავალთან შეფარდების კოეფიციენტი	37.1%	40.8%	-3.7 pp

მოგების გადასახადი

თიბისი ბანკმა 2018 წელს ამოატრიალა გადავადებული გადასახადის მოგება, რომელიც ბანკმა 2016 წელს აღიარა. აღნიშნულის მიზეზი იყო 2018 წლის 12 ივნისს საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შესული შესწორება, რომლის მიხედვითაც ფინანსური ინსტიტუტებისათვის გადავადდა რეინვესტირებული მოგების შესაბამისი საგადასახადო შეღავათი 2019 წლის 1 იანვარიდან 2023 წლის 1 იანვარამდე. ამოტრიალების შედეგად აღიარდა ხარჯი 17.4 მილიონი ლარის ოდენობით, ხოლო კაპიტალი შემცირდა 5.1 მილიონი ლარით.

ლიკვიდობა

თიბისი ბანკის ლიკვიდობის კოეფიციენტი, სებ-ის განსაზღვრების მიხედვით, შეადგენდა 33.3%-ს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხოლო წინა წლის შესაბამისი მაჩვენებელი იყო 32.5%. აღნიშნული მაჩვენებელი აღემატება სებ-ის განსაზღვრების მიხედვით მოცემულ 30%-იან მინიმუმ ლიმიტს. 2017 წლის სექტემბრიდან სებ-მა დანერგა ლიკვიდობის ახალი მოკლევადიანი კოეფიციენტი, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 113.9%-ს, რაც აღემატება 100%-იან ლიმიტს. ამავე პერიოდში ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი ლარსა და უცხოურ ვალუტაში შეადგენდა 102.5%-სა და 121.1%-ს, რაც ასევე აღემატება შესაბამის ლიმიტებს (75% და 100%).

კაპიტალის ადეკვატურობა

„Basel III“-ის ჩარჩოს მიხედვით, თიბისი ბანკის პირველადი კაპიტალისა და საზედამხებველო კაპიტალის კოეფიციენტები 2018 წლის ბოლოს იყო 12.8% და 17.9% შესაბამისად, ხოლო შესაბამისი მინიმალური მოთხოვნები შეადგენდა 11.8%-სა და 16.7% -ს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირველადი კაპიტალი შეადგენდა 1,678.7 მილიონ ლარს, გასული წლის იმავე მონაცემზე 241.5 მილიონი ლარით ან 16.8%-ით მეტი. აღნიშნულის ზრდა განაპირობა წმინდა მოგების გაზრდამ. საზედამხებველო კაპიტალი შეადგენდა 2,351.3 მილიონი ლარს, რაც 2017 წლის მონაცემზე 466.0 მილიონი ლარით ან 24.7%-ით მაღალია. ეს ნაზრდი განაპირობა წმინდა მოგებისა და სუბორდინირებული სესხის მნიშვნელოვანმა მატებამ 2018 წლის განმავლობაში. 2018 წლის ბოლოს, ბანკმა მოიზიდა 230.4 მილიონი ლარის ოდენობის სუბორდინირებული სესხი, აქედან 160.6 მილიონი ლარის სესხი დაკონვერტირდა არსებული სესხებიდან, ხოლო დარჩენილი 69.9 მილიონი ლარის სესხი დამატებით მოვიზიდეთ. იგივე პერიოდში, სულ რისკების მიხედვით შეშონილმა აქტივებმა შეადგინა 13,154.9 მილიონი ლარი, რაც 2,401.7 მილიონი ლარით ან 22.3%-ით აღემატებოდა წინა წლის იმავე მონაცემს.

1 2017 წლის მონაცემები დათვლილია IAS 39-ის მიხედვით და, შესაბამისად, არ შეესაბამება 2018 წლის ციფრებს, რომლებიც ეფუძნება „ფასს 9“-ს

სესხების პორტფელი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წლიდან წლამდე ჩვენი სესხების პორტფელი გაიზარდა 21.3%-ით და 10,372.6 მილიონ ლარს მიაღწია, რაც გამოწვეული იყო თითოეული სესხების ზრდით. იგივე პერიოდში, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წილი გაიზარდა 0.4pp-ით და შეადგინა პორტფელის 60.1%. მუდმივი კურსით დათვლისას უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წილი მთლიან საკრედიტო პორტფელში შემცირდა 0.2 pp-ით და შეადგინა 59.5%.

2018 წლის განმავლობაში, ზოგიერთი კლიენტი ერთი სესხებიდან გადავიდა მეორეში (დეტალური ინფორმაცია იხილეთ დანართ 1-ში 88 გვერდზე). რესესტრაციის ეფექტის² გათვალისწინების გარეშე, საცალო, კორპორატიული და საშუალო, მცირე და მიკრო სესხებების პორტფელის წლიური ზრდა იქნებოდა შესაბამისად 18.1%, 24.6% და 23.4%.

2018 წლის ბოლოს ჩვენი საბაზრო წილი³ მთლიან სესხებში გაიზარდა 0.6 pp-ით და შეადგინა 38.8%-ს, იურიდიული პირების შემთხვევაში ბაზრის წილი გაიზარდა 1.4 pp-ით და უტოლდება 37.4%-ს, ხოლო ფიზიკური პირების შემთხვევაში აღნიშნული მონაცემი შემცირდა 0.2 pp-ით და უდრის 40.0%-ს.

ლ ¹⁰⁰⁰	31-Dec-2018	31-Dec-2017	ცვლილება
სესხების პორტფელი			
საცალო	4,698,699	4,233,153	11.0%
კორპორატიული	3,177,289	2,475,392	28.4%
MSME	2,496,594	1,844,672	35.3%
სულ სესხები	10,372,582	8,553,217	21.3%

სესხების პორტფელის ხარისხი

30-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული სესხების კოეფიციენტი გასულ წელთან შედარებით შემცირდა 0.2 pp-ით და შეადგინა 2.0%. ამასთან ერთად, მთლიანი უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი უტოლდება 3.1%, რაც 0.2 pp-ით არის შემცირებული. კორპორატიული და საშუალო, მცირე და მიკრო სესხებების პორტფელის გაუმჯობესებამ გამოიწვია კოეფიციენტების შემცირება.

30-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული სესხების კოეფიციენტი	31-Dec-2018	31-Dec-2017	ცვლილება
საცალო	2.6%	2.4%	0.2 pp
კორპორატიული	0.4%	1.5%	-1.1 pp
MSME	2.8%	2.5%	0.3 pp
სულ სესხები	2.0%	2.2%	-0.2 pp

უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი	31-Dec-2018	31-Dec-2017	ცვლილება
საცალო	2.9%	2.7%	0.2 pp
კორპორატიული	2.7%	3.2%	-0.5 pp
MSME	4.2%	4.6%	-0.4 pp
სულ სესხები	3.1%	3.3%	-0.2 pp

დეპოზიტების პორტფელი

მთლიანი დეპოზიტების ზრდამ წლიდან წლამდე შეადგინა 19.6%. რესესტრაციის ეფექტის⁴ გათვალისწინებლად კორპორატიული და საშუალო, მცირე და მიკრო დეპოზიტების ნაზრდი იქნებოდა შესაბამისად 31.7% და 8.9%.

2018 წლის ბოლოს, თიბისი ბანკის დეპოზიტების ბაზრის წილი³ 2017 წელთან შედარებით გაიზარდა 1.4 pp-ით და შეადგინა 41.2%, ხოლო იურიდიული პირების ბაზრის წილი გაიზარდა 3.3 pp-ით და ფიზიკური პირების საბაზრო წილი შემცირდა 0.1 pp-ით და ორივე გაუტოლდა 41.2%-ს.

ლ ¹⁰⁰⁰	31-Dec-2018	31-Dec-2017	ცვლილება
დეპოზიტების პორტფელი სესხებთან			
საცალო	5,103,971	4,378,265	16.6%
კორპორატიული	3,323,257	2,429,368	36.8%
MSME	1,017,518	1,027,690	-1.0%
სულ დეპოზიტები	9,444,746	7,835,323	20.5%

2 1Q 2018 წელს, 236 მილიონი ლარი გადავიდა საცალოდან MSME პორტფელში, ხოლო 66 მილიონი ლარი გადავიდა MSME-დან კორპორატიულ სესხებში

3 საბაზრო წილის მონაცემები ეფუძნება „სებ“-ის მონაცემებს. „სებ“ ბანკთაშორის სესხებს ითვალისწინებს სესხებში საბაზრო წილის გამოთვლებში

4 1Q 2018 წელს, 78 მილიონი ლარი გადავიდა MSME-დან კორპორატიული დეპოზიტების პორტფელში

ფინანსური მიმოხილვა გამრძელება

ფინანსური მაჩვენებლების განსაზღვრება:

- i. უკუგება საშუალო კაპიტალზე უდრის აქციონერების კუთვნილ წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის აქციონერების კუთვნილი კაპიტალის საშუალო მაჩვენებელთან;
- ii. უკუგება საშუალო აქტივებზე უდრის წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი აქტივების საშუალო მაჩვენებელთან;
- iii. წმინდა საპროცენტო მარჟა უდრის წმინდა საპროცენტო შემოსავალს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივების საშუალო მაჩვენებელთან;
- iv. ხარჯების შემოსავალთან ფარდობის კოეფიციენტი უდრის პერიოდის მთლიან საოპერაციო ხარჯებს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიან შემოსავლებთან;
- v. რისკის ფასი უდრის სესხების შესაძლო გაუფასურების რეზერვს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი სესხების საშუალო მაჩვენებელთან;
- vi. უმოქმედო სესხების კოეფიციენტი უდრის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებულ სესხებს ან სესხებს, რომელთა გადახდისუნარიანობა საეჭვოა, მიუხედავად ვადაგადაცილებული დღეების არსებობისა, შეფარდებულს მთლიანი სესხების პორტფელთან.

დანართი 1

სეგმენტების დეფინიცია (განახლებულია 2018 წელს):

- კორპორატიული - იურიდიული კომპანია/დაკავშირებული კომპანიების ჯგუფი, რომელთა წლიური შემოსავალი აღემატება 12.0 მილიონ ლარს, ან ისინი რომელთაც დაუმტკიცდათ 5.0 მილიონ ლარზე მეტი სესხი/საკრედიტო ხაზი. ზოგიერთი სხვა ბიზნეს კლიენტი შეიძლება ეკუთვნოდეს კორპორატიული სეგმენტს ან გადავიდეს MSME-ში დისკრეციული შეხედულებისამებრ;
- MSME (მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები) - ბიზნეს მომხმარებლები, რომლებიც არ შედიან არც კორპორატიულ და არც საცალო სეგმენტებში; ან იურიდიული პირები რომლებზეც გაიცა სალომბარდე სესხი; ან სრულად ციფრული ბანკი "სფეისის" მომხმარებელი ფიზიკური პირები;
- საცალო - არაკომერციული ფიზიკური პირები ან ფიზიკური ბიზნეს მომხმარებლები რომელთაც აღებული აქვთ იპოთეკური სესხი; ყველა ფიზიკური პირი შედის საცალო დეპოზიტებში;
- კორპორატიული ცენტრი - შედგება ხაზინისგან, სხვა დამხმარე ფუნქციებისგან და ჯგუფის არასაბანკო შვილობილებისგან.

ბიზნეს-მომხმარებლები არიან ყველა იურიდიული პირები და ის ფიზიკური პირები, რომლებზეც გაიცა სესხი ბიზნესისთვის.

ძირითადი ცვლილებები:

- კორპორატიული კლიენტების წლიური შემოსავლის ლიმიტი გაიზარდა 8.0 მილიონი ლარიდან 12.0 მილიონ ლარამდე, ხოლო სესხის/საკრედიტო ხაზის ლიმიტი 1.5 მილიონი აშშ დოლარიდან 5.0 მილიონ ლარამდე. ამავე დროს, სეგმენტების დეფინიციაზე დაყრდნობით, ზოგიერთი კლიენტი დაემატა კორპორატიულ სეგმენტს დისკრეციული შეხედულებისამებრ. აქედან გამომდინარე, კორპორატიული სეგმენტის სესხების პორტფელი და დეპოზიტები გაიზარდა 66 მილიონი ლარით და 78 მილიონი ლარით შესაბამისად;
- გარკვეული ფიზიკური ბიზნეს მომხმარებლები, რომლებზეც გაცემული არის არა-იპოთეკური სესხები გადავიდნენ საცალო სეგმენტიდან MSME-ში. შესაბამისად, საცალო სასესხო პორტფელიდან MSME-ში გადავიდა 236 მილიონი ლარის ოდენობის სესხები.

კორპორაციული მართვა

სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში - ბანკი) წარმოადგენს TBC Bank Group PLC-ის (შემდგომში - ჯგუფი) ძირითად შვილობილ კომპანიას. ბანკის კორპორაციული მართვის სისტემა შეესაბამება „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2018 წლის 26 სექტემბრის N215/04 ბრძანების (შემდგომში - კორპორაციული მართვის კოდექსი) მოთხოვნებს. ამასთან, თავის მხრივ, ჯგუფის კორპორაციული მართვის სისტემა სრულ შესაბამისობაშია დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებთან.

ბანკის საქმიანობას ზედამხედველობას უწევს სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 4 (ოთხი) დამოუკიდებელი წევრისაგან: ნიკოლოზ ენუქიძე (უფროსი დამოუკიდებელი წევრი), ნიკოლას ჰააგი, მარია ლუსა ჩიკონიანი და ცირა კემულარია. ჯგუფის 2019 წლის 21 თებერვლის განცხადების შესაბამისად, მამუკა ხაზარაძე და ბადრი ჯაფარიძე, მათი 2019 წლის 2 აპრილის განცხადებების საფუძველზე, გადადგნენ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოდან, თუმცა, განაგრძობენ საქმიანობას, ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარისა და თავმჯდომარის მოადგილის პოზიციებზე. აღნიშნული ცვლილების შესაბამისად, მიმდინარეობს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ორი ახალი წევრის შერჩევის პროცესი.

ბანკში არსებობს სამეთვალყურეო საბჭოს 4 (ოთხი) კომიტეტი: აუდიტის კომიტეტი; ანაზღაურების კომიტეტი; კორპორაციული მართვისა და ნომინაციის კომიტეტი და რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტი. აღნიშნული კომიტეტების მანდატები და დებულება მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით და შეესაბამება კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ბანკს აქვს ორი საზედამხედველო ორგანო - ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და ჯგუფის დირექტორთა საბჭო. აღნიშნული საბჭოები, თავიანთი კომიტეტებით, წარმოადგენს ორ ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ, თუმცა, ერთმანეთთან დაკავშირებულ ორგანოს. ჯგუფის დირექტორთა საბჭო გადაწყვეტილებას იღებს მხოლოდ ჯგუფისთვის მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის, ჯგუფის სტრატეგიის, გრძელვადიანი მიზნების, რისკის აპეტიტის, წლიური ბიუჯეტის, ჯგუფის კაპიტალის ცვლილების, აქციების გამოსყიდვის, მნიშვნელოვანი შესყიდვების ან/და შერწყმისა და წლიური ანგარიშების შესახებ. შესაბამისად, სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოებისა და მათი კომიტეტების საქმიანობა და ფუნქციები დაბალანსებული და გადანაწილებულია, შესაბამისი გადაწყვეტილებისა და მისი შედეგის ჯგუფთან ან/და ბანკთან შემხედვლობის გათვალისწინებით.

მმართველობითი ანგარიში
სტრატეგია

მმართველობითი ანგარიში
სტრატეგია და საქმიანობა

მართვა

ფინანსური ანგარიშგება

მამუკა ხაზარაძე

თავმჯდომარე

გადადგა თანამდებობიდან 2019 წლის 2 აპრილს

მამუკა ხაზარაძემ 1988 წელს დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და ასევე აქვს ჰარვარდის ბიზნესსკოლის დიპლომი (1998-2000წწ.). 1988-1989 წლებში ის მუშაობდა ინჟინრად თბილისის საპროექტო-ტექნოლოგიურ სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში. 1992 წელს მან დააფუძნა თიბისი ბანკი და გახდა მისი პრეზიდენტი. 1995 წელს მამუკა ხაზარაძემ დააფუძნა „აიდიეს ბორჯომი საქართველო“, შპს „აიდიეს ბორჯომი ბევერიჯიზ“ კომპანია, სადაც ეკავა პრეზიდენტის თანამდებობა 2004 წლამდე, ხოლო 1999-2002 წლებში იყო საქართველოს მიკროსაფინანსო ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. 2004 წელს მამუკა ხაზარაძემ დააარსა „საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანია“, რომლის პრეზიდენტიც დღემდე არის. 1997-2007 წლებში ის იყო საქართველოს ოლიმპიური კომიტეტის ვიცეპრეზიდენტი; 2010 წლიდან ის არის „თბილისში ამერიკული აკადემიის“ საბჭოს თავმჯდომარე და „ლისი ლეიკ დეველოპმენტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. 2014 წელს „ერნსტ ენდ იანგმა“ მამუკა ხაზარაძეს გადასცა საქართველოს „წლის მეწარმის“ ჯილდო. ამ წელს საქართველოში პირველად ჩატარდა ეს პრესტიჟული დაჯილდოება. მამუკა ხაზარაძე თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეა 1992 წლიდან, თიბისი ბანკის დაარსების დღიდან, ხოლო 2016 წლის მაისში დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარედ.

ბადრი ჯაფარიძე

თავმჯდომარის მოადგილე

გადადგა თანამდებობიდან 2019 წლის 2 აპრილს

ბადრი ჯაფარიძემ 1982 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის ფაკულტეტი, მან მიიღო სამეცნიერო ხარისხი მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის ფაკულტეტზე. გარდა ამისა, 2001 წელს ბადრი ჯაფარიძემ გაიარა აღმასრულებელთათვის განკუთვნილი კურსი ლონდონის ეკონომიკისა და პოლიტიკურ მეცნიერებათა სკოლაში. 1990-1992 წლებში ის იყო საქართველოს პარლამენტის წევრი. 1992 წელს, ბადრი ჯაფარიძემ მამუკა ხაზარაძესთან ერთად დააარსა თიბისი ბანკი და დაინიშნა ბანკის საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტის ხელმძღვანელად. 1993 წლიდან 1995 წლამდე ბადრი ჯაფარიძე იყო თიბისი ბანკის ვიცეპრეზიდენტი, ის არჩეულ იქნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად, ხოლო 1996 წლიდან არის ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. 1996-2014 წლებში ის იყო შპს „თიბისი ტივი“-ს საბჭოს თავმჯდომარე. 1995-2003 წლებში ბადრი ჯაფარიძე იყო „საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის“ ვიცეპრეზიდენტი და ასევე მისი თანადამფუძნებელი. მოგვიანებით, კომპანიის სახელწოდება შეიცვალა და გახდა „აიდიეს ბორჯომი“, რომლის დირექტორთა საბჭოს წევრი ბადრი ჯაფარიძე იყო 2004-2010 წლებში. 2004 წელს ბადრი ჯაფარიძე აირჩიეს „საქართველოში ამერიკის სავაჭრო პალატის“ დირექტორთა საბჭოს წევრად. იმავე წელს, ის აირჩიეს „საქართველოს რეკონსტრუქციისა და განვითარების კომპანიის“ დირექტორთა საბჭოს წევრად, რომლის თანადამფუძნებელიც ის არის. 2006 წელს ბადრი ჯაფარიძე აირჩიეს „ევროპა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად და, იმავედროულად, ის გახდა „ევროპა-საქართველოს ბიზნესსაბჭოს“ თავმჯდომარის მოადგილე. 2008 წლიდან ბადრი ჯაფარიძე „გეოპლანტის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია (ეს თანამდებობა მას დღემდე უკავია). 2013 წელს ბადრი ჯაფარიძე გახდა სს „შატო მუსრანის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, რომლის აქციონერიც ის არის 2007 წლიდან. 2016 წელს, ის გახდა შპს „ჯორჯიან ვაინ ჰოლდინგის“ თანადამფუძნებელი. ბადრი ჯაფარიძე ასევე არის „TBC Kredit“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე და „თიბისი ლიზინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. ის თიბისი ბანკის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დაინიშნა 2016 წლის მაისში.

ნიკოლოზ ენუქია

უფროსი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი

ნიკოლოზ ენუქიამ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტი დაამთავრა 1993 წელს, 1996 წელს მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის დიპლომი მერილენდის უნივერსიტეტში. ნიკოლოზ ენუქიე იყო უკრაინის წამყვანი საინვესტიციო ბანკის „Concorde Capital“-ის კორპორატიული ფინანსების მმართველი დირექტორი. ნიკოლოზ ენუქიე ოთხი წლის განმავლობაში იყო „ABN AMRO“-ს კორპორატიული ფინანსების დირექტორის თანაშემწე ლონდონში, ასევე რესტონში, ვირჯინიაში კომპანია ის იყო „Global One Communications LLC“-ის ბიზნესის განვითარების უფროსი მენეჯერი, ხოლო სამი წლის განმავლობაში მუშაობდა მოსკოვში, „ABN AMRO“-ის კორპორატიული ფინანსების განყოფილებაში. ფინანსური მომსახურების სფეროში მრავალწლიანი გამოცდილების დაგროვების შემდეგ, ნიკოლოზ ენუქიე გახდა საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე. ის იმ ადამიანთა შორის იყო, რომლებმაც წამყვანი როლი შეასრულეს ლონდონის საფონდო ბირჟაზე საქართველოს ბანკის წარმატებულად გასვლაში – ეს იყო პირველი პირველადი საჯარო შეთავაზება კავკასიაში, რომელიც ლონდონის საფონდო ბირჟაზე განთავსდა. 2008 წელს ნიკოლოზ ენუქიე დაინიშნა საქართველოს ბანკის საბჭოს თავმჯდომარედ და ბანკს უძღვებოდა საერთაშორისო და ლოკალური ფინანსური კრიზისის პერიოდში. ამჟამად ნიკოლოზ ენუქიე არის სააქციო საზოგადოება „კავკასიის მინერალების“, ქართული სამთო კომპანიის, აღმასრულებელი თავმჯდომარე. იგი აგრეთვე არის აზერბაიჯანში „Nikoil Bank“-ის საბჭოს წევრი. ნიკოლოზ ენუქიე დაიბადა და აღიზარდა თბილისში; ის არის საქართველოსა და დიდი ბრიტანეთის მოქალაქე. ნიკოლოზ ენუქიე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად დაინიშნა 2013 წელს, ხოლო საბჭოს უფროს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორად - 2016 წლის მაისში.

ნიკოლას ჰააგი

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი

ნიკოლას ჰააგმა 1980 წელს მიიღო ბაკალავრის დიპლომი ოქსფორდის უნივერსიტეტში გეოგრაფიის თანამედროვე კვლევების სპეციალობით. მას ფინანსური მომსახურების ინდუსტრიაში მუშაობის 32-წლიანი გამოცდილება აქვს, განსაკუთრებით – კაპიტალის ბაზრებსა და ტექნოლოგიებში. 7 წლის განმავლობაში, 1980-1987 წლებში, ნიკოლას ჰააგი მუშაობდა „Barclays Bank“-ში კაპიტალის სხვადასხვა ბაზრებში პროექტების დაფინანსების განხრით, მათ შორის „Barclays de Zoete Wedd“-ში (BZW) კაპიტალის სინდიკატის ხელმძღვანელ თანამდებობაზე; ის ათი წელი (1989-1999 წწ.) მუშაობდა „Banque Paribas“-ში, „Paribas Capital Markets“-ში, თავიდან იყო გლობალური კერძო კაპიტალის ბაზრების ხელმძღვანელის მოადგილე, მოგვიანებით კი – უფროსი ბანკირი და ევროპის (საფრანგეთის გარდა) კლიენტების მომსახურების ხელმძღვანელი; ორი წლის განმავლობაში, 1999-2001 წლებში, ის მუშაობდა „ING Barings“-ში ტექნოლოგიური საბანკო მომსახურების ჯგუფის მმართველ დირექტორად და საბანკო ტექნოლოგიების გლობალურ ხელმძღვანელად; ექვსი წლის განმავლობაში, 2001-2007 წლებში, ნიკოლას ჰააგი იყო ლონდონში „ABN AMRO“-ს საბანკო ტექნოლოგიების გლობალური ხელმძღვანელი, „გლობალური TMT მართვის კომიტეტის“ წევრი, „ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტის“ უფროსი მმართველი დირექტორი და წევრი; 2008-2012 წლებში ნიკოლას ჰააგი იყო შოტლანდიაში „Royal Bank of Scotland-ის Hoare Govett“-ის მმართველი დირექტორი, ლონდონის კერძო კაპიტალის ბაზრების ხელმძღვანელი, „გლობალური კერძო კაპიტალის მოზიდვის მართვის“ კომიტეტის წევრი. 2012 წლიდან ის არის მოსკოვის „Credit Bank“-ის დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის უფროსი დამოუკიდებელი მრჩეველი, ხოლო 2013 წლიდან 2016 წლის ნოემბრამდე ის იყო ამავე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, ასევე ფინანსური კონსულტანტი კაპიტალის მოზიდვისა და საფონდო ბირჟაზე რეგისტრაციის მიმართულებით. გარდა ამისა, ის ასევე არის „Bayport Management Limited“-ის (პანაფრიკული და ლათინურამერიკული სახალხო გამსესხებელი) დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი, ხოლო 2016 წლიდან, რიგაში, - „AS Citadele Banka“-ის დირექტორი. 2012 წლიდან ნიკოლას ჰააგი არის საკუთარი საკონსულტაციო კომპანიის, „Nidcom Limited“-ის, დირექტორი. ბატონი ჰააგი თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2013 წელს, ხოლო სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორია 2016 წლის მაისიდან. ნიკოლას ჰააგს აქვს უახლესი და შესაფერისი ფინანსური გამოცდილება, რაც გაერთიანებული სამეფოს კორპორაციული მართვის კოდექსით მოითხოვება იმისათვის, რომ შეასრულოს თავისი, როგორც ფინანსური ექსპერტის, მოვალეობები TBC Bank Group PLC-ის აუდიტის კომიტეტში.

ერიკ რაჭენდრა

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი
გადადგა საბჭოსა და კომიტეტებში დაკავებული თანამდებობიდან 2019 წლის 15 მარტს.

ერიკ რაჭენდრამ ბაკალავრის ხარისხი მიიღო ბრანდელის უნივერსიტეტში, ხოლო მაგისტრის ხარისხი – 1982 წელს ფლეტჩერის სკოლაში (ტაფტის უნივერსიტეტისა და ჰარვარდის უნივერსიტეტის ერთობლივი პროექტი), ხოლო სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა ინსაიდის ბიზნესის სკოლაში, ფინანსური ბაზრებისა და ინსტიტუტების სფეროში. ერიკ რაჭენდრა ასევე არის „Australian Institute of Company Directors“-ის კურსდამთავრებული, მანამდე იყო სტრატეგიის პროფესორის თანაშემწე ინსაიდში. 2005-2014 წლებში მას ეკავა უფროსი მრჩეველის თანამდებობა „საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციაში“ და იყო საბჭოს დირექტორი, მრჩეველი იმ განვითარებადი ბაზრების ფინანსური ინსტიტუტების საკითხებში, სადაც მსოფლიო ბანკის ჯგუფი მონაწილეობს კაპიტალში, ასევე ის კომპანიას კონსულტაციას უწევდა მთავარ სტრატეგიულ ინიციატივებთან დაკავშირებით. „საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციაში“ მუშაობის დაწყებამდე, ის იყო „Capgemini“-ის ვიცეპრეზიდენტი და „Electronic Data Systems“-ის ვიცეპრეზიდენტი; ორივე ინსტიტუტში მას წამყვანი როლი ეკავა ფინანსური სერვისების მიმართულებით. 2010-2012 წლებში ერიკ რაჭენდრა იყო „Orient Express Bank“-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი, 2006-2014 წლებში კი – „LOCKO-Bank“-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი, სადაც ასევე თავმჯდომარეობდა აუდიტისა და რისკების კომიტეტს. მისი კარიერა საბანკო სფეროში დაიწყო „JP Morgan Chase Bank“-ში 1982 წელს, ხოლო მოგვიანებით კი ის გახდა „McKinsey & Company“-ის პარტნიორი. ერიკ რაჭენდრა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2010 წელს, ხოლო დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელ არააღმასრულებელ დირექტორად – 2016 წლის მაისში. 2019 წლის 15 მარტს ერიკ რაჭენდრამ დატოვა კომპანიის დირექტორისა და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა.

მარია ლუიზა რიქონანი

დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი

მარია ლუიზა რიქონანიმ 1987 წელს დაამთავრა ბოქონის უნივერსიტეტი ბიზნესის და ადმინისტრირების განხრით. მას აქვს მაგისტრის აკადემიური ხარისხი იაპონიის საერთაშორისო უნივერსიტეტიდან იაპონიის ეკონომიკისა და ბიზნესის განხრით. მარია ლუიზა რიქონანის აქვს დიდი გამოცდილება საბანკო და კორპორატიული მართვის სფეროში. 1993-2005 წლებში ის მუშაობდა „ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში“ (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი). 2005-2006 წლებში ის იყო „Merrill Lynch“-ის ფინანსური დაწესებულებების დირექტორი და „Renaissance Capital“-ის მმართველი დირექტორი ლონდონსა და მოსკოვში 2006-2008 წლებში. „Renaissance Capital“-ში ის პასუხისმგებელი იყო გუნდის მართვაზე, რომელიც ახდენდა კომპანიის FIG პრაქტიკის შემუშავებას როგორც აფრიკაში ისე დსთ-ს ქვეყნებში. მარია ლუიზა რიქონანი მონაწილეობას იღებდა „Renaissance Partners“-ის მიერ FIG საინვესტიციო შესაძლებლობების შექმნის, ანალიზისა და დამუშავების პროცესში და ასევე აფრიკაში FIG ინვესტიციების პორტფელის მონიტორინგის პროცესში. 2008-2014 წლებში ის იყო „Mediobanca“-ის (ლონდონის ფილიალის) მმართველი დირექტორი, სადაც ის პასუხისმგებელი იყო M&A საკონსულტაციო და კლიენტების მართვის შექმნაზე განვითარებადი ბაზრებისთვის. ის ესმარებოდა M&A და კორპორატიული ფინანსების გუნდებს იტალიელი კლიენტებისთვის კონსულტაციების გაწევაში, რომლებიც დაინტერესებულნი იყვნენ იტალიის ფარგლებს გარეთ გასვლით ან უცხოელ ინვესტორთა იდენტიფიცირებით. 2014-2016 წლებში მარია ლუიზა რიქონანი იყო „Azimut Global Counseling Srl“-ის (იტალია) და „Azimut International Holding SA“-ის (ლუქსემბურგი) საბჭოს არააღმასრულებელი წევრი. 2015 წლიდან ის არის „Arafa Holding“-ის (ეგვიპტე) არააღმასრულებელი დირექტორი და ის გახდა „Baird Group“-ის (გაერთიანებული სამეფო) საბჭოს მეთვალყურე, რომელიც არის „Arafa Holding“-ის შვილობილი კომპანია (რომელიც რეგისტრირებულია კაიროს საფონდო ბირჟაზე). ამჟამად ის არის „Möbius Investment Trust“-ის თავმჯდომარე. ქალბატონი რიქონანი დაინიშნა თიბისი ბანკის ჯგუფის საბჭოს არააღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე და სს თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად 2018 წლის სექტემბერში.

ცირა კემულარია

დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორი

ცირა კემულარიამ 1999 წელს დაამთავრა ლუიზიანას სახელმწიფო უნივერსიტეტი საერთაშორისო ვაჭრობისა და ფინანსების და ეკონომიკის სპეციალობით. მას გააჩნია 20 წლიანი საერთაშორისო გამოცდილება ფინანსური მომსახურებისა და რისკების მართვის სფეროში. 1999 წლიდან 2005 წლამდე მას ეკავა სხვადასხვა თანამდებობა საბაზრო რისკის მართვის სფეროში როგორც „Dynegy Inc.“-ში აშშ-სა და გაერთიანებულ სამეფოში, ისე კომპანიაში „Shell International Trading & Shipping Ltd“ (STASCO) ლონდონში. 2005 წლიდან 2008 წლამდე ცირა კემულარია იყო „Shell International“-ის მენეჯერი M&A და კომერციულ ფინანსებში, ჯგუფის ხაზინასა და კორპორატიულ ფინანსებში. 2008-2011 წლებში ის იკავებდა კომერციული ფინანსური მენეჯერის თანამდებობას, M&A ჯგუფის ხაზინისა და კორპორატიული ფინანსების განხრით, კომპანიაში „Shell Exploration and Production Services“ (B.V) მოსკოვში. ამის შემდეგ, 2011-2016 წლებში, მას ეკავა ფინანსური მენეჯერისა და ქვეყნის კონტროლიორის პოზიცია კომპანიაში „Shell Western Supply and Trading LTD“ ბარბადოსში, ვესტ-ინდოეთში. 2016 წლიდან ცირა კემულარია არის „Shell International Ltd“-ს ჯგუფის საპენსიო სტრატეგიისა და სტანდარტების ხელმძღვანელი ლონდონში. 2006 წლიდან 2010 წლამდე, ქალბატონი კემულარია იყო „ბრიტანულ-ქართული საზოგადოების“ საბჭოს წევრი. 2011 წელს ის შეუერთდა „Shell Western Supply and Trading Ltd“-ის საბჭოს. 2016 წლიდან ის ასევე არის „British Gas General Partner Ltd“-ისა და „British Gas Trustee Solutions Ltd“-ის საბჭოს წევრი. ცირა კემულარია არის „დირექტორთა ინსტიტუტის“ წევრი, რომელიც მდებარეობს ლონდონში, გაერთიანებულ სამეფოში, და ამჟამად ის მონაწილეობს „დიპლომირებული დირექტორების პროგრამაში“. ცირა კემულარია დაინიშნა თიბისი ბანკის ჯგუფის საბჭოს არაადმასრულებელ დირექტორად და სს. თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად 2018 წლის სექტემბერში.

ვახტანგ ბუცხრიკიძე

აღმასრულებელი დირექტორი

ვახტანგ ბუცხრიკიძე თიბისი ბანკს შეუერთდა 1993 წელს კრედიტების მართვის დეპარტამენტის უფროს მენეჯერად, ხოლო 1994 წელს ის აირჩიეს დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, 1996 წელს კი ის გახდა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე. 1998 წლიდან ვახტანგ ბუცხრიკიძეს უჭირავს თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის თანამდებობა და ხელმძღვანელობს თიბისის რამდენიმე კომიტეტს. ის კომპანიის გენერალურ დირექტორად დაინიშნა 2016 წლის მაისში. ვახტანგ ბუცხრიკიძე იყო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2016 წლიდან 2018 წლის აპრილამდე. ის ასევე არის საქართველოს ბანკების ასოციაციის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და საქართველოს ბიზნესასოციაციის საფინანსო კომიტეტის თავმჯდომარე. 2016 წელს, ვახტანგ ბუცხრიკიძე შეუერთდა „ვიზა ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, ახლო აღმოსავლეთის და აფრიკის ბიზნეს საბჭოს“ (CEMEA). კარიერის დასაწყისში ის მუშაობდა უმცროს სპეციალისტად საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში, ხოლო 1992-1993 წლებში – საქართველოს ფინანსთა მინისტრის თანაშემწედ. 2001 წელს ვახტანგ ბუცხრიკიძე ჟურნალ „ჯორჯიან ტაიმსმა“ დააჯილდოვა „წლის საუკეთესო ბიზნესმენის“ წოდებით, ხოლო 2011 წელს მიიღო „2011 წლის საუკეთესო ბანკირის“ ჯილდო GUAM-სგან, დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციისგან. ამასთან, ის ჟურნალმა „EMEA Finance“ დაასახელა 2014 წლის საუკეთესო გენერალურ დირექტორად ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და დსთ-ში. 2001 წელს ვახტანგ ბუცხრიკიძემ მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების სარისხი „მართვის ევროპულ სკოლაში“, თბილისში. მან 1992 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, და აიმაღლა კვალიფიკაცია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში.

გიორგი შაგიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

გიორგი შაგიძე 2010 წელს გახდა თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე და ფინანსური დირექტორი, ამავე წელს დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს წევრად. გიორგი შაგიძე დაინიშნა კომპანიის ფინანსურ დირექტორად 2016 წლის მაისში. ის ასევე იყო სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2016 წლის სექტემბრიდან 2018 წლის აპრილამდე. ის არის საქართველოს საფონდო ბირჟის საბჭოს წევრი, ხოლო 2015 წელს, თიბისი ბანკთან შერწყმამდე, ის იყო ბანკი კონსტანტას სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. თიბისი ბანკში მუშაობის დაწყებამდე, 2008-2010 წლებში, გიორგი შაგიძე იყო გლობალური ოპერაციების აღმასრულებელი „Barclays Bank Plc“-ში. კარიერის დასაწყისში ის მუშაობდა საქართველოს ბანკის დისტრიბუციის არხების დირექტორად და საქართველოს სახალხო ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ. მას ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი თანამდებობა თბილუნევერსალბანკსა და საქართველოს აგროინდუსტრიულ ბანკში. 2008 წელს გიორგი შაგიძემ მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის სარისხი კემბრიჯის უნივერსიტეტის „Judge Business School“-გან. 1997 წელს გიორგი შაგიძემ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი. მას ასევე აქვს CFA-ის კვალიფიკაცია და არის გაერთიანებული სამეფოს CFA-ის საზოგადოების წევრი.

პაატა ლაშაძე

გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე

პაატა ლაშაძე გადადგა თიბისი ბანკის დირექტორთა საბჭოში დაკავებული თანამდებობიდან 2019 წლის 1 იანვარს. ის რჩება „თიბისი დაზღვევის“ აღმასრულებელ დირექტორის თანამდებობაზე.

პაატა ლაშაძემ თიბისი ბანკში მუშაობა დაიწყო 1994 წელს გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე, ხოლო 1996 წელს ის დაინიშნა დირექტორთა საბჭოს წევრად. 2005 წელს ის დაინიშნა საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელად. 1998-2018 წლებში პაატა ლაშაძეს ეკავა გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობა. 2014 წლიდან ის არის „თიბისი ლიზინგის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2017 წელს ის დაინიშნა „თიბისი დაზღვევის“ გენერალურ დირექტორად. 2000-2004 წლებში, ის ასევე იყო ჯიპიაი-პოლდინგის გენერალური დირექტორი. კარიერის დასაწყისში, 1992-1994 წლებში, პაატა ლაშაძე იყო სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრის თანაშემწე. 1994 წლიდან ის არის აქტიური ლექტორი და მოწვეული პროფესორი თავისუფალ უნივერსიტეტში, კავკასიის ბიზნეს სკოლაში და საქართველოს სხვა აკადემიურ დაწესებულებებში. 1992 წელს პაატა ლაშაძემ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი და კვალიფიკაცია აიმაღლა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ეკონომიკის ინსტიტუტში.

გიორგი თხელიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება

გიორგი თხელიძე 2014 წელს გახდა თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკის მართვის საკითხებში. 2016 წლის ნოემბერში, „ბანკი რესპუბლიკის“ შექმენისა და კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების ქვედანაყოფის შექმენის შემდეგ, მან აიღო პასუხისმგებლობა აღნიშნულ ქვედანაყოფზე. გიორგი თხელიძეს 15 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება აქვს ფინანსური მომსახურების სფეროში. თიბისი-მდე ის მუშაობდა „Barclays Investment Bank“-ში, სადაც 2011 წლის ივნისიდან მას ეკავა ევროპის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის რეგიონის ფინანსური ინსტიტუტების ჯგუფის ვიცეპრეზიდენტის თანამდებობა. 2009 წლის სექტემბრიდან გიორგი თხელიძე იყო ბარკლის სასესო დაფინანსებისა და რესტრუქტურისა და ჯგუფების ასოცირებული დირექტორი. ლონდონში, ბარკლიში მისი კარიერის განმავლობაში, მან წარმატებით განახორციელა შექმენისა და შერწყმის არაერთი ოპერაცია, სასესო და კაპიტალის ბაზრების ტრანზაქცია ევროპის ფინანსურ ინსტიტუტებთან. კარიერის დასაწყისში, 2000-2007 წლებში, საქართველოში, გიორგი თხელიძეს ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული თანამდებობა სადაზღვევო კომპანია „აღდაგში“, ასევე იყო ამ კომპანიის გენერალური დირექტორიც. გიორგი თხელიძემ 2009 წელს ლონდონის ბიზნესსკოლაში მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის რისი, ასევე აქვს ნოტინგემის უნივერსიტეტის საერთაშორისო კომერციული სამართლის მაგისტრის ხარისხი (2002 წ.) და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის ბაკალავრის ხარისხი (2000 წ.).

დავით ჭყონია

გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

საერთაშორისო საბანკო საქმიანობასა და რისკების მართვაში 15-წლიანი გამოცდილების შემდეგ დავით ჭყონია თიბისი ბანკის გუნდს შეუერთდა 2017 წელს, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე და რისკების მართვის დირექტორი. თიბისი ბანკში დასაქმებამდე დავით ჭყონია მუშაობდა ბლექროკში დირექტორად, კერძოდ, „BlackRock Solutions group“-ში უწევდა კონსულტაციებს ფინანსურ ინსტიტუციებსა და მარეგულირებელ ორგანოებს ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა: რისკის მართვა, ბალანსის უწყისის სტრატეგია და რეგულირება. მანამდე იგი მუშაობდა უფროს ვიცეპრეზიდენტად „PIMCO“-ში და პასუხისმგებელი იყო რჩევებზე რისკის საკითხებთან დაკავშირებით. 2009-2011 წლებში დავით ჭყონია მუშაობდა „European Resolution Capital“-ში, სადაც დასავლეთ ევროპულ ბანკებს ეხმარებოდა უმოქმედო სესხების მართვასა და ამოღების სტრატეგიების შემუშავებაში ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის შვილობილი კომპანიებისათვის. 2006 წელს მან მუშაობა დაიწყო „Goldman Sachs“-ის ევროპის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის სტრუქტურული და ძირითადი დაფინანსების ჯგუფში, სადაც მრავალი ინოვაციური საფინანსო ოპერაცია განახორციელა ინფრასტრუქტურისა და უძრავი ქონების სექტორებში, აგრეთვე მუშაობდა სხვადასხვა კომპანიების რესტრუქტურირებაზე. დავით ჭყონიამ კარიერა დაიწყო „ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში“, სადაც იგი სავალო და კაპიტალის ინვესტიციების ტრანზაქციებს ახორციელებდა ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში, აგრეთვე მუშაობდა ბანკის საკრედიტო დეპარტამენტში. დავით ჭყონიამ დაამთავრა სან ხოსეს სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით და პენსილვანიის უნივერსიტეტის უორტონის სკოლა ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხით.

თორნიკე გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საოპერაციო დირექტორი

თორნიკე გოგიჩაიშვილი თიბისი ბანკს 2018 წელს შეუერთდა როგორც საოპერაციო დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე. მას აქვს 20-წლიანი გამოცდილება ფინანსური მომსახურებისა და ოპერაციების მართვის სფეროში. თიბისიში დასაქმებამდე, თორნიკე გოგიჩაიშვილი 2016 წლიდან იყო საქართველოს ბანკის საოპერაციო დირექტორი და გენერალური დირექტორის მოადგილე. 2010-2016 წლებში, ის იყო საქართველოს ბანკის საოპერაციო დეპარტამენტის დირექტორი. მას ასევე ეკავა საქართველოს ბანკის ჯგუფის საერთაშორისო საბანკო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელის თანამდებობა. 2008-2010 წლებში, თორნიკე გოგიჩაიშვილი იყო „BG Bank Ukraine“-ის (საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია) ფინანსური დირექტორი, ხოლო 2006-2008 წლებში მას ეკავა სადაზღვევო კომპანია „აღდაგის“ აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობა. ის ასევე იყო „UEDC PA consulting“-ის ფინანსური დირექტორი, ხოლო 1998-2004 წლებში მას ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული პოზიცია „BCI Insurance Company“-ში. თორნიკე გოგიჩაიშვილმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და აიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი კავკასიის ბიზნესის სკოლაში და ასევე აღმასრულებელ დირექტორთა დიპლომი ოქსფორდის საიდის ბიზნესის სკოლაში.

ნინო მასურაშვილი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო საბანკო მომსახურება

ნინო მასურაშვილი თბილისი ბანკში მუშაობს 2000 წლიდან და ევგენიას და კონტროლის დეპარტამენტის მენეჯერად, ხოლო 2002 წელს – ამავე დეპარტამენტის ხელმძღვანელად. 2004-2005 წლებში ის იყო გაყიდვების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და საცალო საბანკო მომსახურების კოორდინატორი. 2006 წელს ნინო მასურაშვილი დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ საცალო, მცირე და საშუალო საწარმოთა საბანკო მომსახურების მიმართულებით; 2006-2008 წლებში იყო UFC-ის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე. 2011-2015 წლებში, თბილისი ბანკთან სრულ შერწყმამდე, მას ეკავა ბანკ „კონსტანტას“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა. 2011-2016 წლებში ნინო მასურაშვილი იყო „TBC Kredit“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი; კარიერის დასაწყისში, 1995-2000 წლებში, ის იყო საკრედიტო ანგარიშების მენეჯერი, საკრედიტო ოფიცერი, საფინანსო დეპარტამენტის ფინანსური ანალიტიკოსი, ფინანსური ანალიზისა და პროგნოზირების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი სააქციო საზოგადოება თბილკომბანკში. ის ასევე იყო „Barents Group“-ის ბუღალტერი. ნინო მასურაშვილმა 1996 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი, ხოლო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი მიიღო მართვის ევროპულ სკოლაში, თბილისში.

ნიკოლოზ ქურდიანი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მიკროსესემენტის საბანკო მომსახურება

ნიკოლოზ ქურდიანს საბანკო სექტორში მუშაობის 15-წელზე მეტი გამოცდილება აქვს, აქედან ხუთი წელი მოდის „UniCredit Group“-ზე ავსტრიაში, თურქეთსა და ყაზახეთში. თბილისი ბანკში მუშაობის დაწყებამდე, 2014 წელს, ნიკოლოზ ქურდიანი იყო „Kaspi Bank“-ის – ყაზახეთის წამყვანი საცალო ბანკის – მმართველი დირექტორი. 2007 წელს, ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხის მიღებამდე, იყო საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელი ბანკ „რესპუბლიკა საქართველოში“, „სოსიეტე ჟენერალ ჯგუფში“. 2003-2006 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანს ეკავა სხვადასხვა თანამდებობა საქართველოს ბანკში. მას აქვს გამოცდილება შექმნის შემდგომ ინტეგრაციასა და რესტრუქტურისაციაში, ასევე – საცალო სესემენტისა და მცირე და საშუალო საწარმოთა საბანკო მომსახურებაში. 2008-2010 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანი იყო გაყიდვების მხარდაჭერის უფროსი ექსპერტი „UniCredit Group“-ში, „Bank Austria“-ის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის საცალო მომსახურების განყოფილებაში, სადაც იყო პასუხისმგებელი თურქეთზე, ყაზახეთზე, უკრაინასა და სერბეთზე. 2010-2013 წლებში ნიკოლოზ ქურდიანი იყო საცალო განყოფილების ხელმძღვანელი ყაზახეთში „UniCredit Group“-ში, „ATF Bank“-ში. მან ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხი მიიღო IE-ბიზნესის სკოლაში 2007 წელს. მას ასევე აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი. ნიკოლოზ ქურდიანმა ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი მიიღო გერმანიაში „Ruhr-University Bochum“-ში და კავკასიის ბიზნეს სკოლაში.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა სს. “თიბისი ბანკის” აქციონერებსა და ხელმძღვანელებს

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები („ფინანსური ანგარიშგებები“), ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს, სს. „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (ერთად მოხსენიებული როგორც „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და განცალკევებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; აგრეთვე მათი კონსოლიდირებული და განცალკევებული საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლებისთვის, რომლებიც დასრულდა მოცემული თარიღებით, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

რისი აუდიტი ჩავატარეთ

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და განცალკევებული ანგარიშგება მოცემული თარიღებით დასრულებული წლებისთვის;
- საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული განცალკევებული ანგარიშგება მოცემული თარიღებით დასრულებული წლებისთვის;
- ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული განცალკევებული ანგარიშგება მოცემული თარიღებით დასრულებული წლებისთვის;
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ („ასს“-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე დასკვნის შემდეგ ნაწილში: „აუდიტორის პასუხისმგებლობა განცალკევებული აღრიცხვის ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმებისას.“

გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობით ვართ „ჯგუფისაგან“ და „ბანკისაგან“ „ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს“ მიერ შემუშავებული „პროფესიულ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IIESBA-ის კოდექსი) მოთხოვნების შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული ნორმებით და IESBA-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ მიღების შემდგომ გავცნოთ შემოაღნიშნულ ხელმძღვანელობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, ხელმძღვანელობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ გოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

გარდა ამისა, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით ჩვენ მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება იმის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიშგების გარკვეული მუხლები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და განვიხილოთ, მოიცავს თუ არა ხელმძღვანელობის ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

თუ, ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენ დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიშგება მოიცავს მნიშვნელოვან მცდარ განცხადებებს, ჩვენ ვალდებული ვართ გავაკეთოთ მოხსენება აღნიშნულ ფაქტთან დაკავშირებით. თუმცა, აღნიშნულთან დაკავშირებით არაფერი გვაქვს მოსახსენებელი.

აუდიტის პროცესში განხორციელებულ სამუშაოზე დაყრდნობით, ჩვენი მოსაზრებით, ყველა მნიშვნელოვან საკითხთან დაკავშირებით:

- ხელმძღვანელობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია ფინანსური წლებისთვის, რომლებზეც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგებები, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებებს; და
- ხელმძღვანელობის ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც გათვალისწინებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით და აკმაყოფილებს შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს. "თიბისი ბანკის" აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას **გამრძელება**

ხელმძღვანელობის და მართვაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგებისთვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და სამართლიან წარდგენაზე „ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების“ და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია „ჯგუფის“ და „ბანკის“, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს შეფასებაზე და, აუცილებლობის შემთხვევაში, საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული საკითხების განმარტებაზე და ანგარიშის საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის გამოყენებაზე გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს „ჯგუფის“ ან „ბანკის“ ლიკვიდაცია ან მათი საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური ალტერნატივა გარდა იმისა, რომ ასე მოიქცეს.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან „ჯგუფის“ და „ბანკის“ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, რომ მოცემული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან ამ ფინანსურ ანგარიშგებებს.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს ფინანსურ ანგარიშგებაში; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარ განზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ „ჯგუფის“ და „ბანკის“ შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამის ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა „ჯგუფის“ და „ბანკის“ ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავსკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება „ჯგუფი“ ან „ბანკი“ უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ვაგროვებთ საკმარის, შესაბამის აუდიტის მტკიცებულებებს „ჯგუფის“ შიგნით ბიზნეს-ერთეულების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით იმისთვის რომ წარმოვადგინოთ დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ „ჯგუფის“ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ ვრჩებით პასუხისმგებელნი მხოლოდ ჩვენი აუდიტის დასკვნაზე.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერპაუსკუპერს საქართველო-ს [Reg.# SARAS-F-775813] სახელით

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებაები

ათას ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	1,164,403	1,428,771	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	7	37,384	37,789	23,824
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	8	1,422,809	1,033,818	990,642
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	10,038,452	8,325,353	7,133,702
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	10	1,005,239	-	-
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	10	-	657,938	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ვალდებულებები	11	653,703	449,538	372,956
ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	13	203,802	143,836	95,031
საინვესტიციო ქონება	16	84,296	79,232	95,615
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		2,159	19,084	7,429
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი	33	1,992	2,605	3,265
სხვა ფინანსური აქტივები	12	154,259	134,135	91,895
სხვა აქტივები	14	177,923	147,792	170,756
ძირითადი საშუალებები	15	366,071	366,065	313,584
არამატერიალური აქტივები	15	108,505	83,072	60,698
გუდვილი	17	29,459	26,892	26,892
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში და დაკავშირებულ საწარმოებში		2,432	1,278	-
სულ აქტივები		15,452,888	12,937,198	10,761,759
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	18	3,031,505	2,644,714	2,199,976
კლიენტების ანგარიშები	19	9,444,746	7,835,323	6,461,582
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22	78,205	79,774	50,153
მოგებაზე მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება		63	447	2,579
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	20	13,343	20,695	23,508
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	33	22,237	602	5,646
ვალდებულებებისა და დანახარჯის გადახდის რეზერვები	21	13,817	10,306	15,294
სხვა ვალდებულებები	23	86,296	70,187	62,851
სუბორდინირებული ვალი	24	650,919	426,788	368,381
სულ ვალდებულებები		13,341,131	11,088,836	9,189,970
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	25	21,014	21,014	20,617
აქციის პრემია	25	521,190	521,190	504,161
გაუნაწილებელი მოგება		1,543,581	1,244,206	960,060
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	26	(33,591)	(7,272)	23,327
შენიშნული გადაფასების რეზერვი		57,153	70,038	70,460
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი		8,775	-	-
გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი		-	1,809	(3,681)
სავალუტო გადაფასების კუმულატიური რეზერვი		(6,933)	(7,358)	(7,538)
მფლობელებისთვის მიკუთვნილებული წმინდა აქტივები		2,111,189	1,843,627	1,567,406
არასაკონტროლო წილი	36	568	4,735	4,383
სულ კაპიტალი		2,111,757	1,848,362	1,571,789
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		15,452,888	12,937,198	10,761,759

ფინანსური ანგარიშგებაები 102-231 გვერდებზე დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ 2019 წლის 25 აპრილს და მისი სახელით ხელი მოაწერეს:

ვაზგან ბუჯრიკიძე

აღმასრულებელი დირექტორი

გიორგი შაგიძე

ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებაების განუყოფელ ნაწილს.

ფინანსური მდგომარეობის განსაკუთრებული ანგარიშგებაები

ათას ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები		1,155,388	1,417,384	861,001
სახსრები სხვა ბანკებში		28,930	32,519	26,583
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში		1,422,809	1,033,818	859,508
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	10,079,844	8,347,548	5,691,868
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		1,004,235	-	-
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		-	656,934	279,195
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ვალდებულებები		653,893	449,722	373,144
საინვესტიციო ქონება		83,422	78,349	66,355
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		1,166	17,509	6,597
სხვა ფინანსური აქტივები	12	121,353	110,409	102,007
სხვა აქტივები		144,437	135,496	156,218
ძირითადი საშუალებები	15	335,286	343,988	236,001
არამატერიალური აქტივები	15	104,066	78,995	52,305
გუდვილი		27,502	24,935	769
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში და დაკავშირებულ საწარმოებში		26,350	32,449	382,355
სულ აქტივები		15,188,681	12,760,055	9,093,906
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ		2,859,090	2,515,633	1,389,020
კლიენტების ანგარიშები		9,481,716	7,883,369	5,666,661
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	22	45,347	35,513	21,351
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	33	22,237	602	1,715
ვალდებულებებისა და დანახარჯების რეზერვები	21	13,817	10,306	13,797
სხვა ვალდებულებები		82,258	66,509	57,103
სუბორდინირებული ვალი		623,863	424,175	368,381
სულ ვალდებულებები		13,128,328	10,936,107	7,518,028
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		21,014	21,014	20,617
აქციის პრემია		521,190	521,190	504,161
გაუნაწილებელი მოგება		1,485,812	1,217,169	957,316
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი		(33,591)	(7,272)	23,327
შენობების გადაფასების რეზერვი		57,153	70,038	70,038
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი		8,775	-	-
გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი		-	1,809	419
სულ კაპიტალი		2,060,353	1,823,948	1,575,878
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		15,188,681	12,760,055	9,093,906

ფინანსური ანგარიშგებაები 102 to 231 გვერდებზე დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ 2019 წლის 25 აპრილს და მისი სახელით ხელი მოაწერეს:

ვაზანგ ბუჯსრიკიძე
აღმასრულებელი დირექტორი

გიორგი შაგიძე
ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებაების განუყოფელ ნაწილს.

აღმასრულებელი დირექტორი
 ვაზანგ ბუჯსრიკიძე
 ფინანსური დირექტორი
 გიორგი შაგიძე

აღმასრულებელი დირექტორი
 ვაზანგ ბუჯსრიკიძე

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებები

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი	28	1,283,213	1,033,709	766,410
საპროცენტო ხარჯი	28	(512,655)	(432,142)	(277,122)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		770,558	601,567	489,288
საკომისიო შემოსავალი	29	234,626	192,752	142,802
საკომისიო ხარჯი	29	(78,134)	(67,951)	(52,110)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		156,492	124,801	90,692
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული წმინდა მოგება		91,678	87,099	70,159
წმინდა მოგება/(ზარალი) სავალუტო ოპერაციებიდან		15,503	4,595	(2,528)
წმინდა ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		(204)	(36)	(206)
წმინდა მოგება სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან		2	-	-
წმინდა მოგება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან		-	93	9,293
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	30	30,906	31,511	23,214
დაკავშირებული საწარმოების მოგების წილი		1,154	909	-
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი		139,039	124,171	99,932
კლიენტებზე გაცემული სესხის საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	(143,723)	(93,823)	(49,202)
ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	13	(1,765)	(492)	(558)
შესრულების გარანტიებსა და საკრედიტო საზთან დაკავშირებული ვალდებულებების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	21	(3,486)	390	(771)
სხვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	12	(16,446)	(12,212)	(2,569)
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(86)	-	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება		-	-	(11)
საოპერაციო შემოსავალი კრედიტის გაუფასურების ზარალის შემდეგ		900,583	744,402	626,801
პერსონალის ხარჯი	31	(212,469)	(196,826)	(171,304)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15,16	(45,278)	(36,882)	(27,980)
(რეზერვი)/ვალდებულებების და დანახარჯების რეზერვის ამორტიზაცია / (ხარჯი)	21	(4,000)	2,495	(2,210)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	32	(134,185)	(115,746)	(108,201)
საოპერაციო ხარჯები		(395,932)	(346,959)	(309,695)
მოგება დაბეგრამდე		504,651	397,443	317,106
მოგების გადასახადის ხარჯი	33	(71,351)	(34,662)	(17,421)
წლის მოგება		433,300	362,781	299,685
სხვა სრული შემოსავალი (OCI):				
<i>პუნქტები, რომელიც შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მოგება-ზარალში:</i>				
სამართლიანი ღირებულების რეზერვის მოძრაობა	10	6,966	-	-
გასაყიდად არსებული ინვესტიციების გადაფასება	10	-	5,489	522
რეალიზაციის შემდეგ მოგება-ზარალში გადატანილ მოგებას გამოკლებული ზარალი		-	-	(11,611)
სამრეწველ ვალუტაში გადაფასების საკურსო სხვაობა		425	181	(948)
მოგების გადასახადი დაფიქსირებული სხვა სრულ შემოსავალში		-	-	1,649
<i>პუნქტები, რომელიც არ შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მოგება-ზარალში:</i>				
ძირითადი საშუალებების გადაფასება		10,749	-	-
მოგების გადასახადი დაფიქსირებული პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში	33	(2,442)	(422)	10,928
წლის სხვა სრული შემოსავალი		15,698	5,248	540
სულ წლის სხვა სრული შემოსავალი		448,998	368,029	300,225
მოგება მიკუთვნებული:				
- TBCG - თიბისი ბანკის ჯგუფის აქციონერებისთვის		433,051	362,429	302,491
- არასაკონტროლო წილისთვის		249	352	(2,806)
წლის მოგება		433,300	362,781	299,685
სულ წლის სრული შემოსავალი მიკუთვნებული:				
- TBCG - თიბისი ბანკის ჯგუფის აქციონერებისთვის		448,749	367,677	303,031
- არასაკონტროლო წილისთვის		249	352	(2,806)
სულ წლის სრული შემოსავალი		448,998	368,029	300,225

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.

კაკიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებები

ათას ლარში	წმინდა აქტივები მიეკუთვნება მფლობელებს											
	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გასაყიდად არსებული ფასიანი ქვალადების გადაფასების რეზერვი	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი ¹	ვალუტის გადაფასების კუმულაციური რეზერვი	განაწილებელი მოგება	სულ	არასაკონტროლო წილი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 1 იანვარსთვის 2016		19,587	407,474	12,755	59,532	5,759	-	(6,590)	712,743	1,211,260	7,189	1,218,449
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	-	302,491	302,491	(2,806)	299,685
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	10,928	(9,440)	-	(948)	-	540	-	540
სულ სრული შემოსავალი 2016 წლისთვის		-	-	-	10,928	(9,440)	-	(948)	302,491	303,031	(2,806)	300,225
აქციების გამოშვება		1,031	98,969	-	-	-	-	-	-	100,000	-	100,000
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა	26	-	-	11,783	-	-	-	-	-	11,783	-	11,783
სააქციო კაპიტალში ზრდა წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)		36	1,175	(1,211)	-	-	-	-	-	-	-	-
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები		(37)	(3,457)	-	-	-	-	-	-	(3,494)	-	(3,494)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	-	(55,174)	(55,174)	-	(55,174)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2016		20,617	504,161	23,327	70,460	(3,681)	-	(7,538)	960,060	1,567,406	4,383	1,571,789
Profit for the year		-	-	-	-	-	-	-	362,429	362,429	352	362,781
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	-	362,429	362,429	352	362,781
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	(422)	5,490	-	180	-	5,248	-	5,248
სულ სრული შემოსავალი 2017 წლისათვის		-	-	-	(422)	5,490	-	180	362,429	367,677	352	368,029
აქციების გამოშვება		-	29	-	-	-	-	-	-	29	-	29
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა		397	17,000	(17,397)	-	-	-	-	-	-	-	-
სააქციო კაპიტალში ზრდა წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)	26	-	-	10,543	-	-	-	-	-	10,543	-	10,543
წილობრივი კომპენსაციის ხარჯის გადატანა მშობელი კომპანიისგან		-	-	(23,745)	-	-	-	-	-	(23,745)	-	(23,745)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	-	(78,283)	(78,283)	-	(78,283)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2017		21,014	521,190	(7,272)	70,038	1,809	-	(7,358)	1,244,206	1,843,627	4,735	1,848,362
ფას 9 მილიონის გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		-	-	-	-	(1,809)	1,809	-	(63,658)	(63,658)	-	(63,658)
ნაშთი 1 იანვარსთვის 2018		21,014	521,190	(7,272)	70,038	-	1,809	(7,358)	1,180,548	1,779,969	4,735	1,784,704
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	-	433,051	433,051	249	433,300
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	8,307	-	6,966	425	-	15,698	-	15,698
სრული შემოსავალი 2018		-	-	-	8,307	-	6,966	425	433,051	448,749	249	448,998
დამატებითი წილის შესყიდვა NCI-დან		-	-	-	-	-	-	-	4,416	4,416	(4,416)	-
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა	26	-	-	11,691	-	-	-	-	-	11,691	-	11,691
წილობრივი კომპენსაციის ხარჯის გადატანა მშობელი კომპანიისგან		-	-	(38,010)	-	-	-	-	-	(38,010)	-	(38,010)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	-	(95,626)	(95,626)	-	(95,626)
გადაფასების ნაშთის გადაცემა RE-თვის		-	-	-	(21,192)	-	-	-	21,192	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2018		21,014	521,190	(33,591)	57,153	-	8,775	(6,933)	1,543,581	2,111,189	568	2,111,757

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.

კაპიტალში ცვლილებების განცალკევებული ანგარიშგებები

ათას ლარში	წმინდა აქციები მიეკუთვნება მფლობელებს								
	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გასაყიდოდ არსებული ფასიანი ქვალდების გადაფასების რეზერვი	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი ¹	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 1 იანვარისთვის 2016		19,587	407,474	12,755	59,532	5,759	-	695,325	1,200,432
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	316,551	316,551
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	10,506	(5,340)	-	-	5,166
სულ სრული შემოსავალი 2016		-	-	-	10,506	(5,340)	-	316,551	321,717
აქციების გამოშვება		1,031	98,969	-	-	-	-	-	100,000
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა	26	-	-	11,783	-	-	-	-	11,783
სააქციო კაპიტალში ზრდა წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)	36	-	1,175	(1,211)	-	-	-	-	-
გამოსყიდული და გაუქმებული აქციები	(37)	-	(3,457)	-	-	-	-	-	(3,494)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	(54,560)	(54,560)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2016		20,617	504,161	23,327	70,038	419	-	957,316	1,575,878
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	326,556	326,556
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	-	6,569	-	-	6,569
სულ სრული შემოსავალი 2017		-	-	-	-	6,569	-	326,556	333,125
საწარმოთა გაერთიანება		-	-	-	-	(5,179)	-	11,581	6,402
აქციების გამოშვება		0.3	29	-	-	-	-	-	29
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა		397	17,000	(17,397)	-	-	-	-	-
სააქციო კაპიტალში ზრდა წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვიდან (SBP)	26	-	-	10,543	-	-	-	-	10,543
წილობრივი კომპენსაციის ხარჯის გადატანა მშობელი კომპანიისგან		-	-	(23,745)	-	-	-	-	(23,745)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	(78,284)	(78,284)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2017		21,014	521,190	(7,272)	70,038	1,809	-	1,217,169	1,823,948
ფას 9 მილების გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		-	-	-	-	(1,809)	1,809	(62,979)	(62,979)
ნაშთი 1 იანვარისთვის 2018		21,014	521,190	(7,272)	70,038	-	1,809	1,154,190	1,760,969
წლის მოგება		-	-	-	-	-	-	406,057	406,057
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	8,306	-	6,966	-	15,272
სულ სრული შემოსავალი for 2018		-	-	-	8,306	-	6,966	406,057	421,329
გადაფასების ნამატის გადაცემა RE-თვის		-	-	-	(21,191)	-	-	21,191	-
წილობრივ ინსტრუმენტზე დაფუძნებული გადახდა	26	-	-	11,691	-	-	-	-	11,691
წილობრივი კომპენსაციის ხარჯის გადატანა მშობელი კომპანიისგან		-	-	(38,010)	-	-	-	-	(38,010)
გადახდილი დივიდენდები		-	-	-	-	-	-	(95,626)	(95,626)
ნაშთი 31 დეკემბრისთვის 2018		21,014	521,190	(33,591)	57,153	-	8,775	1,485,812	2,060,353

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.

1 2018 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა მიიღო ფას 9, რომელმაც შეცვალა ბასს 39. ფას 9 მილების შემდეგ გასაყიდად არსებული რეზერვის ნაშთი შეიცვალა სამართლიანი ღირებულების რეზერვით ახალი მოთხოვნების შესაბამისად.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებაები

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
მიღებული პროცენტი		1,224,200	1,000,042	735,704
გადახდილი პროცენტი		(504,138)	(425,454)	(274,955)
მიღებული საკომისიო		235,508	195,285	144,247
გადახდილი საკომისიო		(78,123)	(68,024)	(52,154)
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობიდან მიღებული შემოსავალი		91,678	87,099	70,411
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		15,655	8,980	8,411
გადახდილი პერსონალის ხარჯი		(195,160)	(182,100)	(147,764)
გადახდილი ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი		(122,467)	(109,663)	(103,182)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(34,918)	(53,916)	(34,279)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		632,235	452,249	346,439
წმინდა ცვლილება საოპერაციო აქტივებში				
სხვა ბანკებში გადასახდელი თანხები და სავალდებულო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(336,232)	(97,430)	(449,150)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(1,718,446)	(1,330,105)	(1,221,499)
ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში		(54,784)	(49,297)	(11,687)
სხვა ფინანსური აქტივები		(32,481)	(38,610)	(22,855)
სხვა აქტივები		(3,866)	74,213	(741)
წმინდა ცვლილება საოპერაციო ვალდებულებებში				
თანხები სხვა ბანკებში		69,755	(228,486)	268,078
კლიენტის ანგარიშები		1,442,126	1,339,814	1,156,780
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		(7,153)	23,541	5,903
სხვა ვალდებულებები და ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი		3,602	3,617	332
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(5,244)	149,506	71,600
ფულადი ნაკადები (გამოყენებული) საინვესტიციო საქმიანობიდან				
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	10	(717,630)	-	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	10	-	(560,226)	(143,980)
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები	10	14,781	-	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები	10	-	-	11,868
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადის დადგომისას განაღდებად მიღებული შემოსავალი	10	370,571	-	-
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადის დადგომისას განაღდებად მიღებული შემოსავალი	10	-	345,748	166,871
შვილობილი კომპანიების შეძენა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	(273)	(200,700)
მიღებული ფულადი სახსრები		809	-	-
ამორტიზებული ღირებულებით გადატანილი თამასუქების შეძენა		(395,717)	(307,248)	(304,109)
ამორტიზებული ღირებულებით გადატანილი თამასუქების გამოყიდვიდან შემოსავალი		200,658	242,380	314,231
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(104,960)	(113,454)	(50,516)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		17,933	1,933	1,273
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		42,515	19,082	7,822
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში		(571,040)	(372,058)	(197,240)
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული ფინანსურ საქმიანობებში				
შემოსავალი სხვა ნასესხები სახრებიდან		1,776,489	1,483,191	905,500
სხვა ნასესხები სახსრების გადახდა		(1,539,562)	(800,333)	(666,156)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალიდან		255,899	119,859	136,817
სუბორდინირებული ვალის გადახდა		(60,910)	(59,671)	(90,416)
შემოსავალი სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან		(7,596)	-	4,354
გამოშვებული სავალო ინსტრუმენტების გადახდა		-	(2,123)	(4,636)
გადახდილი დივიდენდები		(95,626)	(78,284)	(54,560)
მიღებული დივიდენდები		-	-	-
აქციების გამოშვებაზე გადახდილი დანახარჯი		(38,010)	(23,745)	-
შვილობილ კომპანიაში არასაკონტროლო წილის შეძენა		-	-	(3,495)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება		-	29	100,000
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		290,684	638,923	327,408
სავალუტო კურსის ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე		21,232	67,633	22,652
წმინდა (კლება) / ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(264,368)	484,004	224,420
ფული და ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	6	1,428,771	944,767	720,347
Cash and cash equivalents at the end of the year	6	1,164,403	1,428,771	944,767

თანდართული შენიშვნები 110-231 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.

1 შესავალი

ძირითადი საქმიანობა. სს „თიბისი ბანკი (შემდგომი „ბანკი“) დაფუძნდა 1992 წლის 17 დეკემბერს და მდებარეობს საქართველოში. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციებით და შეიქმნა საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. ბანკის ძირითადი ბიზნეს საქმიანობაა უნივერსალური საბანკო ოპერაციები საქართველოში, რომლებიც მოიცავს კორპორატიული, მცირე და საშუალო საწარმოების საცალო და მიკრო ოპერაციებს. ბანკის ჯგუფის წევრი კომპანიები დაფუძნებული არიან საქართველოსა და აზერბაიჯანში, რომელთა მთავარი საქმიანობა არის ინდივიდუალური და კორპორატიული კლიენტებისთვის საბანკო, ლიზინგის, საბროკერო და ბარათების პროცესინგის სერვისის მიწოდება. ბანკი მოქმედებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის გენერალური ლიცენზიის შესაბამისად 1993 წლის 20 იანვრიდან. ბანკის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია: საქართველო, თბილისის 0102, მარჯანიშვილის ქ. 7. მარეგისტრირებული ორგანოა - ვაკის რაიონის სასამართლო, ხოლო ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია - 204854595.

ბანკს აქვს 146 (2017:154; 2016:120) ფილიალი საქართველოში. 2016 წელს ბანკმა შეიძინა სს ბანკი რესპუბლიკა, რომელსაც 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ჰქონდა 41 ფილიალი. სს ბანკი რესპუბლიკის ფილიალების რაოდენობა არ არის გათვალისწინებული ზემოთ მითითებულ 2016 წლის მონაცემში.

2016 წლის 1 ივნისს მშობელმა კომპანიამ TBC Bank Group PLC-მ („TBCG“), საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიამ, რომელიც დარეგისტრირებულია ინგლისსა და უელსში 2016 წლის 26 თებერვალს, წარმოადგინა სატენდერო შეთავაზება („სატენდერო შეთავაზება“), რათა გადაეცვალა საკუთარი მთლიანი ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი ბანკის ჩვეულებრივ აქციებში და ამით შეეძინა მთლიანი გამომწვეული სააქციო კაპიტალი, მათ შორის, ბანკის გლობალური სადეპოზიტო ხელწერილებით („GDRs“) წარმოდგენილი აქციები. 2016 წლის 4 აგვისტოს სატენდერო შეთავაზების წარმატებით დასრულების შემდეგ, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, TBCG ფლობს ბანკის სააქციო კაპიტალის 98.88% (2017: 98.67%; 2016: 98.48%)-ს და ის არის ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია. TBC Bank Group PLC-ს რეგისტრირებული მისამართია: Elder House St Georges Business Park, 207 Brooklands Road, Weybridge, Surrey, KT13 0TS. TBC Bank Group PLC-ს რეგისტრირებული ნომერია - 10029943.

2018, 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ მითითებული აქციონერები პირდაპირ ფლობდნენ ჯგუფის მთლიანი გამოშვებული აქციების 5%-ზე მეტს. სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ გამოშვებული აქციების 5%-ზე ნაკლებს. 2018, 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

აქციონერები	31 დეკემბრის მდგომარეობით წილის მფლობელობა %		
	2018	2017	2016
TBC Bank Group PLC	99.88%	98.67%	98.48%
სხვა*	0.12%	1.33%	1.52%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

* სხვა მოიცავს როგორც ფიზიკურ პირებს, ასევე კორპორატიულ აქციონერებს.

2018, 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბენეფიციალური მფლობელობის წილის მიხედვით აქციონერთა სტრუქტურა არის შემდეგი:

აქციონერები	31 დეკემბრის მდგომარეობით წილის მფლობელობა %		
	2018	2017	2016
მამუკა ხაზარაძე	13.54%	13.87%	14.08%
ბადრი ჯაფარიძე	6.77%	6.93%	7.03%
ინსტიტუციონალური და საცალო ინვესტორები	66.91%	65.45%	55.32%
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტები	8.18%	11.29%	19.26%
სხვა აქციონერები	4.60%	2.46%	4.31%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგებები“) მომზადდა ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) მიხედვით. კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები თავდაპირველი ღირებულების მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შეიცვალა კონკრეტული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების (მათ შორის წარმოებული ინსტრუმენტების) და კონკრეტული კლასის ძირითადი საშუალებების საფუძველზე, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. ეს წესები მუდმივად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილი პერიოდის მიმართ, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული (იხილეთ შენიშვნა 3)

ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში, ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს 9 და ფასს 15, რომელიც ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც აითვლება 2018 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ. ბანკს არ მიუღია მანამდე ნებისმიერი სხვა სტანდარტი, ინტერპრეტაცია ან შესწორება, რომელიც გამოცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის შესული ძალაში.

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები. ფასს 9 შეცვალა ბასს 39 წლიური პერიოდებისთვის, 2018 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ. ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 9 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით, რაც ნიშნავს, რომ არ მოახდინა შედარებითი მონაცემების გადამოწმება 2017 წლის ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით ფასს 9 ფარგლებში. აქედან გამომდინარე 2016 და 2017 წლების შედარებითი მონაცემები წარმოდგენილია ბასს 39 ფარგლებში და არ ექვემდებარება შედარებას 2018 წლისთვის წარმოდგენილ მონაცემებთან. ფასს 9 მიღების შედეგად წარმოშობილი განსხვავებები პირდაპირ აღიარებულია გაუნაწილებელ მოგებებში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და წარმოდგენილია 4 შენიშვნაში, გარდაამავალ ცხრილში.

ცვლილებები კლასიფიკაციასა და შეფასებებში. კლასიფიკაციისა და შეფასების კატეგორიის განსაზღვრის მიზნით, ფასს 9 მოითხოვს, წილობრივი ინსტრუმენტების და წარმოებული ინსტრუმენტების გარდა, ყველა ფინანსური აქტივი შეფასდეს ბიზნეს მოდელის კომბინაციის საფუძველზე აქტივების და ინსტრუმენტების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლების მართვისათვის.

ბასს 39 შეფასების კატეგორიები ფინანსური აქტივებისთვის (სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL)), გასაყიდად არსებული (AFS), დაფარვამდე არსებული და ამორტიზირებული ღირებულებით) შეიცვალა შემდეგით:

- სავალო ინსტრუმენტები ამორტიზირებული ღირებულებით;
- სავალო ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), აღიარების შეწყვეტის შემდეგ მოგება-ზარალში გადატანილი მოგებით ან ზარალით.
- წილობრივი ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), აღიარების შეწყვეტის შემდეგ მოგება-ზარალში მოგების ან ზარალის გადატანის გარეშე.
- ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL).

ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვა არსებითად ისეთივე რჩება, როგორც იყო ბასს 39 ფარგლებში, გარდა იმ მოგების ან ზარალის მიდგომისა, რომლებიც წარმოიქმნება საწარმოს საკუთარი საკრედიტო რისკისგან მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით (FVTPL) განსაზღვრულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით. ასეთი დინამიკა წარმოდგენილია სხვა სრულ შემოსავალში (OCI) მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შემდგომი რეკლასიფიკაციის გარეშე.

ჯგუფის მიერ თავისი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია განმარტებულია 4 შენიშვნაში. ფასს 9 გამოყენების რაოდენობრივი გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია 4 შენიშვნაში.

ცვლილებები გაუფასურების გამოთვლაში. ფასს 9 მიღებამ ფუნდამენტალურად შეცვალა ჯგუფის სასესხო ზარალის გაუფასურების აღრიცხვა, ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მიდგომის შეცვლით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მომავალი მოდელით. ბასს 9 მოითხოვს ჯგუფმა აღრიცხოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვი ყველა სესხთან და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით, რომლებიც არ არის ფლობილი სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL), სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად.

რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (ECL), რომელიც დაკავშირებულია დეფოლტის ალბათობასთან მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ საკრედიტო რისკში არის მნიშვნელოვანი ზრდა წარმოშობიდან. იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შექმნილი ან შექმნილი კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული (POCI) აქტივის განსაზღვრებას, რეზერვი ეფუძნება ცვლილებას მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ECL) აქტივის გამოყენების ვადაში.

ბანკის გაუფასურების მეთოდის დეტალები წარმოდგენილია 4 შენიშვნაში. ფასს 9 რაოდენობრივი გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია 4 შენიშვნაში.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ფასს 7. ფასს 9 და ბასს 39 შორის განსხვავების ასახვის მიზნით, ფასს 7 ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება, შესწორდა და ჯგუფმა მიიღო ფასს 9-თან ერთად, 2018 წლის 1 იანვრიდან. ცვლილებები მოიცავს გარდამავალ ინფორმაციებს, რომელიც ასახულია 4 შენიშვნაში, დეტალური რაოდენობრივი და თვისობრივი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოთვლების შესახებ, როგორცაა დაშვებები და მონაცემები, მითითებულია 36 შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვების გახსნიდან დახურვამდე შეთანხმებები წაროდგენილია 9 შენიშვნაში.

საქმიანობის გაგრძელების პრინციპი. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა სს თიბისი ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს მიერ, მოქმედი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. ამ მიმოხილვისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, არსებული გეგმები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობა. ჯგუფისთვის ცნობილი არ არის რაიმე მატერიალური სახის გაუგებრობის შესახებ, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვანი ექვი გააჩინოს ჯგუფის მიერ საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით.

საპრეზენტაციო (საჩვენებელი) ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები. შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიებს, მათ შორის სტრუქტურირებულ ორგანიზაციებს, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს რადგან ჯგუფს (i) აქვს გავლენა მართოს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების შესაბამისი აქტივობები, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათ უკუგებებზე, (ii) აქვს უფლება სხვადასხვა სახის უკუგებაზე ასეთ წილობრივ მონაწილეობის მქონე კომპანიებში მისი მონაწილეობის გამო, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს თავისი უფლება წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების მიმართ საიმისოდ, რომ გავლენა მოახდინოს ინვესტორის უკუგების თანხაზე. მატერიალური უფლებების არსებობა და ეფექტი, მათ შორის პოტენციური ხმის მიცემის უფლებები, გათვალისწინებულია, როცა ხდება იმის შეფასება, აქვს თუ არა ჯგუფს სხვა საწარმოზე გავლენა. იმისთვის, რომ უფლება იყოს მატერიალური, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს პრაქტიკული უნარი გამოიყენოს აღნიშნული უფლება მაშინ, როცა უნდა მიიღოს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიების შესაბამისი აქტივობების მართვის შესახებ გადაწყვეტილება. ჯგუფს შეიძლება ჰქონდეს გავლენა წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაზე, მაშინაც კი, როცა ის ფლობს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაში უმრავლესობის ხმის უფლებაზე ნაკლებს. ასეთ შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს მისი ხმის უფლების ზომას სხვა ხმის უფლების მქონე მფლობელების ხმის მფლობელობის ზომასთან შედარებით საიმისოდ, რომ განსაზღვროს, აქვს თუ არა მას დე-ფაქტო უფლება წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიაზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, რომლებიც დაკავშირებულია წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიის აქტივობებში ფუნდამენტალურ ცვლილებებთან, ან ისეთი უფლებები, რომლებიც მხოლოდ გამოწვევის გარემოებებში გამოიყენება, არ შეაფერხებს ჯგუფს წილობრივი მონაწილეობის მქონე კომპანიის კონტროლისგან. შვილობილი კომპანიები დაკონსოლიდირებულია ჯგუფისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღიდან, და ტოვებს ჯგუფს კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი. საწარმოთა გაერთიანება ხორციელდება შესყიდვის მეთოდის გამოყენებით. შესყიდვის ღირებულება იზომება უზრუნველყოფის, მათ შორის, გაცვლის დღეს პირობითი და ფაქტობრივი ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი აღიარებულია, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში როგორც იმ პერიოდის ხარჯი, როცა წარმოიქმნა. შესყიდული იდენტიფიცირებული აქტივები, ვალდებულებები და ბიზნესის გაერთიანებით მიღებული გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები იზომება შექენის თარიღისთვის არსებული მათი სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი არასაკონტროლო წილის მოცულობის მიუხედავად. ჯგუფი აფასებს არასაკონტროლო წილს, რომელიც წარმოადგენს არსებული მფლობელობის წილს და უფლებამოსილებას ანიჭებს მფლობელს მიიღოს წმინდა აქტივების პროპორციული წილი ლიკვიდაციის შემთხვევაში ოპერაციების მიხედვით, ან: (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შესაძენი კომპანიის წმინდა აქტივების არასაკონტროლო წილის პროპორციული წილის სახით. არასაკონტროლო წილები, რომლებიც არ წარმოადგენს არსებული მფლობელობის წილებს, იზომება სამართლიანი ღირებულებით.

გუდვილი იზომება შესაძენი კომპანიისთვის გადაცემული მთლიანი ანაზღაურებიდან შექენილი კომპანიის წმინდა აქტივების დაქვითვით, შექენილ კომპანიაში არასაკონტროლო წილის მოცულობით და შექენის თარიღამდე მყისიერად ფლობილ შექენილ კომპანიაში წილის სამართლიანი ღირებულებით. ნებისმიერი უარყოფითი თანხა („უარყოფითი გუდვილი“) აღიარდება მოგება-ზარალში, მას შემდეგ, რაც ხელშეკრულებულია ხელახლა შეაფასებს გამოავლინა თუ არა მან ყველა შექენილი აქტივი და ყველა ვალდებულება და აღებული გაუთვალისწინებელი ვალდებულებები, და განიხილავს მათი შეფასების სისწორეს.

შესაძენი კომპანიისთვის გადარიცხული მთლიანი უზრუნველყოფა იზომება დათმობილი აქტივების, გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოქმნილი ან აღებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის, პირობითი უზრუნველყოფიდან აქტივების ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ გამორიცხავს შექენასთან დაკავშირებულ ხარჯს, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასებითი და მსგავსი პროფესიული მომსახურებები.

წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემასთან დაკავშირებული ოპერაციების ხარჯი იქვითება კაპიტალიდან; ვალის გაცემასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ოპერაციების ხარჯი იქვითება მისი საბალანსო ღირებულებიდან და შექენასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ოპერაციების ხარჯი გაწეულია.

ჯგუფში შემავალ კომპანიათა შორის ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის ოპერაციებზე არარეალიზებული მოგებები იქვითება; არარეალიზებული დანაკარგები ასევე იქვითება, თუ ხარჯის ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას.

არასაკონტროლო წილი არის შვილობილი კომპანიის საბოლოო შედეგი და კაპიტალს მიკუთვნებული წილები, რომელსაც პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს ბანკი. არასაკონტროლო წილი წარმოადგენს ჯგუფის კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

დაკავშირებული კომპანიები. დაკავშირებულია კომპანიები, რომელზეც ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა (პირდაპირ თუ არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი, რაც ზოგადად ითვალისწინებს ხმის უფლების მქონე 20-50% - მდე აქციების ფლობას. დაკავშირებულ კომპანიებში ინვესტიციები აღირიცხება კაპიტალის აღრიცხვის მეთოდის გამოყენებით და, თავდაპირველად, აღიარებულია თვითღირებულებით. დაკავშირებული კომპანიების საბალანსო ღირებულება მოიცავს გუდვილს, რომელიც გამოვლინდება შესყიდვის დროს და აკლდება დაგროვილი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. დაკავშირებული კომპანიებიდან მიღებული დივიდენდები ამცირებს დაკავშირებულ საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. შექენის შემდეგ დაკავშირებული კომპანიის წმინდა აქტივებში ჯგუფის წილის ცვლილებები აღირებულია შემდეგნაირად: (i) დაკავშირებული კომპანიების მოგება/ზარალში ჯგუფის წილი რეგისტრირებულია წლის კონსოლიდირებულ მოგება/ზარალში, როგორც დაკავშირებული კომპანიების შედეგის წილი, (ii) ჯგუფის წილი სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და წარმოდგენილია ცალკე, (iii) დაკავშირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ჯგუფის წილში ყველა სხვა ცვლილება აღიარებულია მოგება/ზარალში დაკავშირებული კომპანიების შედეგის წილის ფარგლებში. თუმცა, როცა ჯგუფის დანაკარგის წილი დაკავშირებულ კომპანიებში ტოლია ან აღემატება მის წილს ამ დაკავშირებულ საწარმოში, მათ შორის ნებისმიერი სხვა დაუცველი დებიტორული დავალიანებები, ჯგუფი არ აღიარებს შემდგომ დანაკარგებს, თუ მას არ წარმოექმნება ვალდებულებები ან არ ექნება გადასახდელი დაკავშირებული კომპანიის სახელით.

ჯგუფსა და დაკავშირებულ საწარმოს შორის ტრანზაქციებზე არარეალიზებული მოგებები გაუქმებულია დაკავშირებულ კომპანიაში ჯგუფის მფლობელობის წილის მიხედვით; არარეალიზებული დანაკარგები ასევე გაუქმებულია თუ ტრანზაქცია განაპირობებს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

შვილობილი კომპანიების, დაკავშირებული კომპანიების ან ერთობლივი საწარმოების გასხვისება. როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს ან მნიშვნელოვან გავლენას, საწარმოში არსებული ნებისმიერი შენარჩუნებული წილი ხელახლა იზომება მისი სამართლიანი ღირებულებით და მოგება-ზარალში აღიარდება საბალანსო ღირებულებაში ცვლილების გათვალისწინებით. სამართლიანი ღირებულება არის დაკავშირებული კომპანიის, ერთობლივი საწარმოს ან ფინანსური აქტივის შენარჩუნებული წილის შემდგომ აღრიცხვასთან დაკავშირებული თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება. გარდა ამისა, აღნიშნულ საწარმოსთან დაკავშირებით მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული ნებისმიერი თანხა ნიშნავს, რომ

2 შენიშვნა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრქელება**

ჯგუფმა პირდაპირ გაასხვისა დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები. ეს შეიძლება ნიშნავდეს იმას, რომ სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხა ხელახლა გადავა მოგება-ზარალში.

თუ დაკავშირებულ კომპანიაში საკუთრების წილი მცირდება, მაგრამ მნიშვნელოვანი გავლენა შენარჩუნებულია, მხოლოდ სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული თანხების პროპორციული წილი ხელახლა იქნება კლასიფიცირებული მოგება-ზარალში, თუ შესაძლებელია.

არასაკონტროლო წილის ნასყიდობა. ჯგუფი იყენებს ეკონომიკური ერთეულის მოდელს არასაკონტროლო წილის მფლობელებთან გარიგებების აღრიცხვისთვის. ნებისმიერი სხვაობა შექნილი არასაკონტროლო წილის საბალანსო ღირებულებასა და შესყიდვის ღირებულებას შორის აღიარდება, როგორც კაპიტალით გარიგება პირდაპირ კაპიტალში.

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაზომვის მთავარი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან გადახდება საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების დაფარვა კანონიერი გარიგების საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისას. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის აქტიურ ბაზარზე კვოტირებული ფასი. აქტიური ბაზარი არის ის ბაზარი, სადაც აქტივის ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხდება საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს ფასების შესახებ მუდმივი ინფორმაცია. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ გამოტანილი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება იზომება როგორც ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების და ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული რაოდენობის კვოტირებული ფასის პროდუქტი. ასეა მაშინაც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი საიმისოდ, რომ აითვისოს მფლობელობაში არსებული რაოდენობა და ერთი ოპერაციით პოზიციის გაყიდვისთვის დაკვეთების განთავსებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კვოტირებულ ფასზე. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელიც არ არის გამოტანილი აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ, იზომება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიიღება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ე.ი. აქტივის) გაყიდვის მიმართ, ან რომელიც გამოიყენება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა ხანმოკლე პოზიციის (ე.ი. ვალდებულები) გადაცემის მიმართ საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების გადაცემა კანონიერი ტრანზაქციის საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის, გაზომვის დღეს.

შეფასების მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულის ნაკადების მოდელი, ან ბოლო დროს კომერციულ ოპერაციებზე დაფუძნებული მოდელი ან ინვესტიციების მიმდებარე ფინანსური მონაცემების ანალიზი, გამოიყენება გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ, რომლისთვისაც ხელმეორეული უცხოური საბაზრო ფასების ინფორმაცია. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეების მიხედვით: (i) პირველ დონეზე წარმოდგენილია აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ კვოტირებული ფასებით (არაკორექტირებული) შეფასებები. (ii) მეორე დონის შეფასებები არის შეფასებების მეთოდები, რომლებიც კი გამოიყენება აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ პირდაპირ (ე.ი. როგორც ფასები) ან არაპირდაპირ (ე.ი. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები არის შეფასებები, რომლებიც კი ეფუძნება მხოლოდ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. ეს შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან ბაზარზე არარსებულ მონაცემებს). სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადაცემები ჩათვლება განხორციელებულად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ შენიშვნა 41.

თვითღირებულება არის გადახდილი ფული ან ფულის ექვივალენტი ან შექენის დროს აქტივის შესაძენად გადაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება და მოიცავს ტრანზაქციულ დანახარჯს.

ტრანზაქციული დანახარჯი არის ზღვრული ხარჯი, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების შექენაზე, გაცემასა ან გასხვისებაზე. ზღვრული ხარჯი არის ხარჯი, რომელიც არ წარმოიქმნებოდა თუკი არ განხორციელდებოდა ტრანზაქცია. ტრანზაქციული დანახარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები) კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილ ანაზღაურებას ან საკომისიოს, რომელიც განსაზღვრულია მარგეულირებული სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მიერ, და საკუთრების გადაცემისთვის განსაზღვრულ გადასახადებსა და ბაჟს. ტრანზაქციული დანახარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტს, ფინანსურ ხარჯს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობასთან დაკავშირებულ ხარჯს.

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარებული იყო თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის, გამოკლებული ნებისმიერი სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად განხორციელებული გადახდები, პლიუს დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსურ აქტივებთან მიმართებაში - გამოკლებული აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ჩამოშორება. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებით გადავადებულ საოპერაციო ხარჯს და ნებისმიერი პრემიის ან გადასახდელი თანხის დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, რომელიც მოიცავს როგორც დარიცხულ კუპონს, საამორტიზაციო დისკონტს ან პრემიას (წარმოქმნისთანავე გადავადებული გადასახადების

ჩათვლით, თუკი არის), არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დაკავშირებული პუნქტების საბალანსო ღირებულებაში. სესხების დაფარვები აღიარდება ჯარიმებში თავდაპირველად, შემდეგ დარიცხულ პროცენტში და შემდეგ ძირ თანხაში.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაზომვის მთავარი პირობები (გაგრძელება). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი, რათა მიღწეულ იქნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს შეფასებული მომავალი ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შესავლების (მათ შორის საკრედიტო დანაკარგების) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებაში დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მომსახურების სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს სხვადასხვა საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულის ნაკადებს მომდევნო ფასების გადახედვის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან დისკონტისა, რომელიც ასახავს ინსტრუმენტში მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე გავრცელებულ კრედიტს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ შეესაბამება საბაზრო განაკვეთებს. ასეთი პრემიები ან დისკონტები ამორტიზირებულია ინსტრუმენტის მთელი დარჩენილი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. დღევანდელი ღირებულების გათვლები მოიცავს კონტრაქტის მხარეებს შორის ყველა გადახედვას ან მიღებულ გადასახადს, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს (იხილეთ შემოსავლის და ხარჯის აღიარების პოლიტიკა). აქტივებთან დაკავშირებით, რომლებიც წარმოადგენენ შექმნილ ან შექმნილ საკრედიტო თვალსაზრისით გაუფასურებულ აქტივებს („POCI“) თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება საკრედიტო რისკით, ე.ი. გაანგარიშდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახედვის ნაცვლად.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FVTPL (სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში) თავდაპირველად აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციული დანახარჯის გათვალისწინებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. თავდაპირველი აღიარებისას, მოგება ან ზარალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, რაც შეიძლება დადასტურდეს იმავე ინსტრუმენტში სხვა მიმდინარე საბაზრო ოპერაციებით ან შეფასების მეთოდით, რომელიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებას დაქვემდებარებული ბაზრებიდან მონაცემებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვი აღიარებულია ფინანსურ აქტივებში, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით (AC) და ინვესტიციებში სავალო ინსტრუმენტებში, რომლებიც შეფასებულია FVOCI-ით (სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში), რაც იწვევს მყისიერ სააღრიცხვო ზარალს.

იმ ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლებიც მოითხოვს რეგულაციით ან საბაზრო კონვენსიით დადგენილ ვადებში მიწოდებას („რეგულარული წესით“ შესყიდვები და გაყიდვები) რეგისტრირებულია გარიგების დღეს, რომელ დღესაც, ჯგუფი ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას იღებს. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა საწარმო ხდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო დებულებების ნაწილი.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას შემდეგ შეფასების კატეგორიებად: ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL), სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) და ამორტიზირებული ღირებულებით (AC). სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ჯგუფის ბიზნეს მოდელზე დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს მოდელი. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ბიზნეს-მოდელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელის და აგრეგაციის დონე ბიზნეს-მოდელის შეფასების დროს. სავაჭრო გარიგებების შეფასებისას, ჯგუფი ითვალისწინებს მათ ისტორიულ სიხშირეს, ვადებს და ღირებულებას, გაყიდვების მიზნებს და მოლოდინებს მომავალი გაყიდვების საქმიანობების შესახებ. სავაჭრო გარიგებები, რომელთა მიზანია კრედიტის გაუფასურებით გამოწვეული პოტენციური ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა, შეესაბამება „ამოღებისთვის ფლობილ“ ბიზნეს-მოდელს. სხვა სავაჭრო გარიგებები – დაფარვამდე, რომლებიც არ არის დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მართვის საქმიანობებთან, ასევე შეესაბამება „ამოღებისთვის ფლობილ“ ბიზნეს-მოდელს, იმ პირობით, რომ ისინი არ არის ხშირი ან მნიშვნელოვანი ღირებულების თვალსაზრისით, როგორც ინდივიდუალურად ასევე მთლიანობაში. ჯგუფი აფასებს სავაჭრო გარიგებების მნიშვნელობას გაყიდვების ღირებულების პორტფელის ღირებულებასთან შედარებით ბიზნეს-მოდელის შეფასების საფუძველზე, პორტფელის საშუალო ვადაში. გარდა ამისა, ფინანსური აქტივის გაყიდვები, რომელიც მოსალოდნელია მხოლოდ სტრესულ სცენარში ან იმ ცალკეული შემთხვევის საპასუხოდ, რომელიც სცილდება ჯგუფის კონტროლის ფარგლებს, არ არის განმეორებითი და შეუძლებელია გათვალისწინებული ყოფილიყო ჯგუფის მიერ, ითვლება დაკავშირებულად ბიზნეს-მოდელის მიზანთან და გავლენას არ ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ამოსაღებად და გასაყიდად ფლობილი“ ბიზნეს მოდელი ნიშნავს, რომ აქტივები ფლობილია ფულადი ნაკადების ამოსაღებად, თუმცა გაყიდვა ასევე არის ბიზნეს მოდელის მიზნის მიღწევის განუყოფელი ნაწილი, როგორცაა ლიკვიდური სახსრების საჭიროებების მართვა, კონკრეტული შედეგის მიღწევა ან ფინანსური აქტივების ვადის შესაბამისობა ვალდებულებების ვადასთან, რომელიც აფინანსებს აღნიშნულ აქტივებს.

ნარჩენი კატეგორია მოიცავს ფინანსური აქტივების იმ პორტფელს, რომელთა მართვა ხდება ფულადი ნაკადების რეალიზების მიზნით ძირითადად გაყიდვის გზით, როდესაც სავაჭრო სტრუქტურა არსებობს. სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება ხშირად დამახასიათებელია მოცემული ბიზნეს-მოდელისთვის.

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გამრქელება

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. თუ ბიზნეს-მოდელი არის აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობა და გაყიდვა, ჯგუფი აფასებს წარმოდგენილია თუ არა ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებით ("SPPI"). ფინანსური აქტივები ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტებით განიხილება მთლიანობაში იმის განსაზღვრისას შესაბამება თუ არა მათი ფულადი ნაკადები SPPI მოთხოვნას. შეფასების გაკეთებისას, ჯგუფი განიხილავს შესაბამება თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზო საკრედიტო შეთანხმებას, ე.ი. პროცენტით მოიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის, ფულის დროითი ღირებულების, სხვა საბაზო საკრედიტო რისკების და მოგების კოეფიციენტის ასპექტს.

თუ სახელშეკრულებო პირობები განაპირობებს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც არ შეესაბამება საბაზო საკრედიტო შეთანხმებას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირებული და შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL). SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომ არ ხდება მისი გადახედვა. ჯგუფის მიერ გამოყენებული მსჯელობები SPPI ტესტის განხორციელებისას ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით, მოცემულია ქვემოთ:

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება მოდიფიცირდეს, მაგალითად, იმ შემთხვევაში, თუ სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად იცვლება, მაგრამ ასეთი ცვლილების სიხშირე არ შეესაბამება სავალო ინსტრუმენტის საბაზო საპროცენტო განაკვეთის ვადას, მაგალითად სესხის გადახდები სამთვლიანი ბანკთაშორისო განაკვეთით, მაგრამ განაკვეთი იცვლება ყოველ თვეში. ფულის მოდიფიცირებული დროითი ღირებულების ეფექტი შეფასდა შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების საბაზო სავალო ინსტრუმენტის SPPI ფულად ნაკადებთან შედარებით, თითოეულ პერიოდში და მთლიანად ინსტრუმენტის ვადაში. ჯგუფმა გამოიყენა 10% ზღვარი იმის განსაზღვრისას არის თუ არა სხვაობები საბაზო ინსტრუმენტების მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული. იმ სცენარის შემთხვევაში, როდესაც ფულადი ნაკადები, რომლებიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება საბაზო ინსტრუმენტის მაჩვენებლებისგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ არის SPPI და აღნიშნული ინსტრუმენტი შეფასდება FVTPL-ით.

ჯგუფმა განსაზღვრა და განიხილა სახელშეკრულებო პირობები, რომელიც ცვლის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადას ან ოდენობას. SPPI კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ითვალისწინებს ვადამდე დაფარვას და ვადამდე დაფარვის თანხა არსებითად წარმოადგენს ძირითად თანხას და დარიცხულ პროცენტს, რომელსაც ემატება დამატებითი კომპენსაცია ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტისთვის. აქტივის ძირითადი თანხა არის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას მინუს შემდგომი ძირითადი თანხის გადახდები, ე.ი. შენატანები პროცენტის გამოკვეთებით, რომელიც განსაზღვრულია ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. ამ პრინციპის გამოწვევისას სახით, სტანდარტი ასევე ითვალისწინებს ინსტრუმენტებს ვადამდე დაფარვის პირობებით, რომელიც აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს, SPPI შესაბამისობის მიზნით: (i) აქტივი წარმოქმნილია პრემიით ან დისკონტით, (ii) ვადამდე დაფარვის თანხა წარმოადგენს სახელშეკრულებო თანხას და დარიცხულ პროცენტს და დამატებით კომპენსაციას ხელშეკრულების ვადამდე შეწყვეტისთვის; და (iii) ვადამდე დაფარვის ელემენტის სამართლიანი ღირებულება არის უმნიშვნელო თავდაპირველი აღიარებისას.

ინსტრუმენტები, რომლებმაც ვერ შეასრულეს SPPI ტესტი, ზოგადად შეფასებულია FVTPL-ში. ბანკს არ აქვს ასეთი კატეგორიის სესხები კლიენტებზე 2018 წლის განმავლობაში.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტები რეკლასიფიცირდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანობაში იცვლება. რეკლასიფიკაციას აქვს სამომავლო ეფექტი და იწყება პირველი საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში, ბიზნეს-მოდელის ცვლილების შემდეგ. ჯგუფმა არ შეცვალა თავისი ბიზნეს-მოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდში და არ განახორციელა არანაირი რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-თვის (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ჯგუფი, საპროგნოზო ინფორმაციის საფუძველზე, აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ECL ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით (AC) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ

შემოსავალში (FVOCI) და რისკებისთვის, რომლებიც წარმოიშობა სასესხო ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებიდან. ჯგუფი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (ECL) და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს თითოეული ანგარიშგების თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება ასახავს: (i) მიუკერძოებელ და ალბათობებით შეწონილ თანხას, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების შეფასებით, (ii) ფულის დროით ღირებულებას და (iii) ყველა გონივრულ და ღირებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი დანახარჯებისა ან ძალისხმევის გარეშე, თითოეული ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და მომავალი პირობების პროგნოზების შესახებ.

ჯგუფი იყენებს გაუფასურების სამ ეტაპიან მოდელს, რომელიც ეფუძნება კრედიტის ხარისხის ცვლილებებს თავდაპირველი აღიარების შემდეგ:

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო კოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

- ▶ ეტაპი 1: ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის გაუფასურებული (საკრედიტო თვალსაზრისით) თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირებულია 1 ეტაპზე. ფინანსურ აქტივებს 1 ეტაპზე გააჩნიათ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL), რომელიც შეფასებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადის იმ ნაწილის ტოლი მოცულობით, რომელიც მიიღება დეფოლტის მოვლენებიდან, რომლებიც შესაძლოა მოხდეს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ან ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვის ვადამდე, თუ აღნიშნული ვადა უფრო მოკლეა („12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“).
- ▶ ეტაპი 2: თუ ჯგუფი დაადგენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას („SICR“) თავდაპირველი აღიარებიდან, აქტივი გადავა 2 ეტაპზე და მისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) შეფასდება ECL-ს მოქმედების ვადის (არსებობის) საფუძველზე („ECL მოქმედების /არსებობის ვადა“). იმ შემთხვევაში, თუ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა („SICR“) აღარ აღინიშნება, ინსტრუმენტი გადავა უკან 1-ელ ეტაპზე. იხილეთ შენიშვნა 36 იმის აღწერისთვის, თუ როგორ განსაზღვრავს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციის საფუძველზე, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის („SICR“) დადგომას.
- ▶ ეტაპი 3: საკრედიტო თვალსაზრისით გაუფასურებული აქტივები გადადის მე-3 ეტაპზე და აღიარებულია ECL მოქმედების /არსებობის ვადის რეზერვი. ჯგუფის მიერ საკრედიტო თვალსაზრისით გაუფასურებული აქტივებისა და დეფოლტის განსაზღვრება ეფუძნება ერთი ან მეტი ზარალის შემთხვევის დადგომას, რომელიც აღწერილია 36 შენიშვნაში.

მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში (ECL) ცვლილება აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შესაბამისი რეზერვით, რომელიც წარმოდგენილია, როგორც ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულების შემცირება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ფინანსურ გარანტიებთან და საკრედიტო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი წარმოდგენილია, როგორც ვალდებულება ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვებში.

მთლიანი საბალანსო ღირებულება და ჩამოწერა. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულება, ნებისმიერი ზარალის რეზერვის კორექტირებამდე. ჯგუფი პირდაპირ ამცირებს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას, როდესაც საწარმოს არ აქვს ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ აღდგენის გონივრული მოლოდინები. ეს მოიცავს ჯარიმებს ადგილობრივი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად. სესხები კოლექტიურად ფასდება ჩამოწერისთვის ვადაგადაცილებული დღეების კრიტერიუმების საფუძველზე ან ფასდება ინდივიდუალურად, რომელიც დამოკიდებულია სესხის სეგმენტზე და პროდუქტის ტიპზე. სახელშეკრულებო დავალიანების თანხები კლიენტებზე გაყვამულ სესხებზე, რომელიც ჩამოიწერა ნაწილობრივ ან სრულად 2018 წლის განმავლობაში, მაგრამ კვლავ ექვემდებარება ამოღებას, იყო ძირითადი თანხა - 96 მილიონი ლარი, დარიცხული პროცენტი 18 მილიონი ლარი და დარიცხული ბალანსგარეშე ჯარიმა 92 მილიონი ლარი.

ფინანსური აქტივები – აღიარების გაუმჯობესება და მოდიფიკაცია. ჯგუფი უქმებს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები სხვაგვარად შეწყდება, ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები ან შევიდა საკვალიფიკაციო გამტარ გარიგებაში, რომლის დროსაც (i) ასევე განახორციელა აქტივების მფლობელობით გამოწვეული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემა ან (ii) არ განახორციელა მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და სარგებლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, გარდა კონტროლის უფლების შენარჩუნებისა. კონტროლის უფლების შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს პრაქტიკული შესაძლებლობა მიყიდოს აქტივი მთლიანად კავშირში არ მყოფ მესამე მხარეს გაყიდვებზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ჯგუფი პერიოდულად გადახედავს ან სხვაგვარად ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირებას. ჯგუფი აფასებს არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიკაცია არსებითი, შემდეგი (და არა მხოლოდ) ფაქტორების გათვალისწინებით: საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საბაზრო

პირობების ცვლილებების გამო, ცვლილება სავალუტო დენომინაციაში; ორი ან მეტი სესხის გაერთიანება ერთ სესხში; კონტრაგენტის ცვლილება; განრიგის არმქონე სესხი შეიცვალა განრიგის სესხით და პირიქით.

ქვემოთ მოცემული შიდა ფარგლებში შემუშავებული მეთოდოლოგიის საფუძველზე, არსებობს რამდენიმე კონკრეტული ხარისხობრივი ფაქტორი, რომელიც იწვევს აქტივის აღიარების შეწყვეტას შემდგომი რაოდენობრივი ტესტირების ჩატარების საჭიროების გარეშე. ხარისხობრივი კრიტერიუმები წარმოდგენილია ქვემოთ ჩამონათვალში:

- ▶ სახელშეკრულებო ვალუტის შეცვლა;
- ▶ ორი ან მეტი სესხის ერთ სესხში გაერთიანება;
- ▶ კონტრაგენტის შეცვლა;
- ▶ განრიგის არმქონე სესხის შეიცვალა განრიგის სესხით და პირიქით;
- ▶ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საბაზრო პირობების ცვლილებების გამო;

ჯგუფი ადარებს თავდაპირველ და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს აქტივებთან იმის დასადგენად არის თუ არა აქტივის რისკი და სარგებელი არსებითად განსხვავებული სახელშეკრულებო მოდიფიკაციების შედეგად. უნდა შეფასდეს არის თუ არა ცვლილება სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში მნიშვნელოვანი (მნიშვნელობა განისაზღვრება 10% ცვლილებით). თუ ტესტის შედეგები აღემატება 10%-იან ზღვარს, სესხის აღიარება უნდა შეწყდეს, ვინაიდან თუ ტესტი ჩატარდა და შედეგი ტოლია ან ნაკლებია 10%-ზე, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრქელება**

ფინანსური აქტივები – აღიარების გაუქმება და მოდიფიკაცია (გაგრძელება). თუ რისკები და სარგებელი არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი არსებითად (10% ტესტი) არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიკაცია არ განაპირობებს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი ხელახლა გამოთვლის საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების დისკონტირებით თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ან შესაბამის შემთხვევაში კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და აღიარებს მოდიფიცირების მოგებას ან ზარალს მოგებაში ან ზარალში. მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება კორექტირდება ნებისმიერი გაწეული ხარჯის ან გადახდილი მოსაკრებელის გათვალისწინებით, რომლებიც ამორტიზირებულია მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის მოქმედების დანარჩენ ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია შემდგომ შეფასებულად ამორტიზირებული ღირებულებით, გარდა (i) ფინანსური ვალდებულებებისა FVTPL-ით: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება წარმოებულ ინსტრუმენტებზე, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგალითად მოკლე პოზიცია ფასიან ქალაქებში), პირობით ანაზღაურებაზე, რომელიც აღიარებულია შემქმნის მიერ ბიზნესის გაერთიანებაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც განსაზღვრულია ამ სახით თავდაპირველი აღიარებისას; და (ii) ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისა და სასესო ვალდებულებებისა.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთაშორის განთავსებას და ბანკთაშორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ექვივალენტებში. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, რადგან: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების და იმ ფულადი ნაკადების ამოსაღებად, რომლებიც წარმოადგენს SPPI-ს, და (ii) ისინი არ არის განსაზღვრული FVTPL-ში. კანონმდებლობით, როგორცაა რესტრუქტურისაციის კანონი, გათვალისწინებული ელემენტები გავლენას არ ახდენს SPPI ტესტზე. თუ ისინი არ არის შეტანილი სახელშეკრულებო პირობებში, იმ სახით, რომ აღნიშნული ელემენტი გამოყენებული იქნება კანონმდებლობის შეცვლის შემთხვევაშიც კი.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდილი ან მიღებული თანხები ასახავს ჯგუფის მიერ განხორციელებული ფულისა და ფულის ექვივალენტების გადარიცხვებს, მათ შორის ჯგუფში მისივე პარტნიორების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან ჩამოჭრილ თანხებს, როგორცაა სესხის საპროცენტო შემოსავლის ან ძირი თანხის ჩამოჭრა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან ან პროცენტის დარიცხვა და სესხის გაცემა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე, რომელიც წარმოადგენს ფულს და ფულის ექვივალენტებს კლიენტის პოზიციიდან.

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად და ამიგომ ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, არ ითვლება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად.

სახსრები სხვა ბანკებში. სხვა ბანკებში სახსრები ფიქსირდება მაშინ, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას პარტნიორ ბანკებზე. სახსრები სხვა ბანკებში შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, როდესაც: (i) ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების და იმ ფულადი ნაკადების ამოსაღებად, რომლებიც წარმოადგენს SPPI-ს, და (ii) ისინი არ არის განსაზღვრული FVTPL-ში. სხვაგვარად ისინი აღირიცხულია სამართლიანი ღირებულებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში. ბიზნეს-მოდელის და ფულადი ნაკადების მახასიათებლების საფუძველზე, ჯგუფი ახდენს ინვესტიციების კლასიფიკაციას სავალო ფასიან ქალაქებში, როგორც შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით. სავალო ფასიანი ქალაქები შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI, და თუ ისინი ნებაყოფლობით არ არის განსაზღვრული სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL) სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქალაქები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოსაღებად და გასაყიდად, როდესაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და თუ ისინი არ არის განსაზღვრული სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL). აღნიშნული აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარებულია მოგება-ზარალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც შეფასებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის გამოყენებით, აღიარებულია წლის მოგება-ზარალში. ყველა სხვა ცვლილება საბალანსო ღირებულებაში აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში (OCI). სავალო ფასიანი ქალაქის აღიარების შემდეგ, სხვა სრულ შემოსავალში მანამდე აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან (OCI) მოგება-ზარალში. ინვესტიციები სავალო ფასიან ქალაქებში შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL) იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არ აკმაყოფილებენ ამორტიზირებული ღირებულების (AC) ან სამართლიანი ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) კრიტერიუმებს. ჯგუფი ასევე გამოუხმობდა განსაზღვრავს ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქალაქებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL) თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ოფციონის გამოყენება მნიშვნელოვნად შეამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობებს ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარებული ან შეფასებულია სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძველზე.

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ფინანსური აქტივები, რომლებიც აკმაყოფილებს წილის განსაზღვრებას ემიტენტის პოზიციიდან, ე.ი. ინსტრუმენტი, რომელიც არ მოიცავს სახელშეკრულებო ვალდებულებას ფულის გადახდის შესახებ და რომელიც ადასტურებს ნარჩენ წილს ემიტენტის წმინდა აქტივებში, ითვლება ინვესტიციებად წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ჯგუფის მიერ. ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველი აღიარებისას გადაწყვეტს გამოუხმობად განსაზღვროს წილობრივი ინვესტიციები, როგორც სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), როდესაც აღნიშნული ინვესტიციები ფლობილია სტრატეგიული მიზნებისთვის და არა მხოლოდ საინვესტიციო შემოსავლების მისაღებად. FVOCI გადაწყვეტილების გამოყენების შემდეგ, სამართლიანი ღირებულების მოგება და ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში (OCI) და შემდეგ არ რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში, მათ შორის გასხვისებისას. გაუფასურების ზარალი და მათი აღდგენა/რევერსირება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იზომება ცალკე სხვა ცვლილებებისგან სამართლიან ღირებულებაში. დივიდენდები აღიარებული იქნება მოგება-ზარალში, როდესაც განსაზღვრება ჯგუფის მიერ გადახდების მიღების უფლება, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ისინი წარმოადგენენ ინვესტიციის ანაზღაურებას და არა შემოსავალს ასეთ ინვესტიციაზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას კლიენტისგან მისაღები სესხის შესყიდვის ან გაცემის მიზნით. ბიზნეს-მოდელის და ფულადი ნაკადების მახასიათებლების საფუძველზე, ჯგუფი ახდენს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კლასიფიკაციას შეფასების ერთ-ერთი შემდეგი კატეგორიით: (i) ამორტიზირებული ღირებულება: სესხები ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების და იმ ფულადი ნაკადების ამოსაღებად, რომლებიც წარმოადგენს SPPI-ს, და (ii) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ SPPI ტესტს ან ამორტიზირებული ღირებულების ან FVOCI-ის სხვა კრიტერიუმებს, შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL).

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება პროგნოზირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელის საფუძველზე. 36 შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული მონაცემების, დაშვებების და შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ, მათ შორის განმარტებულია როგორ შეიტანს ჯგუფი პროგნოზირებულ ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

გირაში დასაკუთრებული ქონება. დასაკუთრებული ქონება წარმოადგენს გადავადებული სესხების დასაფარად ჯგუფის მიერ შექმნილ არაფინანსურ აქტივებს. ეს აქტივები შექმნის თავდაპირველად აღიარებული სამართლიანი ღირებულებით და შეტანილია ძირითად საშუალებებში, საინვესტიციო ქონებას ან სხვა აქტივებში არსებულ მარაგებში მათი ხასიათიდან და ამ აქტივებთან დაკავშირებით ჯგუფის განზრახვიდან გამომდინარე. ისინი ხელახლა ფასდება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. კერძოდ, ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი წარმოადგენს სესხის გაცემის ვალდებულებებს. აღნიშნული ვალდებულებები არის გამოხმობი ან გამოხმობადი მხოლოდ არსებით უარყოფით ცვლილებაზე რეაგირებისთვის. აღნიშნული ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიო თანხებით. ეს თანხა ამორტიზდება მთელი ვალდებულების პერიოდში წრფივი მეთოდით, გარდა წარმოქმნილი სესხების ვალდებულებებისა, თუ მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი შევა კონკრეტულ სესხის გაცემის შეთანხმებაში და არ აპირებს ამ სესხის რეალიზაციას მისი წარმოქმნიდან მოკლე ხანში; ასეთი სესხის საკომისიო გადავადებულია და შეტანილია თავდაპირველი აღიარებისას სესხის საბალანსო ღირებულებაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ეს ვალდებულებები ფასდება (i) თანხის არაამორტიზირებული ნაშთით თავდაპირველი აღიარებისას, პლუს (ii) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის საფუძველზე განსაზღვრული ზარალის რეზერვის თანხით, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ვალდებულება გულისხმობს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე დაბალი განაკვეთით, ასეთ შემთხვევაში ფასდება აღნიშნულ ორ სიდიდეს შორის უდიდესით. სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს ჯგუფმა განახორციელოს კონკრეტული გადახდები გარანტიის მფლობელისთვის იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რომელიც მიადგა მას იმის გამო, რომ კონკრეტულმა მოვალემ არ განახორციელა გადახდები სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიო თანხებით. ეს თანხა ამორტიზდება გარანტიის პერიოდში წრფივი მეთოდით. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აღნიშნული გარანტიები ფასდება შემდეგ ორ სიდიდეს შორის უდიდესით: (i) ზარალის რეზერვის თანხა, მოსალოდნელი ზარალის მოდელის საფუძველზე განსაზღვრული გარანტირებული რისკისთვის, და (ii) არაამორტიზირებული ნაშთი თავდაპირველი აღიარებისას. გარდა ამისა, ECL ზარალის რეზერვი აღიარებულია მისაღები საკომისიო თანხებისთვის, რომელიც აღიარებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივის სახით.

შესრულების გარანტიები. ფინანსური გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს საკონტრაქტო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტები არ იწვევს საკრედიტო რისკების გადაცემას. შესრულების გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული მოსაკრებლების თანხით. ეს თანხა ამორტიზირდება ფიცივი მეთოდით კონტრაქტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, შესრულების გარანტიის კონტრაქტები

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გამრქელება

ფასდება შემდეგ ორ სიდიდეს შორის უდიდესით: (i) არამორტიზირებული ნაშთი თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) დანახარჯის საუკეთესო შეფასება, რომელიც აუცილებელია დისკონტირებულ არსებულ ღირებულებამდე კონტრაქტის დასაფარად თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, თუ დისკონტირების ეფექტი მნიშვნელოვანია.

თუ ბანკს აქვს საკონტრაქტო უფლება დაუბრუნდეს თავის კლიენტს იმ თანხების დასაფარად, რომლებიც გადახდილია შესრულების გარანტიის კონტრაქტის დასარეგულირებლად, ასეთი თანხები აღიარებულია როგორც აქტივი გარანტიის ბენეფიციარისთვის ზარალის კომპენსაციის გადარიცხვის შემდეგ. აღნიშნული საკომისიოები აღიარებულია საკომისიო შემოსავლებით მოგება-ზარალში.

ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები (რეპო ხელშეკრულებები), რომლებიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას კონტრაგენტთან, ითვლება უზრუნველყოფილ ფინანსურ გარიგებებად. კრედიტორი უზრუნველყოფს სახსრებს მსესხებელისთვის და გირაოს სახით იღებს უზრუნველყოფას. ასეთი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებებით გაყიდული ფასიანი ქაღალდების აღიარება არ არის შეწყვეტილი. ფასიანი ქაღალდები არ განიცდის რეკლასიფიკაციას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როცა შემქმნ პირს აქვს უფლება კონტრაქტით ან არსებული პრაქტიკიდან გამომდინარე გაყიდოს ან ხელახლა დააგირაოს ფასიანი ქაღალდები, რომელ შემთხვევაშიც ისინი რეკლასიფიცირებულია სავაჭრო მოთხოვნებად. შესაბამისი ვალდებულება წარმოდგენილია საკრედიტო ინსტიტუტების სახსრებში. გამოსყიდვის უფლების შესახებ ხელშეკრულებები ბუნებით მოკლევადიანებია. გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდები ან ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც რეკლასიფიცირებულია სავაჭრო მოთხოვნებში, ისევე აღიარებულია სამართლიანი ან ამორტიზირებული ღირებულებით ამ კატეგორიის აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

გადაყიდვის ხელშეკრულებით ნაყიდი ფასიანი ქაღალდები (რევერსული რეპო ხელშეკრულება), რომელიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას ჯგუფში, რეგისტრირებულია როგორც სხვა ბანკებში არსებული სახსრები ან კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. გაყიდვისა და ხელახალი შესყიდვის ფასს შორის სხვაობა ითვლება საპროცენტო შემოსავლად და გროვდება რეპო ხელშეკრულებების პერიოდში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

კონტრაგენტებისთვის კრედიტის სახით წარდგენილი ფასიანი ქაღალდები, ფიქსირებული განაკვეთით, ისევე აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თავდაპირველი კატეგორიით, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როცა კონტრაგენტს აქვს უფლება კონტრაქტით ან არსებული პრაქტიკიდან გამომდინარე გაყიდოს ან ხელახლა დააგირაოს ფასიანი ქაღალდები, რომელ შემთხვევაშიც ისინი რეკლასიფიცირებულია და წარმოდგენილია ცალკე. კრედიტის სახით მიღებული ფასიანი ქაღალდები ფიქსირებული განაკვეთით არ არის ასახული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ისინი გაიყიდება მესამე მხარეებზე, ასეთ შემთხვევაში ყიდვა-გაყიდვა აისახება წლის მოგება-ზარალში მოგებაში ზარალის გამოკლებით, რომელიც წარმოიშობა სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან. ფასიანი ქაღალდების დაბრუნების ვალდებულება აისახება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სასესხო სახსრებით.

ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებების შესაბამისად გაყიდული ფასიანი ქაღალდების კლასიფიკაციის საფუძველზე, ჯგუფი ახდენს სავაჭრო მოთხოვნების კლასიფიკაციას შეფასების ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: AC, FVOCI, and FVTPL.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხები (ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში). თუ ჯგუფი მიეზარება იჯარაში, რომელიც გადასცემს მოიჯარეს მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, იჯარით გაცემული აქტივები წარმოდგენილია როგორც ინვესტიცია ფინანსურ იჯარებში და აღრიცხულია მომავალი საიჯარო გადასახადების არსებული ღირებულებით. ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში თავდაპირველად აღიარებულია დასაწყისში (როცა იჯარის ვადა იწყება) დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით (საიჯარო ხელშეკრულების დასაწყისში და მხარეების მიერ იჯარის მთავარი პირობების შესრულების დღეს).

სხვაობა სრულ დებიტორულ დავალიანებასა და არსებულ ღირებულებას შორის წარმოადგენს მომავალი პერიოდების ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება ლიზინგის ვადის პერიოდში წმინდა ინვესტიციის მეთოდის გამოყენებით (დაბეგრამდე), რომელიც ასახავს მუდმივ პერიოდულ მოგების ნორმას. იჯარის შეთანხმებასა და უზრუნველყოფასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზრდადი დასახარჯი შეტანილია ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადაში აღიარებული შემოსავლის მოცულობას. ფინანსური შემოსავლები იჯარებიდან ასახულია საპროცენტო შემოსავალში მოგება-ზარალში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება იმავე გზით, როგორც სესხები და ავანსები, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით და აღიარებულია რეზერვის ანგარიშში, რათა ჩამოიწეროს დებიტორული დავალიანებების წმინდა საბალანსო ღირებულება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოცემულ ღირებულებამდე, ფინანსური ლიზინგის დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთებით. არსებობს `სამ ეტაპიანი` მიდგომა, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო ხარისხში ცვლილებებს თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. უშუალოდ ზარალი, რომელიც შეადგენს 12 თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ასახულია ფინანსური იჯარების თავდაპირველი აღიარებისას, რომლებიც არ არის ჩათვლილი გაუფასურებულად კრედიტის თვალსაზრისით. როცა საკრედიტო რისკიში არის მნიშვნელოვანი ზრდა, გაუფასურება იზომება მოსალოდნელი საკრედიტო

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ზარალის მოქმედების დროის გამოყენებით და არა 12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოყენებით. შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას იჯარის შესაბამისად აქტივების შექენისა და გაყიდვის შედეგად.

შეწყვეტილი ლიზინგების შედეგად წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანებები. კომპანია აღიარებს შეწყვეტილი სალიზინგო კონტრაქტებიდან დებიტორულ დავალიანებებს იჯარის კონტრაქტის შეწყვეტის მომენტში. ეს დებიტორული დავალიანებები შეფასებულია თანხით, რომელიც მოიცავს ხელახლა მფლობელობაში დაბრუნებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას და ფინანსურ იჯარაში წმინდა ინვესტიციის გადაუხდელ ნაშთებს შორის სხვაობას. დებიტორული დავალიანებები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით.

საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები. საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები მოიცავს პროცენტულ ავანსებს, რომლებიც გადახდილია ისეთი აქტივების შესაქენად, რომლებიც შემდგომში საიჯარო აქტივებად გადაკლასიფიცირდება. ასეთი ავანსები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით. იჯარების დასაწყისში, საიჯარო კონტრაქტების მიმართ გადახდილი ავანსები გამოიქვითება ფინანსური იჯარის წმინდა ინვესტიციიდან.

სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ დავალიანებები წარმოიქმნება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გადაეცემა ჯგუფს სხვა ბანკების მიერ. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის საკუთარ ვალს, ის ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და ვალდებულების საბალნსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეტანილი იქნება ვალის დაფარვის შედეგად წარმოქმნილ მოგებას ან ზარალში.

კლიენტის ანგარიშები. კლიენტის ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფოს ან კორპორატიული კლიენტების მიმართ არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებულ ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა ხორციელდება ყველა სხვა კრედიტორის დაკმაყოფილების შემდეგ ლიკვიდაციის შემთხვევაში და შეტანილია ბანკის `მე-2 რიგის კაპიტალში`. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ თამასუქებს, ობლიგაციებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებსა და სავალო ვალდებულებებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს, ისინი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალნსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის შეტანილი იქნება ვალის დაფარვის შედეგად წარმოქმნილ მოგებას ან ზარალში..

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის სავალუტო კონტრაქტები, პროცენტული ფიუჩერები, მომავალი საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები, სავალუტო და საპროცენტო სვოპები, სავალუტო და საპროცენტო ოფციონები აღირიცხულია მათი სამართლიანი ღირებულებით. ვალუტების გაცვლის მიზნით ჯგუფი ასევე შედის დეპოზიტების საკომპენსაციო შეთანხმებაში თავის პარტნიორ ბანკებთან. ასეთი დეპოზიტები, თუ ისინი კანონიერად გამოყოფილია, დაჯგუფებულია და ასახულია ანგარიშში როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი) ნეტო საფუძველზე თუ (i) დეპოზიტები გახსნილია ერთდროულად და ერთმანეთის მოლოდინში, (ii) მათ ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, (iii) არიან იდენტური რისკის მატარებლები და (iv) არ არსებობს აშკარა მიზეზი ოპერაციების ცალ-ცალკე აღსაღრიცხად, რომელიც ასევე არ შეძლება განხორციელდეს ერთ ტრანზაქციაში.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხულია როგორც აქტივი, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულება, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებები აღირიცხება მოგება-ზარალში. ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებში ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მიჩნეულია ცალკეულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, თუ მათი ეკონომიკური მახასიათებლები და რისკები არ არის პირდაპირ დაკავშირებული კონტრაქტში ასახულ მონაცემებთან.

გუდვილი. გუდვილი წარმოდგენილია თვლირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ჯგუფი ამომწებს გუდვილის გაუფასურებას სულ მცირე ყოველ წელს და თუ შეამჩნევს, რომ გუდვილი შეიძლება გაუფასურდეს. გუდვილი მიეკუთვნება ფულის-გენერირების აქტივის ან ფულის გენერირების აქტივების ჯგუფს, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ სარგებელს ნახავს საწარმოთა გაერთიანებების შედეგად. ასეთი აქტივები ან აქტივების ჯგუფები წარმოადგენს ყველაზე დაბალ დონეს, რომელზეც ჯგუფი აკონტროლებს გუდვილს, და აღარ არის საოპერაციო სეგმენტი. მოგებები ან დანაკარგები იმ ოპერაციის განკარგვასთან დაკავშირებით ფულის გენერირების აქტივის ფარგლებში, რომელშიც განაწილდა გუდვილი, მოიცავს გუდვილის საბალნსო ღირებულებას, რომელიც უკავშირება განკარგულ ოპერაციას. ეს ზოგადად იზომება განკარგული ოპერაციის შედარებით ღირებულებების საფუძველზე და ფულის გენერირების აქტივის ნაწილზე, რომელიც დაკავებულია.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება). საინვესტიციო საკუთრებაში შეტანილი მიწა არ იცვითება. საინვესტიციო საკუთრებების სხვა ქონებების გაუფასურება გაანგარიშდება წრფივი დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით, რათა გაანაწილონ მათი თვითღირებულება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე 30 წლიდან 50 წლამდე გაანგარიშებული ექსპლუატაციის ვადაში. საინვესტიციო საკუთრების ნარჩენი ღირებულება შეფასებულია როგორც ნული..

მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია სხვა საოპერაციო შემოსავლის ფარგლებში წლის მოგება-ზარალში.

შემდგომი დანახარჯი კაპიტალიზდება და ზრდის აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მხოლოდ როცა ნავარაუდევია, რომ დანახარჯთან დაკავშირებულია მომავალი ეკონომიკური სარგებელის ზრდა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ყველა სხვა რემონტი და ტექნიკური მომსახურება აღიარდება ხარჯში მათი წარმოქმნისთანავე. .

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის ყველა არამატერიალურ აქტივს აქვს განსაზღვრული ექსპლუატაციის ვადა და ძირითადად მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

შექმნილი კომპიუტერული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნასა და გამოყენებასთან დაკავშირებით წარმოქმნილი ხარჯის საფუძველზე. კომპიუტერულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ყველა სხვა დანახარჯი ე.ი. მისი ტექნოლოგიურება, აღიარდება ხარჯში მათი წარმოქმნისთანავე. არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე 2-დან 15 წლამდე ექსპლუატაციის პერიოდში.

მოგების გადასახადები. მოგების გადასახადები წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შესაბამის ტერიტორიებზე (სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ) ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადის დარიცხვა/კრედიტი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებებში, თუ ისინი აღიარებული არ არის უშუალოდ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ოპერაციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში უშუალოდ კაპიტალში.

მიმდინარე გადასახადი არის თანხა, რომელიც სავარაუდოდ გადასახდელია საგადასახადო ორგანოებისთვის ან მისაღება მათგან მიმდინარე და წინა პერიოდების დასაბეგრ მოგება-ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება-ზარალი ეფუძნება ვარაუდებს, ნებადართულია თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების წარმოდგენა შესაბამისი საგადასახადო დეკლარაციების შევსებამდე. მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები აღრიცხულია ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯში.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია საბალანსო ვალდებულებების მეთოდის გამოყენებით მომავალში გადატანილ საგადასახადო ზარალთან დაკავშირებით და დაბეგვრის მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობა და მათი საბალანსო ღირებულება ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის მიზნით. თავდაპირველი აღიარების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ არის აღრიცხული კომპანიების გაერთინების გარდა სხვა ოპერაციაში აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებისას არსებულ დროებით სხვაობის თვალსაზრისით, თუ ეს ოპერაცია, თავდაპირველად აღრიცხვისას, გავლენას არ ახდენს არც აღრიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ არის აღრიცხული გეგმიური თავდაპირველ აღიარებასა და შემდგომში იმ გუდვილს შორის დროებითი განსხვავების თვალსაზრისით, რომელიც არ ექვემდებარება გადასახადის დაქვითვას. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები იზომება მოქმედი ან არსებული იმ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს მოქმედი საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ გამოყენებული იქნება პერიოდის მიმართ, როცა დროებითი სხვაობები შებრუნდება ან გამოყენებული იქნება მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებების ნეტო მოცულობა შეჯამებულია მხოლოდ ჯგუფის ინდივიდუალური კომპანიების ფარგლებში. გადავადებული საგადასახადო აქტივები დაქვითვას დაქვემდებარებული დროებითი სხვაობებისა და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალის თვალსაზრისით აღრიცხულია მხოლოდ მაშინ თუ აშკარაა, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება და შესაძლებელი იქნება მისი დაქვითვები

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია შექმნის შემდეგ შვილობილი კომპანიების გაუნაწილებელ მოგებებზე, თუ ჯგუფი არ აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის სადივიდენდო პოლიტიკას და აშკარაა, რომ სხვაობა არ შებრუნდება დივიდენდების საშუალებში ან სხვაგვარად უახლოეს მომავალში. .

გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა. ჯგუფის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელახლა შეფასდება ხელმძღვანელობის მიერ თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებთან დაკავშირებით, რომლებიც ხელმძღვანელობის აზრით სავარაუდოდ არ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას, თუ პოზიციები სადაო არ გახდება საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. ასეთი შეფასება ეფუძნება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოქმედ საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას და ასეთ საკითხებზე ნებისმიერი ცნობილი სასამართლოს ან სხვა განჩინებას. საურავებთან, პროცენტთან და საშემოსავლოს გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები, აღიარებულია ხელმძღვანელობის მიერ დანახარჯის შეფასებაში, რომელიც საჭიროა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად.

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრქელება**

მოსალოდნელი ხარჯისა და გადახდების რეზერვი. მოსალოდნელი ხარჯისა და გადახდების რეზერვები არის გაურკვეველი ვადისა ან თანხის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დაგროვება ხდება, როცა ჯგუფს აქვს მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში არსებული მოვლენების გამო და

აშკარაა, რომ ვალდებულების შესასრულებლად საჭიროა ეკონომიკური სარგებლების მომცველი რესურსების გადინება, და შესაძლებელია ვალდებულების მოცულობის საიმედო შეფასების გაკეთება.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები გასათვალისწინებელი დივიდენდებით კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯი, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას ან ოფციონებს ნაჩვენებია კაპიტალში როგორც შემოსავალიდან დაქვითვა, გადასახადის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულებით მიღებული უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ნამეტი აღირებულია როგორც კაპიტალში აქციის პრემია.

დივიდენდები. დივიდენდები დაფიქსირებულია კაპიტალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გამოცხადებულია. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდი, წარმოდგენილია მომდევნო მოვლენის შესახებ შენიშვნები.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღრიცხულია ყველა სავალო ინსტრუმენტთან დაკავშირებით, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, როგორც საპროცენტო შემოსავლის ან დანახარჯის ნაწილი, გადაავადებს კონტრაქტის მხარეებს შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ მოსაკრებელს, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, საოპერაციო ხარჯის და ყველა სხვა შენატანის ან დისკონტის განუყოფელ ნაწილს. ჯგუფს არ აქვს საპროცენტო შემოსავალი სავალო ინსტრუმენტზე FVTPL-ით, რომელიც გამოთვლილია ნომინალური საპროცენტო განაკვეთით 2018 წლის განმავლობაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წარმოქმნისას ან შექმნისას ბანკის მიერ მიღებულ ან გადახდილ კრედიტის ორგანიზებასთან დაკავშირებულ საკომისიოს, მაგალითად, კრედიტუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიის ან უზრუნველყოფის შეფასების და აღრიცხვის საკომისიო, ფინანსური ინსტრუმენტის შეთანხმების პირობებისა და საოპერაციო დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო.

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით სესხების გასაცემად ჯგუფს მიერ მიღებული საკომისიოები წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, თუ აშკარაა, რომ ჯგუფი შევა კონკრეტულ საკრედიტო შეთანხმებაში და არ არის მოსალოდნელი რომ გაცემიდან მოკლე ხანში არ განახორციელდება მიღებული კრედიტის რეალიზაცია. ჯგუფი არ განსაზღვრავს საკრედიტო ვალდებულებას როგორც მოგება-ზარალში წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულებით ფინანსურ ვალდებულებებს.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გარდა (i) ფინანსური აქტივებისა, რომელიც კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურდა (ეტაპი 3), რომლის საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მათ ამორტიზირებულ ღირებულებაზე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით, და (ii) ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც წარმოადგენს შექმნილ ან შექმნილ საკრედიტო თვალსაზრისით გაუფასურებულ აქტივებს, რომელზეც თავდაპირველი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

ყველა სხვა საკომისიო, მოსაკრებელი და სხვა შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები აღრიცხულია დარიცხვის მეთოდით იმ კონკრეტული ოპერაციის დასრულებაზე მითითებით, რომელიც შეფასდა ფაქტობრივი გაწეული მომსახურების საფუძველზე როგორც გასაწევი მთლიანი მომსახურებების ნაწილი.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია დროთა განმავლობაში წრფივი მეთოდის საფუძველზე გაწეული მომსახურებების შესაბამისად, როდესაც კლიენტი იმავდროულად იღებს და იყენებს ჯგუფის საქმიანობით მიღებულ სარგებელს. ცვლადი საკომისიოები აღიარებულია მხოლოდ იმ პირობით, რომ ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს, რომ დიდი ალბათობით მნიშვნელოვანი შეზღუდვა არ მოხდება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფის ფუნქციური ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა ლარი. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს ფუნქციური ვალუტა არის ძირითადად იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც ეს საწარმო ფუნქციონირებს. ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში თავდაპირველად აღრიცხულია ფუნქციურ ვალუტაში, რომელიც კონვერტირებულია გარიგების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება თითოეული საწარმოს ფუნქციონალური ვალუტაში შესაბამის საანგარიშო პერიოდში იმ ტერიტორიაზე არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები მოქმედებენ. სავალუტო ოპერაციებით და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული საწარმოს ფუნქციონალურ ვალუტაში წლის ბოლოს ოფიციალური გაცვლითი კურსით კონვერტაციით გამოწვეული მოგება და ზარალი

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

აღიარებულია მოგება-ზარალში. წლის ბოლოს არსებული კურსით კონვერტაცია არ გამოიყენება არაფულადი პუნქტების, მათ შორის კაპიტალში ინვესტიციების მიმართ. გაცვლითი კურსის

ცვლილების გავლენა სააქციონერო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაზე აღრიცხულია როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ნაწილი.

ჯგუფის თითოეული საწარმოს შედეგები და ფინანსური მდგომარეობა (რომელთა ფუნქციონალური ვალუტა არ არის ჰიპერინფლაციური ეკონომიკის მქონე ქვეყნის ვალუტა) წარმოდგენილია საპრეზენტაციო ვალუტაში შემდეგნაირად:

- i. წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის თითოეულ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებული კურსით.
- ii. შემოსავალი და დანახარჯი კონვერტირდება საშუალო გაცვლითი კურსით (თუ ეს საშუალო არ არის ოპერაციის თარიღებისას მოქმედი კურსების კუმულატიური ეფექტის გონივრული მიახლოებითი მაჩვენებელი, რომელ შემთხვევაშიც შემოსავალი და დანახარჯი კონვერტირდება ოპერაციების განხორციელების დღეს);
- iii. კაპიტალის კომპონენტები კონვერტირდება ისტორიული კურსით; და
- iv. ყველა მიღებული საკურსო სხვაობა აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში.

თუ კონტროლი დაიკარგა უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებისას, კურსთაშორის სხვაობა, რომელიც თავდაპირველად აღიარებული იყო სრულ სხვა მოგებაში, რეკლასიფიცირდება მოგება/ზარალის უწყისში მიმდინარე წლისათვის როგორც მოგება ან ზარალი გაყიდვიდან. შვილობილი კომპანიის ნაწილობრივი გასხვისებისას მასზე კონტროლის დაკარგვის გარეშე, დაგროვილი სავალუტო კურსის სხვაობა რეკლასიფიცირებულია როგორც არაკონტროლირებადი პროცენტი კაპიტალში.

გუდვილისა და სამართლიანი ღირებულების რეგულირება, რომელიც წარმოიქმნება უცხოური საწარმოს შექმნისას, მიიჩნევა უცხოური საწარმოს აქტივებად და ვალდებულებებად და კონვერტირება ოპერაციის დასრულების დღეს. 2018 წლის 31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთებისთვის გამოყენებული საბოლოო გაცვლითი კურსი იყო 1 გირვანქა სტერლინგი = 3.3955 ლარი [2017: 1 გირვანქა სტერლინგი = 3.5005 ლარი; 1 აშშ.დ = 2.6766; [1 აშშ.დ = 2.5922 ლარი] 1 ევრო = 3.0701 [2017: 1 ევრო = 3.1044]. .

გაქვითვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები გაქვითულად აღირიცხება და წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს თანხების გაქვითვის კანონიერი უფლება, და არსებობს განზრახვა მოხდეს ურთიერთიარსება ან მოხდეს აქტივის რეალიზება და ვალდებულების დარეგულირება ერთდროულად.

პერსონალის ხარჯი და დაკავშირებული შენატანები. ხელფასები, სარგოები, ანაზღაურებადი წლიური შვებულება და ავადმყოფობის გამო შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი, ასევე, თანხა გადახდილი წილობრივ ინსტრუმენტზე დაირიცხება იმ წელს, რომელ წელსაც გაწეული იქნა შესაბამისი მომსახურებები ჯგუფის თანამშრომლების მიერ.

სემენტის ანალიზი. საოპერაციო სემენტები აღრიცხულია ჯგუფის მთავარი მოქმედი გადაწყვეტილების მიმდებისთვის წარდგენილი შიდა ანგარიშგების შესაბამისი წესით. სემენტები, რომელთა შემოსავალი, შედეგი ან აქტივები წარმოადგენს ყველა სემენტის ათ ან მეტ პროცენტს, აღრიცხულია ცალკე.

წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა. წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა არის იურიდიულ პირსა და სხვა მხარეს (თანამშრომლის ჩათვლით) შორის შეთანხმება, რომელიც უფლებას აკისრებს მეორე მხარეს მიიღოს საწარმოს ნაღდი ფული ან სხვა აქტივები, რომელიც ეფუძნება სხვა საწარმოს ან ჯგუფის საწარმოს წილობრივ ინსტრუმენტის (მათ შორის აქციები ან აქციის ოფციები) ფასს (ან ღირებულებას), იმ პირობით, რომ კონკრეტული პირობები დაკმაყოფილდება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). წილობრივი ინსტრუმენტების კომპენსაციის გემის შესაბამისად ჯგუფი იღებს მომსახურებებს ხელმძღვანელობისგან ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების სანაცვლოდ. წილობრივი ინსტრუმენტების მინიჭების სანაცვლოდ მიღებული მომსახურების სამართლიანი ღირებულება აღიარებულია როგორც დანახარჯი. დანახარჯის მთლიანი ღირებულება განისაზღვრება წარმოდგენილი წილობრივი ინსტრუმენტის დარიცხვის სამართლიან ღირებულებაზე მითითებით, არასაბაზრო მომსახურების და წილობრივი უფლებების მიღების პირობების გავლენის გარეშე. არასაბაზრო წილობრივი უფლებების მიღების პირობები შეტანილია წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში, რომელთა მიღებაც ნავარაუდევია. მთლიანი დახარჯული თანხა აღიარებულია აღნიშნული უფლებების მიღების პერიოდში, ეს არის პერიოდი რომლის განმავლობაშიც უნდა დაკმაყოფილდეს ყველა კონკრეტული უფლების მინიჭების პირობა. თითოეული საბუღალტრო ბალანსის წარმოდგენის თარიღისთვის, ჯგუფი იღებს იმ წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მისეულ შეფასებას, რომელთა მინიჭება ნავარაუდევია არასაბაზრო წილობრივი უფლების მინიჭების პირობებით. ის აღიარებს თავდაპირველი შეფასებების შემოწმების გავლენას, თუკი არის, კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე, კაპიტალში შესაბამისი კორექტირებების შეტანით. კაპიტალის ზრდა ორივე სქემის შესაბამისად, რომელიც გამოწვეულია წილობრივი კაპიტალის მიხედვით, აღირიცხება წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვში. როდესაც ხდება თანხვედრა წილობრივი უფლების მინიჭების პირობებთან, ბანკი უხდის დარიცხულ თანხას თიბისი ბანკის ჯგუფს და შესაბამისად დებეტირდება წილობრივი ინსტრუმენტის რეზერვი. როცა ერთი გრანტის ნაწილები განაწილებულია ორ ან მეტ თარიღზე, საწარმო იყენებს წილობრივ ინსტრუმენტებზე დაფუძნებულ გადახდის ღონისძიებას. თითოეული გრანტის ტრანშისთვის განსაზღვრული პერიოდი სრულდება, როცა თანამშრომელი ფლობს აქციების შემდგომი

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრქელება**

მომსახურების შეზღუდვებს. მინიჭებული კატეგორიის სქემის შესაბამისად, ადრინდელი წლების ხარჯი აღემატება ბოლო წლების ხარჯს. თითოეული ტრანში აღიარდება ხარჯად მისი მომსახურების პერიოდში კრედიტირების ჩანაწერებში კაპიტალში აქციის წილის მიხედვით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პრინციპები (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები).

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაზომვის მთავარი პირობები (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). თავიანთი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით, თვითღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთაა აღწერილი.

სამართლიანი ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან გადახდება საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების დაფარვა კანონიერი გარიგების საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარღისას. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასი. აქტიური ბაზარი არის ის ბაზარი, სადაც აქტივსა ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სისშირით და მოცულობით ხდება საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს ფასების შესახებ მუდმივი ინფორმაცია. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ გამოტანილი ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება იზომება როგორც ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების და ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული რაოდენობის კოტირებული ფასის პროდუქტი. ასეა მაშინაც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი საიმისოდ, რომ აითვისოს მფლობელობაში არსებული რაოდენობა და ერთი ოპერაციით პოზიციის გაყიდვისთვის დაკვეთების განთავსებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კოტირებულ ფასზე.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების, ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელიც არ არის გამოტანილი აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ, იზომება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიიღება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ე.ი. აქტივის) გაყიდვის მიმართ, ან რომელიც გამოიყენება გარკვეული რისკის ქვეშ არსებული წმინდა ხანმოკლე პოზიციის (ე.ი. ვალდებულები) გადაცემის მიმართ საიმისოდ, რომ მოხდეს ვალდებულების გადაცემა კანონიერი ტრანზაქციის საშუალებით ბაზრის მონაწილეებს შორის. ეს წესი განმეორებით გამოიყენება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) მართავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფს ორგანიზაციის კონკრეტული საბაზრო რისკების წმინდა სიდიდის მიმართ ან კონკრეტული პარტიორის საკრედიტო რისკის მიმართ ამ ორგანიზაციის დოკუმენტირებული რისკის მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ის წარუდგენს ინფორმაციას აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ამ ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მთავარ პერსონალს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის კონკრეტული საბაზრო რისკის გავლენის ხანგრძლივობა, რომელიც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შედეგად, არსებითად იგივეა.

შეფასების მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულის ნაკადების მოდელები, ბოლო დროს კომერციულ ოპერაციებზე დაფუძნებული მოდელები ან ინვესტიციების მიმღებების ფინანსური მონაცემების ანაზღაურება, გამოიყენება გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ, რომლისთვისაც ხელმიუწვდომელია უცხოური საბაზრო ფასების ინფორმაცია. სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხორციელდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში არსებული შემდეგი დონეების მიხედვით: (i) პირველ დონეზე წარმოდგენილია აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ კოტირებული ფასებით (სრაკორექტირებული) შეფასებები. (ii) მეორე დონის შეფასებები არის შეფასებების მეთოდები, რომლებიც კი გამოიყენება აქტივებისა ან ვალდებულებების მიმართ პირდაპირ (ე.ი. როგორც ფასები) ან არაპირდაპირ (ე.ი. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები არის შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. ეს შეფასება მოითხოვს მნიშვნელოვან ბაზარზე არარსებულ მონაცემებს). სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადაცემები ჩაითვლება განხორციელებულად საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. იხილეთ შენიშვნა 41.

თვითღირებულება არის გადახდილი ფული ან ფულის ექვივალენტი ან შექენის დროს აქტივის შესაქენად გადაცემული სხვა ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულება და მოიცავს ტრანზაქციულ დანახარჯს. თვითღირებულებით შეფასება გამოიყენება მხოლოდ კომპანიაში წილის დამადასტურებელ დოკუმენტებში წარმოდგენილი ინვესტიციების მიმართ, რომლებსაც არ აქვთ კოტირებული საბაზრო ფასი და რომლის სამართლიანი ღირებულება ვერ გაიზომება საიმედოდ და დაკავშირებული წარმოებულები უნდა დარეგულირდეს კომპანიაში ასეთი არაკოტირებული წილის დამადასტურებელი დოკუმენტის მიწოდებით. იხილეთ შენიშვნა 10.

ტრანზაქციული დანახარჯი არის ზღვრული ხარჯი, რომლებიც პირდაპირ დაკავშირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შექენაზე, გაცემასა ან გასხვისებაზე. ზღვრული ხარჯი არის ხარჯი, რომელიც არ წარმოიქმნებოდა თუკი არ განხორციელდებოდა შექენა, გაცემა ან გასხვისების ოპერაცია. ტრანზაქციული დანახარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ როგორც აგენტები) კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისა და დილერებისთვის გადახდილ ანაზღაურებას ან საკომისიოს, რომელიც განსაზღვრულია მარეგულირებელი სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟების მიერ, და საკუთრების გადაცემისთვის განსაზღვრულ გადასახადებსა და ბაჟს. ტრანზაქციული დანახარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტს, ფინანსურ ხარჯს ან შიდა ადმინისტრაციული ან ფლობასთან დაკავშირებულ ხარჯს.

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაზომვის მთავარი პირობები (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). (გაგრძელება).

ამორტიზებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარებული იყო თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის, გამოკლებული ნებისმიერი სესხის ძირითადი თანხის დასაფარად განხორციელებული გადახდები, პლიუს დარიცხული პროცენტი, ხოლო ფინანსურ აქტივებთან მიმართებაში - გამოკლებული აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებით გადავადებულ საოპერაციო ხარჯს და ნებისმიერი პრემიის ან გადასახდელი თანხის დისკონტის ამორტიზაციას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, რომელიც მოიცავს როგორც დარიცხულ კუპონს, საამორტიზაციო დისკონტს ან პრემიას (წარმოქმნისთანავე გადავადებული გადასახადების ჩათვლით, თუკი არის), არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში დაკავშირებული პუნქტების საბალანსო ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი, რათა მიღწეულ იქნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს შეფასებული მომავალი ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შესავლების (მათ შორის საკრედიტო დანაკარგების) ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებაში დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მომსახურების სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს სხვადასხვა საპროცენტო ინსტრუმენტების ფულის ნაკადებს მომდევნო ფასების გადახედვის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან დისკონტისა, რომელიც ასახავს ინსტრუმენტის მითითებულ მცოცავ განაკვეთზე გავრცელებულ კრედიტს, ან სხვა ცვლადებს, რომელიც არ შეესაბამება საბაზრო განაკვეთებს. ასეთი პრემიები ან დისკონტები ამორტიზირებულია ინსტრუმენტის მთელი დარჩენილი სასიცოცხლო პერიოდის განმავლობაში. დღევანდელი ღირებულების გათვლები მოიცავს კონტრაქტის მხარეებს შორის ყველა გადახდილ ან მიღებულ გადასახადს, რომელიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს (იხილეთ შემოსავლის და ხარჯის აღიარების პოლიტიკა).

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები, წარმოებული და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით, რომლებიც მოგება/ზარალში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ტრანზაქციის ხარჯებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიან ღირებულებას პლიუს ტრანზაქციული დანახარჯით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. თავდაპირველი აღიარებისას, მოგება ან ზარალი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, რაც შეიძლება დადასტურდეს იმავე ინსტრუმენტში სხვა მიმდინარე საბაზრო ოპერაციებით ან შეფასების მეთოდით, რომელიც მოიცავს მხოლოდ დაკვირვებას დაქვემდებარებული ბაზრებიდან მონაცემებს.

იმ ფინანსური აქტივების ყველა შესყიდვა და გაყიდვა, რომლებიც მოითხოვს რეგულაციით ან საბაზრო კონვენსიით დადგენილ ვადებში მიწოდებას („რეგულარული წესით“ შესყიდვები და გაყიდვები) რეგისტრირებულია გარიგების დღეს, რომელ დღესაც, ჯგუფი ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას იღებს. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა საწარმო ხდება ინსტრუმენტის საკონტრაქტო დებულებების ნაწილი.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები) ჯგუფი აუქმებს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები სხვაგვარად შეწყდება, ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა ფინანსური აქტივიდან ფულად ნაკადებზე უფლებები ან შევიდა საკვალიფიკაციო გამარ გარიგებაში, რომლის დროსაც (ი) ასევე განახორციელა აქტივების

მფლობელობით გამოწვეული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემა ან (ii) არ განახორციელა მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და სარგებლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, გარდა კონტროლის უფლების შენარჩუნებისა. კონტროლის უფლების შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს პრაქტიკული შესაძლებლობა მიყიდოს აქტივი მთლიანად კავშირში არ მყოფ მესამე მხარეს გაყიდვებზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფული და ფულის ექვივალენტები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). ფული და ფულის ექვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება არსებულ ვალუტებს შორის და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს სალაროში ფულადი სახსრების ნაშთს, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ სახსრებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით, ყველა ბანკთაშორის განთავსებას და ბანკთაშორის დებიტორულ დავალიანებას სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. სამ თვეზე მეტი პერიოდით დაბანდებული სახსრები არ შედის ფულსა და ფულის ექვივალენტებში. ფული და ფულის ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით. ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში წარმოდგენილი გადახდილი ან მიღებული თანხები ასახავს ჯგუფის მიერ განხორციელებული ფულისა და ფულის ექვივალენტების გადარიცხვებს, მათ შორის ჯგუფში მისივე პარტნიორების მიმდინარე ანგარიშებზე დარიცხულ ან ჩამოჭრილ თანხებს, როგორცაა სესხის საპროცენტო შემოსავლის ან ძირითადი თანხის ჩამოჭრა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშიდან ან პროცენტის დარიცხვა და სესხის გაცემა კლიენტის მიმდინარე ანგარიშზე.

2 შენიშვნა-სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გამრძელება**

სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები).
სავალდებულო ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად და ამიტომ ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისთვის, არ ითვლება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად.

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). ამგვარი კლასიფიკაცია მოიცავს საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს, რომლის ფლობასაც ჯგუფი დროის გარკვეული პერიოდით აპირებს და რომელიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ან საპროცენტო განაკვეთის, გაცვლითი კურსის ან კაპიტალის ფასების ცვლილების გამო. ჯგუფი ახდენს ინვესტიციების კლასიფიკაციას როგორც გასაყიდად ფლობილის შესყიდვის დროს.

გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით. სავალო ვალდებულებების სახით გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდებზე საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარებულია წლის მოგება-ზარალში. გასაყიდად არსებულ წილობრივ ინსტრუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია წლის მოგება-ზარალში, როცა ჯგუფის უფლება, მიიღოს გადახდილი თანხა, განისაზღვრება და შესაძლებელი გახდება დივიდენდების მიღება. სამართლიან ღირებულებაში ცვლილების ყველა სხვა ელემენტი აღიარდება სხვა სრულ მოგებაში, სანამ ინვესტიციის აღიარება არ გაუქმდება ან შემცირდება და ასეთ შემთხვევაში, კუმულატიური მოგება ან ზარალი აღირიცხება რეკლასიფიცირდება სხვა სრული მოგებიდან მოგება-ზარალში. თვითღირებულების შემცირებიდან ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში, როცა ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის ("ზარალის დადგომის შემთხვევა") შედეგად, რომელიც მოხდება გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

წილობრივი ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების შემცირება მის მიმდინარე ღირებულებასთან შედარებით, არის მისი გაუფასურების ინდიკატორი. გაუფასურების შედეგად კუმულატიური ზარალი – რომელიც იზომება შექმნის ღირებულებასა და არსებულ სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობით, გამოკლებული ადრე აღიარებულ აქტივზე მოგებასა ან ზარალში ნებისმიერი გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი - კაპიტალიდან აღირიცხება და აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში. წილობრივ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი არ ბრუნდება მოგება-ზარალის პუნქტის საშუალებით. თუ შემდგომ პერიოდში, გასაყიდად ფლობილის სახით შეფასებული წილობრივი ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება. ზრდა შეიძლება ობიექტურად დაკავშირებული იყოს მოგებასა ან ზარალში აღიარებულ გაუფასურებით გამოწვეულ ზარალის შემდეგ წარმოქმნილ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი ამოტრიალდება მოგება/ზარალში აღნიშნულ წელს.

ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები ("რეპო ხელშეკრულებები"), რომლებიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას კონტრაგენტთან, ითვლება უზრუნველყოფილ ფინანსურ გარიგებად. კრედიტორი უზრუნველყოფს სახსრებს მსესხებელისთვის და გირაოს სახით იღებს უზრუნველყოფას. ასეთი ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებით გაყიდული ფასიანი ქაღალდების აღიარება არ არის შესყევითი. ფასიანი ქაღალდები არ განიცდის რეკლასიფიკაციას ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, გარდა ისეთი შემთხვევისა, როცა შემქმნ პირს აქვს უფლება კონტრაქტით ან არსებული პრაქტიკიდან გამომდინარე გაყიდოს ან ხელახლა დააგირაოს ფასიანი ქაღალდები, რომელ შემთხვევაშიც ისინი კლასიფიცირებულია როგორც სავაჭრო მოთხოვნები. შესაბამისი ვალდებულება წარმოდგენილია საკრედიტო ინსტიტუტების სახსრებში. გამოსყიდვის უფლების შესახებ ხელშეკრულებები ბუნებით მოკლევადიანებია. გასაყიდად ფლობილი ფასიანი ქაღალდები ან ამორტიზირებული ღირებულებით.

ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები, გაგრძელება). აღიარებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც რეკლასიფიცირებულია სავაჭრო მოთხოვნებში, ისევე აღიარებულია სამართლიანი ან ამორტიზირებული ღირებულებით ამ კატეგორიის აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

გადაყიდვის ხელშეკრულებით ნაყიდი ფასიანი ქაღალდები ("რევერსული რეპო ხელშეკრულება"), რომელიც ეფექტურად უზრუნველყოფს კრედიტორის დაბრუნებას ჯგუფში, რეგისტრირებულია როგორც სხვა ბანკებში არსებული სახსრები ან კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. გაყიდვისა და ხელახალი შესყიდვის ფასს შორის სხვაობა ითვლება საპროცენტო შემოსავლად და გროვდება რეპო ხელშეკრულების პერიოდში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები აღირიცხება, როცა ჯგუფი ავანსად გასცემს თანხას კლიენტისგან ფიქსირებულ ან დადგენილ ვადებში დასაფარი არაკვოტირებული არაწარმოებული დებიტორული დავალიანების შესყიდვის ან შექმნის მიზნით და არ აქვს დებიტორული დავალიანების გადაცემის განზრახვა. კლიენტებისთვის გადასახდელი სესხები და ავანსები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

თუ გაუფასურებული ფინანსური აქტივები ხელახლა გადაიხდება და ამის შედეგად დადგენილი პირობები არსებითად განსხვავდება ადრინდელი პირობებისგან, ახალი აქტივი თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო კოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა ფლობასაც ჯგუფი აპირებს განუსაზღვრელი ვადით და რომელიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის მიზნებისთვის ან საპროცენტო განაკვეთის, გაცვლითი კურსის ან კაპიტალის ფასების ცვლილების გამო, 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო როგორც გასაყიდად ფლობილი ინვესტიციები. 2015 წელს ჯგუფმა თავიდან შეაფასა თავისი განზრახვა ამ კატეგორიაში შემავალ გარკვეულ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებით და გამოავლინა ისეთი ინვესტიციები, რომლებთან დაკავშირებითაც ჯგუფს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა იქონიოს ისინი ვადის ამოწურვამდე. იმ ფაქტის გამო, რომ საკმარისი სიხშირით ან მოცულობით არ ხორციელდება ასეთი ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ისეთი გარიგებები რომლებიც მათი შესაბამისი ფასის მუდმივ რეჟიმში დადგენის საშუალებას იძლევა ასეთი ფასიანი ქაღალდები აქტიურ ბაზარზე კვტირებულად არ მიიჩნევა და შესაბამისად ისინი გადატანილია სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში და არა ვადის ბოლომდე ფლობილი ინვესტიციების ჯგუფში. ეს ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის უწყისში როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები.

როცა ხდება ფიქსირებული ვადის მქონე გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიაში, მისი ახალი ღირებულება შეესაბამება აღნიშნული თარიღისთვის მოცემული აქტივის სამართლიან ღირებულებას. აღნიშნულ აქტივზე ნებისმიერი აღრინდელი მოგება ან ზარალი, რომელიც პირდაპირ აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ამორტიზირდება მოგება-ზარალში ინვესტიციის დარჩენილი ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში, როცა ის წარმოიქმნება ერთი ან მეტი მოვლენის („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) შედეგად, რომელსაც ადგილი აქვს ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის მიმართ შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების თანხასა და ვადაზე, რომელიც შეიძლება საიმედოდ შეფასდეს. ჯგუფი ახორციელებს მისი სესხების კლასიფიკაციის მნიშვნელოვნად და არამნიშვნელოვნად გაუფასურების რეზერვის შეფასების მიზნით და აფასებს გაუფასურებას ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. კონკრეტული რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მოვლენები წარმოჩენილია ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურების მტკიცებულებად საიმისოდ, რომ გარანტირებული იყოს დანაკარგის რაც შეიძლება მალე გამოვლენა.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ გაუფასურებით გამოწვეულმა ზარალმა გავლენა მოახდინა მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკებზე, ბანკი აფასებს მსესხებელს ინდივიდუალურად და ზომავს დანაკარგის მოცულობას, როგორც სხვაობას აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების არსებულ ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია ფიქსირებული განაკვეთიანი სესხების თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე ან ცვლად განაკვეთთან სესხებზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთზე არსებული რისკის შესაბამისად. დაფარვისთვის ბანკი განიხილავს ორი ტიპის წყაროს: ფულადი დაფარვა და/ან გირაოთი დაფარვა. ფულადი დაფარვებისთვის შეფასებული ამოღებადი თანხა ტოლია შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების ახლანდელი ღირებულების. გირაოთი დაფარვები ასახავს ფულად ნაკადებს, რაც შესაძლოა გამოწვეული იყოს ზღვევინებაზე მიმართული გირაოს შედეგად. ბანკი იყენებს თავის შეფასებებს მომავალი დაფარვების შესაფასებლად, რისთვისაც იყენებს სცენარის ანალიზს და ითვალისწინებს ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ ყველა შესაბამის ინფორმაციას, მათ შორის საერთო მაკროეკონომიკურ გარემოში ან მსესხებელის მოქმედების სფეროში არსებულ უარყოფით ცვლილებებს.

თუ ჯგუფი ჩათვლის, რომ არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ გაუფასურება წარმოიქმნა ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებით, იქნება ეს მნიშვნელოვანი თუ არა, ის მოიცავს აქტივს მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და ერთობლივად აფასებს მათ გაუფასურებას. ერთობლივი შეფასების მიზნით, რისკები დაჯგუფებულია მსგავსი რისკების კატეგორიაში მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე. ჯგუფის საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებში შეტანილია, მაგრამ არა მხოლოდ: კონტრაგენტის ტიპი, პროდუქტის ტიპი, რისკის ვადაგასული სტატუსი, რესტრუქტურისაციის სტატუსი და გირაოს ტიპი.

კოლექტიურად შეფასებული კრედიტების გაუფასურების რეზერვის გასაანგარიშებლად, ბანკი აფასებს რისკის შემდეგ პარამეტრებს: ვალდებულების შეუსრულებლობის ალბათობა, გამოსწორების სიმკაცრე, სიცოცხლისუნარიანოს პროცენტი და დეფოლტის გამომწვევი ზარალი, რომელიც ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას. თუ არსებობს შიდა ან გარე გარემოება და ისტორიული თარიღის გავლენას აღარ ახდენს მიმდინარე სიტუაციაზე, ბანკი აკორექტირებს რისკის პარამეტრების არსებულ დაკვირვებას დაქვემდებარებული მომაცემების საფუძველზე, რათა ასახოს არსებული მდგომარეობის ეფექტი, რომელიც გავლენას ვერ ახდენს გასულ პერიოდებზე და აღმოფხვრას წარსული პირობების ეფექტი, რომელიც ამჟამად არ არსებობს.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით ფლობილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობები გადაიხედება ან სხვაგვარად შეიცვლება მსესხებელის ან გამომწვევის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება გაიზომება პირობების შეცვლამდე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ბანკი მანამდე აღიარებულ გაუფასურების ზარალს შეცვლის იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების აღიარების შემდეგ, გაუფასურების შედეგად დანაკარგის მოცულობა შემცირდება და ეს შემცირება უკავშირდება ობიექტურ მოვლენას. ადრე

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გამრქელება

აღიარებული გაუფასურების შედეგად დანაკარგის შეცვლა ხდება რეზერვის ანგარიშის მოგება-ზარალის კორექტირებით. იმისთვის, რომ მოხდეს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისთვის განსაზღვრული რეზერვების შეცვლა, უნდა არსებობდეს ობიექტური მტკიცებულება, რომ მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობა გაუმჯობესდა ან არის ცვლილება გირაოთი დაფარვის მდგომარეობაში. კოლექტიურად შეფასებული მსესხებლებისთვის ბანკი იყენებს ცნებას "კარანტინის პერიოდი", ეს არის პერიოდი, რომელიც საჭიროა კრედიტის კრიტერიუმების დასაკმაყოფილებლად, საიმისოდ რომ მოხდეს მისი საკრედიტო კატეგორიაში რეკლასიფიკაცია.

სესხებისა და ავანების და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების გაუფასურების ზარალი. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). გაუფასურების შესაფასებლად ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს თავის სესხის პორტფელს და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხებს. იმის განსაზღვრისას გაუფასურების ზარალი უნდა ჩაიწეროს მოგების თუ ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში, ჯგუფი მივიდა დასკვნამდე, რომ არის გაზომვას დაქვემდებარებული მონაცემები, რომელიც მიუთითებს რომ სესხების ან ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების პორტფელიდან შეფასებულ მომავალ ფულად ნაკადებში შეფასება ექვემდებარება კლებას აღნიშნულ პორტფერში რომელიც ინდივიდუალური სესხის კლების გამოვლენამდე. ეს მტკიცებულება შეიძლება მოიცავდეს გაზომვას დაქვემდებარებული მონაცემებს, რომელიც მიუთითებს რომ ჯგუფში მსესხებლების გადახდის სტატუსში იყოს უარყოფითი ცვლილება, ან ქვეყნის ან ადგილობრივ დონეზე იყო გარემოებები, რომელმაც გამოიწვია ჯგუფში აქტივებთან დაკავშირებული ვალდებულების შეუსრულებლობა. მომავალი ფულადი ნაკადების დაფარვისას ხელშეწყობა იყენებს მაჩვენებლებს მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების წარსულში არსებული დანაკარგების საფუძველზე. მომავალი ფულადი ნაკადების მოცულობისა და დროის შესაფასებლად გამოყენებული მეთოდოლოგია და დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება, საიმისოდ რომ შემცირდეს ზარალის მაჩვენებლებსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის ნებისმიერი სხვაობა. ფაქტობრივ ზარალსა და ზარალის გამოყენებულ მაჩვენებლებს შორის 5%-იანი ზრდა ან კლება გამოიწვევს სესხის ზარალის გაუფასურებაზე დამატებით ან ნაკლებ ხარჯს 11,393 ათასი ლარის ოდენობით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2016: 11,251 ათასი ლარი); და ფინანსური იჯარიდან მისაღები თანხების გაუფასურებაზე დამატებით ხარჯს 63 ათასი ლარის ოდენობით 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2016: 57 ათასი ლარი).

ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი სესხების და იჯარების გაუფასურების რეზერვები ეფუძნება შეფასებული დისკონტირებული ინდივიდუალური სესხებისა და იჯარების მომავალ ფულადი ნაკადებს სესხის ან იჯარისთვის უზრუნველყოფის სახით ფლობილი აქტივის გადახდის და რეალიზაციის გათვალისწინებით. 5%-იანი ზრდა ან კლება ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი სესხებიდან ფაქტობრივი მომავალი ფულადი ნაკადებში, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას თანხებში სხვაობის ნარევიდან და ფულადი ნაკადების ვადები გამოიწვევს 1,454 ათასი ლარის (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2016: 2,701 ათასი) სესხის დანაკარგის რეზერვის დამატებით ან უფრო ნაკლებ დანახარჯს. 5%-იანი ზრდა ან კლება ინდივიდუალური მნიშვნელოვანი იჯარებიდან ფაქტობრივი მომავალი ფულადი ნაკადებში, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას თანხებში სხვაობის ნარევიდან და ფულადი ნაკადების ვადები გამოიწვევს 14 ათასი ლარის (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2016: 9 ათასი ლარი) სესხის დანაკარგის რეზერვის დამატებით ან უფრო ნაკლებ დანახარჯს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). ჯგუფი იღებს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს, მათ შორის აკრედიტივებს და ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს გამოუხმობ უზრუნველყოფას განხორციელდეს გადახდები იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს მესამე მხარეების მიმართ მის ვალდებულებებს. გარანტიებს აქვთ იგივე საკრედიტო რისკები რაც სესხებს. ფინანსური გარანტიები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიო თანხებით. ეს თანხა ამორტიზდება მთელი ვალდებულების პერიოდში წრფივი მეთოდით, გარდა წარმოქმნილი სესხების ვალდებულებებისა, თუ მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი შევა კონკრეტულ სესხის ცვცმის შეთანხმებაში და არ აპირებს ამ სესხის რეალიზაციას მისი წარმოქმნიდან მოკლე ხანში; ასეთი სესხის საკომისიო გადავადებულია და შეტანილია თავდაპირველი აღიარებისას სესხის საბალანსო ღირებულებაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ეს ვალდებულებები ფასდება შემდეგ ორ სიდიდეს შორის უდიდესად: (i) თანხის არაამორტიზირებული ნაშთი თავდაპირველი აღიარებისას (ii) თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულების დასაფარად საჭირო საუკეთესო ხარჯთაღრიცხვით.

შესრულების გარანტიები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს საკონტრაქტო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტები არ იწვევს

საკრედიტო რისკების გადაცემას. შესრულების გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია მათი სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული მოსაკრებლების თანხით. ეს თანხა ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით კონტრაქტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, შესრულების გარანტიის კონტრაქტები ფასდება იმ დანახარჯის საუკეთესო შეფასება, რომელიც აუცილებელია დისკონტირებულ არსებულ ღირებულებამდე კონტრაქტის დასაფარად თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, თუ დისკონტირების ეფექტი მნიშვნელოვანია.

ბანკს აქვს საკონტრაქტო უფლება დაუბრუნდეს თავის კლიენტს იმ თანხების დასაფარად, რომლებიც გადახდილია შესრულების გარანტიის კონტრაქტის დასარეგულირებლად, ასეთი თანხები აღიარებულია როგორც სესხები და დებიტორული დავალიანებები.

2 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა **გაგრძელება**

სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ დავალიანებები წარმოიქმნება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გადაეცემა ჯგუფს სხვა ბანკების მიერ. არანაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის საკუთარ ვალს, ის ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა შეტანილი იქნება ვალის დაფარვის შედეგად წარმოქმნილ მოგებასა ან ზარალში.

კლიენტის ანგარიშები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). კლიენტის ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფოს ან კორპორატიული კლიენტების მიმართ არანაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით.

სუბორდინირებულ ვალი. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). სუბორდინირებული ვალი მოიცავს გრძელვადიან არანაწარმოებულ ვალდებულებებს საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და აღირიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით. სუბორდინირებული ვალის გადახდა ხორციელდება ყველა სხვა კრედიტორის დაკმაყოფილების შემდეგ ლიკვიდაციის შემთხვევაში და შეტანილია ბანკის `მე-2 რიგის კაპიტალში`.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ თამასუქებს, ობლიგაციებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებსა და სავალო ვალდებულებებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით. თუ ჯგუფი შეისყიდის თავის გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებს, ისინი ამოღებული იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ თანხას.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მათ შორის სავალუტო კონტრაქტები, პროცენტული ფიუჩერსები, მომავალი საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები, სავალუტო და საპროცენტო სვოპები, სავალუტო და საპროცენტო ოფციონები აღირიცხულია მათი სამართლიანი ღირებულებით. ვალუტების გაცვლის მიზნით ჯგუფი ასევე შედის დეპოზიტების საკომპენსაციო შეთანხმებაში თავის პარტნიორ ბანკებთან. ასეთი დეპოზიტები, თუ ისინი კანონიერად გამოყოფილია, დაჯგუფებულია და ასახულია ანგარიშში როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი) ნეტო საფუძველზე თუ (ii) დეპოზიტები გახსნილია ერთდროულად და ერთმანეთის მოლოდინში, (iii) მათ ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, (iii) არიან იდენტური რისკის მატარებლები და (iv) არ არსებობს აშკარა მიზეზი ოპერაციების ცალ-ცალკე აღსაღრიცხად.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღირიცხულია როგორც აქტივი, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულება, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებაში ცვლილებები აღირიცხება მოგება-ზარალში. ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებში ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მიჩნეულია ცალკეულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, თუ მათი ეკონომიკური მახასიათებლები და რისკები არ არის პირდაპირ დაკავშირებული კონტრაქტში ასახულ მონაცემებთან.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხები (ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში). (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). თუ ჯგუფი მეიჯარეა იჯარაში, რომელიც გადასცემს მოიჯარეს მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, იჯარით გაცემული აქტივები წარმოდგენილია როგორც ინვესტიცია ფინანსურ იჯარებში და აღირიცხულია მომავალი საიჯარო გადასახადების არსებული ღირებულებით. ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში თავდაპირველად აღიარებულია დასაწყისში (როცა იჯარის ვადა იწყება) დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით (საიჯარო ხელშეკრულების დასაწყისში და მხარეების მიერ იჯარის მთავარი პირობების შესრულების დღეს).

სხვაობა სრულ დებიტორულ დავალიანებასა და არსებულ ღირებულებას შორის წარმოადგენს მომავალი პერიოდების ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება ლიზინგის ვადის პერიოდში წმინდა ინვესტიციის მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რომელიც ასახავს მუდმივ პერიოდულ მოგების ნორმას. იჯარის შეთანხმებასა და უზრუნველყოფასთან უშუალოდ დაკავშირებული ზრდადი დანახარჯი შეტანილია ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხების თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადაში აღიარებული შემოსავლის მოცულობას. ფინანსური შემოსავლები იჯარებიდან ასახულია საპროცენტო შემოსავალში მოგება-ზარალში.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალში, რომელიც დადგება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად ("ზარალის წარმოქმნის შემთხვევები"), იჯარებში ინვესტიციების თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. გაუფასურების სტატუსის დასადგენად ჯგუფი იყენებს იმავე მეთოდებს, რასაც სესხების შემთხვევაში, რომლებიც აღირიცხულია ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც წარმოდგენილია მოცემულ შენიშვნაში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღიარებულია ზარალის შეფასების ანგარიშში, რათა დებიტორის წმინდა საბალანსო ღირებულება ჩამოინეროს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე (რომელიც გამორიცხავს მომავალ საკრედიტო ზარალს, რომელიც არ წარმოქმნილია) ფინანსური ლიზინგის დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთებით. გაანგარიშებული მომავალი ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას იჯარის შესაბამისად აქტივების შექენისა და ფაქტის შედეგად.

2 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა გამრქელება

შეწყვეტილი ლიზინგების შედეგად წარმოქმნილი დებიტორული დავალიანებები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). კომპანია აღიარებს შეწყვეტილი სალიზინგო კონტრაქტებიდან დებიტორულ დავალიანებებს იჯარის კონტრაქტის შეწყვეტის მომენტში. ეს დებიტორული დავალიანებები შეფასებულია თანხით, რომელიც მოიცავს ხელახლა მფლობელობაში დაბრუნებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას და ფინანსურ იჯარაში წმინდა ინვესტიციის გადაუხდელობის შორის სხვაობას. დებიტორული დავალიანებები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, მასზე გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით..

საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები. (მხოლოდ შედარებითი მონაცემები). საიჯარო აქტივების შესასყიდად გადახდილი ავანსები მოიცავს პროცენტულ ავანსებს, რომლებიც გადახდილია ისეთი აქტივების შესაძენად, რომლებიც შემდგომში საიჯარო აქტივებად გადაკლასიფიცირდება. ასეთი ავანსები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ამ ღირებულებაზე გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. იჯარების დასაწყისში, საიჯარო კონტრაქტების მიმართ გადახდილი ავანსები გამოიქვითება ფინანსური იჯარის წმინდა ინვესტიციიდან.

3 შენიშვნალოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ მომდევნო ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საანგარიშო მოცულობაზე. შეფასებები და ვარაუდები მუდმივად ფასდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც სავარაუდოდ გონივრულია არსებულ გარემოებებში. შეფასებების მომცველი დაშვებების გარდა ხელმძღვანელობა ასევე აკეთებს გარკვეულ დაშვებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონე დაშვებები და შეფასებები, რომლებსაც შეუძლიათ გამოიწვიონ მნიშვნელოვანი ცვლილებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში მომდევნო ფინანსურ წელს მოიცავს შემდეგს:

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება არის მნიშვნელოვანი შეფასება, რომელიც მოიცავს მომავალი ეკონომიკური პირობების პროგნოზირებას, რაც უფრო გრძელვადიანია პროგნოზები, უფრო მეტი მსჯელობები გამოიყენება ხელმძღვანელობის მხრიდან, რაც შესაძლოა გაურკვევლობის წყარო გახდეს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასების მეთოდოლოგიის დეტალები წარმოდგენილია 35 შენიშვნაში. ქვემოთ მოცემული კომპონენტები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ საკრედიტო ზარალის რეზერვზე: დეფოლტის განსაზღვრება, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR), დეფოლტის ალბათობა ("PD"), რისკის პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში ("EAD"), და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD"), ასევე მაკრო-ეკონომიკური სცენარების მოდელი. ჯგუფი რეგულარულად გადახედავს და ამოწმებს აღნიშნულ მოდელს და მის მონაცემებს ნებისმიერი განსხვავების შესამცირებლად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის ნებისმიერი განსხვავების შესამცირებლად.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ("SICR"). ბანკი იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე ხარისხობრივ ინდიკატორებს SICR განსაზღვრებაში ყველა გონივრული და ღირებული ინფორმაციის გათვალისწინებით, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი დანახარჯებისა ან ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და კონკრეტული პორტფელის მომავალი ბიჰევიორული ასპექტების შესახებ. ბანკი ცდილობს დაადგინოს ინდივიდუალური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის ზრდის ინდიკატორები ვალდებულების დარღვევამდე და აღნიშნულ მოდელში შეაქვს მნიშვნელოვანი დაშვებები. ერთ-ერთი ასეთი მსჯელობა გულისხმობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზღვრების განსაზღვრას. 20%-იანი ზრდა SICR ზღვრებში გაზრდის გაუფასურების რეზერვს სესხებზე და ავანსებზე 2,056 ათასი ლარით და გამოიწვევს ბანკის საკრედიტო რისკის კოეფიციენტის ცვლილებას 2 საბაზისო პუნქტით. 2 ეტაპზე რისკის პოზიციების 10%-იანი ზრდა გაზრდის გაუფასურების რეზერვს სესხებსა და ავანსებზე 2,723 ათასი ლარით და გამოიწვევს ბანკის საკრედიტო რისკის კოეფიციენტის ცვლილებას 3 საბაზისო პუნქტით.

რისკის პარამეტრები: დეფოლტის ალბათობა (PD) ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) პარამეტრები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მთავარი ფაქტორებია. 10%-იანი ზრდა (კლება) დეფოლტის ალბათობის (PD) შეფასებებში 2018 წლის 31 დეკემბერს გაზრდის (შემცირებს) გაუფასურების რეზერვს სესხებსა და ავანსებზე 18,876 ათასი ლარით (18,942 ათასი ლარი) და გამოიწვევს ბანკის საკრედიტო რისკის კოეფიციენტის ცვლილებას 21 (21) საბაზისო პუნქტით. რაც შეეხება LGD კოეფიციენტს, 10% ზრდა (კლება) LGD შეფასებებში 2018 წლის 31 დეკემბერს გაზრდის (შემცირებს) გაუფასურების რეზერვს სესხებსა და ავანსებზე 28,185 ათასი ლარით (28,012 ათასი ლარი) და გამოიწვევს ბანკის საკრედიტო რისკის კოეფიციენტის ცვლილებას 31 (31) საბაზისო პუნქტით.

მაკრო-ეკონომიკური სცენარები: ბანკი მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას ითვალისწინებს სამ მაკრო-ეკონომიკურ სცენარში მიუკერძოებელი და ალბათობებით შემოწმებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. ამ სცენარებს შორის ერთი არის საბაზისო სცენარი (დიდი ალბათობით) და ორი ნაკლები ალბათობის სცენარი, რომელიც მითითებულია როგორც ზედა (უკეთესი ვიდრე დიდი ალბათობით) და ქვედა (უარესი, ვიდრე დიდი ალბათობით). საბაზისო სცენარის შემოწმებული განსაზღვრება 50%-ით, ხოლო ნაკლები ალბათობის სცენარებისთვის ეს მაჩვენებელი შეადგენს 25%-ს.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გაგრძელება

შეწონილი მარვენებლების განსაზღვრისას, ოპტიმისტური მომავალზე ორიენტირებული მაკრო-ეკონომიკურ სცენარის შეწონილი მარვენებლის განსაზღვრა 15%-ით და შესაბამისად პესიმისტური სცენარის შეწონილი მარვენებლის ზრდა 25%-დან 35%-მდე, გაზრდის გაუფასურების რეზერვს სესხებსა და ავანსებზე 4,860 ათასი ლარით და გამოიწვევს ბანკის საკრედიტო რისკის კოეფიციენტის ცვლილებას 5 საბაზისო პუნქტით 2018 წლის დეკემბერში.

4 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაცია

ფასს 9 მიღება “ფინანსური ინსტრუმენტები”. ჯგუფმა მიიღო ფასს 9, ფინანსური ინსტრუმენტები 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფმა გადაწყვიტა არ მოეხდინა შედარებითი მარვენებლების გადათვლა და აღიარა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების კორექტირებები გაუნაწილებელ მოგებაში სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების დღეს, 2018 წლის 1 იანვარს. შედეგად ფასს 7-ის, ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება, გადახედული მოთხოვნები გამოიყენება მხოლოდ მიმდინარე პერიოდში. შედარებითი პერიოდის ინფორმაციები იმეორებს წინა წელს გამჟღავნებულ ინფორმაციებს.

მიმდინარე პერიოდში გამოყენებული მნიშვნელოვანი ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა აღწერილია 2 შენიშვნაში. სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულია 2018 წლის 1 იანვრამდე და ვრცელდება შედარებით ინფორმაციაზე, წარმოდგენილია 2 შენიშვნაში.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც განსაზღვრულია წინა გაზომვის კატეგორიებიდან ბას 39-ის შესაბამისად, დარდება მათ ახალ გაზომვის კატეგორიას 2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ზე გადასვლის შემდეგ.

4 ახალი ან შენვორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები **გაგრძელება**

ათას ლარში	შეფასების კატეგორია		საბალანსო ლირებულება ბასს 39 (ბალანსის დახურვა 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის)	გადაფასება	საბალანსო ლირებულება ფასს 9 (საწყისი ბალანსი 2018 წლის 1 იანვრისთვის 2018)
	ბასს 39	ფასს 9		ECL ეფექტი	
ფული და ფულის ექვივალენტები	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	1,431,477	491	1,430,986
სავალდებულო ფულადი ნაშთი სებ-ში	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	1,033,818	-	1,033,818
ინვესტიცია სავალო ფასიან ქალაქებში	გასაყიდად არსებული	სამართლიანი ლირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	656,234	1,051	655,183
ინვესტიცია სავალო ფასიან ქალაქებში	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	449,538	628	448,910
სულ ინვესტიცია სავალო ფასიან ქალაქებში			1,105,772	1,679	1,104,093
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში	გასაყიდად არსებული	სამართლიანი ლირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	1,704	-	1,704
სულ ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქალაქებში			1,704	-	1,704
სხვა ბანკებიდან მისაღები თანხები	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	39,643	36	39,607
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	8,325,353	63,731	8,261,622
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			8,325,353	63,731	8,261,622
ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	143,836	739	143,097
სულ ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში			143,836	739	143,097
სხვა ფინანსური აქტივები სხვა ფინანსური აქტივები	სესხები და დებიტორული დავალიანებები	ამორტიზირებული ლირებულება	146,144	1,019	145,125
სულ სხვა ფინანსური აქტივები			146,144	1,019	145,125
სულ ფინანსური აქტივები			12,227,747	67,695	12,160,052

აღმასრულებელი დირექტორი
 იმედიანო სიმონიძე

აღმასრულებელი დირექტორი
 იმედიანო სიმონიძე

აღმასრულებელი დირექტორი
 იმედიანო სიმონიძე

4 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები გამრკელება

67,700 ათასი ლარის ზრდის გარდა ფინანსური აქტივების მთლიან სარეზერვო დონეში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ადგილი აქვს კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების და ვალდებულებების შესრულების გარანტიების კონტრაქტების მთლიანი სარეზერვო დონის აღდგენას ფასს 9-ზე გადასვლის შემდეგ 2018 წლის 1 იანვარს, 4,100 ათასი ლარის ოდენობით. შედეგად, მთლიანი რეზერვი ჯგუფის დონეზე გაიზარდა 63,600 ათასი ლარით 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ფინანსური ვალდებულებების ოდენობასთან დაკავშირებით რაიმე მნიშვნელოვანი ცვლილება არ მომხდარა. 63,600 ათასი ლარი აღიარებული იყო, როგორც გაუნაწილებელი მოგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში ახალი სტანდარტის მიღების შედეგად 2018 წლის 1 იანვარს. დაკავშირებული საგადასახადო თანხა აღიარებულია ადგილობრივი საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად და გათვალისწინებული იყოს გადაფასებისას გადავადებული საგადასახადო თანხასთან დაკავშირებით, ანგარიშგების თარიღისთვის.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ყველა კლასის ფული და ფულის ექვივალენტები, როგორც წარმოდგენილია 6 შენიშვნაში, რეკლასიფიცირებულია სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") შეფასების კატეგორიიდან, ბასს 39-ის შესაბამისად, ამორტიზირებული ღირებულების შეფასების კატეგორიაში ფასს 9-ის შესაბამისად სტანდარტის მიღების დღეს. ჯგუფმა აღიარა საკრედიტო ზარალის რეზერვი, როგორც მითითებულია ზემოთ.

(a) სახსრები სხვა ბანკებში. სხვა ბანკებში არსებული ყველა კლასის სახსრების ნაშთები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") შეფასების კატეგორიიდან, ბასს 39-ის შესაბამისად, ამორტიზირებული ღირებულების შეფასების კატეგორიაში ფასს 9-ის შესაბამისად.

(b) ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ქვემოთ მოცემული სავალო ინსტრუმენტები რეკლასიფიცირდა ფასს 9-ში გათვალისწინებულ ახალ კატეგორიებში, რადგან მათი წინა კატეგორიები, რომლებიც გათვალისწინებულია ბასს 39-ში, ამოღებულ იქნა, მათი შეფასების საფუძვლის ცვლილების გარეშე:

- ისინი, რომლებიც მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც AFS და ახლა კლასიფიცირებულია, როგორც შეფასებული FVOCI-ით; და
- ისინი, რომლებიც მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც L&R შეფასების კატეგორია და ახლა კლასიფიცირებულია, როგორც შეფასებულ ამორტიზირებული ღირებულებით (AC).

ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში. ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუხმობლად განსაზღვროს სტრატეგიული ინვესტიციები არასავაჭრო წილობრივ ფასიანი ქაღალდების პორტფელში, როგორც სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), როგორც ითვალისწინებს ფასს 9. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც AFS. ცვლილებები ასეთი ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში აღარ რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში მათი გაუფასურების ან გასცვისების დროს. ყველა სხვა წილობრივი ინვესტიციები კლასიფიცირებული იყო FVTPL-ით, როგორც მოითხოვდა ფასს 9.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული ყველა კლასის სესხებისა და ავანსების ნაშთები რეკლასიფიცირდა სესხების და დებიტორული დავალიანებების ("L&R") შეფასების კატეგორიიდან, კატეგორიიდან, ბასს 39-ის შესაბამისად, ამორტიზირებული ღირებულების შეფასების კატეგორიაში ფასს 9-ის შესაბამისად. ჯგუფი არ ფლობს კლიენტებზე გაცემული იმ სახის სესხებისა და ავანსების პორტფელს, რომელიც არ აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნას.

2017 წლის 31 დეკემბერს გაუფასურების რეზერვის და 2018 წლის 1 იანვარს საკრედიტო ზარალის რეზერვის შედარება. ქვემოთ ცხრილში შედარებულია წინა პერიოდის დასრულების გაუფასურების რეზერვი, რომელიც შეფასებულია დამდგარი ზარალის მოდელის შესაბამისად, ბასს 39-ის მიხედვით, ახალ საკრედიტო ზარალის რეზერვთან, რომელიც შეფასებულია მოსალოდნელი ზარალის მოდელის შესაბამისად, აფსს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვარს:

ათას ლარში	აქტივი		
	რეზერვი ბასს 39 ან ბასს 37-ის მიხედვით, 2017 წლის 31 დეკემბერს.	გადაფასება დამდგარი ზარალიდან მოსალოდნელ ზარალამდე	საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფასს 9-ის მიხედვით, 2018 წლის 1 იანვარს.
სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების შეფასების კატეგორია			
- ფული და ფულის ექვივალენტები	-	491	491
- ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	-	1,679	1,679
- სახსრები სხვა ბანკებში	-	36	36
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	227,864	63,731	291,595
- ინვესტიციების ფინანსურ იჯარაში	1,498	739	2,237
- სხვა ფინანსური აქტივები	18,020	1,019	19,039
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	13,200	(4,100)	9,100

4 ახალი ან შესწორებული სტანდარტების მიღება და ინტერპრეტაციები გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება წარმოებულების გარდა ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით. წარმოებულები მიეკუთვნება სამართლიან ღირებულებას მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიას, ხასს 39-ის მიხედვით. ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციაში და შეფასებაში არანაირი ცვლილებები არ განხორციელებულა.

ფასს 15-ის მიღება, "შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან" (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისი და მოქმედებს პერიოდებისთვის, დაწყებული 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ) და შესწორებები ფასს 15-ში "შემოსავალი კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან" (გამოიცა 2016 წლის 12 აპრილს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ჯგუფმა მიიღო ფასს 15, შემოსავლები კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან, თავდაპირველი გამოყენების თარიღით - 2018 წლის 1 იანვარი. ახალი სტანდარტი გამოყენებული იქნა მოდიფიცირებული რესტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, გაუნაწილებელ მოგებებში აღიარებული კუმულატიური ეფექტით 2018 წლის 1 იანვარს. ეს ახალი სტანდარტი გვთავაზობს მთავარ პრინციპს, რომ შემოსავალი აღიარებული უნდა იყოს მაშინ, როცა საქონელი ან მომსახურებები გადაეცემა კლიენტს, გარიგების ფასად. ნებისმიერი პაკეტი განსაზღვრული საქონელი ან მომსახურებები, რომლებიც განსხვავდება ცალკე უნდა იყოს აღიარებული, და საკონტრაქტო ფასის ნებისმიერი დისკონტი უნდა ზოგადად გადანაწილდეს ცალკე ელემენტებზე. როცა უზრუნველყოფა რაიმე მიზეზით იცვლება, მინიმალური თანხები აღიარებული უნდა იყოს, თუ მათ არ აქვთ შებრუნების მნიშვნელოვანი რისკი. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველყოფით გამოწვეული ხარჯები უნდა კაპიტალიზდებოდეს და ამორტიზებული იქნას პერიოდის განმავლობაში, როცა კონტრაქტის სარგებელი მოიხმარება. ეს ცვლილება არ არის მოსალოდნელი, რომ რაიმე მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ჯგუფზე.

ჯგუფმა გაანალიზა შემოსავლის მთავარი ნაკადები ფასს 15-ის ფარგლებში, რომლებიც წარმოადგენს საკომისიო შემოსავლებს საბარათო ოპერაციებიდან, სალარო და ანგარიშშორების ოპერაციებიდან, სხვა საოპერაციო შემოსავლებს, რომელიც მიიღება ინვესტირების, საინვესტიციო ქონების და მოწყობილობის გაყიდვიდან. აღნიშნულ შემოსავლის ნაკადებზე გავლენა არ მოახდინა ფასს 15-ზე გადასვლამ, შესაბამისად შემოსავლის ნაკადების შემოსავლის აღიარების პროცესში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ განხორციელებულა, ჯგუფი უკვე აღიარებს შემოსავალს დროის პერიოდში, შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების შესაბამისად. ჯგუფი გააგრძელებს დროის პერიოდში იმ შემოსავლების დარიცხვას, რომლებიც გამომწვევებულია მოცემული დროის პერიოდში გაწეული მომსახურებებიდან.

ქვემოთ წარმოდგენილი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა ჯგუფისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან, თუმცა ჯგუფზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია:

- შესწორებები ფასს 2-ში "გადახდა წილობრივი ინსტრუმენტის საფუძველზე" (გამოიცა 2016 წლის 20 ივნისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).
- შესწორებები ფასს 4-ში - "ფასს 9-ის, „ფინანსური ინსტრუმენტები“, გამოყენება ფასს 4-თან, „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ ერთად (გამოიცა 2016 წლის 12 სექტემბერს და ძალაშია, მიდგომის მიხედვით, წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ იმ საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს დროებითი გათავისუფლების ოფციონის გამოყენება ან როდესაც საწარმო პირველად იყენებს ფასს 9-ს საწარმოებისთვის, რომლებმაც გადაწყვიტეს გადაფარვის მიდგომის გამოყენება).
- წლიური სახეცვლილებები ფასს-ებში 2014 - 2016 წწ ციკლში - შესწორებები ფასს 1-ში და ხასს 28-ში (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).
- ფასიკ 22 "ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და წინასწარი ანაზღაურება" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).
- შესწორებები ხასს 40-ში - "საინვესტიციო ქონების გადაცემა" (გამოიცა 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).

5 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ფასს-ის მცირე ცვლილებები
ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (IASB) გამოაქვეყნა რამდენიმე მცირე ცვლილება, რომელთაგან ზოგიერთი ჯერ არ არის ვიზირებული ევროკავშირში გამოსაყენებლად. ჯგუფს ადრე არ მიუღია რაიმე ცვლილება, რომელიც ძალაში შევა 2018 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ და ის მოელის, რომ ისინი მიღების შემდეგ მნიშვნელოვან გავლენას ვერ მოახდენენ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე და TBC Bank Group PLC -ის განცალკევებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ძირითადი ახალი ფასს-ები
ფასს 16, ლიზინგი (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და მოქმედებს პერიოდებისთვის დაწყებული 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ).

ახალ სტანდარტში წარმოდგენილია აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციისა და ლიზინგების ასახვის პრინციპები. ყველა ლიზინგი იწვევს იმას, რომ მოიჯარე, იღებს აქტივის გამოყენების უფლებას ლიზინგის დასაწყისშივე, და თუ იჯარის გადახდა ხდება ხანგრძლივი დროის განმავლობაში, ასევე დაფინანსების მიღების შესაძლებლობას. შესაბამისად, ფასს 16 აფასებს იჯარების საოპერაციო ლიზინგად ან ფინანსურ ლიზინგად კლასიფიკაციას, როგორც ამას მოითხოვს ხასს 17 და ამის ნაცვლად, შემოაქვს ერთი მოიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვის მოდელი. მოიჯარეებმა უნდა აღიარონ: (ა) აქტივები და ვალდებულებები 12 თვეზე მეტ ვადიანი ლიზინგებისთვის, თუ წარმოადგენილი აქტივი დაბალ ღირებულებიანი არ არის; და (ბ) იჯარით გაცემული აქტივის ცვეთა იჯარის ვალდებულებებზე პროცენტისგან ცალკე მოგება-შემოსავლის ანგარიშგებაში.

5 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები გაგრძელება

ფასს 16, ლიზინგი (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და მოქმედებს პერიოდისთვის დაწყებული 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). (გაგრძელება). ფასს 16-ს არსებითად გადააქვს მეიჯარის საბურალტრო აღრიცხვის მოთხოვნები ბასს 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე აგრძელებს მისი იჯარების საოპერაციო ლიზინგებად ან ფინანსურ ლიზინგებად კლასიფიკაციას, და სხვადასხვაგვარად უდგება ამ ორი ტიპის ლიზინგს. ჯგუფმა გადაწყვიტა, რომ ამ სტანდარტს გამოიყენებს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის საფუძველზე, შედარებითი მონაცემების გადამოწმების გარეშე. ჯგუფმა აღიარა აქტივი, გამოყენების უფლების ფორმით, 60,232 ათასი ლარის ოდენობით შესაბამის საიჯარო ვალდებულებებთან დაკავშირებით 2019 წლის 1 იანვარს. 38 შენიშვნაში მითითებული მოქმედი საიჯარო ვალდებულებების შედარება აღნიშნულ ვალდებულებასთან წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018 / 1 იანვარი 2019
სულ მომავალი მინიმალური საიჯარო გადახდები გაუქმებას არ დაქვემდებარებული საოპერაციო იჯარებისთვის (შენიშვნა 37.)	6,844
- მომავალი საიჯარო გადახდები, რომელთა ვადა დადგა პერიოდებში იჯარის გაგრძელების ოფციონების საფუძველზე, რომლებიც ობიექტური განსაზღვრულობის მიხედვით განხორციელდება.	61,444
- მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირების ეფექტი.	(8,056)
საერთო ეფექტი გამოყენების უფლების ფორმის აქტივზე და საიჯარო ვალდებულებებზე.	60,232

ფასი 23 “გაურკვევლობები მოგების გადასახადით დაბეგრის შესახებ” (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 12 მიუთითებს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის წესს, მაგრამ არ მიუთითებს გაურკვევლობების შედეგების ასახვის წესს. ინტერპრეტაცია განსაზღვრავს აღიარების და შეფასების მოთხოვნების წესს ბასს 12-ში, გაურკვევლობის შემთხვევაში მოგების გადასახადით დაბეგრის შესახებ. საწარმომ უნდა განსაზღვროს განიხილოს თუ არა თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი ცალკე თუ სხვა ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმებთან ერთად, რომელი მიდგომის საფუძველზე უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმომ უნდა დაუშვას, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს იმ თანხებს, რომლის შემოწმების უფლებაც გააჩნია და სრული ინფორმაცია აქვს ასეთი შემოწმებების განხორციელების დროს. თუ საწარმოს დასკვნით არ არის შესაძლებელი რომ საგადასახადო ორგანომ მიიღოს გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი, გაურკვევლობის ეფექტი უნდა აისახოს დაკავშირებული დაბეგრადი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტების ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში, სარწმუნო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რომელი მეთოდის საფუძველზეც საწარმო უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმო ასახავს ცვლილების შედეგს ფაქტობრივად და გარემოებების მიხედვით ან ახალი ინფორმაციის შედეგს, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე, წინასწარი აღრიცხვის ცვლილების სახით. ცვლილებების მაგალითები ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალი ინფორმაცია, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ხელშეორედ შეფასება, მოიცავს და არა მხოლოდ შემოწმებებს ან ქმედებებს საგადასახადო ორგანოს მიერ, ცვლილებებს წესებში, რომელიც დადგენილია საგადასახადო ორგანოს მიერ ან გამოიწვიოს საგადასახადო ორგანოს საგადასახადო რეჟიმის შემოწმების ან განმეორებით შემოწმების უფლების ამოწურვა. საგადასახადო რეჟიმთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოს შეთანხმების არარსებობა ან უთანხმოება არ მოიცავს ცვლილებას ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალი ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ინტერპრეტაციის ზემოქმედებას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6 ფული და ფულის ექვივალენტები

ათას ლარში	2018	2017	2016
ფულადი სახსრები სალაროში	491,891	419,602	402,523
სალაროს ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გარდა)	118,749	371,342	135,557
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	369,431	568,375	405,915
დეპოზიტები და სხვა ბანკების დებიტორული დავალიანებები სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით	184,429	69,452	772
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	1,164,500	1,428,771	944,767
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(97)	-	-
ფულის და ფულის ექვივალენტების მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,164,403	1,428,771	944,767

საკორესპონდენტო ანგარიშების და სხვა ბანკებში ერთდღიან დეპოზიტების 95% განთავსებულია ეგთოს წევრ საბანკო დაწესებულებებში (2017 წლის 31 დეკემბერი: 97%; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 96%).

6 ფული და ფულის ექვივალენტები გაგრძელება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 13,383 ათასი ლარი განათავსეს ბანკთაშორის ვადიან დეპოზიტებზე ერთი არა ეგთო-ს წევრ ბანკში და 171,046 ათასი ლარი ერთ ეგთო-ს წევრ ბანკში (2017 წლის 31 დეკემბერს: 12,421 ათასი ლარი ბანკთაშორის ვადიან დეპოზიტებზე ერთ არა ეგთო-ს წევრ ბანკში და 57,031 ათასი ლარი ერთ ეგთო-ს წევრ ბანკში; 2016 წლის 31 დეკემბერს: 772 ათასი ლარი ოთხ არა ეგთო-ს ბანკებში).

ფულისა და ფულის ექვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

საკორესპონდენტო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი და ერთდღიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათას ლარში	2018	2017	2016
AAA	5,883	-	-
A+	249,802	271,366	78,324
A	4,628	62,281	258,025
A-	-	213,247	27,997
BBB+	93,450	3,235	-
BBB	-	383	23,174
BBB-	872	45	464
BB+	241	300	1,147
BB	208	217	-
BB-	13,926	13,379	2,952
B+	395	442	-
B	26	185	1,971
რეიტინგის გარეშე	-	3,295	11,861
სულ	369,431	568,375	405,915

სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტების და მათგან მისაღები თანხების საკრედიტო რეიტინგი სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი ვადით შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
AAA	10,021	-	-
A	-	-	772
A-	161,025	-	-
BBB+	-	57,031	-
BBB-	-	-	-
B+	13,383	-	-
რეიტინგის გარეშე	-	12,421	-
სულ	184,429	69,452	772

წინამდებარე ცხრილი მოიცავს Standard & Poor's-ისა და Fitch Ratings-ის საერთაშორისო სააგენტოების რეიტინგებს. თუ სააგენტოების მიერ განსაზღვრული საკრედიტო რეიტინგები განსხვავდება, გამოიყენება უმაღლესი რეიტინგი, ფასს 9-ის შემოღების შემდეგ, 2018 წლის 1 იანვარს, იმ ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, რომლებსაც არ აქვთ მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგები, გამოიყენება ქვეყნის რეიტინგები. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეპო ხელშეკრულების შესაბამისად სხვა ბანკებში არ ინახებოდა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები უზრუნველყოფის სახით (31 დეკემბერი 2017: ნული; 2016 წლის 31 დეკემბერი: ნული). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, ფულის და ფულის ექვივალენტების ბალანსები შეტანილია 1 ეტაპში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღნიშნულ ბალანსებთან დაკავშირებით, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 97 ათას ლარს. საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია ფასს 9-ის შესაბამისად და არ ექვემდებარება შედარებას 2016 და 2017 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

7 სასსრაბი სხვა ბანკებში

სხვა ბანკებში განთავსებული თანხები მოიცავს სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადის მქონე დეპოზიტებს, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი და წარმოადგენს არც გადავადებულ და არც გაუფასურებულ თანხებს 2018, 2017 და 2016 წლების ბოლოს. სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით დეპოზიტებისა და სხვა ბანკების დებიტორული დავალიანებების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
AA	8,913	-	-
A	-	8,632	13,210
BBB+	80	78	79
BBB	3,838	-	5,541
BB+	4,388	-	-
BB-	19,500	3,727	-
B+	-	661	-
B	665	1,520	4,973
რეიტინგის გარეშე	-	23,171	21
სულ	37,384	37,789	23,824

2018 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს ჰქონდა ერთი დეპოზიტი ერთ ბანკში სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი დაფარვის ვადით, მთლიანობაში 5,000 ათას ლარზე მეტი თანხით (2017 წელს: 5,000 ათასი ლარი; 2016 წელს: ნული). აღნიშნული დეპოზიტის მთლიანი მოცულობა შეადგენდა 19,311 ათას ლარს (2017 წ.: 23,147 ლარს; 2016 წ.: ნული) ან მთლიანი თანხის 51.7% (2017 წ.: 61%).

2018 წლის 31 დეკემბერს 15,725 ათასი ლარი (2017 წელს: 13,121 ათასი ლარი; 2016 წელს: 19,511 ათასი ლარი) ინახებოდა დეპოზიტზე როგორც გამოყენების შეზღუდული შესაძლებლობის თანხა საკრედიტო ბარათის კომპანიასა ან საკრედიტო ბარათთან დაკავშირებული მომსახურებები სხვა ბანკებში. სხვა ბანკებში სახსრების შეფასებულ სამართლიანი ღირებულებასთან დაკავშირებით იხილეთ შენიშვნა 41. სხვა ბანკების მიმართ საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სხვა ბანკებში სახსრების ბალანსები შეტანილია 1 ეტაპში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღნიშნულ ბალანსებთან დაკავშირებით, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 39 ათას ლარს. საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასახულია ფასს 9-ის შესაბამისად და არ ექვემდებარება შედარებას 2016 და 2017 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

8 სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან იქონიონ საპროცენტო შემოსავლის მომგან აქტივებზე სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომლის თანხა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების დონეზე. ჯგუფმა მიიღო საპროცენტო შემოსავალი წლიურ 6.0%, 0.8%-მდე და [0.6%] ლარში, აშშდ-სა და ევროში სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვიდან 2018 წელს. (2017: 5.0%, 0.6. % და [0.4%] ლარში, აშშდ-სა და ევროში; 2016: 5.0%, 0.0% და [0.4%] ლარში, აშშდ-სა და ევროში).

2017 წლის აგვისტოში „Fitch Ratings“-მა დადასტურა საქართველოს მთავრობის გრძელვადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგები (IDRs) უცხოურ და ადგილობრივ ვალუტაში, როგორც „BB-“, დადებითი პროგნოზებით. ემიტენტის რეიტინგები საქართველოს უფროსი არაუზრუნველყოფილ ობლიგაციებზე უცხოურ და ადგილობრივ ვალუტაში ასევე დადასტურებულია „BB-“ რეიტინგით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია როგორც „BB“ და მოკლევადიანი უცხოური ვალუტაში ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი „B“თი.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათას ლარში	2018	2017	2016
კორპორატიული სესხები	3,177,289	2,475,392	2,062,229
სამომხმარებლო სესხები	1,989,516	2,163,425	1,872,142
იპოთეკური სესხები	2,709,183	2,069,728	1,808,434
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მიმართ სესხები	2,496,594	1,844,672	1,615,920
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები, ამორტიზირებული ღირებულებით	10,372,582	8,553,217	7,358,725
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(334,130)	(227,864)	(225,023)
ამორტიზირებული ღირებულებით სულ კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საბალანსო ღირებულება	10,038,452	8,325,353	7,133,702

საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერს ასახულია ფასს 9-ის შესაბამისად და არ ექვემდებარება შედარებას 2017 და 2016 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში 10,405,780 ათასი ლარი და საკრედიტო ზარალის რეზერვში 325,936 ათასი ლარი მიეკუთვნება ბანკს (2017: 8,562,746 ათასი ლარი და 215,198 ათასი ლარი; 2016: 5,889,829 ათასი ლარი და 197,961 ათასი ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები 228,454 ათასი ლარის ოდენობით უზრუნველყოფის სახით ჩაიდო ადგილოვრივ ბანკებსა ან სხვა ფინანსურ ინსტიტუტებში სხვა ნასესხებ თანხებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფის სახით (2017 წელს: 246,267 ათასი ლარი; 2016 წელს: 120,093 ათასი ლარი).

2018 წელს, ჯგუფმა გადააფასა სეგმენტის მისეული განმარტება და წარმოადგინა შენიშვნაში 27. ზოგიერთი კლიენტი გადაანაწილა სხვა სეგმენტებზე. 2016 და 2017 წლების 31 დეკემბრის შედარებით ინფორმაცია არ განახლებულა მიუხედავად ამისა.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ცვლილებები საკრედიტო ზარალის რეზერვში და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის.

კორპორატიული სესხები	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი				
	ათას ლარში	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
2018 წლის 1 იანვარს		2,041,538	325,919	107,935	2,475,392	21,208	15,036	31,719	67,963
ტრანსფერები									
- მოქმედების ვადაში [1 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე]		(93,957)	100,702	(6,745)	-	(1,811)	2,185	(374)	-
- კრედიტით გაუფასურებული [1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე]		(3,395)	(85,409)	88,804	-	(32)	(8,341)	8,373	-
- 12 თვიანი ECL [2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე]		129,019	(126,886)	(2,133)	-	3,908	(3,908)	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი		1,787,999	-	-	1,787,999	22,031	-	-	22,031
აღიარება შეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში		(873,776)	(53,958)	(14,720)	(942,454)	(9,217)	(3,140)	(21,293)	(33,650)
წმინდა დაფარვები		(145,691)	(25,028)	(39,857)	(210,576)	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები		2	-	-	2	-	-	-	-
რესეგმენტაცია		36,699	488	-	37,187	283	-	-	283
წმინდა დაფარვები		-	-	(321)	(321)	-	-	3,269	3,269
ცვლილება ეტაპის შეცვლისა და რისკების პარამეტრის ცვლილების გამო		-	-	-	-	(3,430)	3,162	21,877	21,609
FX დინამიკა		24,877	2,885	2,298	30,060	-	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბერს		2,903,315	138,713	135,261	3,177,289	32,940	4,994	43,571	81,505

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები **გაგრძელება**

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები

In thousands of GEL	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
2018 წლის 1 იანვარს	1,630,103	149,799	64,770	1,844,672	9,894	11,890	24,468	46,252
ტრანსფერები								
- მოქმედების ვადაში (1 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე)	(142,901)	152,463	(9,562)	-	(13,479)	15,630	(2,151)	-
- კრედიტით გაუფასურებული (1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(83,887)	(21,578)	105,465	-	(6,489)	(2,130)	8,619	-
- 12 თვიანი ECL (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	31,601	(30,683)	(918)	-	2,973	(2,552)	(421)	-
ახალი შექმნილი ან შექმნილი	1,360,236	-	-	1,360,236	21,595	-	-	21,595
აღიარება შეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში	(528,289)	(61,702)	(49,272)	(639,263)	(4,388)	(2,679)	(3,210)	(10,277)
წმინდა დაფარვები	(146,754)	(20,622)	788	(166,588)	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები	(21)	6	349	334	-	-	-	-
რესეგმენტაცია	75,069	23,747	1,725	100,541	4,377	8,457	1,611	14,445
წმინდა დაფარვები ცვლილება ეტაპის შეცვლისა და რისკების პარამეტრის ცვლილების გამო	-	-	(22,004)	(22,004)	-	-	(5,664)	(5,664)
FX დინამიკა	15,568	1,619	1,479	18,666	9	8	113	130
2018 წლის 31 დეკემბერს	2,210,725	193,049	92,820	2,496,594	19,273	22,379	29,362	71,014

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და აკანსები **გაგრძელება**

სამომხმარებლო სესხები	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
	<i>In thousands of GEL</i>							
2018 წლის 1 იანვარს	1,788,523	301,923	72,981	2,163,427	42,066	64,309	48,195	154,570
ტრანსფერები								
- მოქმედების ვადაში (1 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე)	(244,838)	253,057	(8,219)	-	(34,737)	38,429	(3,692)	-
- კრედიტით გაუფასურებული (1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(97,030)	(64,020)	161,050	-	(28,073)	(16,142)	44,215	-
- 12 თვიანი ECL (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	73,142	(71,235)	(1,907)	-	10,012	(9,115)	(897)	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი	1,359,515	109	20	1,359,644	65,303	-	-	65,303
აღიარება შეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში	(794,286)	(96,300)	(52,401)	(942,987)	(23,551)	(13,147)	(23,220)	(59,918)
წმინდა დაფარვები	(339,487)	(34,337)	32,155	(341,669)	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები	1,033	(77)	1,636	2,592	-	-	-	-
რესეგმენტაცია	(109,359)	(24,193)	(1,725)	(135,277)	(4,886)	(8,391)	(1,611)	(14,888)
წმინდა დაფარვები	-	-	(122,095)	(122,095)	-	-	(100,885)	(100,885)
ცვლილება ეტაპის შეცვლისა და რისკების პარამეტრის ცვლილების გამო	-	-	-	-	16,760	3,298	92,489	112,547
FX დინამიკა	4,780	746	355	5,881	9	4	(19)	(6)
2018 წლის 31 დეკემბერს	1,641,993	265,673	81,850	1,989,516	42,903	59,245	54,575	156,723

აღმსრულებელი
სამსახური

აღმსრულებელი
სამსახური

აღმსრულებელი
სამსახური

აღმსრულებელი
სამსახური

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები *გაგრძელება*

იპოთეკური სესხები	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
<i>ათას ლარში</i>								
2018 წლის 1 იანვარს	1,839,707	189,887	40,136	2,069,730	1,371	9,336	12,102	22,809
ტრანსფერები								
- მოქმედების ვადაში (1 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე)	(144,596)	156,655	(12,059)	-	(2,118)	5,254	(3,136)	-
- კრედიტით გაუფასურებული (1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(14,734)	(20,146)	34,880	-	(1,700)	(1,248)	2,948	-
- 12 თვიან ECL (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	50,917	(50,040)	(877)	-	1,717	(1,466)	(251)	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი	1,367,848	-	-	1,367,848	3,035	-	-	3,035
აღიარება შეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში	(480,297)	(67,350)	(8,657)	(556,304)	(801)	(2,083)	(1,575)	(4,459)
წმინდა დაფარვები	(174,623)	(18,409)	(8,435)	(201,467)	-	-	-	-
სხვა ცვლილებები	211	71	1,807	2,089	-	-	-	-
რესეგმენტაცია	(2,385)	(61)	-	(2,446)	(12)	(8)	-	(20)
წმინდა დაფარვები ცვლილება ეტაპის შეცვლისა და რისკების პარამეტრის ცვლილების გამო	-	-	(3,576)	(3,576)	-	-	1,963	1,963
FX დინამიკა	28,555	3,803	951	33,309	9	13	6	28
2018 წლის 31 დეკემბერს	2,470,603	194,410	44,170	2,709,183	1,696	9,166	14,026	24,888

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2018 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორატიული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	Total
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბერს	49,626	121,538	17,577	39,123	227,864
ფას 9 ეფექტი	18,337	33,032	5,232	7,129	63,730
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	67,963	154,570	22,809	46,252	291,594
რესეგმენტაციის ეფექტი	446	(14,889)	(21)	14,464	-
საკრედიტო ზარალის რეზერვი წლის განმავლობაში:	13,416	139,143	5,648	32,194	190,401
წლის განმავლობაში უიმედოდ ჩათვლილი ჩამოწერილი თანხები	(320)	(122,095)	(3,576)	(22,004)	(147,995)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	-	(6)	28	108	130
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	81,505	156,723	24,888	71,014	334,130

2018 წელს ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები მოიცავდა კლიენტებზე 2018 წელს გაცემულ სესხებს 43,422 ათასი ლარის ოდენობით, რომელთაგან არცერთი არ იყო ადრე გაცემული შესრულების გარანტია, რომელიც გადატანილი იქნა სესხებში 2018 წელს, და წინა წლებში გაცემულ 104,573 ათას ლარს.

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2017 წელს შემდეგნაირია:

In thousands of GEL	კორპორატიული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვარს	90,100	73,730	23,602	37,591	225,023
სულ გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	(11,088)	130,333	384	21,521	141,150
წლის განმავლობაში უიმედოდ ჩათვლილი ჩამოწერილი თანხები	(29,386)	(82,601)	(6,507)	(20,265)	(138,759)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	-	76	98	276	450
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბერს	49,626	121,538	17,577	39,123	227,864

2017 წელს ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები მოიცავდა კლიენტებზე 2017 წელს გაცემულ სესხებს 21,056 ათასი ლარის ოდენობით, ადრე გაცემულ შესრულების გარანტიას 6 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გადატანილი იქნა სესხებში 2017 წელს, და წინა წლებში გაცემულ 117,697 ათას ლარს.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2016 წლის განმავლობაში სესხის გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორატიული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	სულ
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვარს	108,050	42,433	13,135	30,525	194,143
რესეგმენტაციის ეფექტი	-	10,092	-	(10,092)	-
სულ გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში:	(11,841)	71,369	15,108	31,136	105,772
წლის განმავლობაში მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურების რეზერვი	(48,948)	60,438	12,572	25,140	49,202
ადრე ჩამოწერილი სესხების მიღება	37,107	10,931	2,536	5,996	56,570
წლის განმავლობაში უიმედოდ ჩათვლილი ჩამოწერილი თანხები	(6,109)	(50,121)	(4,580)	(13,755)	(74,565)
წარსადაგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	-	[43]	[61]	[223]	[327]
სესხის გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბერს	90,100	73,730	23,602	37,591	225,023

2016 წელს ჩამოწერილი კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები მოიცავდა კლიენტებზე 2016 წელს გაცემულ სესხებს 9,830 ათასი ლარის ოდენობით, ადრე გაცემულ შესრულების გარანტიას 0.14 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც გადატანილი იქნას სესხებში 2016 წელს, და წინა წლებში გაცემულ 64,735 ათას ლარს.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომლებიც აღიარებულია აღნიშნულ პერიოდში, გავლენას ახდენს მთელი რიგი ფაქტორები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების დეტალები მოცემულია შენიშვნაში 35.

2018 წელს ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 9-ში აღწერილი პორტფელის უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია. დეტალები იხილეთ შენიშვნა 2. 2018 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 39-ში, „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, აღწერილი პორტფელის უზრუნველყოფის მეთოდოლოგია, და შექმნა პორტფელის რეზერვები გაუფასურებით გამოწვეული ზარალისთვის, რომლებიც დამდგარია, მაგრამ კონკრეტულად არ გამოვლენილა რომელიმე ინდივიდუალურ კრედიტთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საკრედიტო რისკის ანალიზი, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით და რომელთან დაკავშირებით აღიარებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ დონეს აღნიშნულ სესხებზე. დეტალები იხილეთ შენიშვნაში 2.

2018 წლის 1 იანვრამდე პერიოდებისთვის, ჯგუფის პოლიტიკა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის, თითოეული სესხი კლასიფიცირებულია, როგორც „არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული“, „ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუსაფურებული“, „ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ და „კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“. „არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული კრედიტები“ მოიცავს არსებულ კრედიტებს, რომლებიც ვადაგადაცილებულია, მაგრამ გაუფასურების მტკიცებულება ჯერ არ არის გამოვლენილი და სესხები, რომლებიც არ გაუფასურებულა იმის გათვალისწინებით, რომ მოსალოდნელი ფულადი და გირაოთი დაფარვების არსებული ღირებულება საკმარისი იქნება სრულად გადასახდელად. „ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომლებიც შეფასდა გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად და შეიქმნა შესაბამისი გაუფასურების რეზერვი. „კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომელთან დაკავშირებითაც გამოვლინდება გაუფასურების დამადასტურებელი კონკრეტული ობიექტური მტკიცებულება და შესაბამისად შეიქმნა შესაბამისი კოლექტიური გაუფასურების რეზერვი.

ჯგუფი ახორციელებს თითოეული მსესხებლის კოლექტიურ შეფასებას ყოველთვიურად. ხოლო ინდივიდუალური სესხის გაუფასურების ანალიზს - კვარტლურად.

„ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომლებიც გაუფასურდა და ინდივიდუალური გაუფასურება გამოიყენებულ იქნა ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე. „კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები“ მოიცავს რისკებს, რომელთან დაკავშირებითაც დადგენილია დეფოლტის გამომწვევი მიზეზები და შესაბამისად შეიქმნა შესაბამისი კოლექტიური გაუფასურების რეზერვი. როგორც ინდივიდუალურად, ასევე კოლექტიურად გაუფასურებული სესხები კლასიფიცირებულია როგორც 3 ეტაპის რისკები. ჯგუფი ახორციელებს მსესხებლების კოლექტიურ შეფასებას ყოველთვიურად. ხოლო ინდივიდუალური შეფასებას კვარტლურად.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და აკანსები გაგრძელება

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, 2018 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

<i>ათას ლარში</i>	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
კორპორატიული სესხების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	2,712,885	6,417	-	2,719,302
- დაბალი	189,086	130,798	-	319,884
- ზომიერი	1,344	1,238	-	2,582
- მაღალი	-	260	-	260
- დეფოლტი	-	-	135,261	135,261
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,903,315	138,713	135,261	3,177,289
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(32,940)	(4,994)	(43,571)	(81,505)
საბალანსო ღირებულება	2,870,375	133,719	91,690	3,095,784
სამომხმარებლო სესხების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	1,118,057	3,373	-	1,121,430
- დაბალი	349,406	19,874	-	369,280
- ზომიერი	174,530	212,707	-	387,237
- მაღალი	-	29,719	-	29,719
- დეფოლტი	-	-	81,850	81,850
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1,641,993	265,673	81,850	1,989,516
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(42,903)	(59,245)	(54,575)	(156,723)
საბალანსო ღირებულება	1,599,090	206,428	27,275	1,832,793
იპოთეკური სესხების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	2,268,634	20,051	-	2,288,685
- დაბალი	177,274	62,060	-	239,334
- ზომიერი	24,695	104,550	-	129,245
- მაღალი	-	7,749	-	7,749
- დეფოლტი	-	-	44,170	44,170
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,470,603	194,410	44,170	2,709,183
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,697)	(9,165)	(14,026)	(24,888)
საბალანსო ღირებულება	2,468,906	185,245	30,144	2,684,295
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	1,865,077	16,285	-	1,881,362
- დაბალი	324,306	72,742	-	397,048
- ზომიერი	21,342	84,520	-	105,862
- მაღალი	-	19,502	-	19,502
- დეფოლტი	-	-	92,820	92,820
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,210,725	193,049	92,820	2,496,594
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(19,301)	(22,379)	(29,334)	(71,014)
საბალანსო ღირებულება	2,191,424	170,670	63,486	2,425,580
<i>ათას ლარში</i>	<i>ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)</i>	<i>ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)</i>	<i>ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)</i>	<i>სულ</i>
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხების რისკის კატეგორია				
- ძალიან დაბალი	1,865,077	16,285	-	1,881,362
- დაბალი	324,306	72,742	-	397,048
- ზომიერი	21,342	84,520	-	105,862
- მაღალი	-	19,502	-	19,502
- დეფოლტი	-	-	92,820	92,820
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	2,210,725	193,049	92,820	2,496,594
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(19,301)	(22,379)	(29,334)	(71,014)
საბალანსო ღირებულება	2,191,424	170,670	63,486	2,425,580

ზემოთ ცხრილებში გამოყენებული საკრედიტო რისკის გრადაციის აღწერა იხილეთ შენიშვნაში 35.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ანალიზი შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორატიული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	სულ
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული					
- ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	1,679,029	1,556,495	1,679,495	1,134,503	6,049,522
- ახალი მსესხებლები	708,038	479,433	338,456	619,528	2,145,455
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	2,387,067	2,035,928	2,017,951	1,754,031	8,194,977
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული					
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	41,088	15,089	31,598	87,775
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	26,433	10,620	13,395	50,448
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	23,029	165	-	-	23,194
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	116	-	-	116
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	-	48	-	-	48
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	23,029	67,850	25,709	44,993	161,581
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	39,443	-	-	2,420	41,863
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	10,351	-	-	-	10,351
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	4,455	-	-	-	4,455
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	48	-	-	-	48
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	-	-	-	-
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	8,740	-	-	-	8,740
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	63,037	-	-	2,420	65,457
კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	1,266	6,669	5,912	6,744	20,591
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	668	2,605	5,097	2,897	11,267
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	4,078	5,595	3,542	13,215
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	28,609	2,561	10,009	41,179
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	10,246	4,335	8,969	23,550
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	325	7,440	2,568	11,067	21,400
სულ კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები	2,259	59,647	26,068	43,228	131,202
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	2,475,392	2,163,425	2,069,728	1,844,672	8,553,217
სულ რეზერვი	(49,626)	(121,538)	(17,577)	(39,123)	(227,864)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,425,766	2,041,887	2,052,151	1,805,549	8,325,353

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ანალიზი შემდეგია:

ათას ლარში	კორპორატიული სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	სულ
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული					
- ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	1,279,999	1,030,204	1,203,461	836,773	4,350,437
- ახალი მსესხებლები	647,613	738,255	557,777	689,106	2,632,751
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	1,927,612	1,768,459	1,761,238	1,525,879	6,983,188
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული					
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	10,369	38,214	7,565	31,904	88,052
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,714	21,205	8,241	14,269	45,429
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	146	-	227	373
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	91	-	-	91
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	2,864	28	-	-	2,892
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	14,947	59,684	15,806	46,400	136,837
ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	101,273	-	195	2,832	104,300
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,059	-	-	-	1,059
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	7,966	-	-	-	7,966
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	-	-	88	88
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,455	-	34	436	2,925
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	4,000	-	167	-	4,167
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	116,753	-	396	3,356	120,505
კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები					
- ვადაგადაცილების გარეშე	776	5,493	7,129	5,301	18,699
- 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	1,488	2,316	1,316	5,120
- 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	908	2,622	2,443	5,223	11,196
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	-	21,779	6,569	10,074	38,422
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	1,233	7,660	8,371	11,291	28,555
- 360 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული	-	4,957	4,166	7,080	16,203
სულ კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურებული სესხები	2,917	43,999	30,994	40,285	118,195
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	2,062,229	1,872,142	1,808,434	1,615,920	7,358,725
სულ რეზერვი	(90,100)	(73,730)	(23,602)	(37,591)	(225,023)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,972,129	1,798,412	1,784,832	1,578,329	7,133,702

საჯალო სეგმენტი შენიშვნაში 27 მოიცავს ზემოთა ცხრილიდან შემდეგ კლასებს: სამომხმარებლო იპოთეკა.

9 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები გაგრძელება

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია სამომხმარებლო სესხის პორტფელის ფარგლებში შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016	
	თანხა	%	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირი	4,677,328	45%	4,198,386	49%	3,721,450	51%
ენერჯეტიკა და კომუნალური	776,204	7%	719,854	9%	540,116	7%
სასტუმროები და დასვენება	759,605	7%	450,741	5%	319,497	4%
კვების მრეწველობა	570,810	6%	524,286	7%	301,290	4%
უძრავი ქონება	564,197	5%	453,415	5%	252,112	3%
ვაჭრობა	445,290	4%	394,495	5%	447,541	6%
სოფლის მეურნეობა	418,432	4%	269,844	3%	212,148	3%
მშენებლობა	359,549	3%	233,771	3%	210,888	3%
ლომბარდები	278,384	3%	279,410	3%	305,031	4%
კომუნიკაცია	229,522	2%	114,032	1%	45,864	1%
ჯანდაცვა	220,756	2%	172,255	2%	182,131	3%
მომსახურებები	180,045	2%	108,186	1%	109,187	1%
ავტოტრანსპორტი	156,241	2%	160,795	2%	144,157	2%
ლითონები და სამთო სამუშაოები	100,855	1%	84,419	1%	62,464	1%
ტრანსპორტირება	80,075	1%	96,427	1%	89,467	1%
ფინანსური მომსახურებები	71,617	1%	87,501	1%	188,646	3%
სხვა	483,672	5%	205,400	2%	226,736	3%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაუფასურებამდე)	10,372,582	100%	8,553,217	100%	7,358,725	100%

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰყავდა 170 მსესხებელი (2017 წელს 142 მსესხებელი; 2016 წელს: 112 მსესხებელი) რომელთა მთლიანი სესხების მოცულობა აღემატება 5,000 ათას ლარს. სულ ამ სესხების მთლიანი მოცულობა იყო 3,054,314 ათასი ლარი (2017 წელს: 2,437,750 ათასი ლარი; 2016: 1,900,916 ათასი ლარი;) ან მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 29.4 % (2017: 28.5%; 2016 წელს: 25.8%)

საჭირო საკრედიტო უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ტიპებია:

- > უძრავი ქონება;
- > მოძრავი ქონება, რომელიც მოიცავს ფიქსირებულ აქტივებს, ინვენტარს და ძვირფას ლითონებს;
- > ფინანსური აქტივები, რომელიც მოიცავს დეპოზიტებს, აქციებს და მესამე მხარის გარანტიებს.

საკრედიტო უზრუნველყოფის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია საკრედიტო უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით ცალკე (ii) იმ აქტივებთან დაკავშირებით, სადაც საკრედიტო უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გამყარება ტოლია ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (iii) აქტივები, რომელთა უზრუნველყოფა და სხვა სახის გამყარება ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის ღირებულება
კორპორატიული სესხები	2,857,207	6,516,492	320,082	47,249
სამომხმარებლო სესხები	1,213,594	2,543,720	775,922	34,242
იპოთეკური სესხები	2,663,362	5,404,518	45,821	28,934
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული სესხები	2,340,847	5,324,290	155,747	68,110
სულ	9,075,010	19,789,020	1,297,572	178,535

10 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში

ათას ლარში	2018	2017	2016
კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდები	549,477	328,761	150,073
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	373,447	319,745	241,810
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	14,985	7,728	36,002
საქართველოს სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	1,016
ნიდერლანდების სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდები	66,760	-	-
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,136)	-	-
სულ სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,003,533	656,234	428,901
კორპორატიული აქციები – არაკოტირებული	1,706	1,704	1,802
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულების სხვა სრულ შემოსავალში	1,005,239	657,938	430,703

ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი გარდა კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა გაცემულია საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგი არის BB- სტაბილური პერსპექტივით (დადასტურებული 2018 წლის აგვისტოში). კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდების 63% გამოშვებულია AAA რეიტინგით შეფასებული საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ, მაშინ როცა 21.9% გაცემულია A- რეიტინგით საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის მიერ, 9.8% და 0.5% კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდები გამოშვებულია B+ და B რეიტინგის კორპორაციების მიერ, ხოლო 4.8% გამოშვებულია ორი არა რეიტინგული კორპორაციის მიერ. ინვესტიციის მიმღებებმა არ გამოაქვეყნეს არსებული ფინანსური ინფორმაცია მათი ოპერაციების შესახებ, მათი აქციები არ არის კოტირებული და ბოლოდროინდელი სავაჭრო ფასები არ არის გასაჯაროებული. 2018 წლის 1 იანვარს ჯგუფმა განსაზღვრა ინვესტიციები ზემოთ ცხრილში მითითებულ კორპორატიულ აქციებში, როგორც წილობრივი ფასიანი ქაღალდები FVOC-ით. 2017 და 2016 წლებში აღნიშნული ინვესტიციები კლასიფიცირებული იქნა, როგორც AFS. დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 4. FVOCI განსაზღვრა განხორციელდა იმის გამო, რომ ინვესტიციები ფლობილი იქნება სტრატეგიული მიზნებისთვის და არა მოგების მიზნით შემდგომი გაყიდვისას და არ არსებობს აღნიშნული ინვესტიციების გასვინების გეგმები მოკლე ან საშუალო ვადაში.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 613,466 ათასი ლარის ოდენობით, დაგირავდა ადგილობრივ ბანკებში ან ფინანსურ ინსტიტუტებში როგორც სხვა ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფა (2017: 424,892 ათასი ლარი; 2016: 205,216 ათასი ლარი;) იხილეთ შენიშვნა 18. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არცერთი სავალო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ძირითადი კაპიტალის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებია:

დასახელება	საქმიანობა	რეგისტრაციის ქვეყანა	საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს		
ათას ლარში			2018	2017	2016
სს GRDC	უძრავი ქონების განვითარება	ჰოლანდიის ანტილიის კუნძულები	365	365	365
საქართველოს საფონდო ბირჟა	საფონდო ბირჟა	საქართველო	1,004	1,004	1,004
სხვა			337	335	433
Total			1,706	1,704	1,802

სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის		657,938	430,703	307,310
ბიზნეს გაერთიანება		-	-	153,004
შესყიდვები		717,630	560,226	143,783
გაყიდვები		(14,781)	-	(14,679)
გამოსყიდვა დაფარვის ვადის დადგომისას		(370,571)	(345,748)	(167,115)
გადაფასება		6,966	5,489	522
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი	28	57,057	43,735	25,707
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		(48,459)	(36,214)	(17,900)
წილობრივ ფასიანი ქაღალდში ინვესტიციასთან დაკავშირებული გაუფასურება		-	-	(11)
წარსადაგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი		595	(158)	82
დაკავშირებულ კომპანიაში ინვესტირებისთვის გადარიცხვა		-	(95)	-
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი		(1,136)	-	-
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი		1,005,239	657,938	430,703

*ECL შეფასების მიზნით, ფასიანი ქაღალდების ბალანსები შეთანხვდა 1 ეტაპში. იხილეთ შენიშვნა 35 ECL შეფასების მიდგომისთვის. საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერს ასახულია ფასს 9-ის მიხედვით და არ ექვემდებარება შედარებას 2017 და 2016 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

11 ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	2018	2017	2016
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	654,618	424,876	323,478
საქართველოს ეროვნული ბანკის დეპოზიტის სერტიფიკატი	-	24,662	43,408
საქართველოს მთავრობის ფასიანი ქაღალდები	-	-	6,070
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(915)	-	-
სულ ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	653,703	449,538	372,956

ყველა სავალო ფასიანი ქაღალდი გარდა კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდებისა, გამოშვებულია საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. საქართველოს ქვეყნის რეიტინგი, რომელიც მინიჭებულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიერ არის BB- სტაბილური პერსპექტივით (დადასტურებული 2018 წლის აგვისტოში).

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
მთლიანი მოცულობა 1 იანვარს	449,538	372,956	372,092
შესყიდვები	395,717	307,248	304,109
გამოსყიდვა დაფარვის ვადის დადგომისას	(200,658)	(242,380)	(314,231)
საპროცენტო შემოსავლის დაგროვება	40,625	32,328	30,714
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი	(30,611)	(20,601)	(19,740)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	7	(13)	12
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(915)	-	-
მთლიანი მოცულობა 31 დეკემბერს	653,703	449,538	372,956

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მაჩვენებლები იხილეთ შენიშვნაში 41. ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 212,337 ათასი ლარის ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები დაგროვდა ადგილობრივ ბანკში ან ფინანსურ ინსტიტუტებში სხვა სესხად აღებულ სახსრებთან მიმართებაში უზრუნველყოფის სახით (2017: 223,860 ათასი ლარი, 2016: 273,311 ათასი ლარი.). იხილეთ შენიშვნა 18.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული არცერთი სავალო ფასიანი ქაღალდი 2018, 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ ყოფილა არც ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული.

ECL შეფასების მიზნით, ფასიანი ქაღალდების ბალანსები შეტანილია 1 ეტაპში. იხილეთ შენიშვნა 35 ECL შეფასების მიდგომისთვის. საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერს ასახულია ფასს 9-ის მიხედვით და არ ექვემდებარება შედარებას 2017 და 2016 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

12 სხვა ფინანსური აქტივები

Other financial assets of the Group are as follows:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სარეალიზაციოდ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	43,671	6,618	10,603
მისაღები თანხები გარანტიებიდან / აკრედიტივი	35,373	2,941	-
სალიზინგო აქტივების შესყიდვისთვის წინასწარ გადახდები	32,293	25,478	10,628
საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	14,390	26,703	24,801
შეწყვეტილი ლიზინგიდან მისაღები თანხები	12,651	8,961	7,832
მისაღები მოგების საბანკო გარანტია	9,618	15,944	4,549
მყიდველისა და დამკვეთის დავალიანება	8,273	13,862	2,232
იჯარიდან მისაღები შემოსავალი	3,492	4,414	3,816
მისაღები თანხები გარანტიებიდან	1,496	18,042	18,215
დებიტორული დავალიანება ფაქტორინგის მიხედვით	-	6,182	900
სხვა	21,096	23,010	14,979
მინუს: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(28,094)	(18,020)	(6,660)
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	154,259	134,135	91,895

12 სსვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

ჯგუფის სსვა ფინანსური აქტივები შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სარელისადაცხად ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	43,671	6,618	10,603
მისაღები თანხები გარანტიებიდან / აკრედიტივი	35,373	2,941	-
საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	13,849	26,241	24,151
მისაღები მოგების საბანკო გარანტია	9,618	15,944	4,549
იჯარიდან მისაღები შემოსავალი	3,492	4,414	3,816
მისაღები თანხები გარანტიებიდან	1,511	18,042	18,088
მყიდველისა და დამკვეთის დავალიანება	111	-	-
დებიტორული დავალიანება ფაქტორინგის მიხედვით	-	6,182	900
სსვა	30,057	40,207	40,199
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(16,329)	(10,180)	(299)
სულ სსვა ფინანსური აქტივები	121,353	110,409	102,007

ჯგუფისთვის 2018 წლის განმავლობაში სსვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო ზარალის რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შეწყვეტილ იჯარაზე დებიტორული დავალიანება	სსვა	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	6,234	11,786	18,020
ფასს 9 ეფექტი	-	1,019	1,019
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,234	12,805	19,039
საკრედიტო ზარალის რეზერვი წლის განმავლობაში	3,143	12,097	15,240
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	-	(6,404)	(6,404)
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	-	219	219
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,377	18,717	28,094

საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბერს ასახულია ფასს 9-ის მიხედვით და არ ექვემდებარება შედარებას 2017 და 2016 წლებში წარმოდგენილ ინფორმაციასთან.

ბანკისთვის 2018 წლის განმავლობაში სსვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო ზარალის რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	10,180
ფასს 9 ეფექტი	1,019
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,199
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,315
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(6,404)
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	219
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	16,329

12 სხვა ფინანსური აქტივები გამრქელება

Movements in the provision for impairment of other financial assets during 2017 for the Group were as follows:

ათას ლარში	შეწყვეტილ იჯარაზე დებიტორული დავალიანება	სხვა	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	4,666	1,994	6,660
ბიზნეს გაერთიანება	1,568	10,644	12,212
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	-	(1,010)	(1,010)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	-	189	189
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	(31)	(31)
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	6,234	11,786	18,020

2017 წელს ბანკის სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 1 იანვრისთვის	299
ბიზნეს გაერთიანება	401
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	9,772
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(452)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	189
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	(29)
გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	10,180

2016 წელს ჯგუფის სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შეწყვეტილ იჯარაზე დებიტორული დავალიანება	სხვა	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვრისთვის	3,561	2,331	5,892
ბიზნეს გაერთიანება	-	357	357
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,105	1,464	2,569
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	-	(2,370)	(2,370)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	212	212
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	4,666	1,994	6,660

2016 წელს ბანკის სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	სულ
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 1 იანვრისთვის	1,368
გაუფასურების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,090
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხები, როგორც უიმედო	(2,371)
ადრე ჩამოწერილი თანხების ამოღება	212
გაუფასურების რეზერვი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	299

12 სსპა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ფინანსური აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარმოდგენა ჯგუფისთვის ფასს 9-ის ეტაპების მიხედვით შემდეგია:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება				საკრედიტო ზარალის რეზერვი			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ECL ვადა SICR- თვის)	ეტაპი 3 (ECL ვადა გაუფასურებული კრედიტისთვის)	სულ
<i>ათას ლარში</i>								
2017 წლის 31 დეკემბერს	118,882	174	33,099	152,155	9,099	1	8,920	18,020
ფასს 9 ეფექტი	-	-	-	-	796	31	192	1,019
2018 წლის 1 იანვარს	118,882	174	33,099	152,155	9,895	32	9,112	19,039
ტრანსფერები								
- მოქმედების ვადაში (1 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან მე-2 ეტაპზე)	(48)	48	-	-	(3)	3	-	(0)
- კრედიტით გაუფასურებული (1 ეტაპიდან და 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	(5,013)	(17)	5,030	-	(81)	(4)	85	-
- 12 თვიან ECL (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	210	(86)	(124)	-	57	(20)	(37)	-
ახალი შექმნილი ან შექმნილი	54,802	13	35,855	90,670	4,439	1	5,596	10,036
ცვლილებები ECL შეფასების მოდელის დაშვებებში	-	-	-	-	(653)	8	7,707	7,062
ალიარება შეწყვეტილი პერიოდის განმავლობაში	(26,786)	(44)	(1,243)	(28,073)	(509)	(6)	(1,343)	(1,858)
წმინდა დაფარვები	(6,070)	(14)	(130)	(6,214)	-	-	-	-
წმინდა დაფარვები	-	-	(16,772)	(16,772)	-	-	(6,404)	(6,404)
FX დინამიკა	(1,000)	-	(8,413)	(9,413)	-	-	219	219
2018 წლის 31 დეკემბერს	134,977	74	47,302	182,353	13,145	14	14,935	28,094

12 სსვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის სსვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი:

<i>ათას ლარში</i>	2018	2017	2016
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			
- საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	14,390	26,703	24,801
- სალიზინგო აქტივების შესყიდვისთვის წინასწარ გადახდები	32,293	25,478	10,628
- დებიტორული დავალიანება ფაქტორინგის მიხედვით	-	6,182	900
- მისაღები მოგების საბანკო გარანტია	9,618	15,944	4,549
- იჯაროდან მისაღები შემოსავალი	3,492	4,414	3,816
- სარეალიზაციოდ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	43,671	6,480	5,700
- მისაღები თანხები გარანტიებიდან / აკრედიტივი	1,496	2,989	1,089
- მყიდველისა და დამკვეთის დავალიანება	8,273	13,862	2,232
- სსვა	18,968	17,833	9,014
სულ არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	132,201	119,885	62,729
ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული			
- მისაღები თანხები გარანტიებიდან	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	16,773	17,126
სულ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	-	16,773	17,126
დებიტორული დავალიანებები ინდივიდუალურად განსაზღვრული როგორც გაუფასურებული (ბრუტო)			
- დებიტორული დავალიანებები შეწყვეტილ იჯარებზე	12,651	8,961	7,832
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	12,651	8,961	7,832
- მისაღები თანხები გარანტიებიდან და აკრედიტივი	35,373	1,221	-
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	35,373	-	-
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	1,221	-
- სარეალიზაციოდ ფლობილ აქტივებზე მისაღები თანხები	-	138	4,903
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	-	138	4,903
- სსვა მისაღები თანხები	2,128	5,177	5,965
- 90 დღეზე ნაკლებით გადავადებული	-	-	-
- 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული	2,128	5,177	5,965
სულ ინდივიდუალურად გაუფასურებული (ბრუტო)	50,152	15,497	18,700
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი	(28,094)	(18,020)	(6,660)
სულ სსვა ფინანსური აქტივები	154,259	134,135	91,895

12 სსვა ფინანსური აქტივები გაგრძელება

ბანკის არც გადავადებული და არც გაუფასურებული სსვა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
A+	1,917	13,003	2,508
A	4,949	4,116	14,086
BBB+	624	1,132	660
BBB	35,373	-	-
BB	-	-	-
BB-	76,318	-	-
B+	2,135	3,784	860
B	-	-	2,437
რეიტინგის გარეშე	-	75,245	53,760
სულ	121,316	97,280	74,311

გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებები რომლებიც ინდივიდუალურად განსაზღვრულია როგორც გაუფასურებული მოიცავს დებიტორულ დავალიანებებს შეწყვეტილ ლიზინგებზე და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს, რომელთან დაკავშირებითაც რეზერვი შეფასდა ინდივიდუალურად. მთავარი ფაქტორები, რომლითაც ჯგუფი განიხილავს დებიტორულ დავალიანებებს როგორც გაუფასურებულს არის ვადაგადაცილებულის სტატუსი. დებიტორული დავალიანებები შეწყვეტილ იჯარებზე არის გირაოთი უზრუნველყოფილი, ამ უზრუნველყოფის შეფასებული სამართლიანი ღირებულება არის 1,484 ათასი ლარი (2017: 1,206 ათასი ლარი; 2016: 2,039 ათასი). დარჩენილი აქტივები არ არის უზრუნველყოფილი გირაოთი.

13 ინვანტიციები ფინანსურ ლიზინგში

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსურ ლიზინგში ინვესტიციები 203,802 ათასი ლარის მოცულობით (2017: 143,836 ათასი ლარი; 2016: 95,031 ათასი ლარი;) წარმოდგენილია ფიქსირებული აქტივების, მათ შორის მიწისა და შენობების ლიზინგით.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხების (მთლიანი ინვესტიცია იჯარებში) დღევანდელი ღირებულებებია:

ათას ლარში	გადასახდელია 1 წელში	გადასახდელია 1-5 წელში	სულ
2018 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადი	122,056	148,623	270,679
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(32,981)	(30,294)	(63,275)
გაუფასურებული ზარალის რეზერვი	(1,789)	(1,813)	(3,602)
2018 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადის ამჟამინდელი ღირებულება	87,286	116,516	203,802
2017 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადი	86,186	105,595	191,781
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(23,720)	(22,727)	(46,447)
გაუფასურებული ზარალის რეზერვი	(765)	(733)	(1,498)
2017 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადის ამჟამინდელი ღირებულება	61,701	82,135	143,836
2016 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადი	65,265	56,672	121,937
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(15,302)	(10,462)	(25,764)
გაუფასურებული ზარალის რეზერვი	(678)	(464)	(1,142)
2016 წლის 31 დეკემბერს მისაღები ფინანსური ლიზინგის გადასახადის ამჟამინდელი ღირებულება	49,285	45,746	95,031

სამართლიანი ღირებულება იხილეთ შენიშვნაში 41.

13 ინვანტიციები ფინანსურ ლიზინგში გაგრძელება

ჯგუფი ჩვეულებრივ ადგენს ფინანსური ლიზინგის კონტრაქტებს ისე, რომ მოიჯარემ იჯარის ვადის დასაწყისში გადაიხადოს მინიმალური ავანსი: მოწყობილობის ფასის 20%. ჯგუფი ინარჩუნებს უფლებებს ლიზინგით გაცემულ აქტივებზე იჯარის პერიოდში. კონტრაქტის საფუძველზე აქტივზე უფლება გადაეცემა მოიჯარეს საკონტრაქტო ვადის ბოლოს, რაც გულისხმობს თანხის სრულ გადახდას. ზოგადად ლიზინგო ვადები დაახლოებით ხუთი წელია.

საჭირო საკრედიტო უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია პარტნიორის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. მიღებული საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ტიპებია:

- იჯარით გაცემული აქტივები (ინვენტარი და მოწყობილობა);
- პირველი შენაბანი;
- უძრავი ქონება;
- მესამე მხარის გარანტიები.

საკრედიტო უზრუნველყოფის ფინანსური ეფექტი წარმოდგენილია საკრედიტო უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით ცალკე (ii) იმ აქტივებთან დაკავშირებით, სადაც საკრედიტო უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გამყარება ტოლია ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და (iii) აქტივები, რომელთა უზრუნველყოფა და სხვა სახის გამყარება ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

ფასს 9 გაუფასურების მეთოდოლოგიის მიხედვით, კომპანია ახორციელებს თავისი პორტფელის კლასიფიკაციას:

- ეტაპი I – აქტივები, რომელთა დაკავშირებითაც რაიმე მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არ ყოფილა გამოვლენილი;
- ეტაპი II – აქტივები, რომელთა დაკავშირებითაც გამოვლენილია მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ;
- ეტაპი III – კრედიტ-გაუფასურების რისკები.

1 ეტაპისთვის რისკებთან დაკავშირებით კომპანიას წარმოექმნა 12 თვიან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ხოლო 2 ეტაპთან და 3 ეტაპთან დაკავშირებით წარმოექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებული მომსახურების ვადა.

ფასს 9 მთავარი ზემოქმედება გამომდინარეობს 2 ეტაპის კლასიფიკაციიდან და მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის შეტანიდან რეზერვის გაანგარიშებაში. 1 ეტაპზე არანაირი ზრდა არ გამოვლენილა იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია უკვე იყენებს 12 თვიან ზარალის გამოვლენის პერიოდს (LIP) ბასს 39 მეთოდოლოგიის მიხედვით.

2 ეტაპის კლასიფიკაციის მიზნით ბანკი იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე ხარისხობრივ კრიტერიუმებს, მათ შორის და არა მხოლოდ:

- 30 დღეზე მეტი (DPD) გადავადება;
- მსესხებლის რისკის კატეგორიის შემცირება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ;

ფასს 9 მეთოდოლოგიის შესაბამისად კომპანიამ განაახლა ასევე თავისი დეფოლტის განმარტების კრიტერიუმი საიმისოდ, რომ ის შესაბამისობაში ყოფილიყო ბანკის შიდა სახელმძღვანელო მითითებთან. განახლებული დეფოლტის განმარტება მოიცავს ისეთ კრიტერიუმებს როგორცაა : (i) 90 DPD გადავადება და (ii) მაღალი რისკის რესტრუქტურისაცა და (iii) სხვა კრიტერიუმები, რომელიც მიუთითებს, რომ მსესხებელი სავარაუდოდ ვერ გადაიხდოს ვალდებულებებს.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფასს 9, რომელიც ზემოქმედებს რეზერვის დონეზე არის მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაცია (FLI). ბანკი იყენებს მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას როგორც ინდივიდუალური ასევე კოლექტიური შეფასებისთვის. მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის მიზნით ბანკმა განსაზღვრა სამი სცენარი:

- საბაზისო (დიდი ალბათობით);
- ზედა (უკეთესი ვიდრე დიდი ალბათობით);
- ქვედა (უარესი ვიდრე დიდი ალბათობით).

ბანკი იღებს საბაზისო მაკრო სცენარებს და ითვალისწინებს სხვადასხვა გარემო წყაროებიდან მიღებულ პროექტებს – საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი და სხვა საერთაშორისო ფინანსური ორგანიზაციები – რათა უზრუნველყოფილი იყოს ბაზრის მოლოდინებთან კონსენსუსი. იხილეთ შენიშვნა 36 იმის აღწერისთვის, თუ როგორ შეიტანს ჯგუფი FLI-ს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებში. ზედა და ქვედა მხარის სცენარები განსაზღვრულია ბანკის მაკროეკონომიკური განყიდვების მიერ შემუშავებული სისტემის ფარგლებში

კომპანია გაიანგარიშებს მოსალოდნელი გაუფასურების ზარალს თითოეული სცენარისთვის. იმისთვის, რომ მიღებული იქნას საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მაჩვენებლები ბანკი იყენებს ალბათობის შეწონილ საშუალო მიდგომას, სადაც ალბათობების თითოეული სცენარისთვის გამოიყენება როგორც წონები.

13 ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში გაგრძელება

უზრუნველყოფის შედეგი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი აქტივების საბალანსო ღირებულება
ინვესტიციები იჯარებში	96,015	153,813	49,319	9,710
სულ	96,015	153,813	49,319	9,710

უზრუნველყოფის შედეგი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები		ნაკლებად უზრუნველყოფილი აქტივები	
	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი აქტივების საბალანსო ღირებულება
ინვესტიციები იჯარებში	75,364	112,917	20,809	16,817
სულ	75,364	112,917	20,809	16,817

14 სხვა აქტივები

ათას ლარში	2018	2017	2016
მიმდინარე სხვა აქტივები			
გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება	120,663	116,809	90,873
სხვა აქტივების შესასყიდი ავანსები	27,923	9,605	28,575
სხვა ინვენტარი	3,979	4,135	3,963
მოგების გადასახადის გარდა სხვა ავანსად გადახდილი გადასახადები	772	5,788	3,326
სხვა მოვალეობები	-	-	35,497
სულ მიმდინარე სხვა აქტივები	153,337	136,337	162,234
არა-მიმდინარე სხვა აქტივები			
შეწყვეტილი სალიზინგო კონტრაქტებიდან დასაკუთრებული აქტივები	10,819	3,210	2,673
ლიზინგით გასაცემად შესყიდული აქტივები	6,985	2,733	286
მიმდინარე მშენებლობის ავანსები	2,260	2,745	2,445
ლიზინგით გასაცემად შესყიდული აქტივები	2,330	1,884	937
სხვა	2,192	883	2,181
სულ არა-მიმდინარე სხვა აქტივები	24,586	11,455	8,522
სულ სხვა აქტივები	177,923	147,792	170,756

სხვა მოვალეობებში შედის ერთი კორპორატიული კლიენტისგან მისაღები თანხები ადრე ჩამოწერილი სესხის დაფარვასთან დაკავშირებით.

გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონება მოიცავს საინვესტიციო ქონებად შეფასებულის გარდა სხვა უძრავი ქონების აქტივებს და ჯგუფის მიერ შექმნილ მოწყობილობას ვადაგასული კრედიტების დასაფარად. ჯგუფი ვარაუდობს ამ აქტივების გასხვისებას მომავალში. ასეთი აქტივები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ ფასდება უმცირეს თანხად თვითღირებულებას და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. 2018 წელს გაუფასურებული კრედიტებისთვის დასაკუთრებული უზრუნველყოფა შეადგენდა 30 მილიონ ლარს (2017: 53 მილიონ ლარს; 2016: 39 მილიონ ლარს).

დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გარკვეულ ინვენტარებთან დაკავშირებით, ჯგუფმა მიანიჭა ყოფილ მფლობელებს უფლება შეისყიდოს ინვენტარი დასაკუთრების თარიღისთვის სესხის საბალანსო ღირებულების ტოლ ან უფრო მეტ ფასად. ეს უფლება ჩვეულებრივ გამოიყენება დასაკუთრების თარიღიდან 6-დან 18 თვემდე პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ვალდებულია იღებს არ გადასცეს დასაკუთრებული უზრუნველყოფა მესამე მხარეებს. 2018 წლის 31 დეკემბერს, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულება, რომლებიც დაექვემდებარა ხელახლა შესყიდვის ხელშეკრულებას იყო 44,024 ათასი ლარი (2017: 11,170 ათასი ლარი; 2016: 20,342 ათასი ლარი).

15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ათას ლარში	შენიშვნებისა და საიჯარო უფლების გამგზობის	საოფისე და სხვა მოწყობილობა*	მიმდინარე მშენებლობა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	სულ
ხარჯი და შეფასებები 2016 წლის 1 იანვრისთვის	162,126	152,662	50,033	364,821	67,344	432,165
დაგროვილი ცვეთა/ ამორტიზაცია მათ შორის დაგროვილი გაუფასურებიდან ზარალი	(29,545)	(87,509)	-	(117,054)	(23,000)	(140,054)
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის 2016	132,581	65,153	50,033	247,767	44,344	292,111
დანამატები	5,512	19,173	6,206	30,891	18,868	49,759
ბიზნეს გაერთიანება	49,928	7,975	36	57,939	6,534	64,473
ტრანსფერი ძირითადი საშუალებებში	3,042	-	(3,042)	-	-	-
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებაში	(298)	-	-	(298)	-	(298)
გაყიდვები	(2,571)	(3,836)	(69)	(6,476)	(4)	(6,480)
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	(31)	(45)	-	(76)	(12)	(88)
მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურება	(574)	(675)	-	(1,249)	(2,043)	(3,292)
ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა	(3,185)	(16,783)	-	(19,968)	(6,977)	(26,945)
გაყიდულ აქტივებზე და ტრანსფერებზე დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	2,439	2,555	-	4,994	-	4,994
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი - დაგროვილი ცვეთა	28	32	-	60	(12)	48
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2016	186,871	73,549	53,164	313,584	60,698	374,282
ხარჯი და შეფასებები 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	217,134	175,254	53,164	445,552	90,687	536,239
დაგროვილი ცვეთა/ ამორტიზაცია მათ შორის დაგროვილი გაუფასურებიდან ზარალი	(30,263)	(101,705)	-	(131,968)	(29,989)	(161,957)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2016	186,871	73,549	53,164	313,584	60,698	374,282
დანამატები	5,298	25,894	48,664	79,856	34,559	114,415
ბიზნეს გაერთიანება	11,326	-	(11,326)	-	-	-
ტრანსფერი ძირითადი საშუალებებში	1,114	-	-	1,114	-	1,114
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებაში	(2,334)	(9,576)	-	(11,910)	(88)	(11,998)
გაყიდვები	-	261	-	261	-	261
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	25	54	-	79	11	90
მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურება	(6)	(730)	(46)	(782)	(1,916)	(2,698)
ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა	(5,455)	(19,982)	-	(25,437)	(10,279)	(35,716)
გაყიდულ აქტივებზე და ტრანსფერებზე დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	747	8,628	-	9,375	30	9,405
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი - დაგროვილი ცვეთა	(25)	(50)	-	(75)	57	(18)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2017	197,561	78,048	90,456	366,065	83,072	449,137

15 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები **გაგრძელება**

ათას ლარში	შენობებისა და საიჯარო უფლების გაუმჯობესება	საოფისე და სხვა მოწყობილობა*	მიმდინარე მშენებლობა	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	სულ
ხარჯი და შეფასებები 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	232,557	191,157	90,456	514,170	123,253	637,423
დაგროვილი ცვეთა/ ამორტიზაცია, მათ შორის დაგროვილი გაუფასურების შედეგად ზარალი	(34,996)	(113,109)	-	(148,105)	(40,181)	(188,286)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2017	197,561	78,048	90,456	366,065	83,072	449,137
დანამატები	8,395	46,118	8,538	63,051	41,958	105,009
ბიზნეს გაერთიანება	3,607	301	-	3,908	-	3,908
ტრანსფერი ძირითადი საშუალებებში	2,661	-	(2,661)	-	-	-
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებაშიდან	-	-	1,317	1,317	-	1,317
ტრანსფერები საინვესტიციო ქონებაში	-	-	(32,628)	(32,628)	-	(32,628)
გაყიდვები	(3,948)	(23,062)	-	(27,010)	(517)	(27,527)
გადაფასება	10,635	-	114	10,749	-	10,749
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	23	23	-	46	11	57
მოგება-ზარალში დარიცხული გაუფასურება	(474)	(21)	(4)	(499)	-	(499)
ცვეთის/ამორტიზაციის დარიცხვა	(5,575)	(22,422)	-	(27,997)	(16,100)	(44,097)
გაყიდულ აქტივებზე და ტრანსფერებზე დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	155	8,901	-	9,056	89	9,145
წარსადგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი - დაგროვილი ცვეთა	(22)	35	-	13	(8)	5
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	213,018	87,921	65,132	366,071	108,505	474,576
ხარჯი და შეფასებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	253,456	214,516	65,132	533,104	164,705	697,809
დაგროვილი ცვეთა/ ამორტიზაცია მათ შორის დაგროვილი გაუფასურებიდან ზარალი	(40,438)	(126,595)	-	(167,033)	(56,200)	(223,233)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	213,018	87,921	65,132	366,071	108,505	474,576

*საოფისე და სხვა მოწყობილობა, მათ შორის ავეჯი და ფურნიტურა, კომპიუტერები და საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვა მოწყობილობა.

16 საინვესტიციო ქონება

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
სრული სააღრიცხვო ღირებულება 1 იანვარს		83,871	99,347	60,648
დაგროვილი ცვეთა 1 იანვარს		(4,639)	(3,732)	(3,048)
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის		79,232	95,615	57,600
ტრანსფერი ძირითად საშუალებებში	15	(1,317)	(1,143)	-
ტრანსფერი გირაოში დარჩენილი უძრავი ქონებიდან		4,625	752	15,935
ხელახლა ფლობილი უზრუნველყოფის გადაცემა ნამეტი დაკავებიდან		-	(590)	-
გასხვისება თვითღირებულებით		(36,080)	(15,438)	(6,892)
გასხვისებისას ცვეთის აღმოფხვრა		3,232	259	253
ცვეთის დარიცხვა		(1,181)	(1,166)	(937)
კომპანიათა გაერთიანების საშუალებით შექმნა		3,157	-	22,836
ტრანსფერი ძირითადი საშუალებებიდან		32,628	-	-
სრული სააღრიცხვო ღირებულება 1 იანვარს		86,884	83,871	99,347
დაგროვილი ცვეთა 1 იანვარს		(2,588)	(4,639)	(3,732)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის		84,296	79,232	95,615

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის საინვესტიციო ქონება შედგებოდა მიწის 73 ლოტისგან (2017: 102 ლოტი; 2016: 62 ლოტი) და თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე 127 შენობისგან (2017: 144 შენობა; 2016: 141 შენობა;), რომელიც შეადგენს 97,425 ათას ლარს (2017: 85,012 ათასი ლარი; 2016: 123,852 ათასი ლარი;).

გამოვლენის მიზნით 2018 წლის 31 დეკემბერს საინვესტიციო ქონება შეფასდა სამართლიანი ღირებულებით. შეფასება 2018 წელს განხორციელდა აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ, (2017 და 2016 წელს შიდა შემფასებლების მიერ) რომელსაც აქვს მსგავსი კატეგორიისა და მდებარეობის მქონე აქტივების შეფასების კარგი გამოცდილება. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შესადარისის ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა და/ან გაყიდვისთვის შეთავაზება), რომლებშიც გამოყენებული კორექტირებები ეფუძნებოდა სხვაობას დაქვემდებარებულ აქტივებს და ანალოგებს. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო სიტუაციით გამოწვეული საბაზრო მეთოდის გამოყენებით, კერძოდ შეფასების თარიღისთვის რეგისტრირებული გაყიდვების და შეთავაზებების მნიშვნელოვანი რაოდენობის გამოყენებით.

ათას ლარში (გარდა გარკვეული მონაცემისა)	სამართლიანი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (შეფასების თარიღი)	შეფასების მეთოდი	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემები	დაკვირვებას არ დაქვემდებარებული მონაცემების დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)
მიწა	44,315	გაყიდვების შედარების მეთოდი	182-ის ფასი	0.80 – 974 (88)
შენობები	53,110	გაყიდვების შედარების მეთოდი	182-ის ფასი	3.92 – 4,098 (960)

თუ ჯგუფი არის მეიჯარე, მომავალი მინიმალური იჯარის გადასახადები, რომლებიც მისაღებია გაუქმებას არ დაქვემდებარებული საოპერაციო იჯარების შესაბამისად შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
არაუგვიანეს 1 წლისა	185	177	463
1 წელზე გვიან და არა უგვიანეს 5 წლისა	-	-	805
სულ მისაღები საოპერაციო იჯარის გადასახადები	185	177	1,268

17 გუდვილი

დინამიკა გუდვილში, რომელიც წარმოიქმნა კომპანიების შექმნის შედეგად:

შენიშვნა	2018	2017	2016
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის	26,892	26,892	2,726
შვილობილის კომპანიის შექმნა	44	-	24,166
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის	29,459	26,892	26,892

გუდვილის გაუფასურების ტესტი

გუდვილი განაწილებულია ფულადი სახსრები გენერაციის ერთეულები (CGU), რომელიც წარმოადგენს ყველაზე დაბალ დონეს ჯგუფის ფარგლებში რომლის დროსაც გუდვილი მოწმდება ხელმძღვანელობის მიერ და რომლებიც არ აღემატება სემენტს) შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სს ბანკი რესპუბლიკა	24,166	24,166	24,166
ბანკი რესპუბლიკა საცალო	11,088	11,088	-
ბანკი რესპუბლიკა კორპორატიული	7,491	7,491	-
ბანკი რესპუბლიკა MSME	4,791	4,791	-
ბანკი რესპუბლიკა სხვა	796	796	-
LLC Bonaco (შენიშვნა 44)	2,567	-	-
CGU მიკრო	769	769	769
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	695	695	695
LLC TBC Kredit	1,262	1,262	1,262
სულ გუდვილის საბალანსო ღირებულება	29,459	26,892	26,892

*2017 წელს, სს ბანკ რესპუბლიკასთან შერწყმის გამო, გუდვილის ნარჩენი ღირებულება გადანაწილდა ბანკის სხვადასხვა "CGU"-ებზე, რაც უდრის საოპერაციო და სააღრიცხვო სემენტებს.

თითოეული ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის ასანაზღაურებელი მოცულობა განისაზღვრა გამოყენების შედეგად ღირებულების გაანგარიშების საფუძველზე. ამ გათვლებისთვის გამოიყენება ფულადი სახსრების ნაკადის პროექტები ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცებული ფინანსური ბიუჯეტის საფუძველზე, რომელიც მოიცავს ხუთწლიან პერიოდს. ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ ფულადი სახსრების ნაკადები ფასდება ქვემოთ წარმოდგენილი გაანგარიშებული ზრდის კოეფიციენტების გამოყენებით. გამოყენების შედეგად ღირებულების გაანგარიშებისთვის გამოყენებული ვარაუდები, რომლის მიმართაც ასანაზღაურებელი მოცულობა გამოიყენება ყველაზე სენსიტიური იყო:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სს ბანკი რესპუბლიკა**			
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	5.54% p.a.	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	20.27% p.a.	18.71% p.a.	21.72% p.a.
CGU SME / სს ბანკი კონსტანტა			
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	5.54% p.a.	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	13.06% p.a.	12.01% p.a.	14.39% p.a.
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია			
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	5.54% p.a.	4.17% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	18.31% p.a.	18.16% p.a.	19.18% p.a.
LLC TBC Kredit			
ზრდის კოეფიციენტი კაპიტალში თავისუფალი ფულადი სახსრების ნაკადის ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ	1.3% p.a.	1.3% p.a.	4.00% p.a.
გადასახადის გადახდამდე დისკონტირებული განაკვეთი	24.57% p.a.	31.35% p.a.	28.10% p.a.

**სს ბანკ რესპუბლიკასთან დაკავშირებული ვარაუდები მსგავსია "CGU"-ს თან დაკავშირებული ვარაუდებისა.

ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა გაანგარიშებული მთლიანი მარჯა წარსულში განხორციელებული საქმიანობის და ბაზრის მოლოდინების საფუძველზე. გამოყენებული შეწონილი საშუალოს ზრდის კოეფიციენტები შეესაბამება ანგარიშებში შეტანილ პროგნოზებს. დისკონტირებული განაკვეთები ასახავს შესაბამის ფულად სახსრებთან დაკავშირებულ კონკრეტულ რისკებს.

18 ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

ათას ლარში	2018	2017	2016
სხვა ბანკების სახსრები			
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი დეპოზიტები	23,273	21,777	23,271
დეპოზიტები სხვა ბანკებში	136,161	64,441	176,443
მოკლევადიანი სესხები ბანკებიდან	-	-	117,592
სულ სხვა ბანკების სახსრები	159,434	86,218	317,306
სხვა ნასესხები სახსრები			
სესხები უცხოური ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან	2,065,560	1,591,778	1,412,095
სესხები ადგილობრივი ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან	769,911	908,271	439,234
სესხები ფინანსთა სამინისტროსგან	1,520	2,914	4,203
სესხები სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან	35,080	55,533	27,138
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	2,872,071	2,558,496	1,882,670
სულ საკრედიტო დაწესებულებების თანხები	3,031,505	2,644,714	2,199,976

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო ინსტიტუტებისთვის გადასახდელი თანხა 2,859,090 ათასი ლარის ოდენობით მიკუთვნებული იყო ბანკს (2017: 2,515,633 ათასი ლარი; 2016: 1,389,020 ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების (შენიშვნა 35) დაფარვის ანალიზის მიზნით ზემოთ მითითებული სესხები შეტანილია თანხებში, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია 3 თვეში.

19 კლიენტების ანგარიშები

ათას ლარში	2018	2017	2016
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები			
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	667,553	810,783	240,743
- ვადიანი დეპოზიტები	538,311	209,641	78,990
სხვა იურიდიული პირები			
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	2,797,214	2,211,502	2,145,028
- ვადიანი დეპოზიტები	337,697	225,132	248,670
ფიზიკური პირები			
- მიმდინარე / მოთხოვნამდე ანგარიშები	2,426,597	1,973,685	1,618,434
- ვადიანი დეპოზიტები	2,677,374	2,404,580	2,129,717
სულ კლიენტის ანგარიშები	9,444,746	7,835,323	6,461,582

სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებულ მოგებაზე ორიენტირებულ ბიზნესს.

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტის ანგარიშების ფარგლებში შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016	
	თანხა	%	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირი	5,103,971	54%	4,378,265	56%	3,748,151	58%
მშენებლობა	613,973	7%	377,944	5%	222,372	3%
ვაჭრობა	550,527	6%	209,339	3%	305,022	5%
სახელმწიფო სექტორი	531,964	6%	330,356	4%	140,852	2%
ფინანსური მომსახურება	486,939	5%	376,333	5%	188,388	3%
ტრანსპორტირება	417,037	4%	429,722	5%	283,497	4%
ენერჯეტიკა და კომუნალური მომსახურებები	397,653	4%	398,278	5%	501,591	8%
მომსახურებები	360,084	4%	236,128	3%	274,138	4%
უძრავი ქონება	207,227	2%	119,507	2%	82,893	1%
სასტუმროები და დასვენება	102,529	1%	174,777	2%	104,066	2%
ჯანდაცვა		1%	106,439	1%	64,493	1%
სოფლის მეურნეობა	35,884	0%	29,199	0%	37,850	1%
ლიტონები და სამთო სამუშაოები	12,479	0%	16,976	0%	22,817	0%
კვების მრეწველობა	-	0%	175,676	2%	82,984	1%
ავტომობილები	-	0%	71,628	1%	53,865	1%
კომუნიკაცია	-	0%	50,059	1%	56,787	1%
სხვა	548,015	6%	354,697	5%	291,816	5%
სულ კლიენტის ანგარიშები	9,444,746	100%	7,835,323	100%	6,461,582	100%

19 კლიენტების ანგარიშები გაგრძელება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავდა 310 კლიენტი (2017: 261 კლიენტი; 2016: 222 კლიენტი) 3,000 ათასი ლარის ნაშთით. მათი მთლიანი ნაშთი იყო 4,242,990 ათასი ლარი (2017: 3,439,673 ათასი ლარი; 2016: 2,539,513 ათასი ლარი) ან კლიენტის მთლიანი ანგარიშების 45% (2017:44%; 2016: 39%).

2018 წლის 31 დეკემბერს კლიენტის ანგარიშებში შეტანილია 6,766 ათასი ლარი და 158,306 ათასი ლარის დეპოზიტები (2017: 11,040 ათასი ლარი და 120,406 ათასი ლარი; 2016 წელს: 13,355 ათასი ლარი და 119,146 ათასი ლარი); როგორც გაცემული აკრედიტივით და გარანტიებით გათვალისწინებული უპირობო ვალდებულებების უზრუნველყოფა. იხილეთ შენიშვნა 37. 2018 წლის 31 დეკემბერისთვის კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი დეპოზიტები შეადგენდა 270,787 ათას ლარს (2017: 224,899 ათასი ლარი; 2016: 342,365 ათას ლარს).

თითოეული კლასის კლიენტის ანგარიშების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 4.

20 გამოშვებული ფასიანი ქაღალდები

ათას ლარში	ვალუტა	საბალანსო ღირებულება ლარში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,927	22-ივლ-19	7.3%	8.1%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,416	16-მაისი-19	8.0%	8.7%
Total debt securities in issue		13,343			

ათას ლარში	ვალუტა	საბალანსო ღირებულება ლარში 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,834	15-აგვ-18	7.8%	8.6%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,224	16-მაისი-19	8.0%	8.7%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,637	22-ივლ-19	7.3%	8.1%
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		20,695			

ათას ლარში	ვალუტა	საბალანსო ღირებულება ლარში 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაფარვის თარიღი	კუპონის განაკვეთი	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,312	3-სექ-17	8.4%	9.2%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,237	15-აგვ-18	7.8%	8.6%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	5,198	16-მაისი-19	8.0%	8.7%
ქართულ ბაზარზე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	აშშ დ.	7,761	22-ივლ-19	7.3%	8.1%
სულ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		23,508			

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41.

21 შესრულების გარანტიების, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და ხარჯის საკრედიტო ზარალის რეზერვის დინამიკა შემდეგია:

ათას ლარში	შესრულების გარანტიები	საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	სხვა	სულ
საბალანსო ღირებულება 1 იანვრისთვის 2016	1,472	5,589	2,400	9,461
ხარჯს გამოკლებული მოგება-ზარალში აღრიცხული გაცემული თანხები	(452)	1,223	2,210	2,981
აქტივის შესყიდვის შემდეგ მიღებული გარანტიები	909	-	-	909
კომპანიების გაერთიანებით მიღებული დანამატები	706	1,237	-	1,943
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2016	2,635	8,049	4,610	15,294
ხარჯს გამოკლებული მოგება-ზარალში აღრიცხული გაცემული თანხები	(579)	190	(2,495)	(2,884)
აქტივის შესყიდვის შემდეგ მიღებული გარანტიები	-	-	(2,115)	(2,115)
კომპანიების გაერთიანებით მიღებული დანამატები	11	-	-	11
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრისთვის 2017	2,067	8,239	-	10,306
ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი	684	(4,661)	-	(3,977)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,751	3,578	-	6,329
ხარჯს გამოკლებული მოგება-ზარალში აღრიცხული გაცემული თანხები	1,640	1,846	4,000	7,486
წარსადაგენ ვალუტაში გადაყვანის ეფექტი	2	-	-	2
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,393	5,424	4,000	13,817

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები: გაუფასურების რეზერვის შეფასების მეთოდები (i) აკრედიტივებისა და გარანტიებისთვის და (ii) გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისთვის განსხვავებულია.

აკრედიტივებისა და გარანტიების რეზერვის შეფასებისთვის ბანკი იყენებს ეტაპობრივ მიდგომას და ახდენს მათ კლასიფიკაციას 1 ეტაპზე, 2 ეტაპზე ან 3 ეტაპზე. მნიშვნელოვანი 3 ეტაპის გარანტიები ფასდება ინდივიდუალურად. არამნიშვნელოვანი 3 ეტაპის, ასევე 1 და 2 ეტაპის გარანტიები და აკრედიტივები ფასდება კოლექტიურად რისკის, კონვერსიის მარგინალური ალბათობის, ზარალის დეფოლტის შემთხვევაში და დისკონტირების ფაქტორის გამოყენებით. მოსალოდნელი რეზერვის ოდენობა განსხვავდება შესაბამის ეტაპზე საშუალების კლასიფიკაციის საფუძველზე.

გაუფასურების რეზერვის შეფასების მიზნებისთვის გამოუყენებელ რისკებთან დაკავშირებით, რომელსაც ბანკი განსხვავებს გამოხმობად და გამოუხმობ სასესო ვალდებულებებს შორის. გამოხმობად ვალდებულებებთან დაკავშირებით ბანკი არ ქმნის გაუფასურების რეზერვს. გამოუხმობ გაუნაწილებელ რისკებთან დაკავშირებით ბანკი აფასებს გამოყენების პარამეტრს (რომელიც წარმოადგენს მოსალოდნელი ზღვარის გამოყენების პროცენტულ მაჩვენებელს, რომელიც შესაძლებელია დეფოლტის შემთხვევაში) რისკის ბალანსგარეშე ნაწილის კონვერტაციისთვის საბალანსო ნაწილში.

საბალანსო რისკის შეფასების შემდეგ, ბანკი იყენებს იმავე გაუფასურების მიდგომას, რომელიც გამოყენებულია საბალანსო რისკების შესაბამის ტიპთან დაკავშირებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის სხვა გარანტიების ბალანსები შეტანილია ძირითადად 1 ეტაპზე ან 2 ეტაპზე. იხილეთ შენიშვნა 35 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიდგომისთვის.

22 სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფის სხვა ფინანსური ვალდებულებების მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
კრედიტორული დავალიანება		24,270	31,497	16,612
ფინანსური ლიზინგის საგარანტიო დეპოზიტები		22,100	20,647	8,241
სადებეტო ან საკრედიტო ბარათით კრედიტორული დავალიანებები		19,146	10,567	12,066
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	40	2,064	575	1,298
სხვა დაგროვილი ვალდებულებები		10,625	16,488	11,936
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები		78,205	79,774	50,153

22 სსვა ფინანსური ვალდებულებები გაგრძელება

ბანკის სსვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	შენიშვნა	2018	2017	2016
კრედიტორული დავალიანება		12,437	7,711	3,705
ფინანსური ლიზინგის საგარანტიო დეპოზიტები		-	-	-
სადებეტო ან საკრედიტო ბარათით კრედიტორული დავალიანებები		19,939	11,383	12,155
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	40	2,064	575	1,298
სსვა დაგროვილი ვალდებულებები		10,907	15,844	4,193
სულ სსვა ფინანსური ვალდებულებები		45,347	35,513	21,351

სსვა ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების მონაცემები იხილეთ შენიშვნაში 41.

23 სსვა ვალდებულებები

სსვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2018	2017	2016
თანამშრომელთა ანაზღაურების დარიცხული ხარჯი	48,116	42,500	38,317
გადასახადები მოგების გადასახდის გარდა	19,624	14,145	16,723
მიღებული ავანსები	10,867	10,350	6,256
სსვა	7,689	3,192	1,555
სულ სსვა ვალდებულებები	86,296	70,187	62,851

ყველა ზემოთ მითითებული ვალდებულება უნდა შესრულდეს წლის დასრულებიდან თორმეტ თვეზე ნაკლებ ვადაში.

24 სუბორდინირებული ვალი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	გადაუხდელი თანხა თვდაპირველ ვალუტაში	გადასახდელი თანხა ლარში
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	26-ივნ-13	15-ივნ-20	აშშ.დ.	7,509	20,100
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.	19-დეკ-13	15-აპრ-23	აშშ.დ.	29,213	78,191
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	10-ივნ-14	8-მაის-21	ლარი	6,161	6,161
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	4-მაისი-15	8-მაისი-21	ლარი	6,737	6,737
Green for Growth Fund	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ.	15,312	40,983
European Fund for Southeast Europe	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ.	7,666	20,520
European Fund for Southeast Europe	15-მარ-16	15-მარ-26	აშშ.დ.	7,665	20,516
Asian Development Bank (ADB)	18-ოქტ-16	18-ოქტ-26	აშშ.დ.	50,617	135,482
Private lenders	30-ივნ-17	30-ივნ-23	აშშ.დ.	25,218	67,497
Subordinated Bond	17-აგვ-18	30-ნოვ-22	აშშ.დ.	10,109	27,057
Global climat partnership fund	20-ნოვ-18	20-ნოვ-28	აშშ.დ.	25,111	67,211
Responsibility SICAV (Lux) Microfinance Leaders	30-ნოვ-18	30-ნოვ-28	აშშ.დ.	1,007	2,695
Responsibility SICAV (Lux) Financial inclusion fund	30-ნოვ-18	30-ნოვ-28	აშშ.დ.	3,121	8,354
Responsibility Micro and SME finance fund	30-ნოვ-18	30-ნოვ-28	აშშ.დ.	5,943	15,906
BlueOrchard Microfinance Fund	14-დეკ-18	14-დეკ-25	აშშ.დ.	14,916	39,923
BlueOrchard Microfinance Fund	14-დეკ-18	14-დეკ-28	აშშ.დ.	14,915	39,923
European Fund for Southeast Europe	21-დეკ-18	21-დეკ-28	აშშ.დ.	20,049	53,663
სულ სუბორდინირებული ვალი					650,919

24 სუბორდინირებული ვალი გაგრძელება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	გადაუხდელი თანხა	
				თავდაპირველ ვალუტაში	გადასახდელი თანხა ლარში
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	19-თებ-08	15-ივლ-18	აშშ.დ	10,467	27,134
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	26-ივნ-13	15-ივნ-20	აშშ.დ	7,496	19,430
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.	19-დეკ-13	15-აპრ-23	აშშ.დ	35,577	92,222
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	10-ივნ-14	8-მაისი-21	ლარი	6,161	6,161
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	4-მაისი-15	8-მაი-21	ლარი	6,737	6,737
Green for Growth Fund	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ	15,259	39,554
European Fund for Southeast Europe	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ	7,640	19,805
European Fund for Southeast Europe	15-მარ-16	15-მარ-26	აშშ.დ	7,639	19,802
Asian Development Bank (ADB)	18-ოქტ-16	18-ოქტ-26	აშშ.დ	50,467	130,822
Private lenders	30-ივნ-17	30-ივნ-23	აშშ.დ	24,114	62,508
LC Opportunity fund(Thales)	14-ივლ-17	5-დეკ-18	აშშ.დ	1,008	2,613
სულ სუბორდინირებული ვალი					426,788

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებული ვალი მოიცავდა:

ათას ლარში	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ვალუტა	გადაუხდელი თანხა	
				თავდაპირველ ვალუტაში	გადასახდელი თანხა ლარში
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	19-თებ-08	15-ივლ-18	აშშ.დ	10,446	27,649
Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft MBH	26-ივნ-13	15-ივნ-20	აშშ.დ	7,480	19,799
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V.	19-დეკ-13	15-აპრ-23	აშშ.დ	35,474	93,891
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	10-ივნ-14	8-მაისი-21	ლარი	6,162	6,162
Kreditanstalt für Wiederaufbau Bankengruppe	4-მაისი-15	8-მაისი-21	ლარი	6,737	6,737
Green for Growth Fund	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ	15,239	40,335
European Fund for Southeast Europe	18-დეკ-15	18-დეკ-25	აშშ.დ	7,631	20,197
European Fund for Southeast Europe	15-მარ-16	15-მარ-26	აშშ.დ	7,629	20,194
Asian Development Bank (ADB)	18-ოქტ-16	18-ოქტ-26	აშშ.დ	50,407	133,417
სულ სუბორდინირებული ვალი					368,381

ლიკვიდაციის შემთხვევაში ეს ვალი ბოლო ადგილას დგას, ყველა სხვა კრედიტის გასტუმრების შემდეგ. იხილეთ შენიშვნა 41 სუბორდინირებული ვალის სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციისთვის. დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 43.

25 სააქციო კაპიტალი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ნებადართული რაოდენობა იყო 52,539,769 აქცია (2017 წლის 31 დეკემბერს: 52,539,769 აქცია; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 52,539,015 აქცია). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 0.4 ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 0.4 ლარი 2016: 0.4 ლარი). ყველა გამოშვებული აქცია სრულად გადახდილია და უფლება აქვს მიიღოს დივიდენდები.

ათას ლარში გარდა აქციების რაოდენობისა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციაზე პრემია	სულ
2016 წლის 1 იანვარს	49,529,463	19,811		
წილობრივი ინსტრუმენტების შესაბამისად თანამშრომლის სახელზე სახელობითი აქციების რეგისტრაცია	525,456	210		
ხელახლა შესყიდული და გაუქმებული აქციები	(94,553)	(38)	(3,457)	(3,495)
ახალი გამოშვებული აქციები	2,578,649	1,031	98,969	100,000
2016 წლის 31 დეკემბერს	52,539,015	21,014	521,161	542,175
ახალი გამოშვებული აქციები	754	0.3	29	29
2017 წლის 31 დეკემბერს	52,539,769	21,014	521,190	542,204
2018 წლის 31 დეკემბერს	52,539,769	21,014	521,190	542,204

2018 წლის 21 მაისს ყოველწლიურ საერთო კრებაზე სს თიბისი ბანკის აქციონერები 2017 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებაების საფუძველზე შეთანხმდნენ დივიდენდზე - 1.82 ლარი ერთ აქციაზე. ეს დივიდენდი დაფიქსირდა 2018 წლის 12 ივნისს და 2018 წლის 14 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს მთლიანად გადახდილი 95,626 ათასი ლარის დივიდენდი.

2017 წლის 17 ივნისს, ყოველწლიურ საერთო კრებაზე სს თიბისი ბანკის აქციონერები 2016 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებაების საფუძველზე შეთანხმდნენ დივიდენდზე - 1.49 ლარი ერთ აქციაზე. ეს დივიდენდი დაფიქსირდა 2017 წლის 12 ივნისს და 2017 წლის 14 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს მთლიანად გადახდილი 78,284 ლარის დივიდენდი.

2016 წლის 25 აპრილს, ყოველწლიურ საერთო კრებაზე სს თიბისი ბანკის აქციონერები 2015 წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგებაების საფუძველზე შეთანხმდნენ დივიდენდზე - 1.09 ლარი ერთ აქციაზე. ეს დივიდენდი დაფიქსირდა 2016 წლის 3 მაისს და 2016 წლის 11 მაისს აქციონერებმა მიიღეს მთლიანად გადახდილი 54,560 ლარის დივიდენდი.

26 წილობრივი ინსტრუმენტები

2013 წლის ივნისის სქემა: 2013 წლის ივნისში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ხელმძღვანელობის ახალი საკომპენსაციო სქემა 2013-2015 წლებისთვის და დაამტკიცა 4,150 ახალი აქცია, როგორც ახალი აქციების მაქსიმალური შეფასებული რაოდენობა, რომელიც გამოშვებული უნდა იყოს აღნიშნული სქემის შესაბამისად. ახალი აქციების ნებადართული რაოდენობა გაიზარდა 1,037,500 -მდე აქციის დანაწევრების ასახვის მიზნით 250 - 1-ის სანაცვლოდ, რომელიც დაამტკიცეს აქციონერებმა 2014 წლის 4 მარტს. სქემის თანახმად, თითოეულ წელს, წინასწარი განსაზღვრული საქმიანობის შესრულების პირობების საფუძველზე, ჯგუფის უმაღლეს ხელმძღვანელ რგოლს და რამდენიმე საშუალო რგოლის ხელმძღვანელს გადაეცათ კონკრეტული რაოდენობის აქციები.

შესრულების პირობები იყოფა (i) ჯგუფის მიზნებად და (ii) ინდივიდუალურ საქმიანობის მაჩვენებლებად. გადასაცემი აქციების საერთო რაოდენობა დამოკიდებულია ჯგუფის მიზნების მიღწევაზე და აქციის საბალანსო ღირებულებაზე ჯგუფის (ფასს) აუდიტურად შემოწმებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებაების შესაბამისად, გადაცემის თარიღამდე წლისათვის. ჯგუფის მიზნები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ზრდის, რენტაბელობის და პორტფელის ხარისხის მაჩვენებლების მიღწევას, ასევე ასევე კონკრეტულ ნორმატიულ მოთხოვნებთან შესაბამისობას. აქციების საერთო რაოდენობა პრემიალურ ფონდში დამოკიდებულია ჯგუფის მიზნების მიღწევაზე. საქმიანობის ინდივიდუალური მაჩვენებლები განსაზღვრულია ცალკე თითოეული მონაწილისთვის და გამოიყენება აქციების რაოდენობის გამოსათვლელად, რომელიც უნდა გადაეცეს თითოეულ თანამშრომელს საერთო პრემიალური ფონდიდან. შემდეგ, გადაცემული აქციები ექვემდებარება სამუშაო პირობას და აღნიშნული პირობების შესრულებამდე აქციებს აქვთ დივიდენდებზე უფლება, თუმცა არ აქვთ ხმის მიცემის უფლება და არ შეიძლება მიეყიდოს ან გადაეცეს მესამე მხარეებს. სამუშაო პირობა ითვალისწინებს უწყვეტ საქმიანობას, სანამ არ დასრულდება სქემის მონაწილეებზე სრული უფლების თანდათანობითი გადაცემა.

თითოეული 2013, 2014 და 2015 ტრანშის აქციები ეტაპობრივად გადაეცემა მეორე, მესამე და მეოთხე წელს საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების შემდეგ. აქციების ოთხმოცი პროცენტი გადაეცემა მეოთხე წელს. საკომპენსაციო სისტემის საფუძველზე საერთო შეზღუდვის პერიოდი გრძელდება 2019 წლის ივნისამდე.

26 წილობრივი ინსტრუმენტები გაგრძელება

თითოეული 2013, 2014 და 2015 ტრანშის აქციები ეტაპობრივად გადაეცემა მეორე, მესამე და მეოთხე წელს საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების შემდეგ. აქციების ოთხმოცი პროცენტი გადაეცემა მეოთხე წელს. საკომენსაციო სისტემის საფუძველზე საერთო შეზღუდვის პერიოდი გრძელდება 2019 წლის ივნისამდე

ხელმძღვანელობის ახალი კომპენსაციის სქემის შესაბამისად, აქციონერებიც და სამეთვალყურეო საბჭოს ფლობდა ფუთ-ოფციონის აქციებზე, გარდა ამისა ისინი ფლობდნენ ფუთ-ოფციონებს ყველა უფასო აქციაზე, რომელიც გაიცა წინა აქციაზე დაფუძნებული გადახდის საფუძველზე. ყველა ფუთ-ოფციონი ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის ივნისში ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ლისტინგის შემდეგ. აქციის საფუძველზე გადახდის სქემის მოქმედების არცერთ ეტაპზე ხელმძღვანელობა არ მოეხდინა ფუთ-ოფციონების გამოყენებას. შედეგად, ეს სქემა ჩაითვალა წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების სქემად და ფუთ-ოფციონთან დაკავშირებით არ ყოფილა ვალდებულების აღიარება.

2013 წლის 20 ივნისი ჯგუფმა ჩათვალა გაცემის თარიღად. ხელმძღვანელობის მიერ საქმიანობის მოსალოდნელი მიღწევების შეფასების და სამუშაო პირობების საფუძველზე დამტკიცდა 732,000 აქცია, რომელიც ეტაპობრივად გადაეცემა სქემის წევრებს, როგორც ეს აღწერილია ზემოთ. დამოუკიდებელმა შემფასებელმა შეაფასა აქციების სამართლიანი ღირებულება მინიჭების თარიღისთვის (კორექტირებული იქნა ერთი აქციის 250-ად დანაწილებისთვის) შეადგენდა 13.93 ლარს თითოეული აქციისთვის, შეფასება განხორციელდა საშემოსავლო და საბაზრო მიდგომების გამოყენებით. საბაზრო მიდგომა მოიცავდა საბაზრო კაპიტალიზაციის შეფასებას საკუთარი კაპიტალის მულტიპლიკატორის საბაზრო ღირებულებასთან მიმართებაში და გარიგების ფასს საკუთარი კაპიტალის მულტიპლიკატორის საბაზრო ღირებულებასთან მიმართებაში შესადარის ბანკებთან დაკავშირებით. შესადარისი ბანკების შერჩევისას შემფასებელმა შეარჩია ბანკები, რომლებიც საქმიანობენ შავი ზღვის რეგიონში, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში და აქვთ თიბისი ბანკის მსგავსი აქციების პორტფელის შემცველობა და ზრდის პრიორიტეტები. შემოსავლის მიდგომა მოიცავდა ფულადი სახსრების თავისუფალ დისკონტირებულ ნაკადს 10 წლის განმავლობაში შეფასებულ კაპიტალში. პროექტის შემუშავებისას, გაკეთდა შემდეგი მთავარი დაშვებები:

- 2013 -2023 წლებში, რთულ პროცენტებში საშუალო წლიური ზრდის ტემპი განისაზღვრა სესხებისთვის 15.2%-ით და კლიენტის ანგარიშებისთვის 15.1 %-ით;
- გათვალისწინებულია ბანკის კლიენტის ბიზნესზე შეფასებული სპრედის 2013 წელს გაანგარიშებული 10.2%-დან 2021 წლისთვის 5.8%-მდე შემცირება ამ დროისთვის მის სრულ სტაბილიზაციამდე;
- 2013 -2023 წლებში, არასაპროცენტო შემოსავალი პროცენტის მიხედვით საშუალოდ განისაზღვრა როგორც კლიენტის მოცულობის 1.8% (ე.ი ბრუტო სესხების და დეპოზიტების 1.8%);
- თანამშრომლის კომპენსაციის სხვადასხვა კომპონენტებში წლების მიხედვით ნაგარაუდებია ზრდა 2014 წელს 37.6%-56.0%, 2015 წელს 2.4% - 9.8% და შემდეგ მათი თანადათან შემცირდება 2023 წლისთვის 2.1%-3.6%-მდე. ადმინისტრაციულ ხარჯში წლების მიხედვით ნაგარაუდები იყო ზრდა 2014 წელს 38.3%, 2015 წელს 10.4% და მათი შემდგომი თანადათან შემცირდება 2023 წლისთვის 3.3%-მდე.;
- ბანკის საბოლოო ღირებულება შეფასდა გორდონის ზრდის მოდელის გამოყენებით. ბანკის საბოლოო ფულადი ნაკადების ზრდის ტემპად გამოყენებულია აშშ-ს გრძელვადიანი ინფლაციის პროცენტი (2.1%);
- ბანკის სააქციონერო კაპიტალის ღირებულება შეფასებული იყო 15.10%-ით.

საბოლოო შეფასება ეფუძნებოდა შემოსავლის განსაზღვრის მეთოდს, ხოლო საბაზრო ღირებულების შეფასების მეთოდი გამოიყენეს მიღებული შედეგის შესამოწმებლად. ამგვარად ბანკის გაანგარიშებული კაპიტალის ღირებულება შემდეგ გაიყო შეფასების დღისთვის გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაზე და შემდეგ შემცირდა კონტროლის ნაკლებობით გამოწვეული სხვაობით.

2015 წლის ივნისის სქემა: 2015 წლის ივნისში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა მენეჯმენტის ახალი კომპენსაცია ზედა და საშუალო რგოლის მმართველებისთვის და დაუშვა 3,115,890 ახალი აქცია, როგორც სქემის მიხედვით გამოსაშვები ახალი აქციების მაქსიმალური შეფასებული რაოდენობა. ახალი სისტემა გამოყენებული იქნება 2015 წლიდან 2018 წლის ჩათვლით და ის ჩაანაცვლებს 2013 წლის ივნისში შემოღებულ სისტემას, რაც ნიშნავს იმას, რომ შესრულების შეფასება, ისევე როგორც 2015 წლის ბოლოს შესაბამისი კომპენსაცია გადახდილი იქნება ახალი სისტემის შესაბამისად. სქემის მიხედვით, ყოველ წელს, წინასწარ განსაზღვრული შესრულების პირობების ფარგლებში, აქციების გარკვეული რაოდენობა გადაეცემა ჯგუფის ზედა რგოლის მენეჯმენტს და საშუალო რგოლის მენეჯერებს. შესრულების პირობები დაყოფილია (i) კორპორატიულ და (ii) ინდივიდუალურ საქმიანობის დამადასტურებელ მაჩვენებლებად (KPIs). კორპორატიული საქმიანობის დამადასტურებელი მაჩვენებლები ძირითადად უკავშირდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული მომგებიანობის, ეფექტურობის და პორტფელის ხარისხის პარამეტრების ასევე კლიენტის გამოცდილებისა და თანამშრომლის ჩართულობის არაფინანსური მაჩვენებლების მიღწევას. ინდივიდუალური შესრულების მაჩვენებლები განსაზღვრულია ცალკე თითოეული მონაწილისთვის და გამოიყენება მათთვის გადასაცემი აქციების რაოდენობის გასაანგარიშებლად. სქემის შესაბამისად, მმართველობის ზედა რგოლის წევრები ასევე მიიღებენ ფიქსირებული რაოდენობის აქციებს. მიღების შემდეგ ყველა აქციის მფლობელს ექნება მომსახურების პირობები და სანამ ეს პირობები შესრულდება აქციონერებს აქვთ დივიდენდის უფლება, მაგრამ არ აქვთ ხმის უფლება და ისინი ვერ გაიყიდება ან გადაეცემა მესამე მხარეს.

26 წილობრივი ინსტრუმენტები გაგრძელება

მომსახურების პირობები გულისმობს მუდმივ გამოყენებას სანამ არ დასრულდება სქემის მონაწილეებისთვის სრული უფლების თანდათანობით გადაცემა. თითოეული 2015, 2016 2017 და 2018 წლების აქციები თანდათან გადაეცემა მეორე, მესამე და მეოთხე წელს განხორციელების შეფასების შემდეგ. აქციების ოთხმოცი პროცენტის გადაცემა ხდება აქციების გაცემიდან მეოთხე წელს. ამ კომპენსაციის სისტემის ფარგლებში მთლიანი უფლებების გადაცემის პერიოდი გაგრძელდება 2022 წლის მარტამდე.

ჯგუფი მიიჩნევს 2015 წლის 17 ივნისს გაცემის თარიღად. 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ხელმძღვანელობის დასახული მიზნის საუკეთესო მაჩვენებელი 1,908,960 აქცია დამტკიცდა, რომელიც თანდათან გადაეცემა წევრებს ზემოთ მითითებული სქემის მიხედვით. წილის სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენის დღეს ტოლი იყო 24.64 ლარის ერთ აქციაზე, როგორც ეს კვოტირებულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე.

ლონდონის საფონდო ბირჟაზე პრემიუმ სეგმენტზე ლისტინგის შემდეგ, აქციაზე დაფუძნებული გადახდის სქემა განახლდა და თიბისი ბანკის ჯგუფი PLC ანაწილებს თავის აქციებს სქემის მონაწილეებზე, აქციების ღირებულება გადაეცა სს თიბისი ბანკს. ამის შედეგად, სქემის აღრიცხვამ არ გამოიწვია ცვლილება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში

ბანკი ასევე იხდის ინდივიდუალურ საშემოსავლო გადასახადს წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის ანგარიშსწორების სქემის ბენეფიციარების სახელით, რომელიც ითვლება ნაღდი ანგარიშსწორების ნაწილად. ცხრილის მონაცემები ორივე სქემის შესახებ მოცემულია ქვემოთ:

ლარში გარდა აქციების რაოდენობისა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
უზრუნველყოფის გარეშე აქციების რაოდენობა პერიოდის დასაწყისისთვის	2,284,773	2,622,707	2,756,605
გაცემული აქციების რაოდენობა	-	-	-
აქციების რაოდენობის შეფასებაში ცვლილება შესრულების პირობების შესაბამისად	166,377	(13,100)	(11,904)
ჩამორთმეული პერიოდის განმავლობაში	-	-	(35,146)
არა უზრუნველყოფილი აქციების რაოდენობა	(330,021)	(324,834)	(86,848)
არა უზრუნველყოფილი აქციების რაოდენობა პერიოდის ბოლოსთვის	2,121,129	2,284,773	2,622,707
გაცემის დღეს ღირებულება ერთ აქციაზე (ლარი) ძველი ანაზღაურების სისტემა	13.93	13.93	13.93
გაცემის დღეს ღირებულება ერთ აქციაზე (ლარი) ახალი ანაზღაურების სისტემა	24.64	24.64	24.64
დანახარჯი წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშორების ნაწილზე (ათასი ლარი)	11,691	10,543	12,599
კაპიტალში კლება ფულის კომპენსაციის ალტერნატივის გამოყენებით (ათასი ლარი)	-	-	(817)
დანახარჯი ფულადი ანგარიშორების ნაწილზე (ათასი ლარი)	8,401	5,119	10,271
ხარჯი აღიარებული როგორც პერსონალის ხარჯი წლის განმავლობაში (ათასი ლარი)	20,092	15,662	22,053

ფულადი ანგარიშსწორებით ნაწილთან დაკავშირებით ვალდებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 11,001 ათას ლარს (2017: 12,675 ათასი ლარი; 2016 წელს: 13,725 ათას ლარს;)

პერსონალზე გაწეული ხარჯი, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის სქემით ანგარიშსწორების ნაწილს, აღიარებულია თითოეული შესაბამისი ტრანშის მოგება-ზარალის ანგარიშში წრფივი მეთოდით და შესაბამისი ჩანაწერი კრედიტირებულია კაპიტალში წილობრივი ინსტრუმენტების გადახდის რეზერვში.

2018 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი შესრულების მაჩვენებლების მიღწეული დონის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ გადააფასა აქციების რაოდენობა, რომელიც გამოშვებული უნდა ყოფილიყო წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვის სისტემით მონაწილეებზე და უფლებრივად გადასაცემი აქციების შეფასებული რაოდენობა გაიზარდა 166,377-ით (2017 წლის 31 დეკემბერს: შემცირდა 13,100 აქციით; 2016 წლის 31 დეკემბერს: შემცირდა 11,904 აქციით).

27 სეგმენტის ანალიზი

მმართველი საბჭო ("საბჭო") არის მთავარი გადაწყვეტილების მიმღები და ის განიხილავს ჯგუფის შიდა ანგარიშგებას საიმისოდ, რომ შეაფასოს საქმიანობა და გამოყოს რესურსები. 2018 წელს ჯგუფმა გადააფასა სეგმენტების მისეული განსაზღვრება, რომელიც წარმოდგენილია ამ შენიშვნაში. ზოგიერთი კლიენტი გადაიყვანეს სხვა სეგმენტებში - 236 მილიონი ლარი გადაირიცხა საცალოდან MSME სეგმენტში და 66 მილიონი ლარი გადაირიცხა MSME-დან კორპორატიულ სეგმენტში. შედარებითი ინფორმაცია 2016 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ განახლებულა მიზანშეუწონლობის გამო.

საოპერაციო სეგმენტები ახალი განსაზღვრების მიხედვით ახალ განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

- ▶ კორპორატიული - იურიდიული პირი / აფილირებულ პირთა ჯგუფი, რომელთა წლიური შემოსავალი აღემატება 12.0 მილიონ ლარს ან რომლებმაც მიიღეს 5.0 მილიონ ლარზე მეტი კრედიტი. თუმცა რამდენიმე სხვა იურიდიულ პირი - კლიენტები ასევე შეიძლება განისაზღვროს კორპორატიულ სეგმენტში ან გადავიდეს MSME სეგმენტში, დისკრეციულ საფუძველზე.
- ▶ საცალო - არა იურიდიული ფიზიკური პირი კლიენტები ან ფიზიკური იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებზეც გაიცა იპოთეკური სესხები; ყველა ფიზიკური პირი კლიენტი შეტანილია საცალო დეპოზიტებში;
- ▶ მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME) - იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებიც არ შედიან კორპორატიულ სეგმენტში და საცალო სეგმენტში; ან იურიდიული პირები, რომლებზეც გაიცა სალომბარდე სესხი, ან ახლად შექმნილი სრულად ციფრული ბანკის, სივრცის ფიზიკური პირი კლიენტები;
- ▶ კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები - მოიცავს ჯგუფის სახაზინო, სხვა მხარდაჭერასა და დოკუმენტების დამუშავების განყოფილებებს, და არასაბანკო შვილობილ კომპანიებს;

საოპერაციო სეგმენტები 2017 წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

- ▶ კორპორატიული - იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებსაც აქვთ 8 მილიონი ან მეტი შემოსავალი ან მიიღეს 1.5 მილიონი ან მეტი აშშ დოლარის კრედიტი. თუმცა რამდენიმე სხვა იურიდიულ პირ კლიენტს, ასევე შეუძლიათ მიიღონ კორპორატიული კლიენტის სტატუსი, დისკრეციულ საფუძველზე;
- ▶ მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME) - იურიდიული პირი კლიენტები, რომლებიც არ შედიან კორპორატიულ სეგმენტში; ზოგიერთი სხვა კლიენტი ასევე შეიძლება მივაკუთვნოთ MSME-ს შეხედულებისამებრ;
- ▶ საცალო - ყველა კლიენტი, რომელიც არ მიეკუთვნება სხვა კატეგორიას;
- ▶ კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები - მოიცავს ჯგუფის სახაზინო, სხვა მხარდაჭერასა და დოკუმენტების დამუშავების განყოფილებებს, და არასაბანკო შვილობილ კომპანიებს.

დირექტორთა საბჭო აფასებს საოპერაციო სეგმენტების საქმიანობას მოგების გადასახადის გადახდამდე კორექტირებულ მოგების შეფასების საფუძველზე.

საანგარიშო სეგმენტები ისეთივეა როგორც საოპერაციო სეგმენტები.

ერთ კლიენტთან გარიგებიდან არცერთი შემოსავალი არ აღემატებოდა ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის 10%-ს ან მეტს 2018, 2017 ან 2016 წლებში.

ორგანიზაციის შემოსავლის უმრავლესობა მიეკუთვნება საქართველოს. ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების წარმოშობის გეოგრაფიული ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 35.

განაწილება განხორციელდა თითოეული ტიპის ხარჯისთვის დადგენილი ფაქტორების საფუძველზე. ნებისმიერი ტიპის ხარჯისთვის / ზედნადების ხარჯისთვის იდენტიფიცირებადი ფაქტორის არარსებობის შემთხვევაში, აღნიშნული ხარჯები განაწილდება სეგმენტებს შორის იმავე ლოგიკის საფუძველზე, რომელიც გამოყენებული იქნა ყველაზე მეტად დაკავშირებული ხარჯების შემთხვევაში (მაგალითად, სხვა საოპერაციო ხარჯები შეესაბამება საოპერაციო ხარჯების ყველაზე მიახლოებული კატეგორიის ნიმუშს).

27 სექციის ანალიზი გაგრძელება

ჯგუფის ანგარიშგების სეგმენტების რეზიუმე 2018, 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	კორპორატიული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
31 December 2018					
- საპროცენტო შემოსავალი	264,559	609,989	255,833	152,832	1,283,213
- საპროცენტო ხარჯი	(138,840)	(123,729)	(9,710)	(240,376)	(512,655)
- სეგმენტშორისი საპროცენტო შემოსავალი(ხარჯი)	35,531	(78,453)	(83,475)	126,397	-
- წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	161,250	407,807	162,648	38,853	770,558
- საკომისიო შემოსავალი	40,663	170,082	22,498	1,383	234,626
- საკომისიო ხარჯი	(6,624)	(64,270)	(6,861)	(379)	(78,134)
- წმინდა საკომისიო შემოსავალი	34,039	105,812	15,637	1,004	156,492
- წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან	44,629	28,811	22,002	(3,764)	91,678
- წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან	-	-	-	15,503	15,503
- წმინდა ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	(223)	-	19	(204)
- მოგებას გამოკლებული ზარალი სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან	-	-	-	2	2
- სხვა საოპერაციო შემოსავალი	19,691	8,658	748	1,809	30,906
- მოკავშირე კომპანიების მოგების წილი	-	-	-	1,154	1,154
- სხვა საოპერაციო არა-საპროცენტო შემოსავალი	64,320	37,246	22,750	14,723	139,039
- კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(9,826)	(118,043)	(15,854)	-	(143,723)
- საკრედიტო ზარალის რეზერვი შესრულების გარანტიებისთვის და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებებისთვის.	(2,826)	(412)	(248)	-	(3,486)
- საკრედიტო ზარალის რეზერვიინვესტიციებისთვის ფინანსურ ლიზინგში	-	-	-	(1,765)	(1,765)
- საკრედიტო ზარალის რეზერვი სხვა ფინანსური აქტივებისთვის	(8,634)	(3,959)	(2)	(3,851)	(16,446)
- საკრედიტო ზარალის რეზერვი OCI-ში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის	(95)	-	-	9	(86)
- მოგება ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯისა და საშემოსავლო გადასახადების გადახდამდე	238,228	428,451	184,931	48,973	900,583
- პერსონალის ხარჯი	(29,145)	(127,299)	(42,669)	(13,356)	(212,469)
- ცვეთა და ამორტიზაცია	(2,226)	(36,745)	(4,981)	(1,326)	(45,278)
- ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	-	-	-	(4,000)	(4,000)
- ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	(10,939)	(87,846)	(20,110)	(15,290)	(134,185)
- საოპერაციო ხარჯები	(42,310)	(251,890)	(67,760)	(33,972)	(395,932)
- მოგება გადასახადის გადახდამდე	195,918	176,561	117,171	15,001	504,651
- მოგების გადასახადის ხარჯი	(29,907)	(22,898)	(17,249)	(1,297)	(71,351)
- წლის მოგება	166,011	153,663	99,922	13,704	433,300
სულ დაფიქსირებული კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	3,177,289	4,698,699	2,496,594	-	10,372,582
სულ კლიენტის დაფიქსირებული ანგარიშები	3,323,257	5,103,971	1,017,518	-	9,444,746
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	1,578,218	246,639	246,825	-	2,071,682

27 სემესტრის ანალიზი გაგრძელება

ათას ლარში	კორპორატიული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
31 დეკემბერი 2016					
- საპროცენტო შემოსავალი	161,030	386,193	141,533	77,654	766,410
- საპროცენტო ხარჯი	(45,205)	(101,521)	(8,114)	(122,282)	(277,122)
- სეგმენტორის საპროცენტო შემოსავალი(ხარჯი)	(22,186)	(34,056)	(36,752)	92,994	-
- წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	93,639	250,616	96,667	48,366	489,288
- საკომისიო შემოსავალი	21,884	100,637	16,331	3,950	142,802
- საკომისიო ხარჯი	(3,977)	(42,905)	(4,689)	(539)	(52,110)
- წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17,907	57,732	11,642	3,411	90,692
- წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან	23,945	17,817	26,271	2,126	70,159
- წმინდა ზარალი უცხოური ვალუტის კონვერტაციიდან	-	-	-	(2,528)	(2,528)
- წმინდა ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	-	-	-	(206)	(206)
- წმინდა მოგება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან	-	-	-	9,293	9,293
- სხვა საოპერაციო შემოსავალი	9,837	5,772	1,076	6,529	23,214
- სხვა საოპერაციო არა-საპროცენტო შემოსავალი	33,782	23,589	27,347	15,214	99,932
- სესხის გაუფასურების რეზერვი	48,948	(73,010)	(25,140)	-	(49,202)
- შესრულების გარანტიებისა და საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(388)	(902)	519	-	(771)
- ფინანსურ იჯარაში ინვესტიციების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	(558)	(558)
- სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(863)	(207)	(38)	(1,461)	(2,569)
- გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება.	-	-	(11)	-	(11)
- მოგება ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯისა და საშემოსავლო გადასახადების გადახდამდე	193,025	257,818	110,986	64,972	626,801
- პერსონალის ხარჯი	(23,068)	(100,888)	(28,188)	(19,160)	(171,304)
- ცვეთა და ამორტიზაცია	(1,062)	(21,560)	(3,507)	(1,851)	(27,980)
- ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	-	-	-	(2,210)	(2,210)
- ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	(5,944)	(59,365)	(12,793)	(30,099)	(108,201)
- საოპერაციო ხარჯები	(30,074)	(181,813)	(44,488)	(53,320)	(309,695)
- მოგება გადასახადის გადახდამდე	162,951	76,005	66,498	11,652	317,106
- მოგების გადასახადის ხარჯი	(24,513)	(7,406)	(10,325)	24,823	(17,421)
- წლის მოგება	138,438	68,599	56,173	36,475	299,685
სულ დაფიქსირებული კლიენტებზე გაცემული მთლიანი სესხები და ავანსები	2,062,229	3,680,576	1,615,920	-	7,358,725
სულ კლიენტის დაფიქსირებული ანგარიშები	1,882,210	3,747,774	831,598	-	6,461,582
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	802,971	188,574	155,275	-	1,146,820

27 სეგმენტის ანალიზი გაგრძელება

საანგარიშო სეგმენტების აქტივების შედარება მთლიან აქტივებთან არის შემდეგი:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სულ სეგმენტის აქტივები (კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები)	10,372,582	8,553,217	7,358,725
საკრედიტო ზარალის რეზერვი (სესხის გაუფასურების რეზერვი)	(334,130)	(227,864)	(225,023)
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,164,403	1,428,771	944,767
სავალდებულო საკასო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,422,809	1,033,818	990,642
სახსრები სხვა ბანკებში	37,384	37,789	23,824
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,005,239	-	-
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	657,938	430,703
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	653,703	449,538	372,956
მიმდინარე მოგების გადასახადის ავანსები	2,159	19,084	7,429
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	1,992	2,605	3,265
სხვა ფინანსური აქტივები	154,259	134,135	91,895
ინვესტიციები ფინანსურ იჯარებში	203,802	143,836	95,031
სხვა აქტივები	177,923	147,792	170,756
ძირითადი საშუალებები	366,071	366,065	313,584
არამატერიალური აქტივები	108,505	83,072	60,698
საინვესტიციო ქონება	84,296	79,232	95,615
გუდვილი	29,459	26,892	26,892
ინვესტიცია შვილობილ და დაკავშირებულ კომპანიებში	2,432	1,278	-
სულ აქტივები თითოეული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	15,452,888	12,937,198	10,761,759

საანგარიშო სეგმენტების ვალდებულებების შედარება ვალდებულებების აქტივებთან შემდეგია:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
სულ სეგმენტის ვალდებულებები (კლიენტის ანგარიშები)	9,444,746	7,835,323	6,461,582
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	3,031,505	2,644,714	2,199,976
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13,343	20,695	23,508
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	63	447	2,579
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	22,237	602	5,646
ვალდებულებებისა და ხარჯის რეზერვი	13,817	10,306	15,294
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	78,205	79,774	50,153
სხვა ვალდებულებები	86,296	70,187	62,851
სუბორდინირებული ვალი	650,919	426,788	368,381
სულ ვალდებულებები თითოეული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	13,341,131	11,088,836	9,189,970

ათას ლარში	კორპორატიული	საცალო	მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები	კორპორატიული ცენტრი და სხვა ოპერაციები	სულ
31 დეკემბერი 2018					
- საკომისიო შემოსავალი	40,663	170,082	22,498	1,383	234,626
- სხვა საოპერაციო შემოსავალი	19,691	8,658	748	1,809	30,906
სულ	60,354	178,740	23,246	3,192	265,532
შემოსავლის აღიარების ვადა:					
- დროის მომენტში	56,393	160,555	22,950	3,187	243,085
- დროის განმავლობაში	3,961	18,185	296	5	22,447

28 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ათას ლარში	2018	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით			
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	1,123,972	919,796	688,756
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	40,625	32,328	30,714
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	43,735	25,707
OCI-ში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	57,057	-	-
სახსრები სხვა ბანკებში	22,722	14,577	4,502
სხვა საპროცენტო შემოსავალი			
ინვესტიციები იჯარებში	38,837	23,273	16,566
სხვა	-	-	165
სულ საპროცენტო შემოსავალი	1,283,213	1,033,709	766,410
საპროცენტო ხარჯი			
კლიენტის ანგარიშები	272,279	234,969	154,840
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	197,403	158,255	86,179
სუბორდინირებული ვალი	41,571	36,975	34,325
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,402	1,943	1,778
სულ საპროცენტო ხარჯი	512,655	432,142	277,122
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	770,558	601,567	489,288

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,244,451 ათასი ლარის საპროცენტო შემოსავალი და 502,331 ათასი ლარის საპროცენტო ხარჯი მიკუთვნებულია ბანკს (2017: 947,126 ათასი ლარი და 401,955 ათასი ლარი, 2016: 701,276 ათასი ლარი და 255,633 ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის, გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხვლმა პროცენტმა შეადგინა 41,373 ათასი ლარი (2017: 16,332 ათასი ლარი; 2016: 23,825 ათასი ლარი).

29 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
საკომისიო შემოსავალი			
<i>საკომისიო შემოსავალი ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, არა სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში:</i>			
- საბარათე ოპერაციები	106,067	82,525	61,115
- საანგარიშსწორებო ოპერაციები	70,718	59,730	43,436
- გაცემული გარანტიები	19,814	15,121	11,699
- ფულადი ოპერაციები	17,147	17,424	13,013
- აკრედიტივის გაცემა	6,463	5,735	6,215
- სავალუტო ოპერაციები	2,183	1,339	1,277
- სხვა	12,234	10,878	6,047
სულ საკომისიო შემოსავალი	234,626	192,752	142,802
საკომისიო ხარჯი			
<i>საკომისიო ხარჯი ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, არა სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში:</i>			
- საბარათე ოპერაციები	55,893	46,360	34,906
- საანგარიშსწორებო ოპერაციები	8,654	7,400	5,795
- ფულადი ოპერაციები	5,180	4,393	2,633
- გაცემული გარანტიები	2,863	2,873	2,420
- თვითმომსახურება და POS ტერმინალის ტრანზაქციები	34	6,436	4,692
- სხვა	5,510	489	1,664
სულ საკომისიო ხარჯი	78,134	67,951	52,110
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	156,492	124,801	90,692

31 პერსონალის ხარჯი

ჯგუფის პერსონალის ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
ხელფასები და ბონუსები	183,822	176,510	145,926
აქციაზე დაფუძნებული კომპენსაცია	20,092	15,662	22,053
სხვა საკომპენსაციო ხარჯი	8,555	4,654	3,325
ხელფასები და სხვა თანამშრომლის სარგებელი	212,469	196,826	171,304

ბანკის პერსონალის ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
ხელფასები და ბონუსები	166,356	153,575	125,033
აქციაზე დაფუძნებული კომპენსაცია	19,973	15,662	22,053
სხვა საკომპენსაციო ხარჯი	7,687	3,882	2,473
ხელფასები და სხვა თანამშრომლის სარგებელი	194,016	173,119	149,559

2018 წელს ჯგუფისა და ბანკის მიერ დაქირავებული პირების თვიური საშუალო რაოდენობა იყო 7,002 და 6,412 ადამიანი (2017 წელს: 6,883 და 5,958 პირი; 2016 წელს: 5,520 და 4,788 პირი).

32 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი

ჯგუფის ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურებები	28,770	18,021	13,784
იჯარის ხარჯი	23,738	22,700	18,233
არამატერიალური აქტივების გაუმჯობესება	11,366	10,304	7,446
პროფესიონალური მომსახურებები	10,585	12,162	29,030
დაზღვევა	7,659	3,270	2,686
გადასახადები მოგების გადასახადების გარდა	6,686	5,607	4,699
კომუნალური მომსახურებები	6,486	6,057	5,104
შენობებისა და მოწყობილობის ტექნომომსახურება	5,773	5,253	3,880
კომუნიკაცია და მიწოდება	5,030	4,063	4,183
საკანცელარიო და საოფისე ხარჯი	4,636	4,737	3,429
დაცვის სამსახური	2,040	1,965	1,883
სამივლინებო ხარჯი	2,005	1,897	1,880
ტრანსპორტირება და ავტოსატრანსპორტო უზრუნველყოფა	1,988	1,637	1,386
პერსონალური ტრენინგი და დასაქმება	1,809	1,444	1,272
ქველმოქმედება	1,074	1,045	884
ძირითადი საშუალებების გაყიდვის შედეგად ზარალი	860	492	423
ინვენტარის გაყიდვიდან ზარალი	137	1,239	1,690
არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	-	1,916	2,043
საბრუნავი აქტივების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოფასების ხარჯი/ (სამოტრიალება)	(1,026)	(538)	(4,424)
სხვა	14,569	12,475	8,690
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	134,185	115,746	108,201

32 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი გაგრძელება

ბანკის ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურებები	27,885	17,468	13,060
იჯარის ხარჯი	19,822	17,462	14,128
არამატერიალური აქტივების გაუმჯობესება	9,932	8,630	5,939
პროფესიონალური მომსახურებები	9,203	10,368	27,543
დაზღვევა	3,884	989	933
გადასახადები მოგების გადასახადების გარდა	3,757	3,406	2,957
კომუნალური მომსახურებები	6,280	5,610	4,772
შენობებისა და მოწყობილობის ტექნომომსახურება	6,891	5,868	4,423
კომუნიკაცია და მიწოდება	4,312	3,500	2,600
საკანცელარიო და საოფისე ხარჯი	4,403	4,348	3,092
დაცვის სამსახური	1,916	1,803	1,687
სამიწვინებო ხარჯი	1,878	1,753	1,699
ტრანსპორტირება და ავტოსატრანსპორტო უზრუნველყოფა	770	898	751
პერსონალური ტრენინგი და დასაქმება	1,710	1,074	1,111
ქველმოქმედება	1,012	989	790
ძირითადი საშუალებების გაყიდვის შედეგად ზარალი	806	276	365
ინვენტარის გაყიდვიდან ზარალი	108	1,020	1,243
არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	-	1,916	-
საბრუნავი აქტივების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოფასების ხარჯი/ (ამორტიზაცია)	(1,593)	(540)	(4,819)
სხვა	9,484	6,954	5,369
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	112,460	93,792	87,643

აუდიტორთა ანაზღაურება შეტანილია პროფესიული მომსახურებების ხარჯებში და მოიცავს: სხვა რწმუნებითი სერვისები

ათას ლარში	2018	2017	2016	Total
2018				
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების წლიური ფინანსური ანგარიშგებაების აუდიტი	1,482	-	-	1,482
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების შუალედური ფინანსური ანგარიშგებაების მიმოხილვა	-	260	-	260
სხვა რწმუნებითი სერვისები	-	-	114	114
აუდიტორის მთლიანი ანაზღაურება	1,482	260	114	1,856
2017				
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების წლიური ფინანსური ანგარიშგებაების აუდიტი	924	-	-	924
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების შუალედური ფინანსური ანგარიშგებაების მიმოხილვა	-	251	-	251
სხვა რწმუნებითი სერვისები	-	-	173	173
აუდიტორის მთლიანი ანაზღაურება	924	251	173	1,348
2016				
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების წლიური ფინანსური ანგარიშგებაების აუდიტი	1,588	-	-	1,588
თიბისი ბანკის ჯგუფის და შვილობილი კომპანიების შუალედური ფინანსური ანგარიშგებაების მიმოხილვა	-	360	-	360
სხვა რწმუნებითი სერვისები	-	5	5,432	5,437
აუდიტორის მთლიანი ანაზღაურება	1,588	365	5,432	7,385

2016 წლის 31 დეკემბერს მოიცავს მშობელი კომპანიის TBCG-ის აქციების ლონდონის საფონდო ბირჟაზე განთავსებასთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო საკომისიოს 3,797 ათასი ლარის ოდენობით.

33 მოგების გადასახადები

მოგების გადასახადზე ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

ათას ლარში	2018	2017	2016
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	51,500	39,225	36,601
გადავადებული დარიცხული გადასახადი (კრედიტი)	19,851	[4,563]	[19,180]
წლის მოგების გადასახადზე ხარჯი	71,351	34,662	17,421

ჯგუფის უმეტესი შემოსავლის მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთია 15% (2017: 15%; 2016: 15%) შვილობილი კომპანიების უმეტესი შემოსავლის მიმართ გამოყენებული მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-დან 20%-მდე მერყეობს (2017: 15% - 20%; 2016: 15%-20%;)

მოსალოდნელ და ფაქტობრივ დაბეგვრის ხარჯს შორის შედარება წარმოდგენილია ქვემოთ.

ათას ლარში	2018	2017	2016
მოგება გადასახადის გადახდამდე	504,651	397,443	317,106
თეორიული დარიცხული გადასახადი დადგენილი განაკვეთით (2018: 15%; 2017: 15%; 2016: 15%)	75,828	59,718	46,917
იმ პუნქტების საგადასახადო ეფექტი, რომელთა დაქვითვა ან შეფასება არ ხდება დაბეგვრის მიზნით:			
- დაბეგვრისგან თავისუფალი შემოსავალი	(17,611)	[13,645]	[9,638]
- დაბეგვრისგან არ გათავისუფლებული შემოსავალი	(746)	[117]	3,492
- ცვლილება საგადასახადო კანონმდებლობაში	13,833	[11,794]	[24,204]
- სხვა განსხვავებები	47	500	854
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	71,351	34,662	17,421

ფასს-სა და საქართველოსა და აზერბაიჯანში კანონით განსაზღვრულ საგადასახადო რეგულაციებს შორის განსხვავებები წარმოშობს დროებით განსხვავებას ფინანსურ ანგარიშგებასა და მათ საგადასახადო საფუძველთან დაკავშირებით აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას შორის. ამ დროებით სხვაობებში დინამიკის საგადასახადო ეფექტი დეტალურად არის წარმოდგენილი ქვემოთ და აღრიცხულია 15%-ანი განაკვეთით (2017: 15%; 2016: 15%;) საქართველოსთვის და 20%-იანი განაკვეთით აზერბაიჯანისთვის (2017: 20%; 2016 წელს: 20%;)

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომელიც ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან და ეხება კომერციულ ბაკებს, საკრედიტო კავშირებს, სადაზღვევო ორგანიზაციებს, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს და ლომბარდებს, ხოლო სხვა საწარმოებთან დაკავშირებით 2017 წლის 1 იანვრიდან. თუმცა 2018 წლის განმავლობაში მთავრობამ შეცვალა გადასვლის თარიღი 2023 წლის 1 იანვრამდე. ახალი კოდექსი ზემოქმედებას ახდენს ჯგუფის საშემოსავლო გადასახადის აღიარებასა და შეფასების პრინციპებზე და ასევე გავლენას ახდენს ჯგუფის გადავადებულ საშემოსავლო გადასახადებზე აქტივებსა/ვალდებულებებზე. კომპანიებს არ უშევთ გადასახადამდე მოგებაზე საშემოსავლოს გადახდა (რომელსაც იყენებენ კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები, სადაზღვევო ორგანიზაციები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები და ლომბარდები 2017 წლის 1 იანვრიდან ან 2023 წლის 1 იანვრიდან), სანამ ეს მოგება არ განაწილდება დივიდენდის სახით ან მოგების განაწილების სხვა ფორმით. დივიდენდის გადახდის შემდეგ, მოგების გადასახადი 15% გადასახდელია დივიდენდის გადახდის მომენტში, მიუხედავად იმისა ის გადასახდელია მონეტარული თუ არამონეტარული ფორმით უცხოური არარეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის და უცხოელი და ადგილობრივი ფიზიკური პირებისთვის. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის დივიდენდის გადახდა გადასახადისგან გათავისუფლებულია. დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადი გადასახდელია დანახარჯსა ან სხვა გადასახდელზე, რომლებიც წარმოიქმნა არაეკონომიკური საქმიანობის შედეგად, საქონლის/მომსახურებების უფასო მიწოდების და/ან სახსრების გადარიცხვაზე და წარმომადგენლობით ხარჯზე, რომლებიც ადგმატება საქართველოს საშემოსავლო გადასახადით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას იმავე წელს როცა ისინი წარმოიქმნა.

33 მოვების გადასახადები *გაგრძელება*

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი 2017	(დარიცხვა)/ კრედიტირებული მოგება-ზარალში	დარიცხულია უშუალოდ სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში	31 დეკემბერი 2018
დასაქვითი/(დასაბეგრი) დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი				
ძირითადი საშუალებები	(4,298)	(16,460)	(2,443)	(23,201)
კრედიტის გაუფასურების რეზერვი	2,401	417	-	2,864
სხვა ფინანსური აქტივები	2,015	302	-	2,317
სხვა აქტივები	29	(29)	-	-
საინვესტიციო ქონება	(342)	342	-	-
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	(816)	(2,825)	-	(3,641)
სუბორდინირებული ვალი	(23)	(47)	-	(70)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(72)	31	-	(41)
სხვა ვალდებულებები	1,652	(788)	-	864
წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა	1,486	(823)	-	663
მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	(29)	29	-	-
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	2,003	(19,851)	(2,443)	(20,245)
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	2,605	(659)	-	1,992
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(602)	(19,192)	(2,443)	(22,237)
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	2,003	(19,850)	(2,443)	(20,245)

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი 2016	(დარიცხვა)/ კრედიტირებული მოგება-ზარალში	დარიცხულია უშუალოდ სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში	31 დეკემბერი 2017
დასაქვითი/(დასაბეგრი) დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი				
ძირითადი საშუალებები	(5,323)	648	377	(4,298)
კრედიტის გაუფასურების რეზერვი	(91)	2,401	-	2,401
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	165	483	(648)	-
სხვა ფინანსური აქტივები	2,122	(107)	-	2,015
სხვა აქტივები	39	(10)	-	29
ინვესტიცია იჯარებში	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	(982)	640	-	(342)
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	(1,295)	479	-	(816)
სუბორდინირებული ვალი	(85)	62	-	(23)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	197	(269)	-	(72)
სხვა ვალდებულებები	2,225	(573)	-	1,652
წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა	676	810	-	1,486
მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	(29)	-	-	(29)
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	(2,381)	4,564	(271)	2,003
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	3,265	(660)	-	2,605
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(5,646)	5,315	(271)	(602)
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	(2,381)	4,655	(271)	2,003

33 მოგების გადასახადები გაგრძელება

ათას ლარში	1 იანვარი 2016	(დარიცხვა)/ კრედიტირებული მოგება-ზარალი	დარიცხულია უშუალოდ სხვა ყოვლისმომცველ შემოსავალში	ცვლილებები ბიზნეს გაერთიანების შედეგად	31 დეკემბერი 2016
დასაქვითი/(დასაბეგრი) დროებითი სხვაობის საგადასახადო ეფექტი და მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი					
ძირითადი საშუალებები	(25,802)	11,112	11,011	(1,644)	(5,323)
კრედიტის გაუფასურების რეზერვი	(9,167)	11,729	-	(2,574)	(92)
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი შეფასება	(1,595)	461	1,565	(266)	165
სხვა ფინანსური აქტივები	5,952	(3,830)	-	-	2,122
სხვა აქტივები	6,407	(5,734)	-	(634)	39
ინვესტიცია იჯარებში	(556)	556	-	-	-
საინვესტიციო ქონება	(4,247)	4,275	-	(1,010)	(982)
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	(475)	(820)	-	-	(1,295)
სუბორდინირებული ვალი	(327)	242	-	-	(85)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	60	137	-	-	197
სხვა ვალდებულებები	1,311	1,146	-	(231)	2,226
წილობრივი ინსტრუმენტების დარიცხვა	741	(65)	-	-	676
მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	-	(29)	-	-	(29)
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	(27,698)	19,180	12,576	(6,359)	(2,381)
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	1,546	1,719	-	-	3,265
აღიარებული გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(29,244)	17,461	12,576	(6,361)	(5,646)
სულ გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	(27,698)	19,180	12,576	(6,361)	(2,381)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურისა და საქართველოს კანონმდებლობის კონტექსტში, ჯგუფის სხვადასხვა კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ გადაანგარიშდეს ჯგუფის სხვა კომპანიების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებსა და დასაბეგრ მოგებებთან მიმართებაში და შესაბამისად, გადასახადი შეიძლება დაგროვდეს მაშინაც კი, როცა არსებობს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები კომპენსირდება მხოლოდ მაშინ, როცა ისინი უკავშირდება იმავე დასაბეგრ ობიექტსა და იმავე საგადასახადო ადმინისტრაციას.

34 წინდა ვალდებულების შეთანხმება

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ჩვენი ვალის და წარმოდგენილ პერიოდში ჩვენ ვალში მიმდინარე ცვლილებების ანალიზი. ვალის კომპონენტები არის ისინი, რომლებიც ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც დაფინანსება.

ვალდებულებები ფინანსური საქმიანობიდან					
ათას ლარში	სხვა ნასესხები სახსრები	გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	სუბორდინირებული ვალი	სულ	
წმინდა ვალი 2017 წლის 1 იანვარს	1,882,670	23,508	368,381	2,274,559	
ფულადი სახსრების ნაკადები	541,289	(3,251)	22,837	560,875	
სავალუტო კორექტირებები	(14,398)	(1,505)	(766)	(16,669)	
სხვა არაფულადი ცვლილებები	148,935	1,943	36,336	187,214	
წმინდა ვალი 2017 წლის 31 დეკემბერს	2,558,496	20,695	426,788	3,005,979	
ფულადი სახსრების ნაკადები	54,486	(9,308)	171,781	216,959	
სავალუტო კორექტირებები	70,883	554	9,958	81,395	
სხვა არაფულადი ცვლილებები	188,206	1,402	42,392	232,000	
წმინდა ვალი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,872,071	13,343	650,919	3,536,333	

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა

თიბისი ბანკის ჯგუფი რისკის მართვისთვის იყენებს კონსერვატიულ მიდგომას საკრედიტო, ფინანსური და არა ფინანსური რისკების მართვის ძლიერი და დამოუკიდებელი რისკის ფუნქციის მეშვეობით. რისკის სრულყოფილი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი შეტანილია რისკის ორგანიზაციულ სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არა ფინანსური რისკების მართვა; რისკის ანგარიშგების და მხარდაჭერის IT ინფრასტრუქტურა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და მეთოდები, როგორც არის კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და დიაგნოსტიკური კვლევა. რისკის სრულყოფილი, გამჭვირვალე და გონივრული მართვა ხელს უწყობს ინფორმირებულობას და ნდობას სხვადასხვა დაინტერესებული პირების მხრიდან, უზრუნველყოფს ბიზნეს მოდელის მდგრადობას და რისკის მართვის პოზიციონირებას, ჯგუფის კონკურენტული უპირატესობის და სტრატეგიული ხელშეწყობის ფაქტორის სახით.

თიბისი ბანკის ჯგუფის მართვის სტრუქტურა უზრუნველყოფს შესაბამის მეთვალყურეობას და ანგარიშვალდებულებას, ასევე მოვალეობების მკაფიო განაწილებას. სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა, რომ მისცეს მიმართულება და თვალყური ადევნოს დასახული მიზნების მიღწევის პროცესს. ამავდროულად მართველი საბჭო მართავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობებს. კერძოდ, კომიტეტი ახორციელებს შემდეგ მოვალეობებს: 1) ჯგუფის რისკის მართვის სტრატეგიის, რისკისადმი

მიდრეკილების და რისკის ტოლერანტობის, რისკის მართვის სისტემის და რისკის პოლიტიკის განხილვა და შეფასება; 2) კანონმდებლობასთან, რეგულაციებთან და ეთიკურ კოდექსებთან შესაბამისობასთან დაკავშირებული პროცესის განხილვა და მონიტორინგი.; 3) შიდა და გარეშე აუდიტორების მიერ შესაბამისობასთან, ეთიკასა და რისკი მართვის ფუნქციებთან დაკავშირებით გამოვლენილი შიდა კონტროლის ხარვეზების მონიტორინგი და გამოსწორება; 4) კომიტეტის საქმიანობის ყოველწლიური თვითშეფასება და შედეგების შესახებ საბჭოს ინფორმირება; 5) ძირითადი რისკი მართვის სისტემის და სხვა დოკუმენტების განხილვა და მათ დამტკიცებასთან დაკავშირებით საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა.

ბანკის დონეზე რისკის მართვა სამეთვალყურეო საბჭოს მოვალეობაა, რომელიც პასუხისმგებელია განსაზღვროს ხელმძღვანელობის განწყობა და გააკონტროლოს განსაზღვრულ მიზნებთან შესაბამისობა. იმავდროულად, მართველი საბჭო მართავს და ხელმძღვანელობს ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობას.

სამეთვალყურეო და მართველმა საბჭომ შექმნა სპეციალური რისკის კომიტეტი. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტი ამტკიცებს ჯგუფის რისკის მისაღებ დონეს, მეთვალყურეობას უწევს რისკის პროფილს და მისი მართვის პრაქტიკას ბანკის ფარგლებში, ხოლო აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის განხორციელებაზე და შიდა და დამოუკიდებელი აუდიტორების საქმიანობების ხელშეწყობაზე. მართველი საბჭოს რისკის კომიტეტი შექმნილია საერთო ჯგუფური რისკის მართვისა და ძირითადი რისკის ტენდენციების მონიტორინგის მიზნით, იმისთვის რომ დარწმუნდნენ რისკის მოცულობა შეესაბამება თუ არა ჯგუფის რისკის დადგენილ დონეს. საოპერაციო რისკის კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ხოლო აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) პასუხისმგებელია ALM პოლიტიკის განხორციელებაზე.

თიბისი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და უმაღლესი ხელმძღვანელობა მართავს რისკის მიზნებს რისკის მისაღები დონის შესახებ ანგარიშგების („RAS“) მეშვეობით, რომელსაც ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო და განსაზღვრავს სასურველ რისკის პროფილს და რისკის ლიმიტებს სხვადასხვა ეკონომიკური გარემოსთვის.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

რისკის მისაღები დონე („RA“) განსაზღვრავს მონიტორინგის და ანგარიშგების პასუხისმგებლობებს, ასევე იერარქიულ რიგებს სხვადასხვა გამოწვევი მოვლენებისთვის და ლიმიტის დარღვევებისთვის, რაც ასევე მიუთითებს რისკის ჯგუფებს განსაზღვროს და განახორციელოს შეთანხმებული შერბილების ღონისძიებები. რისკის მისაღები დონის ეფექტური განხორციელების მიზნით ჯგუფის ყოველდღიურ ოპერაციებში, რისკის მისაღები დონის საზომები თანმიმდევრობით არის დაყოფილი უფრო დეტალურ ბიზნეს ერთეულის დონის ლიმიტებად. ამ სახით რისკის განაწილება განსაზღვრება სხვადასხვა სემენტის და საქმიანობების მიხედვით. საბჭოს დონის კონტროლი უმაღლესი ხელმძღვანელობის მუდმივი ჩართულობით თიბისი ჯგუფის რისკის მართვაში უზრუნველყოფს რისკის მიზნების შესახებ ინფორმირებას, რისკის დონის მიმართ რისკის მოცულობის ინტენსიურ მონიტორინგს, რისკთან დაკავშირებული საკითხების დაუყოვნებლივ ესკალაციას და აღმოფხვრის ღონისძიებების განსაზღვრას.

ინდივიდუალური რისკების ყოველდღიური მართვა ეფუძნება დაცვის პრინციპის სამ მიმართულებას. ვინაიდან ბიზნეს მიმართულებებს ეკისრება რისკებზე ძირითადი პასუხისმგებლობები, რისკის ჯგუფები იღებენ მეორე ხაზის დაცვის ფუნქციას, რომელიც ხორციელდება სანქციონირებული ტრანზაქციების, ასევე რისკის დადგენის, ანალიზის, შეფასების, მონიტორინგის და ანგარიშგების საშუალებებით და მეთოდებით. კომიტეტები შექმნილია ოპერატიულ დონეებზე, და პასუხისმგებელია ტრანზაქციის დონეზე გადაწყვეტილებების მიღებაზე, რომელიც მოიცავს უფლებამოსილების მკაფიო გაუმჯობესებული დელეგირების მკაფიო კომპონენტს „ოთხი თვალის პრინციპის“ საფუძველზე. ყველა ახალი პროდუქტი/პროექტი გაივლის რისკის ჯგუფებს რისკების სრულყოფილი ანალიზის უზრუნველყოფის მიზნით.

კონტროლის ასეთი ღონისძიებები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ სარისკო გადაწყვეტილებებს, რომელიც ადეკვატურად არის შეფასებული და რომ რისკები, რომელიც სცილდება ჯგუფის დასახულ მიზნებს, არ არის ალბათი. საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკის მართვას ახორციელებენ შემდეგი ჯგუფები რისკის ორგანიზაციის ფარგლებში:

- საწარმოს რისკის მართვა (ERM);
- საკრედიტო რისკის მართვა;
- ანდერრაინინგი (კრედიტების გაცემის უფლება/სანქცირება);
- რესტრუქტურირაცია და ინკასირება;
- ფინანსური რისკის მართვა;
- საოპერაციო რისკის მართვა.

ძლიერი და დამოუკიდებელი სტრუქტურა იძლევა რისკის მართვის ყველა საჭირო ფუნქციის შესრულებას დაცვის მეორე ხაზის ფარგლებში, მაღალკვალიფიციური პროფესიონალების მიერ დამატებითი დოკუმენტების დაბალანსებული შეთავაზებით საბანკო და უძრავი ქონების სექტორში, როგორც ადგილობრივ ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე.

ზემოხსენებული რისკის ჯგუფების გარდა, ნორმატიულ-სამართლებრივი შესაბამისობის განყოფილება (რომელიც ანგარიშვალდებულია უშუალოდ გენერალური დირექტორის წინაშე), პასუხისმგებელია AML-ზე და ნორმატიულ-სამართლებრივი შეუსაბამობის რისკების მართვაზე. როგორც დაცვის მესამე ხაზი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს დამოუკიდებელ და ობიექტურ გარანტიას და რეკომენდაციებს აძლევს ჯგუფს, რაც ხელს უწყობს ოპერაციების შემდგომ გაუმჯობესებას და რისკის მართვას.

თითოეული მნიშვნელოვანი რისკის მართვისთვის ბანკი განსაზღვრავს პოლიტიკას და პროცედურებს, მართვის საშუალებებს და მეთოდებს, რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასების და გამოთვლის მეთოდოლოგიებს. რისკის ანგარიშგების სისტემები და IT ინფრასტრუქტურა თიბისი ბანკის რისკის ეფექტური მართვის მნიშვნელოვანი საშუალებებია. აქედან გამომდინარე, ბანკი მნიშვნელოვან აქცენტს აკეთებს და ინვესტიციებს ახორციელებს, რომ ხელი შეუწყოს მიღებული გადაწყვეტილებების მუდმივ განვითარებას. ყოველსომოცევი ანგარიშგების სტრუქტურა ხელმისაწვდომია მმართველი საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის, რაც იძლევა რისკის სახეცვლილებების ინტენსიური ზედამხედველობის საშუალებას და საჭიროების შემთხვევაში წინასწარ გამოსასწორებელი ზომების მიღების შესაძლებლობას.

ზემოთ აღწერილი რისკის მართვის კომპონენტების გარდა, კომპენსაციის სისტემა მოიცავს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საშუალებას პერსონალის სტიმულირებისთვის, რომელიც შეესაბამება ბანკის გრძელვადიან ინტერესებს, ის ითვალისწინებს რისკით კორექტირებულ მდგრად შემოსავალს უზრუნველყოფას. რისკის მართვის ეფექტურობის ძირითადი მაჩვენებლები („KPIs“) შეტანილია როგორც ბიზნეს ხაზის ასევე რისკის მართვის პერსონალის ანაზღაურებაში. ეფექტურობის მართვის სტრუქტურა განასხვავებს რისკის მართვის პერსონალის სტიმულს იმ ბიზნეს სფეროებისგან დამოუკიდებლობის დაცვის მიზნით, რომელსაც ისინი ზედამხედველობენ და ამავდროულად იძლევა კვალიფიციური პროფესიონალების მიზიდვის და შენარჩუნების შესაძლებლობას. ამ მიზნით, ბანკი აფასებს რისკის მართვის ეფექტურობის ძირითად მაჩვენებლებს რისკის და კონტროლის პერსონალისთვის და მოიცავს ცვლადი ანაზღაურების წილს.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც გულისხმობს, რომ მომხმარებელს ან კონტრაგენტს არ შეუძლია თავისი ვალდებულებების შესრულება – გადაუხდელი თანხების გადახდა. ჯგუფის საკრედიტო რისკი წარმოიშობა მისი საკრედიტო ოპერაციების და მხარეებთან სხვა გარიგებების შედეგად, ფინანსური აქტივების ირგვლივ. საბალანსო მუხლების საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა შეადგენს მათ საბალანსო ღირებულებებს. ბალანსგარეშე ვალდებულებების მაქსიმალური მოცულობა იხილეთ შენიშვნაში 37.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გამრქელება

საკრედიტო რისკი მოიცავს: რისკს, რომელიც წარმოიქმნება ინდივიდუალურ კონტრაგენტებთან გაფორმებული გარიგებებიდან, კონცენტრაციის რისკს, ვალუტით გამოწვეულ საკრედიტო რისკს და ნარჩენ რისკებს.

- რისკები, რომლებიც წარმოიქმნება ინდივიდუალურ კონტრაგენტებთან გაფორმებული გარიგებებიდან, არის ზარალის რისკი ხელშეკრულებების შეუსრულებლობასთან დაკავშირებით კონტრაგენტის საკრედიტო ხარისხის გაუარესების მიზეზით.
- კონცენტრაციის რისკი არის რისკი, რომელიც დაკავშირებულია ხარისხის გაუარესებასთან ცალკეულ მსესხებლებთან ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფთან აქტიური სარისკო ოპერაციებით ან კრედიტის კონცენტრაციის მიზეზით ეკონომიკის კონკრეტულ დარგებში.
- ვალუტით გამოწვეული საკრედიტო რისკი უკავშირდება რისკებს, რომლებიც წარმოიქმნება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხებიდან ჯგუფის პორტფელში.
- ნარჩენი რისკი წარმოიქმნება საკრედიტო რისკის შერბილების მეთოდების შედეგად, რომელმაც შესაძლოა არ დააკმაყოფილოს მოლოდინი მიღებულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

რისკის მართვის ყოვლისმომცველი მეთოდები და პროცესები განსაზღვრულია ჯგუფის რისკის მართვის სტრუქტურაში საკრედიტო რისკის ეფექტურად მართვის მიზნით. ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის მთავარი პრინციპები: საკრედიტო რისკის გონივრული გარემოს შექმნა; კრედიტის გაცემის სტაბილური პროცესით მოქმედება; და საკრედიტო რისკის იდენტიფიკაციის, შეფასების, კონტროლისა და მონიტორინგის ეფექტური პროცესების უზრუნველყოფა. შესაბამისი პოლიტიკა და პროცედურები განსაზღვრავს კრედიტის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღების სტრუქტურას, რომელიც ასახავს ჯგუფის ტოლერანტობას საკრედიტო რისკის მიმართ. ეს სტრუქტურა მოიცავს კრედიტის დეტალურ და ფორმალურ შეფასების და უზრუნველყოფის შეფასების პროცესს, ადმინისტრაციას და დოკუმენტაციას, კრედიტის დამტკიცების ორგანოებს სხვადასხვა დონეზე, კონტრაგენტის და მრეწველობის კონცენტრაციის ლიმიტებს და კრედიტის შექმნაში, მონიტორინგსა და მართვაში ჩართული პერსონალის და პირების მკაფიოდ განსაზღვრულ მოვალეობებსა და პასუხისმგებლობებს.

კრედიტის დამტკიცება: ჯგუფი ისწრაფვის უზრუნველყოს კრედიტის გაცემის მდგრადი პროცესი მისი გაცემის სათანადო კრიტერიუმების დადგენით და ეფექტური პროცესის შექმნით მსესხებლის რისკის პროფილის ყოვლისმომცველი შეფასებით. დაცვის სამი ხაზის კონცეფცია შეტანილია საკრედიტო რისკის შეფასების სტრუქტურაში, მოვალეობების მკაფიო განაწილებით კრედიტის შეფასების პროცესში ჩართულ მხარეებს შორის..

კრედიტის შეფასების პროცესი განხვავდება სემენტების მიხედვით, რომელიც დამატებით დიფერენცირდება სხვადასხვა ტპის პროდუქტების მიხედვით და ასახავს აღნიშნული აქტივის კლასების სხვადასხვა ბუნებას. კორპორატიულ, საშუალო და მცირე ბიზნესის და მსხვილი საცალო და მიკრო სესხების შეფასება ინდივიდუალურად ხორციელდება მსესხებლის კრედიტუნარიანობის და სესხის სტრუქტურის დეტალური ანალიზით; ვინაიდან მცირე საცალო და მიკრო სესხები უმეტესად ავტომატურად ფასდება, სესხის დამტკიცებისთვის ქულებით შეფასების მოდელების გამოყენებით. ბიზნესის მსესხებლების სახელმძღვანელო მითითებები მორგებულია ინდივიდუალურ ეკონომიკურ სექტორებზე, რომელიც განსაზღვრავს კრედიტირების კრიტერიუმებს და მიზნობრივ კოეფიციენტებს თითოეულ დარგში.

საკრედიტო კომიტეტები პასუხისმგებელი არიან გადახედონ საკრედიტო განცხადებებს და დაამტკიცონ საკრედიტო პროდუქტები. კორპორატიული, საშუალო და მცირე ბიზნესის, საცალო და მიკრო ბიზნესის კლიენტებისთვის კრედიტის მოცულობის დასამტკიცებლად ადგილზე წარმოდგენილია სხვადასხვა საკრედიტო კომიტეტები მკაფიოდ განსაზღვრული დელეგირების უფლებით (იმ პროდუქტების გარდა, რომელიც ფასდება შეფასების ბარათების გამოყენებით). საკრედიტო კომიტეტების შემადგენლობა დამოკიდებულია მსესხებლის საერთო ვალდებულებებზე და მსესხებლის რისკის პროფილზე. საკრედიტო რისკის მენეჯერები (შესაბამისი საკრედიტო კომიტეტების წევრები) უზრუნველყოფენ მსესხებლის და შეთავაზებული საკრედიტო რისკების დეტალურ ანალიზს. სესხი ხანის 20 უმსხვილესი მსესხებლისთვის ან რომელიც აღემატება ბანკის მარეგულირებელი კაპიტალის 5%-ს, მოითხოვს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტის გადახედვას და დამტკიცებას. აღნიშნული კომიტეტი ასევე ამტკიცებს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის 150 და 200 ათას ლარზე მეტი მოცულობის კრედიტებთან დაკავშირებით.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგი: ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა და პროცესები მიზნად ისახავს რისკის დროულად გამოვლენას და გაანალიზებას, და აკონტროლებს წინასწარ განსაზღვრულ ლიმიტებს საიმედო და დროული მონაცემების საშუალებით. ჯგუფი მნიშვნელოვან რესურსებს იყენებს საკრედიტო რისკის შესახებ მკაფიო და ზუსტი ინფორმაციის მიღებისთვის, რომელსაც აწყდება ბანკი სხვადასხვა ბიზნეს სემენტში. ჯგუფი იყენებს აქტიური მონიტორინგის სისტემას მიკრო და მაკრო განვითარებაზე დროული რეაგირების, საკრედიტო პორტფელში ხარვეზების გამოვლენისა და ინფორმირებული რისკის მართვის გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით. მონიტორინგის პროცესები მორგებულია ინდივიდუალური სემენტების სპეციფიკაციებზე, ასევე ის მოიცავს ინდივიდუალურ საკრედიტო რისკებს, პორტფელის საერთო კოეფიციენტს და გარე მიმართულებებს, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს პორტფელის რისკის პროფილზე. წინასწარი გაფრხილების სიგნალები წარმოადგენს მნიშვნელოვან წინასწარი განგაშის სისტემას საკრედიტო რისკის გაუარესების გამოსავლენად, რასაც შემარბილებელი ღონისძიებებისკენ მიყვავართ.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ადგილზე მოქმედებს კომპლექსური მონიტორინგის სისტემა ინდივიდუალური კონტრაგენტების მონიტორინგისთვის, რაც დამოკიდებულია მსესხებლის რისკ პროფილსა და პოზიციასზე. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე, მსესხებლები კლასიფიცირებულია სხვადასხვა რისკის კატეგორიებით. კონკრეტული სუსტი მხარეების არსებობისას, რომელიც მატერიალობის შემთხვევაში გამოიწვევს სესხის დაფარვის პრობლემებს, მსესხებლები კლასიფიცირდება, „საყურადღებო“ კატეგორიად. მიუხედავად იმისა, რომ მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობა აკმაყოფილებს ვალდებულებების დაფარვას, ასეთ მსესხებლებზე ხორციელდება სათანადო მონიტორინგი და მიიღება კონკრეტული ზომები პოტენციური ხარვეზების შესარბილებლად. „საყურადღებო“ კატეგორია გამოიყენება ერთ-ერთ ხარისხობრივ ინდიკატორად რისკის პოზიციების 2 ეტაპზე გადასასვლელად კორპორატიული და SME მსესხებლებისთვის. საცალო და მიკრო მსესხებლებისთვის სხვა პორტფელის დონის ინდიკატორების შესაბამისად, რეგულარულად ხორციელდება პორტფელის მონიტორინგი რისკის კატეგორიების მიხედვით. თუ არსებობს ინდიკატორები, რომ პორტფელის განაწილება რისკის კატეგორიების მიხედვით უარესდება წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარს ზემოთ, შესაძლოა ამან გამოიწვიოს შესაბამისი პორტფელის გადასვლა 2 ეტაპზე, სანამ გაუარესების ნიშნები იარსებებს.

პორტფელის ხარისხის ტენდენციების შესახებ იქმნება რეგულარული ანგარიშები და წარედგინება მმართველი საბჭოს რისკის კომიტეტს ყოველთვიურად, ხოლო რისკის, ეთიკისა და ზედამხედველობის კომიტეტს კვარტალურად. არსებული მონაცემების ძველ მონაცემებთან შედარებით და პროგნოზების ანალიზით, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მისი პოლიტიკის დროულად შეცვლით შესაძლებელია რისკების გამოვლენა და მათზე რეაგირება.

საკრედიტო რისკის შემცირება. კრედიტის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება ძირითადად მსესხებლის გადახდისუნარიანობის და კრედიტუნარიანობის საფუძველზე ხდება; დამატებით ჯგუფი საკრედიტო რისკის შესამცირებლად იყენებს საშუალებებს, როგორცაა უზრუნველყოფა და გარანტიები. აღნიშნული შემცირების ზომების გამოყენების შეფასება სიფრთხილით ხორციელდება სამართლებრივ სიზუსტესთან და განხორციელებადობასთან, თავდების კონტრაგენტული რისკის და უზრუნველყოფის საბაზრო შეფასებასთან მიმართებაში. უზრუნველყოფის მართვის შესახებ ცენტრალური ხედვის და სტრატეგიის ქონის და იმის გარანტიის მიზნით, რომ ყველა პროცესი ეფექტურად ხორციელდება, დაფუძნდა ცენტრალური უზრუნველყოფის მართვის ერთეული. უზრუნველყოფის მართვის სისტემა მოიცავს მყარ დამოუკიდებელ შეფასების პროცესს, რისკის ფაქტორების შემცირების სისტემას დამტკიცების პროცესში, მონიტორინგსა და გადაფასებას.

საკრედიტო რისკის რესტრუქტურისაცია და ინკასირება: ჯგუფს გააჩნია პორტფელის ზედამხედველობის კომპლექსური სისტემა გაუარესებული ან პრობლემური საკრედიტო მოცულობების დროულად დადგენის და წინასწარი გამოსწორების ზომების მიღების მიზნით. შესაბამისი რესტრუქტურისაციის ერთეულები შექმნილია ყველა ბიზნეს სეგმენტში იმ მსესხებლების მართვის მიზნით, რომელთა კრედიტუნარიანობა გაუარესდა. ბანკი განსხვავებს ორი ტიპის რესტრუქტურისაციას მსესხებლების ფინანსური სუსტი მხარეების გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, რესტრუქტურირებული მსესხებლები შეიძლება კლასიფიცირდეს 2 ან 3 ეტაპზე. რესტრუქტურისაციის ერთეულების ძირითადი მიზანია მსესხებლის რეაბილიტაცია და დაბრუნება მოქმედ კატეგორიაში ან 1 ეტაპზე. რეაბილიტაციის პროცესის სირთულე და კომპლექსურობა განსხვავდება რისკის ტიპისა და მოცულობის მიხედვით.

ცენტრალიზებული მონიტორინგის ჯგუფი ანკონტროლებს დამრღვევ საცალო მსესხებლებს, რაც ფილიალების ღონისძიებებთან ერთად, მიზნად ისახავს ინკასირების მაქსიმალურად გაზრდას. სპეცილური პროგრამული უზრუნველყოფა გამოიყენება ადრულ ეტაპზე ინკასირების პროცესის მართვისთვის. კონკრეტული სტრატეგიები მორგებულია კლიენტების სხვადასხვა ქვეჯგუფებზე, ასახავს შესაბამის რისკის დონეებს, ამიტომ უფრო მეტი ღონისძიება ორიენტირებულია უფრო მაღალი რისკის პროფილის მქონე კლიენტებზე. ადრულ ეტაპზე დარღვევის გამოსწორება ამცირებს რისკის პოზიციებს, რომელიც შესაძლოა გადავადდეს 3მ დღეზე მეტი ხნით (ერთ-ერთი SICR-ის კრიტერიუმში) და გადავიდეს გაუფასურების 2 ეტაპზე.

მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხების მართვისთვის ადგილზე არსებობს დაფარვის ერთეულები. კორპორატიული და საშუალო და მცირე ბიზნესის მსესხებლები გადაეცემა აღნიშნულ ერთეულს იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ არ იქნება გადახდილი ძირი თანხის არსებითი ნაწილი და დაფარვის ძირითადი ნაკადი აღარ წარმოადგენს მსესხებლის ფულად სახსრებს. საცალო და მიკრო კრედიტები გადაეცემა დაფარვის ერთეულს ან ინკასირების გარე დაწესებულებებს (სრაუზრუნველყოფილ სესხებთან დაკავშირებით) 90 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში, ასევე შეიძლება გადაეცეს უფრო ადრე თუ აშკარა გახდება, რომ მსესხებელს არ შეუძლია სესხის დაფარვა.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა **გამრქელება**

საკრედიტო ხარისხი. ფინანსური აქტივის ტიპიდან გამომდინარე, ჯგუფმა შესაძლოა გამოიყენოს აქტივის საკრედიტო ხარისხის სხვადასხვა წყაროების ინფორმაცია, მათ შორის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (სტანდარტ ენდ ჰურზ, Fitch) მიერ მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგი, გადახდისუნარიანობის შესახებ ინფორმაცია საკრედიტო ბიუროდან და შიდა ფარგლებში შემუშავებული საკრედიტო რეიტინგები. ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია შიდა ფარგლებში შემუშავებული საკრედიტო ხარისხის სტანდარტების შიდა და გარე საკრედიტო ხარისხის შესახებ ინფორმაციის გათვალისწინებით კონკრეტული რისკისთვის (მაგ. გადაუხდელობა) დამახასიათებელ ინდიკატორებთან კომბინაციით. ჯგუფი განსაზღვრავს შემდეგ საკრედიტო ხარისხის კატეგორიებს:

- > ძალიან დაბალი რისკი – რისკის პოზიციები ავლენენ ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილების ძლიერ უნარს;
- > დაბალი რისკი – რისკის პოზიციები ავლენენ ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილების ადეკვატურ უნარს;
- > ზომიერი რისკი – რისკის პოზიციები ავლენენ ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილების დამაკმაყოფილებელ უნარს;
- > მაღალი რისკი – რისკის პოზიციები, რომლებიც მოითხოვს სათანადო მონიტორინგს, და
- > დეფოლტი – რისკის პოზიციები დეფოლტში, კრედიტის გაუფასურებით.

შიდა საკრედიტო რეიტინგები შეფასებულია ჯგუფის მიერ სტატისტიკური მოდელების საფუძველზე კრედიტ ოფიცრების შეზღუდული მონაწილეობით. სტატისტიკური მოდელები მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, რომელიც ასახავს საუკეთესო პროგნოზულ შესაძლებლობას ისტორიული დეფოლტის მონაცემების საფუძველზე.

რეიტინგული მოდელები რეგულარულად გადაიხედება და მათი უკუტესტირება ხდება ფაქტობრივი დეფოლტის მონაცემების მიხედვით. ჯგუფი რეგულარულად ამოწმებს რეიტინგული შეფასებების სიზუსტეს და აფასებს აღნიშნული მოდელების პროგნოზულ შესაძლებლობას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) არის მომავალი ფულადი დანაკლისების შესაბამისი ალბათობებით შემოწნილი შეფასება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება არის მიუკერძოებელი და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების შეფასებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ეფუძნება ჯგუფის მიერ გამოყენებულ ოთხ ძირითად კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), რისკის პოზიციის დეფოლტის შემთხვევაში ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD"), და დისკონტირების განაკვეთი. შეფასებები ითვალისწინებს მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას, კერძოდ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) ასახავს ალბათობით შემოწნილ მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების განვითარებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ საკრედიტო რისკზე.

ბანკი იყენებს სამ-ეტაპიან მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასებისთვის და ახდენს მსესხებლების კლასიფიკაციას სამი ეტაპის ფარგლებში: ბანკი ახდენს რისკის პოზიციების კლასიფიკაციას 1 ეტაპზე, თუ თავდაპირველი აღიარებიდან საკრედიტო ხარისხში მნიშვნელოვანი გაუარესება არ მომხდარა და ინსტრუმენტი არ იყო გაუფასურებული კრედიტის თვალსაზრისით თავდაპირველი აღიარებისას. რისკის პოზიციის კლასიფიცირდება 2 ეტაპზე იმ შემთხვევაში, თუ საკრედიტო ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესება გამოვლინდა თავდაპირველი აღიარებიდან, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტი არ ითვლება კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებულად. რისკის პოზიციები, რომლებთან დაკავშირებით კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურების ინდიკატორები გამოვლინდა, კლასიფიცირებულია 3 ეტაპზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) რეზერვის ოდენობა განსხვავდება თითოეულ ეტაპზე განაწილების მიხედვით. 1 ეტაპზე კლასიფიცირების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) წარმოადგენს მთლიანი პერიოდის ECL-ს იმ ნაწილს, რომელიც შეიძლება მიეკუთვნოს დეფოლტის მოვლენებს ანგარიშგების თარიღიდან მომდევნო 12 თვის განმავლობაში. 2 ეტაპზე განაწილების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECL) წარმოადგენს მთლიანი პერიოდის ECL-ს, ე.ი. საკრედიტო ზარალს, რომელიც შესაძლოა მიეკუთვნოს შესაძლო დეფოლტის მოვლენებს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიანი პერიოდის განმავლობაში. ზოგადად, მოქმედების ვადა ითვლება ფინანსური ინსტრუმენტის დაფარვის დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის ტოლად. ისეთი ფაქტორები, როგორცაა სახელშეკრულებო დაფარვის გრაფიკის არსებობა, დაფარვის ვადის გაგრძელების ოფციონები და ბანკის მიერ განხორციელებული მონიტორინგის პროცესები, გავლენას ახდენენ მოქმედების ვადის განსაზღვრაზე. 3 ეტაპზე კლასიფიცირების შემთხვევაში, დეფოლტი უკვე დამდგარია და მთლიანი პერიოდის ECL შეფასებულია მოსალოდნელი ამოღების საფუძველზე.

დეფოლტის განსაზღვრება: ფინანსური აქტივები, რომლებთან დაკავშირებით ჯგუფმა გამოავლინა ერთი ან მეტი ზარალის შემთხვევის ინდიკატორი, კლასიფიცირებულია 3 ეტაპზე. ინფორმაციის მიზნებისთვის, ჯგუფმა სრულად გაათანაბრა დეფოლტის განსაზღვრება კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული აქტივების განსაზღვრებასთან. ჯგუფის მიერ დეფოლტის განსაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის, შესაბამისობაშია კაპიტალის მოთხოვნების რეგულაციასთან (EU).

ჯგუფი იყენებს როგორც რაოდენობრივ, ასევე ხარისხობრივ კრიტერიუმებს დეფოლტის განსაზღვრებისთვის. მსესხებელი კლასიფიცირდება გადახდისუნაროდ იმ შემთხვევაში, თუ დადგება მინიმუმ ერთ-ერთი ქვემოთ ჩამოთვლილი მოვლენა:

- > სახელშეკრულებო დაფარვების ნებისმიერი თანხა ვადაგადაცილებულია 90 დღეზე მეტი ხნით;
- > არსებობს ფაქტორები, რომლებიც მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა მსესხებელმა გადაიხადოს ვალდებულებები.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა *გაგრძელება*

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლების შემთხვევაში, ბანკი დამატებით იყენებს კრიტერიუმებს, მათ შორის და არა მხოლოდ: გაკორტების საქმის წარმოება, მნიშვნელოვანი თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობაზე, კონტრაქტის პირობების დარღვევა და სხვა. SME და კორპორატიული მსესხებლებისთვის, დეფოლტი დგინდება კონტრაგენტის დონეზე, რაც ნიშნავს, რომ ყველა მოთხოვნა მსესხებლის მიმართ განიხილება დეფოლტად. საცალო და მიკრო სეგმენტის პორტფელისთვის გამოიყენება სესხის დონეზე დეფოლტის განმარტება, დამატებითი პულინგის ეფექტის კრიტერიუმის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ გადეფოლტებული რისკის პოზიციის მოცულობა აღემატება წინასწარ განსაზღვრულ ზღვარს, ყველა მოთხოვნა მსესხებლის მიმართ კლასიფიცირდება დეფოლტად. მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება დეფოლტად, დარჩება ასევე მანამ, სანამ აღარ დაკმაყოფილებს დეფოლტის კრიტერიუმებს თანმიმდევრული ექვსი თვის განმავლობაში, ასეთ შემთხვევაში რისკის პოზიცია აღარ ჩაითვლება დეფოლტში (ე.ი.გამოსწორდა). საშუალო პერიოდი ექვსი თვის ოდენობით განისაზღვრა გამოსწორების შემდგომ ფინანსური ინსტრუმენტის კვლავ დეფოლტში დაბრუნების ალბათობის ანალიზის საფუძველზე. რისკის პოზიციები, რომლებიც გადავიდა 2 ეტაპზე დეფოლტის მდგომარეობიდან, შენარჩუნებულია 2 ეტაპზე განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში 1 ეტაპზე გადასვლამდე და კლასიფიცირებულია, როგორც სრულად მოქმედი ინსტრუმენტები.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ("SICR"). ფინანსური აქტივები, რომლებთან დაკავშირებით ჯგუფი გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას თავდაპირველი აღიარებიდან, კლასიფიცირებულია 2 ეტაპზე. SICR ინდიკატორები განსაზღვრულია ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე იმის მიუხედავად, რომ ზოგი მათგანი ითვალისწინებს მსესხებლის მახასიათებლებს. ჯგუფი იყენებს SICR-ის როგორც რაოდენობრივ, ასევე ხარისხობრივ ინდიკატორებს.

რაოდენობრივი კრიტერიუმები

რაოდენობრივ საფუძელზე ბანკი აფასებს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების ცვლილებას თითოეული რისკის პოზიციისთვის თავდაპირველი აღიარებიდან და ადარებს მას წინასწარ განსაზღვრულ ზღვრებს. როდესაც დეფოლტის ალბათობის აბსოლუტური ცვლილება აღემატება შესაბამის ზღვარს, ითვლება, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაზრდილია (SICR) და რისკის პოზიცია გადავა 2 ეტაპზე. SICR-ს რაოდენობრივი ინდიკატორი გამოიყენება საცალო და მიკრო სეგმენტებზე, სადაც ჯგუფს გააჩნია საკმარისი რაოდენობის დაკვირვების მონაცემები.

ხარისხობრივი კრიტერიუმები

ფინანსური აქტივი გადადის 2 ეტაპზე და მთლიანი პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (ECLs) ფასდება იმ შემთხვევაში, თუ გამოვლინდება მინიმუმ ერთ-ერთი შემდეგი SICR-ს ხარისხობრივი კრიტერიუმი:

- ვადაგადაცილების პერიოდი 30 დღეზე მეტი ხნით საკონტრაქტო დაფარვებზე;
- რისკის პოზიცია რესტრუქტურირებულია, მაგრამ არ არის კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული;
- მსესხებელი კლასიფიცირდება „საყურადღებო“ კატეგორიად.

ჯგუფი არ ეწინააღმდეგება პრეზუმფციას, რომ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა წარმოშობიდან, როდესაც ფინანსური აქტივი 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულია. SICR-ს ეს ხარისხობრივი ინდიკატორი ვალის რესტრუქტურისაგანსთან ერთად გამოიყენება ყველა სეგმენტზე. კერძოდ კორპორატიული და SME სეგმენტისთვის ჯგუფი იყენებს რისკის კატეგორიის გაუარესებას ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოშობიდან SICR-ს ერთ-ერთ ხარისხობრივ ინდიკატორად. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე მსესხებელი კლასიფიცირდება სხვადასხვა რისკის კატეგორიებით. კონკრეტული სუსტი მხარეების არსებობისას, რომელნიც მატერიალობების შემთხვევაში გამოიწვევს სესხის დაფარვის შეფერხებას, მსესხებელი კლასიფიცირდება „საყურადღებო“ კატეგორიად. მიუხედავად იმისა, რომ მსესხებლების ფინანსური მდგომარეობა აკმაყოფილებს ვალდებულებების დაფარვას, ასეთ მსესხებლებზე ხორციელდება სათანადო მონიტორინგი და მიიღება კონკრეტული ზომები პოტენციური ხარვეზების შესარბილებლად. როგორც კი მსესხებლის კლასიფიკაცია მოხდება „საყურადღებო“ კატეგორიად, ის გადავა 2 ეტაპზე. რომელიმე SICR ინდიკატორის გამოვლენისას, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის 2 ეტაპზე. ფინანსური აქტივი შეიძლება დაბრუნდეს 1 ეტაპზე იმ შემთხვევაში, თუ SICR ინდიკატორები აღარ შეინიშნება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება: ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისთვის იყენებს ორ მიდგომას - ინდივიდუალური შეფასება და კოლექტიური შეფასება. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად გამოიყენება კრედიტის თვალსაზრისით გაუფასურებული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლებისთვის. დამატებით, ბანკმა შესაძლოა თვითნებურად განსაზღვროს გარკვეული რისკის პოზიციები ECL-ს ინდივიდუალური შეფასებისთვის, ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის ან ანდერრაიტინგის განყოფილების გადაწყვეტილების საფუძველზე.

ბანკი იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების (DCF) მეთოდს ამოღების თანხის განსაზღვრისთვის ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე. ამოღების თანხის ზუსტი შეფასების უზრუნველყოფისთვის, ბანკმა შესაძლოა გამოიყენოს სცენარის ანალიზის მიდგომა. სცენარები შესაძლოა განისაზღვროს ინდივიდუალური მსესხებლის სპეციფიკისა და მომავალი პერსპექტივების, იმ სექტორის გათვალისწინებით სადაც მსესხებელი ოპერირებს ან უზრუნველყოფის ღირებულებების ცვლილებების გათვალისწინებით. სცენარის ანალიზის შემთხვევაში, ბანკი ეყრდნობა პროგნოზირებულ ამოღების თანხას თითოეული სცენარისთვის და აფასებს შესაბამის ზარალს. საბოლოო, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თითოეულ სცენარში მოსალოდნელი ზარალის შეწონილი საშუალო მარჯვენის სახით, რომელიც შეიწონება თითოეული სცენარის მოხდენის ალბათობით.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა **გამრქელება**

არა-მნიშვნელოვან და არა-გუფასურებულ მნიშვნელოვან მსესხებლებთან დაკავშირებით, ბანკი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს კოლექტიურად. კოლექტიური შეფასებისა და რისკის პარამეტრების შეფასების მიზნებისთვის რისკის პოზიციები ჯგუფდება მსგავსი რისკების კატეგორიაში, მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების საფუძველზე. ჯგუფის მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლებში გაითვალისწინება, მათ შორის და არა მხოლოდ: ეტაპი 1, ეტაპი 2 ან ეტაპი 3), კონტრაგენტის ტიპი (ფიზიკური პირი - იურიდიული პირი), პროდუქტის ტიპი, რეიტინგი (შიდა ან გარე), რისკის პოზიციის ვადაგადაცილების სტატუსი, რესტრუქტურის სტატუსი, ხანგრძლივობა დეფოლტის კატეგორიაში ან ნებისმიერი სხვა მახასიათებელი, რომელიც შესაძლოა განასხვავებდეს კონკრეტულ ქვე-სეგმენტებს რისკის პარამეტრების შეფასების მიზნებისთვის. რისკ ჯგუფების რაოდენობა განსხვავებულია სხვადასხვა პროდუქტების / სეგმენტებისთვის პორტფელის სპეციფიკაციებისა და მონაცემების ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით თითოეული რისკ ჯგუფის ფარგლებში. კოლექტიური მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის შემდეგი საკრედიტო რისკის პარამეტრების ნამრავლის ჯამი: EAD, PD და LGD, რომლებიც განსაზღვრულია ქვემოთ და დისკონტირებულია მიმდინარე ღირებულებამდე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის ძირითადი პრინციპებია:

რისკის პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD). რისკის პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციის შეფასებას დეფოლტის დროს, რომელიც შესაძლოა დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების პერიოდში. EAD პარამეტრი, რომელიც გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გამოთვლის მიზნებისთვის, დამოკიდებულია დროის ფაქტორზე, ე.ი. ბანკი უშვებს პარამეტრის სხვადასხვა მარჯვენა მხარეს გამოყენებას მომდევნო დროის მონაკვეთებში რისკის პოზიციის არსებობის პერიოდში. EAD-ს ასეთი სტრუქტურა გამოიყენება 1 ეტაპსა და 2 ეტაპზე კლასიფიცირებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის. 3 ეტაპზე კლასიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების და დეფოლტში მყოფი POCI აქტივების შემთხვევაში, EAD ვექტორი არის ერთეულმენტიანი, მოქმედი EAD-ის ღირებულებით. რისკის პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) განისაზღვრება განსხვავებულად ამორტიზებადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საკონტრაქტო დაფარვის გრაფიკით და რეველაციებადი კრედიტებისთვის. ამორტიზებადი პროდუქტებისთვის EAD გამოითვლება ძირი თანხის და პროცენტის საკონტრაქტო დაფარვის გათვალისწინებით, 12 თვის განმავლობაში 1 ეტაპზე კლასიფიცირებული კრედიტებისთვის და არსებობის მთლიან პერიოდში დანარჩენი ინსტრუმენტებისთვის. ასევე დამატებით გაითვალისწინება წინსწრებით დაფარვის შედეგად რისკის პოზიციის შემცირების ეფექტი. რეველაციებადი პროდუქტებისთვის ბანკი აფასებს რისკის პოზიციას დეფოლტისას (EAD) მოსალოდნელი ლიმიტის უტილიზაციის პროცენტული მარჯვენა მხარის საფუძველზე დეფოლტის მოხდენის პირობით.

დეფოლტის ალბათობა (PD). დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი აღწერს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტული დროის მონაკვეთის განმავლობაში. იგი წარმოადგენს ალბათობის, რომ მსესხებელი ვერ შეძლებს კონტრაქტით გათვალისწინებული სავალო ვალდებულებების დაკმაყოფილებას. დეფოლტის ალბათობის პარამეტრი დამოკიდებულია დროის ფაქტორზე (ე.ი. გააჩნია კონკრეტული დროის სტრუქტურა) და გამოიყენება ყველა არა-დეფოლტში მყოფ კონტრაქტებზე. კლიენტების სხვადასხვა სეგმენტის სპეციფიკური თვისებების გათვალისწინებით, რომლებისთვისაც ხდება დეფოლტის ალბათობის შეფასება, ამასთანავე იმ უნიკალური მახასიათებლების გათვალისწინებით, რომლებიც განაპირობებს მათ დეფოლტის მიმართ მიდრეკილებას, დეფოლტის ალბათობა მოდელირებულია განსხვავებულად სავალო და მიკრო სეგმენტებისთვის და კორპორატიული და SME სეგმენტებისთვის.

დეფოლტის ალბათობის შეფასების მიდგომა ასევე განსხვავებულია სხვადასხვა დროის პერიოდისთვის და შემდეგ კორექტირდება აღნიშნულ პერიოდში პროგნოზირებული მაკროეკონომიკური ცვლადების მოსალოდნელი შემოქმედების გათვალისწინებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისთვის გამოიყენება ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა: 12-თვიანი და მთლიანი პერიოდის PD. მთლიანი პერიოდის PD წარმოადგენს მოსალოდნელ დეფოლტის ალბათობას, რომელიც შესაძლოა მოხდეს ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დანარჩენ ვადაში და წარმოადგენს 12-თვიანი ზღვრული PD-ების ჯამს ინსტრუმენტის მთლიანი არსებობის პერიოდში. ჯგუფი იყენებს სხვადასხვა სტატისტიკურ მიდგომებს, როგორცაა 12-თვიანი PD-ების უქსტრაპოლაცია მიგრაციის მატრიცების საფუძველზე, არსებობის პერიოდის PD მრუდების შემუშავება ისტორიული დეფოლტის მონაცემების საფუძველზე და გრძელვადიანი PD-ს თანდათანობითი დაახლოება გრძელვადიან დეფოლტის განაკვეთთან.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გამოკლება

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD). ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) პარამეტრი წარმოადგენს რისკის პოზიციის წილს, რომელიც დაუბრუნებლად დაიკარგება მსესხებლის დეფოლტის შემთხვევაში. 1 ეტაპისა და 2 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ფასდება თითოეულ დროის პერიოდში ინსტრუმენტის არსებობის ვადაში და ასახავს მოსალოდნელი EAD-ის წილს აღნიშნულ პერიოდში, რომელიც ვერ იქნება ამოღებული ინსტრუმენტის დარჩენილ მოქმედების ვადაში დეფოლტის თარიღის შემდეგ. 3 ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ზარალის დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს EAD-ის წილს ანგარიშგების თარიღისთვის, რომელიც ვერ იქნება ამოღებული ამ ინსტრუმენტის დარჩენილ მოქმედების ვადაში. LGD-ს შეფასება იცვლება კონტრაგენტის, სეგმენტის, პროდუქტის ტიპის, უზრუნველყოფის დონის და ისტორიული მონაცემების ხელმისაწვდომობის მიხედვით. ბანკის მიერ LGD-ს შეფასების პროცესი ძირითადად ეფუძნება იმ დაშვებას, რომ რისკის პოზიციის დეფოლტის შემდეგ, შესაძლებელია ორი ურთიერთგამომრიცხავი სცენარის არსებობა. რისკის პოზიცია ან გამოვა დეფოლტის მდგომარეობიდან (გამოსწორების სცენარი) ან ვერ გამოვა დეფოლტის მდგომარეობიდან და დაექვემდებარება ამოღების პროცესს (არ-გამოსწორების სცენარი). იმის აღბათობა, რომ კვლავ მოხვდება რისკის პოზიცია დეფოლტში გამოსწორების სცენარში, ასევე გათვალისწინებულია შეფასების პროცესში. რისკის პარამეტრები, რომლებიც გამოიყენება ორივე სცენარში, ე.ი. გამოსწორების მაჩვენებლები, ამოღების მაჩვენებლები, შეფასებულია მიგრაციის მატრიცების მიდგომის გამოყენებით, სადაც რისკის ჯგუფები განსაზღვრულია დეფოლტის შემდგომ თანმიმდევრული თვეების მიხედვით. კონკრეტული პორტფელისთვის, შეზღუდული დაკვირვების მონაცემების საფუძველზე, შეიძლება გამოყენებულ იქნას ძირითადი მიდგომის ალტერნატიული მეთოდები.

მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაცია. მიუკერძოებელი, აღბათობებით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება მოითხოვს მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის გამოყენებას, რომელიც მოიპოვება მიზანშეუწონელი დანახარჯების ან ძალისხმევების გარეშე. მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს სამ მაკრო-ეკონომიკურ სცენარს. სცენარები განსაზღვრულია როგორც საქართველოს ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზისო (დიდი აღბათობით), ოპტიმისტური (უკეთესი ვიდრე საბაზისო) და პესიმისტური (უარესი ვიდრე საბაზისო) სცენარები, რომელთა შეწონილი მაჩვენებლები განისაზღვრება 50%-ით, 25%-ითა და 25%-ით თითოეული სცენარისთვის, შესაბამისად.

საბაზისო მაკრო-ეკონომიკური სცენარის მისაღებად ბანკი ითვალისწინებს სხვადასხვა წყაროების პროგნოზებს, ეს წყაროებია: საქართველოს ეროვნული ბანკი, ფინანსთა სამინისტრო, საერთაშორისო სავალუტო ფონდი ("IMF"), ასევე სხვა საერთაშორისო ფინანსური ორგანიზაციები ("IFI"s), რათა უზრუნველყოფილი იყოს ბაზრის მოლოდინებთან კონსენსუსი. ოპტიმისტური და პესიმისტური სცენარები განსაზღვრულია ბანკის მაკროეკონომიკური განყიფილების მიერ შემუშავებული სისტემის ფარგლებში.

მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაცია შეტანილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის როგორც ინდივიდუალურ, ასევე კოლექტიურ შეფასებაში.

მოდელის კრეტირება და ვალიდაცია. ჯგუფი რეგულარულად გადახედავს თავის მეთოდოლოგიას და დაშვებებს შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის ნებისმიერი განსხვავების შემცირების მიზნით. ასეთი უკუტესტირება ისტორიული მონაცემების საფუძველზე ხორციელდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. ისტორიული მონაცემების საფუძველზე უკუტესტირების პროცესში ჯგუფი აფასებს რისკის პარამეტრების ფაქტობრივ რეალიზაციას და მათ შესაბამისობას მოდელის შეფასებებთან. დამატებით, უკუტესტირების პროცესში ხორციელდება ეტაპების განსაზღვრის კრიტერიუმების ანალიზიც. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები წარედგინება ჯგუფის ხელმძღვანელობას და უფლებამოსილ პირებს შორის განხილვის შემდეგ განისაზღვრება დამატებითი ზომები მოდელისა და დაშვებების შესაბამისობაში მოყვანისთვის.

გეოგრაფიული რისკის კონცენტრაციები. აქტივები, ვალდებულებები, საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები ზოგადად დამოკიდებულია იმ ქვეყანასა და გეოგრაფიულ რეგიონზე, სადაც კონტრაგენტი მდებარეობს. ქართველ კონტრაგენტებთან ნაშთები, რომლებიც ფაქტობრივად გადაუხდელია ან საქართველოსთან დაკავშირებული კონტრაგენტების ოფშორული კომპანიებისთვის ან გადასახდელია მათგან, განთავსებულია წარწერის ქვეშ „საქართველო“. საკასო თანხები და ძირითადი საშუალებები განაწილებულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად არსებობს.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გამრქელება

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	საქართველო	ეგვი	არა-ეგვი	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	648,068	515,159	1,176	1,164,403
სახსრები სხვა ბანკებში	18,485	12,852	6,047	37,384
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,422,809	-	-	1,422,809
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	9,526,936	121,712	389,804	10,038,452
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,004,564	-	675	1,005,239
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	653,703	-	-	653,703
ინვესტიციები იჯარებში	202,850	-	952	203,802
სხვა ფინანსური აქტივები	153,640	329	290	154,259
სულ ფინანსური აქტივები	13,631,055	650,052	398,944	14,680,051
არაფინანსური აქტივები	769,139	56	3,642	772,837
სულ აქტივები	14,400,194	650,108	402,586	15,452,888
ვალდებულებები				
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	1,154,329	1,811,299	65,877	3,031,505
კლიენტის ანგარიშები	7,882,839	697,753	864,154	9,444,746
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	7,927	-	5,416	13,343
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	77,870	296	39	78,205
სუბორდინირებული ვალი	94,263	420,031	136,625	650,919
სულ ფინანსური ვალდებულებები	9,217,228	2,929,379	1,072,111	13,218,718
არაფინანსური ვალდებულებები	121,395	525	493	122,413
სულ ვალდებულებები	9,338,623	2,929,904	1,072,604	13,341,131
წმინდა საბალანსო მდგომარეობა	5,061,571	(2,279,796)	(670,018)	2,111,757
შესრულების გარანტიები	684,844	291,795	219,208	1,195,847
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	870,446	3,751	1,638	875,835

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	საქართველო	ეგვი	არა-ეგვი	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	818,094	608,575	2,102	1,428,771
სახსრები სხვა ბანკებში	25,329	8,733	3,727	37,789
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,033,818	-	-	1,033,818
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	7,960,107	67,805	297,441	8,325,353
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	657,068	-	870	657,938
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	-	-	449,538
ინვესტიციები იჯარებში	143,836	-	-	143,836
სხვა ფინანსური აქტივები	133,789	141	205	134,135
სულ ფინანსური აქტივები	11,221,579	685,254	304,345	12,211,178
არაფინანსური აქტივები	721,274	55	4,691	726,020
სულ აქტივები	11,942,853	685,309	309,036	12,937,198
ვალდებულებები				
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	1,069,211	1,559,644	15,859	2,644,714
კლიენტის ანგარიშები	6,517,641	694,820	622,862	7,835,323
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	7,821	-	12,874	20,695
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	78,670	474	630	79,774
სუბორდინირებული ვალი	62,508	232,263	132,017	426,788
სულ ფინანსური ვალდებულებები	7,735,851	2,487,201	784,242	11,007,294
არაფინანსური ვალდებულებები	79,612	1,084	846	81,542
სულ ვალდებულებები	7,815,463	2,488,285	785,088	11,088,836
წმინდა საბალანსო მდგომარეობა	4,127,390	(1,802,976)	(476,052)	1,848,362
შესრულების გარანტიები	387,904	151,502	72,905	612,311
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	968,019	2,996	6,045	977,060

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	საქართველო	ეგვი	არა-ეგვი	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	548,866	389,223	6,678	944,767
სასრები სხვა ბანკებში	4,973	18,851	-	23,824
სავალდებულო სალაროს ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	990,642	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	6,923,037	88,616	122,049	7,133,702
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	429,985	-	718	430,703
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	372,956	-	-	372,956
ინვესტიციები იჯარებში	95,031	-	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	91,666	229	-	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	9,457,156	496,919	129,445	10,083,520
არაფინანსური აქტივები	673,438	29	4,772	678,239
სულ აქტივები	10,130,594	496,948	134,217	10,761,759
ვალდებულებები				
სასრები საკრედიტო დაწესებულებებში	719,098	1,410,693	70,185	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	5,426,095	532,690	502,797	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	13,261	-	10,247	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	48,248	1,285	620	50,153
სუბორდინირებული ვალი	-	233,657	134,724	368,381
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,206,702	2,178,325	718,573	9,103,600
არაფინანსური ვალდებულებები	84,678	1,100	592	86,370
სულ ვალდებულებები	6,291,380	2,179,425	719,165	9,189,970
წმინდა საბალანსო მდგომარეობა	3,839,214	(1,682,477)	(584,948)	1,571,789
შესრულების გარანტიები	274,614	56,406	95,588	426,608
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	706,646	10,175	3,391	720,212

საბაზრო რისკი. ბანკი შესაბამეა ბაზელის კომიტეტის ბაზრის რისკის განმარტებას, როგორც დანაკარგების არასაბალანსო პოზიციის რისკს, რომელიც წარმოიშობა საბაზრო ფასების ცვლილებების შედეგად. ეს რისკი მთელი ბანკის მასშტაბით ძირითადად შედგება (ა) რისკებისგან, რომელიც უკავშირდება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტებს და სავაჭრო პორტფელში წილებს და (ბ) გაცვლითი კურსის რისკებისა (ან სავალუტო რისკი) და სავაჭრო რისკებისგან. ბანკის სტრატეგია არ ჩაერთოს სავაჭრო პორტფელის აქტივობაში ან სავაჭრო ინვესტიციების განხორციელებაში. შესაბამისად, ბანკის მოწყვლადობა ბაზრის რისკის მიმართ ძირითადად შემოიფარგლება სტრუქტურულ პაკეტში უცხოური სავალუტო კურსის რისკით.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი წარმოიქმნება უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსებში პოტენციური ცვლილებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაზე. ეს რისკი წარმოიქმნა უცხოური სავალუტო აქტივებისა და ვალდებულებების შეუსაბამობით გამოწვეული ღია სავალუტო პოზიციებისგან-, სებ-მა მოსთხოვა ბანკს შემოწმოს როგორც ბალანსი ასევე მთლიანი (არასაბალანსო ანგარიშის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციები და შეინარჩუნოს ასეთი პოზიციები ბანკის მარეგულირებელი კაპიტალის 20%-ის ფარგლებში. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს ჰქონდა მთლიანი (ნეგატიური) უცხოური ვალუტის პოზიცია მარეგულირებელი კაპიტალის 7.6% (2017 წელს: 1.5%; 2016 წელს 3.2%) აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტმა ("ALCO") განსაზღვრა ლიმიტები ვალუტით და ასევე ერთ-დღიანი და დღის განმავლობაში პოზიციებთან დაკავშირებით, რომლებიც სებ-ის მიერ განსაზღვრულ ლიმიტებზე უფრო კონსერვატიულია. ბანკის მიერ ასეთი ლიმიტების დაცვა მოწმდება ყოველდღიურად სახაზინო და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტების ხელმძღვანელების მიერ.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა **გაგრძელება**

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში პოტენციური ცვლილებების შედეგად, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებაზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებში შეუსაბამობის, ისევე როგორც მათი ფასების გადახედვის მახასიათებლების შედეგად.

ბანკის მიერ შეთავაზებული კრედიტები და დეპოზიტები წარმოდგენილია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით, მაშინ როცა ბანკის საკრედიტო პოზიცია ეფუძნება პროცენტის ცვალებად განაკვეთს. ბანკის ცვალებადი განაკვეთის მქონე კრედიტები გარკვეულწილად ჰეჯირებულია სებ-ის მიერ იმ განაკვეთის გადახდით, რომელიც კორექტირებულია იმ მინიმალურ რეზერვებამდე, რომელსაც ბანკი ფლობს სებ-ში. ბანკი ასევე შევიდა საპროცენტო განაკვეთზე სვოპის ხელშეკრულებებში, რათა შემცირებულიყო საპროცენტო განაკვეთის რისკი. უფრო მეტიც, კლიენტებისთვის ბანკის მიერ გაცემული ბევრი კრედიტი მოიცავს მუხლს, რომელიც მას კრედიტზე საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების საშუალებას აძლევს უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთების დინამიკის შემთხვევაში, რითაც ზღუდავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკისგან დაუცველობას. ხელმძღვანელობა ასევე დარწმუნებულია, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჯები გვთავაზობს გონივრულ ბუფერს, რათა შემცირდეს შესაძლო უარყოფითი საპროცენტო განაკვეთის დინამიკა.

ქვემოთმოცემული ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკებისგან ჯგუფის დაუცველობის საკითხს. ამ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი მოცულობა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც შეფასებულია საკონტრაქტო პროცენტის ფასების გადახედვით ან დაფარვის უფრო ადრინდელი თარიღების მიხედვით. სავალუტო სვოპები არ იწვევს ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკებისგან დაუცველობის შეფასებისას. ქვემოთ წარმოდგენილი მთლიანი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არ შეინიშნება არც საბალანსო ანგარიშში და არც სხვა ფინანსური რისკის მართვის ცხრილებში. ცხილებში განხილულია, როგორც საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული რეზერვები, ასევე პროცენტის ნოსტრო ანგარიშები. საქართველოს ეროვნული ბანკის რეზერვებსა და ნოსტრო ანგარიშებზე შემოსავალი განგარიშებულია როგორც ორიენტირი მინუს მარჯა, რომლითაც ორიენტირი ფედერალური ფონდების განაკვეთები და ECB განაკვეთები გათვალისწინებულია შესაბამისად აშშ დოლარისა და ევროს შემთხვევაში. ამიტომ, ისინი გავლენას ახდენენ თიბისი ბანკისწინა საპროცენტო შემოსავალზე საპროცენტო განაკვეთების როგორც ზრდის, ასევე კლების შემთხვევაში.

ათას ლარში	ერთ თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	F6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018					
სულ ფინანსური აქტივები	4,776,646	3,596,006	1,009,348	5,298,973	14,680,973
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,565,789	3,327,654	1,026,112	4,300,095	13,219,650
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის პოზიცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	210,857	268,352	(16,764)	998,878	1,461,323
31 დეკემბერი 2017					
სულ ფინანსური აქტივები	3,419,809	2,440,185	1,065,644	5,306,276	12,231,914
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,098,666	2,628,473	1,046,629	3,254,239	11,028,007
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის პოზიცია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(678,857)	(188,288)	19,015	2,052,037	1,203,907
31 დეკემბერი 2016					
სულ ფინანსური აქტივები	2,707,541	1,796,745	1,011,420	4,606,985	10,122,691
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,603,901	2,011,224	1,024,058	2,503,590	9,142,773
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(896,360)	(214,479)	(12,638)	2,103,395	979,918

2018 წლის 31 დეკემბერს, თუ საპროცენტო განაკვეთი ამ დღისთვის ყველა სხვა ფიქსირებულ ცვლადთან მიმართებაში იქნებოდა 100 საბაზისო პუნქტით ნაკლები, წლის მოგება იქნებოდა 4.4 მილიონი ლარით (2017: 7.6 მილიონი ლარით; 2016: 9.5 მილიონი ლარით) მეტი, ძირითადად ცვლად საპროცენტო ვალდებულებებზე უფრო დაბალი საპროცენტო დანახარჯის გამო. სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავალი იქნება 6,131 ათასი ლარით (2017: 6,131 ათასი ლარით, 2016: 1,516 ათასი ლარით) მეტი, რაც გამოწვეულია გასაყიდად ფლობილის სახით კლასიფიცირებული ფიქსირებული განაკვეთიანი ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების ზრდით.

თუ საპროცენტო განაკვეთი ყველა სხვა ფიქსირებულ ცვლადთან მიმართებაში იქნებოდა 100 საბაზისო პუნქტით მეტი, წლის მოგება იქნებოდა 4.4 მილიონი ლარით ნაკლები (2017: 7.6 მილიონი ლარით; 2016: 9.5 მილიონი ლარით) ძირითადად ცვლად საპროცენტო ვალდებულებებზე ნაკლები. სხვა ყოვლისმომცველი შემოსავალი უნდა ყოფილიყო 5,861 ათასი ლარით (2017: 5,861 ათასი ლარით, 2016: 2,118 ათასი ლარით) ნაკლები, რაც გამოწვეულია გასაყიდად ფლობილი სახით კლასიფიცირებული ფიქსირებული განაკვეთიანი ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების შემცირებით.

დამოუკიდებელ ბაზისზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვასთან დაკავშირებით, ბანკმა დანერგა შპს "ერნსტ ენდ იანგთან" ერთად შემუშავებული მოწინავე მოდელი. საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზი განხორციელდა ყოველთვიურად ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გამრქელება

ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებების გავლენას, როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ასევე ეკონომიკური ღირებულების მგრობელობაზე. წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრობელობა აფასებს შემოსავლის მრუდზე სხვადასხვა დაფარვის ვადასთან ერთად საპროცენტო განაკვეთების ზრდის გავლენას წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე უახლოეს წელს. ეკონომიკური ღირებულება აფასებს შემოსავლის მრუდზე სხვადასხვა დაფარვის ვადასთან ერთად საპროცენტო განაკვეთების ზრდის გავლენას ჯგუფის აქტივების, ვალდებულებებისა და არასაბალანსო ინსტრუმენტების არსებულ ღირებულებაზე. წმინდა საპროცენტო შემოსავლისა და ეკონომიკური ღირებულების მგრობელობის ანალიზის განხორციელებისას, ბანკი იყენებს პარალელურ გადატანებს საპროცენტო განაკვეთებში სხვადასხვა სცენარების რაოდენობის გამოყენებით. ICAAP ფარგლებში, თიბისი ბანკი იწინასწარმეტყველებს კაპიტალს შესაძლო პარალელური შემოსავლის მრუდის ცვლის უარყოფითი ეფექტის მოცულობით წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის განმავლობაში ბაზელი II კვილარი 2 კაპიტალის გამოთვლის მიზნებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა სათანადო ლიმიტები. ბანკი ამომწებს ლიმიტებთან შესაბამისობას და ამზადებს პროგნოზებს. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს იმ დონისთვის შესახებ, რომლებიც აუცილებელია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისთვის და თვალყურს ადევნებს მის განხორციელებას. პერიოდული ანგარიშგება წარედგინება მმართველი საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, ეთიკისა და კონტროლის კომიტეტს.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ თიბისი ბანკს ან არ აქვს ყველა თავისი ვალდებულებების შესრულებისთვის საკმარისი რესურსები, როცა მათი შესრულების დრო დადგება, ან ხელი მიუწვდება ასეთ რესურსებზე მხოლოდ მაღალ ფასად. ლიკვიდურობის რისკი იმართება ფინანსური რისკის მართვისა და სახაზინო დეპარტამენტების მიერ და კონტროლდება ჯგუფის აქტივი/ვალდებულების მართვის კომიტეტის მიერ.

თიბის ბანკის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკის მთავარი მიზნებია: (i) უზრუნველყოს სახსრების ხელმისაწვდომობა საიმისოდ, რომ დაკმაყოფილდეს მოთხოვნები, რომლებიც წარმოიქმნება მთლიანი ვალდებულებებისა და არასაბალანსო ვალდებულებების (როგორც ფაქტობრივი, ასევე ფაქტორებიდან გამომდინარე) შედეგად ეკონომიკურად ხელსაყრელ ფასად; (ii) აღიაროს ნებისმიერი სტრუქტურული შეუსაბამობა, რომელიც არსებობს თიბისი ბანკის ფინანსური ანგარიშების პოზიციასში და განსაზღვროს მონიტორინგის კოეფიციენტი კარგად ბალანსირებულ ზრდასთან ერთად დაფინანსების მართვის მიზნით; და (iii) გააგრძელოს ლიკვიდურობისა და დაფინანსების კონტროლი საიმისოდ, რომ გარანტირებული იყოს დამტიცივებული ბიზნეს მიზნების შესრულება ბანკის რისკის პროფილის კომპრომისის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკი იყოფა ორი ტიპის რისკად: ლიკვიდურობის რისკის დაფინანსება და საბაზრო ლიკვიდურობის რისკი.

ლიკვიდურობის რისკის დაფინანსება არის რისკი, რომ თიბისი ბანკი ვერ შეძლებს ეფექტურად შეასრულოს როგორც მოსალოდნელი, ასევე მოულოდნელი მიმდინარე და მომავალი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნები ისე, რომ გავლენა არ მოახდინოს მის ყოველდღიურ ოპერაციებზე და მის ფინანსურ პირობებზე. იმისთვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკის დაფინანსება, თიბისი ბანკმა შიდა ფარგლებში შეიმუშავა ბაზელ III-ის შესაბამისად განსაზღვრული მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი. გარდა ამისა ბანკი ახორციელებს სტრეს-ტესტს, და „რა-თუ“ სცენარების ანალიზს და სებ-ის მიერ განსაზღვრული მინიმალური ლიკვიდურობის კოეფიციენტები. 2017 წელს ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნებისთვის, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შემოიღო მოკლევადიანი ლიკვიდურობის კოეფიციენტი („NBS LCR“), სადაც ბაზელ III-ის გაიდლაინების გარდა გამოყენებული იქნა კონსერვატიული მიდგომები ძირითადი რეზერვების შემწონის და დეპოზიტების ამორების კოეფიციენტებზე, კლიენტის ჯგუფის კონცენტრაციის მიხედვით. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან ბანკი ასევე ახორციელებს NBS LCR ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგს.

მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებელი გამოიყენება მოკლევადიანი ლიკვიდურობის რისკების მართვის დასახმარებლად. ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სტრუქტურა შექმნილია საიმისოდ, რომ ყოვლისმომცველად დაგეგმოს ფულის ნაკადები, რომლებიც წარმოიქმნება აქტივების, ვალდებულებებისა და არასაბალანსო მაჩვენებლების შედეგად გარკვეულ დროის დიაპაზონში და უზრუნველყოფს, რომ ამოქმედდეს სებ-ის მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტები. თიბისი ბანკი ასევე ახორციელებს ლიკვიდურობის შედეგების სტრეს-ტესტს სებ-ის მიერ განსაზღვრულ დიდი მოკუური სცენარების საშუალებით.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გამოიყენება გრძელვადიანი ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის, რათა ხელი შეუწყოს სტაბილურობას უფრო ხანგრძლივი დროის მანძილზე თიბისი ბანკისთვის დამატებითი სტიმულირებისთვის, საიმისოდ რომ მუდმივად დაეყრდნოს უფრო სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს. თიბისი ბანკი ასევე განსაზღვრავს დეპოზიტის კონცენტრაციის ლიმიტებს უფრო დიდი დეპოზიტებისთვის და არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტებისთვის თავის სადეპოზიტო პორტფელში.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გაანგარიშდება ფასს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. გარდა ამისა, შიდა მიზნებისთვის, თიბისი ბანკი ამ კოეფიციენტს ითვლის სებ-ისთვის მომზადებულ ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ძლიერი და დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურა არის თიბისი ბანკის ერთერთი დიფერენციატორი. ბანკი ეფუძნება შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების მთავარი წყაროდან. ვალდებულების სტრუქტურის შენარჩუნებისა და შემდგომი სტრუქტურისთვის თიბისი ბანკმა თავის სტრატეგიაში განსაზღვრა საცალო დეპოზიტების მიზნები და განსაზღვრა სესხის დეპოზიტთან შეფარდების ლიმიტები.

სესხის დეპოზიტთან შეფარდება (განსაზღვრული როგორც წმინდა სესხების მთლიანი ღირებულება გაყოფილი დეპოზიტების მთლიან ღირებულებაზე) 2018, 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის შესაბამისად არის 106.3%, 106.3% და 110.5%.

ბაზრის ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომელსაც თიბისი ბანკი ადვილად ვერ ჩათვლის ან აღმოფხვრის იმ დროისთვის არსებული საბაზრო ფასით, არაადეკვატური საბაზრო სიღრმის ან ბაზრის წონასწორობის დარღვევის გამო. ბაზრის ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის თიბისი ბანკი ასრულებს ბაზელ III-ის სახელმძღვანელო მითითებებს მაღალ-ხარისხიან ლიკვიდურობის აქტივების მართლზომიერებასთან დაკავშირებით, რათა გარანტირებული იყოს რომ ბანკის მაღალ-ხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები შეიძლება გაიყიდოს ისე, რომ არ გამოიწვიოს ფასის მნიშვნელოვანი ცვლილება და უზრუნველყოს ღირებულების მინიმალური დანაკარგი.

გარდა ამისა თიბისი ბანკს აქვს **ლიკვიდურობის საგანგებო ღონისძიებების გეგმა**, რომელიც წარმოადგენს თიბისი-ს მთლიანი გონივრული ლიკვიდურობის პოლიტიკის ნაწილს და მისი მიზანია უზრუნველყოს, რომ თიბისი ბანკმა შეძლოს მისი დაფინანსების და ლიკვიდურობის მოთხოვნების შესრულება და მისი ძირითადი ბიზნეს ოპერაციების განხორციელება იმ ლიკვიდურობის პირობებში, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას მისი ჩვეული საქმიანობის მიღმა.

ბანკი აფასებს ლიკვიდურობის კოეფიციენტს ყოველდღიურად სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

ლიკვიდურობის კოეფიციენტი: ეს ლიმიტი განისაზღვრება სებ-ის მიერ საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტთან დაკავშირებით, რომელიც ფასდება როგორც შესაბამის თვეში საშუალო ლიკვიდური აქტივების საშუალო ვალდებულებებთან შეფარდება, მათ შორის ფინანსური დაწესებულებებიდან სესხები, და არასაბალანსო ვალდებულებების რომელთა წარჩენი ვადა არის 6 თვემდე.

სებ-ის LCR გამოითვლება კვალიფიციური ლიკვიდური აქტივების მითითებით, რომლებიც დაყოფილია სებ-ის გაიდლაინებით განსაზღვრული 30-დღიანი სახსრების წმინდა გადინების მიხედვით. ეს ლიმიტი განისაზღვრა სებ-ის მიერ საერთო LCR შესაბამისად ასევე ვალუტის მიხედვით (ლარი, FX). ლარიზაციის ხელშეწყობისთვის საქართველოში, სები განსაზღვრავს უფრო დაბალ ლიმიტს ლარის LCR-თვის, - FX LCR-თან შედარებით. გარდა ამისა, სებ-ის სავალდებულო მარეგულირებელი რეზერვები უცხოურ ვალუტაში განიხილება მხოლოდ 75%-ით LCR გამოთვლის მიზნებისთვის. სებ-ის გაიდლაინები ითვალისწინებს უფრო მაღალ ამორების კოეფიციენტებს დეპოზიტებთან და ბალანსგარეშე ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, რაც დამოკიდებულია კლიენტის ჯგუფის კონცენტრაციაზე და არა ბაზელი III მოთხოვნებით განსაზღვრულ კოეფიციენტებზე.

31 დეკემბრისთვის ეს კოეფიციენტები აღემატებოდა სებ-ის მიერ განსაზღვრულ ქვემოთ წარმოდგენილ გონივრულ ლიმიტს:

	2018	2017	2016
საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	33.3%	32.5%	30.8%
მთლიანი ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	113.9%	112.7%	-
ლარში ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	102.5%	95.6%	-
უცხოურ ვალუტაში ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი	121.1%	122.9%	-

ყოველდღიური ფულადი ნაკადების, და ლიკვიდურობის მდგომარეობაში ნამეტის პროგნოზების შესაბამისად, სასაზინო დეპარტამენტი განათავსებს სახსრებს მოკლევადიან ლიკვიდურ აქტივებში, რომელიც ძირითადად შედგება მოკლევადიანი არა რისკიანი ფასიანი ქვალდებისგან, ბანკთაშორის დეპოზიტებისა და სხვა ბანკთაშორისი კრედიტებისგან, რაც უზრუნველყოფს მთლიანობაში ჯგუფში საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნებას.

დაფარვის ვადების ანალიზი. ქვემოთ ცხრილი აჯამებს 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადებში დაფარვის ანალიზს კონტრაქტით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დარჩენილი ვალდებულებების საფუძველზე. შეტყობინებას დაქვემდებარებული თანხის დაბრუნება უნდა მოხდეს მყისიერი შეტყობინების საფუძველზე. თუმცა, ჯგუფი მოელის, რომ ბევრი კლიენტი არ მოითხოვს თანხის დაბრუნებას იმაზე ადრე, ვიდრე ამის გაკეთება შეუძლია ჯგუფს და ეს ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადებს, რომელიც ასახულია ჯგუფის დეპოზიტის ჩაბრუნების ისტორიაში.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა **გამრქელება**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	950,084	372,517	1,909,587	187,454	3,419,642
კლიენტის ანგარიშები – ფიზიკური პირები	3,152,851	1,408,710	628,831	27,397	5,217,789
კლიენტის ანგარიშები – სხვა	3,821,862	208,250	137,274	195,007	4,362,393
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	72,399	5,806	-	-	78,205
სუბორდინირებული ვალი	5,573	71,519	415,090	588,197	1,080,379
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	366	13,847	-	-	14,213
მთლიანი დაფარული ფორვარდები	567,259	16,008	-	-	583,267
შესრულების გარანტიები	119,994	349,354	671,333	55,166	1,195,847
ფინანსური გარანტიები	105,973	-	-	-	105,973
სხვა საკრედიტო საზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	769,863	-	-	-	769,863
სულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური მომავალი გადახდები	9,566,224	2,446,011	3,762,115	1,053,221	16,827,571

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	1,142,865	418,613	1,167,970	151,417	2,880,865
კლიენტის ანგარიშები – ფიზიკური პირები	2,532,039	1,378,835	522,104	40,727	4,473,705
კლიენტის ანგარიშები – სხვა	3,068,027	192,852	133,236	80,976	3,475,091
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	75,081	4,433	260	-	79,774
სუბორდინირებული ვალი	5,060	74,191	198,042	346,703	623,996
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	504	8,814	13,687	-	23,005
მთლიანი დაფარული ფორვარდები	176,822	5,509	-	-	182,331
შესრულების გარანტიები	55,928	241,460	306,788	8,135	612,311
ფინანსური გარანტიები	248,882	-	-	-	248,882
სხვა საკრედიტო საზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	728,178	-	-	-	728,178
სულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური მომავალი გადახდები	8,033,386	2,324,707	2,342,087	627,958	13,328,138

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	837,189	310,447	1,103,959	168,271	2,419,866
კლიენტის ანგარიშები – ფიზიკური პირები	2,147,014	1,284,067	360,609	39,578	3,831,268
კლიენტის ანგარიშები – სხვა	2,287,043	238,551	134,293	74,180	2,734,067
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	46,464	2,545	1,144	-	50,153
სუბორდინირებული ვალი	4,853	29,510	238,224	360,551	633,138
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	616	6,584	22,745	-	29,945
მთლიანი დაფარული ფორვარდები	16,084	3,641	369	-	20,094
შესრულების გარანტიები	60,552	154,616	210,595	845	426,608
ფინანსური გარანტიები	271,102	-	-	-	271,102
სხვა საკრედიტო საზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	449,110	-	-	-	449,110
სულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული პოტენციური მომავალი გადახდები	6,120,027	2,029,961	2,071,938	643,425	10,865,351

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად მოხდა იმაზე გაცილებით დიდი ხნის წინ, ვიდრე ეს წარმოდგენილია ზემოთ ცხრილში. ეს ნაშთები ზემოთ ცხრილში შეტანილია სამ თვეზე ნაკლებ ვადაში დასაფარ თანხებში.

კლიენტის ანგარიშებში შეტანილი ვადიანი დეპოზიტები კლასიფიცირებულია კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადების მიხედვით, თუმცა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს აქვთ უფლება გამოიტანონ თავიანთი დეპოზიტები მათი გადახდის ვადის დადგომამდე, თუ ისინი ნაწილობრივ ან მთლიანად უარს იტყვიან დაგროვილ პროცენტზე და ჯგუფი ვალდებულია დააბრუნოს ასეთი დეპოზიტი შენახვის მოთხოვნისთანავე. ისტორიულ გამოცდილებასთან ერთად, მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ ბევრი კლიენტი არ მოითხოვს თანხის დაბრუნებას ვადაზე ადრე და შესაბამისად, ცხრილი არ ასახავს ხელმძღვანელობის დამოკიდებულებას ბანკის მიერ მითითებულ დეპოზიტის შეკავების ისტორიის ფაქტობრივი ფულადი სახსრების ნაკადებისადმი.

ჯგუფი არ იყენებს ზემოთ მითითებულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებების ანალიზს ლიკვიდურობის მართვის მიზნით. სანაცვლოდ ჯგუფი აკონტროლებს ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს დაფარვის მოსალოდნელი ვადის საფუძველზე. კერძოდ, კლიენტების დეპოზიტები განაწილებულია მოცემულ დაფარვის ვადებში წყვეტას შორის მათი ბიჰევიორული ანალიზის შესაბამისად.

მოსალოდნელი პოზიცია შეიძლება შეჯამდეს 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,164,403	-	-	-	1,164,403
სახსრები სხვა ბანკებში	25,471	8,075	3,838	-	37,384
სავალდებულო სალარო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,422,809	-	-	-	1,422,809
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	1,090,521	2,056,149	4,152,436	2,739,346	10,038,452
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,005,239	-	-	-	1,005,239
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	118,989	92,877	368,843	72,994	653,703
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	31,134	56,432	113,087	3,149	203,802
სხვა ფინანსური აქტივები	132,270	20,325	1,664	-	154,259
სულ ფინანსური აქტივები	4,990,836	2,233,858	4,639,868	2,815,489	14,680,051
ვალდებულებები					
სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში	933,513	271,993	1,653,575	172,424	3,031,505
კლიენტის ანგარიშები	1,007,472	129,666	-	8,307,608	9,444,746
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	112	13,231	-	-	13,343
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	72,399	5,806	-	-	78,205
სუბორდინირებული ვალი	3,049	23,245	182,986	441,639	650,919
სულ ფინანსური ვალდებულებები	2,016,545	443,941	1,836,561	8,921,671	13,218,718
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები					
შესრულების გარანტიები	4,393	-	-	-	4,393
ფინანსური გარანტიები	5,424	-	-	-	5,424
სხვა საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	103,029	-	-	-	103,029
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	112,846	-	-	-	112,846
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,861,445	1,789,917	2,803,307	(6,106,182)	1,348,487
კუმულატიური პოზიცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,861,445	4,651,362	7,454,669	1,348,487	

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ შეასრულოს მიმდინარე არასაბალანსო და საბალანსო ვალდებულებები.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

მოსალოდნელი პოზიცია შეიძლება შეჯამდეს 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირად:

ათას ლარში	3 თვეზე ნაკლები	3 თვიდან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	944,767	-	-	-	944,767
სასრები სხვა ბანკებში	4,416	4,312	5,541	9,555	23,824
სავალდებულო სალარო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	990,642	-	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	1,119,128	1,481,095	2,949,227	1,584,252	7,133,702
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	430,703	-	-	-	430,703
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	123,763	94,250	128,201	26,742	372,956
ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	18,770	30,600	45,661	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	63,484	8,709	19,702	-	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	3,695,673	1,618,966	3,148,332	1,620,549	10,083,520
ვალდებულებები					
სასრები საკრედიტო დაწესებულებებში	796,547	260,046	988,857	154,526	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	724,083	154,672	-	5,582,827	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	145	5,277	18,086	-	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	46,464	2,545	1,144	-	50,153
სუბორდინირებული ვალი	3,333	4,893	125,174	234,981	368,381
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,570,572	427,433	1,133,261	5,972,334	9,103,600
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები					
შესრულების გარანტიები	2,635	-	-	-	2,635
ფინანსური გარანტიები	8,049	-	-	-	8,049
სხვა საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები	45,854	-	-	-	45,854
საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	56,538	-	-	-	56,538
წმინდა ლიკვიდურობის პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბერს	2,068,563	1,191,533	2,015,071	(4,351,785)	923,382
კუმულატიური პოზიცია 2016 წლის 31 დეკემბერს	2,068,563	3,260,096	5,275,167	923,382	

იმისთვის, რომ შეფასდეს ბანკის კლიენტის ანგარიშებიდან შესაძლო გადინება, ხელმძღვანელობამ გამოიყენა რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი (VAR). რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი (VAR) 2018 წლის დეკემბრისთვის შეადგენდა 10.9%-ს (2017: 12.3%, 2016: 13,6%). სტატისტიკური მონაცემები გამოყენებული იყო ხუთ წლიან საანგარიშო პერიოდისთვის ერთ თვიანი ფლობის პერიოდის საფუძველზე 99%-იანი ნდობის დონით. რისკის ეკონომიკური ღირებულების ანალიზი განხორციელდა შემდეგ დაფარვის ვადებში: [0-1 თვე], [0-3 თვე], [0-6 თვე] და [0-12 თვე], რომლის საფუძველზეც გაანგარიშდა დეპოზიტების გადინების მაქსიმალური პროცენტული მაჩვენებელი.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მოთხოვნილი კლიენტის ანგარიშების არსებითი პოზიციის მიუხედავად, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენაბრეთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით, და ჯგუფის ძველი გამოცდილება, მიუთითებს იმაზე, რომ კლიენტის ეს ანგარიშები უზრუნველყოფს ბანკისთვის დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს. უფრო მეტიც, ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვა მოიცავს მისი მიმდინარე დეპოზიტების დაფარვის ვადების შეფასებებს. ეს შეფასება ემყარება კლიენტის ანგარიშზე ნაშთების მერყეობის შესახებ ისტორიული ინფორმაციის მიმართ გამოყენებულ სტატისტიკურ მეთოდს.

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გამრქელება

საოპერაციო გარემო. ჯგუფის ბიზნესის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. მზარდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, როგორცაა საქართველოს ეკონომიკა, სწრაფ ცვლილებებს განიცდის და მგრძობიარენი არიან საბაზრო პირობების ცვლილებისა და მსოფლიოს ნებისმიერ ადგილას ეკონომიკური ვარდნების მიმართ. ამის შედეგად ოპერაციები საქართველოში შეიძლება გარკვეული რისკების წინაშე აღმოჩნდეს, რომლებიც ჩვეულებრივ არ აქვთ ხოლმე განვითარებული ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს. მიუხედავად ამისა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ განახორციელა რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, სამოქალაქო, სისხლის სამართლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და სავაჭრო რეფორმები, რამაც დადებითი გავლენა მოახდინა ქვეყანაში საინვესტიციო გარემოზე. დღესდღეობით, საქართველოს აქვს როგორც ხელსაყრელი საინვესტიციო კლიმატის მქონე ქვეყნის საერთაშორის რეპუტაცია. მაგალითად, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) და მსოფლიო ბანკის ანგარიშში 2019 წელს "Doing Business" რეიტინგში საქართველოს მიენიჭა მე-6 ადგილი (190 ქვეყნიდან) როგორც ქვეყანას, სადაც ბიზნესის კეთება ადვილია წინა წლის რეიტინგთან შედარებით 7 საფეხურით მეტი. რითაც მან გაუსწრო ყველა თავის მეზობელ ქვეყანას და ბევრ ევროკავშირის წევრ ქვეყანას. რამდენიმე საერთაშორისო ინსტიტუტის გამოკითხვის მიხედვით საქართველოში დაბალია კორუფციის დონე, დაბალია საგადასახადო ტვირთი, მისი ინსტიტუტები გამოირჩევა მაღალი გამჭვირვალობით. ეკონომიკური გარემოს გაუმჯობესებასთან ერთად საბანკო სექტორი ზრდას განაგრძობს, ფართო მაკროეკონომიკური სტაბილურობის და მიმზიდველი ბიზნეს გარემოს მხარდაჭერით. ძლიერი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების, შემოდინებების დივერსიფიცირებული წყაროების და გონივრული მაკროეკონომიკური პოლიტიკის შედეგად, 2019 წლის 22 თებერვალს Fitch Ratings სააგენტომ გააუმჯობესა საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი BB-' -დან 'BB' სტაბილური პროგნოზით.

მშპ-ს ზრდა წინა წელთან შედარებით იყო 4.8% 2018 წელს, საქსტატის თავდაპირველი შეფასებების მიხედვით. ზრდა შეეხო ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორს. 9 თვიანი კვარტალურად გაცემული მაჩვენებლების საფუძველზე, 4.8% მაღალი დამატებული ღირებულება, წინა წელთან შედარებით, ძირითადად განპირობებული იყო ვაჭრობით და რემონტის (+5.7% წინა წელთან შედარებით), უძრავი ქონების (+12.7% წინა წელთან შედარებით), ტრანსპორტის და კომუნიკაციების (+6.8% წინა წელთან შედარებით), ფინანსური შუამავლობის (+15.8% წინა წელთან შედარებით), სასტუმროების და რესტორნების (+7.3% წინა წელთან შედარებით) სექტორების ზრდით. სამშენებლო სექტორი შემცირდა 3.8%-ით წინა წელთან შედარებით იმავე პერიოდში, რაც ასახავს განსაკუთრებულ გარემოებებს, რომელიც უკავშირდება რამდენიმე მსხვილ-მასშტაბიან ინფრასტრუქტურულ პროექტს, ასევე შემცირდა სახელმწიფო ხარჯები.

ექსპორტის, ტურიზმის და ფულადი გადმორიცხვების ზრდა მყარი დარჩა 2018 წლის 1 ნახევარში (+26.4% წინა წელთან შედარებით - აშშ დოლარში). თურქეთში ეკონომიკური სირთულეების, ირანზე სანქციების დაწესების და RUB სისუსტის შესაბამისად, შემოდინებების ზრდა შენედა 2018 წლის მეორე ნახევარში (+14.6% წინა წელთან შედარებით), თუმცა მაინც მყარი დარჩა. მთლიანად 2018 წლის განმავლობაში, საერთო შემოდინებების ზრდამ შეადგინა 19.4 % წინა წელთან შედარებით. მიმდინარე ანგარიშის ხალანსი კვლავ უმჯობესდება. ბოლო ოთხი კვარტლის განმავლობაში, რომელიც სრულდება 2018 წლის მე-3 კვარტალში, მიმდინარე ანგარიშის (CA) დეფიციტი მშპ-ს 8.3%-ს შეადგენდა, 2017 წლის 8.8% მაჩვენებელთან შედარებით. მიმდინარე ანგარიშის (CA) დეფიციტის გაუმჯობესება ძირითადად ასახავს რამდენიმე ფაქტორს, მათ შორის საგარეო შემოდინებების დადებით ტენდენციას, FDI დაკავშირებული იმპორტების ნორმალიზაციას, ასევე დაბალ საბიუჯეტო ხარჯს. გაუმჯობესების ტენდენციის და მყარი სეზონური ეფექტის შედეგად, 2018 წლის მე-3 კვარტალში მიმდინარე ანგარიში (CA) გახდა დადებითი მშპ-ს 0.3%-ზე.

FDI შემოდინებები შემცირდა 27.2%-ით წინა წელთან შედარებით 9 თვის განმავლობაში 2018 წელს, რაც ძირითადად ასახავს ერთგვარად ოპერაციას BP-ს სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გაგრძელების პროექტის დასრულებასთან დაკავშირებით [1] სექტორების პოზიციიდან, შემცირება ძირითადად გამოიხატა ტრანსპორტისა და კომუნიკაციის (-70.6% წინა წელთან შედარებით) და სამშენებლო სექტორებში, ორივე მათგანი აიხსნება ზემოხსენებული BP-ს პროექტის დასრულებით. FDI შემოდინებები ასევე შემცირდა უძრავი ქონების (-47.8% წინა წელთან შედარებით) და სატუმროების და რესტორნების (-11.1% წინა წელთან შედარებით) სექტორში. ამავდროულად, FDI შემოდინებები გაიზარდა წარმოებაში (+61.2% წინა წელთან შედარებით), სამთო (+38.1% წინა წელთან შედარებით), ფინანსურ (+31.1% წინა წელთან შედარებით) და ენერჯო (+30.1% წინა წელთან შედარებით) სექტორებში. FDI შემოდინებები რჩება დაფინანსების მთავარ წყაროდ CA დეფიციტისთვის.

ფისკალური პოლიტიკა დარჩა ხისტი წლის განმავლობაში. მიუხედავად იმისა, რომ ბიუჯეტის დეფიციტი შეადგენდა მშპს 2.6%-ს 2018 წელს, ხარჯი კონცენტრირებული იყო ძირითადად წლის ბოლოს და ასახავდა ავანსის გადახდებს ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე. ხარჯის სრული ზემოქმედება ზრდაზე მატერიალიზდება მოგვიანებით მომავალ თვეებში მაქსიმალური ეფექტით სავარაუდოდ 2019 წლის მე-2 კვარტალში.

[1] https://www.bp.com/en_ge/bp-georgia/about-bp/bp-in-georgia/south-caucasus-pipeline--scp-.html

35 ფინანსური და სხვა რისკის მართვა გაგრძელება

საკრედიტო პორტფელის ზრდა მყარი დარჩა 2018 წელს, ბანკის საერთო საკრედიტო პორტფელი გაფართოვდა 17.2%-ით წინა წელთან შედარებით, მუდმივი გაცვლითი კურსით. კრედიტის გაცემა დინამიური იყო ბიზნესის, ასევე საცალო სეგმენტებში, თუმცა აღსანიშნავი იყო არა-იპოთეკური საცალო კრედიტორების მკვეთრი კლება, 2018 წლის მაისში უზრუნველყოფის გარეშე კრედიტირებაზე რეგულაციის შემოღების შემდეგ.

სამომხმარებლო ფასების წლიური ინფლაცია შეადგენდა დაახლოებით მიზნობრივ დონეს - 3%-ს 2018 წელს, 4.3%-ს იანვარში და თანდათან შემცირდა 1.5%-მდე 2018 წლის ბოლოს. სებ-მა შეამცირა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 0.25 პროცენტული პუნქტით, 7.25%-დან 7.00%-მდე 2018 წლის ივლისში. ცენტრალურმა ბანკმა 2019 წელსაც გააგრძელა მონეტარული პოლიტიკის ნორმალიზაცია, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის შემცირებით 0.25 პროცენტული პუნქტით, - 6.75%-მდე 2019 წლის იანვარში. მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტის ბოლო კრების შემდეგ განცხადების შესაბამისად, სებ-ი სავარაუდოდ გააგრძელებს საკრედიტო-ფულადი პოლიტიკის პოზიციის ნორმალიზებას ნაბიჯ-ნაბიჯ, რაც დამოკიდებულია შიდა მოთხოვნაზე, ასევე გარე სექტორის განვითარებაზე.

გაზრდილი შემოდინებების, ნავთობის დაბალი ფასების და შესაძლო სუსტი შიდა მოთხოვნის ფონზე, სებ-მა გააგრძელა საერთაშორისო რეზერვების შევსება და შეისყიდა 65 მლნ აშშ დოლარი დეკემბერში, რაც იმავე თვის მშპ-ს შეფასებულ 4.0%-ს შეადგენს. მთლიანობაში, 2018 წელს სებ-მა განახორციელა 17 ინტერვენცია და შეისყიდა 197.5 მლნ აშშ დოლარი - მშპ-ს შეფასებული 1.2%.

რაც შეეხება გაცვლით კურსს, 2018 წლის დეკემბრის ბოლოს ნომინალური სავალუტო კურსი შესუსტდა აშშ დოლართა მიმართებით 3.3%-ით წინა წელთან შედარებით და გამყარდა ევროსთან მიმართებით 1.1%-ით წინა წელთან შედარებით. იმავე პერიოდში, ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი გამყარდა 8.0%-ით, ხოლო რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზრდამ შეადგინა 4.6%.

36 კაპიტალის მართვა გაგრძელება

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის სააღრიცხვო წესების საფუძველზე და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში:

ათას ლარში	2018	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის რისკები და ფასიანი ქაღალდები	4,181,199	1,625,289
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები, ,	9,206,646	7,203,609
დასაკუთრებული აქტივები	46,755	46,755
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	508,582	287,403
სხვა აქტივები	1,428,945	1,639,128
გამოკლებული საერთო რეზერვი, საურავის და პროცენტის რეზერვი	(37,705)	(37,705)
სულ	15,334,422	10,764,479
სულ არა საბალანსო	2,694,174	694,018
საბაზრო რისკი	179,381	179,381
საოპერაციო რისკი	809,063	1,516,993
საბაზრო რისკი	19,017,040	13,154,871

ათას ლარში	2017	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული, ფულის ექვივალენტები, ბანკთაშორის რისკები და ფასიანი ქაღალდები	3,510,760	1,275,017
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები, ,	8,233,132	6,798,464
დასაკუთრებული აქტივები	58,530	58,530
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	437,878	264,768
სხვა აქტივები	553,176	713,096
გამოკლებული საერთო რეზერვი, საურავის და პროცენტის რეზერვი	(30,862)	(30,862)
სულ	12,762,614	9,079,013
სულ არა საბალანსო	1,919,565	675,133
საბაზრო რისკი	28,802	28,802
საოპერაციო რისკი	517,462	970,241
საბაზრო რისკი	15,228,443	10,753,189

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ის ბაზელ II/III მოთხოვნების მიღების შემდეგ ბანკი ზემოთ მითითებული კაპიტალის საკმარისობის კოეფიციენტების გარდა, გაინაგარიშებს თავის კაპიტალის საკმარისობის მოთხოვნებს და რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებს ცალკე 1 კომპონენტისთვის. 1 კომპონენტის შეფასებების დეტალური ინტრუქციები წარმოდგენილია სებ-ის მიერ. ანგარიშგება დაიწყო 2013 წლის ბოლოდან. ბანკის კაპიტალის შემადგენლობა, რომელიც გამოთვლილია ბაზელ II-ის (კომპონენტის I) შესაბამისად შემდეგია:

ათას ლარში	2016
პირველადი კაპიტალი	1,041,270
მეორადი კაპიტალი	380,751
საზედამხედველო კაპიტალი	1,422,021
რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	
საკრედიტო რისკის შეწონილი ზარალი	9,399,140
საბაზრო რისკების რისკ შეწონილი ზარალი	45,689
საოპერაციო რისკის რისკ შეწონილი ზარალი	576,628
სულ რისკ შეწონილი ზარალის რისკები	10,021,457
მინიმალური პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	8.5%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.4%
მინიმალური მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	10.5%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.2%

თიბისი ბანკის ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებაბის შენიშვნები **გაგრძელება**

36 კაპიტალის მართვა გაგრძელება

ბანკის აქტივების დანაწილება საბალანსო ღირებულებით სებ-ის საღირსეზო წესების საფუძველზე და 2018, 2017 და 2016 წლების შესაბამისი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში:

ათას ლარში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2018	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული და სხვა ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო საღარო ნაშთი სებ-ში, სახსრები სხვა ბანკებში, FVOCI შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.	4,285,970	244,844
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები,	10,372,582	8,281,144
დასაკუთრებული აქტივები	124,643	124,643
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	504,035	474,576
სხვა აქტივები	499,747	499,747
სულ	15,786,977	9,624,954
სულ არა საბალანსო	2,674,697	754,170
მინუს: სესხის ზარალის რეზერვს გამოკლებული საერთო რეზერვი	(204,391)	(204,391)
საბაზრო რისკი	210,916	210,916
სულ თანხა	18,468,199	10,385,649

ათას ლარში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2017	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული და სხვა ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო საღარო ნაშთი სებ-ში, სახსრები სხვა ბანკებში, FVOCI შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.	3,609,132	214,353
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები,	8,553,217	6,885,960
დასაკუთრებული აქტივები	116,809	116,809
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	476,027	449,136
სხვა აქტივები	409,876	409,876
სულ	13,165,061	8,076,134
სულ არა საბალანსო	1,907,457	673,618
მინუს: სესხის ზარალის რეზერვს გამოკლებული საერთო რეზერვი	(118,492)	(118,492)
საბაზრო რისკი	40,803	40,803
სულ თანხა	14,994,829	8,672,063

ათას ლარში რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	2016	
	საბალანსო ღირებულება	რისკის მიხედვით შეწონილი მოცულობა
ფული და სხვა ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო საღარო ნაშთი სებ-ში, სახსრები სხვა ბანკებში, FVOCI შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.	2,762,892	133,527
სულ სესხები და დარიცხული პროცენტები,	7,358,725	5,609,312
დასაკუთრებული აქტივები	90,873	90,873
ფიქსირებული აქტივები და არამატერიალური აქტივები	401,174	374,282
სხვა აქტივები	373,118	373,118
სულ	10,986,782	6,581,112
სულ არა საბალანსო	1,290,813	482,923
მინუს: სესხის ზარალის რეზერვს გამოკლებული საერთო რეზერვი	(136,721)	(136,721)
საბაზრო რისკი	46,484	46,484
სულ თანხა	12,187,358	6,973,798

37 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო პროცესები. რეზერვის დონის განსაზღვრისას სარჩელებთან დაკავშირებით ან თანხის განსაზღვრისას (რომელიც არ ექვემდებარება რეზერვირებას) რომელიც უნდა გამჟღავნდეს ფინანსურ ანგარიშგებაებში, ხელმძღვანელობა იყენებს შიდა და გარე პროფესიონალების კონსულტაციებს და მიიჩნევს რომ ფინანსურ ანგარიშგებაებში წარმოდგენილი რეზერვი არის ადეკვატური. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ეს ფინანსური ანგარიშგებები ადეკვატურია და თანხა არ უნდა გამჟღავნდეს, რადგან ის მნიშვნელოვან გავლენას ვერ მოახდენს ფინანსურ მდგომარეობაზე ან ჯგუფის მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

ბანკი არის მოპასუხე სასამართლო სარჩელში. არსებული სარჩელის რეზერვის განსაზღვრისას ხელმძღვანელობა იყენებს შიდა და გარე პროფესიონალების კონსულტაციებს და მიიჩნევს რომ ფინანსურ ანგარიშგებაებში წარმოდგენილი რეზერვი არის ადეკვატური. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ეს ფინანსური ანგარიშგებები ადეკვატურია და არ უნდა გამჟღავნდეს, რადგან ის მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ვერ მოახდენს ფინანსურ მდგომარეობაზე ან ჯგუფის მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოსა და აზერბაიჯანის საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციასა და ცვლილებას. ჯგუფის ოპერაციებისა და საქმიანობის მიმართ გამოყენებული ასეთი კანონმდებლობის ხელმძღვანელობისეული ინტერპრეტაცია შეიძლება გაპროტესტდეს შესაბამისი ორგანოს მიერ. ფინანსური პერიოდები შეიძლება შემოწმდეს სახელისუფლებო ორგანოების მიერ გადასახადებთან დაკავშირებით შემოწმებამდე ხუთი კალენდარული წლის განმავლობაში. რისკებზე რეაგირების მიზნით, ჯგუფმა მოიწვია გარე საგადასახადო სპეციალისტები, რომლებიც პერიოდულად შეამოწმებენ ჯგუფის საგადასახადო პოლიტიკას და საგადასახადო დოკუმენტებს, ამის გამო ჯგუფის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია სწორია და ჯგუფის საგადასახადო და საბაჟო მდგომარეობები არ შეიცვლება. შესაბამისად 2018, 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბერს პოტენციურ საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებით რეზერვი არ ყოფილა დაფიქსირებული.

მოქმედი საიჯარო ვალდებულებები. როცა ჯგუფი არის მოიჯარე, 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუქმებას არ დაქვემდებარებული საოპერაციო იჯარეების მომავალი მინიმალური საიჯარო გადახდების მოცულობა შემდეგი წლის განმავლობაში არის 6,844 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 6,465 ათასი ლარი; 2016 წლის 31 დეკემბერს: 5,016 ათასი ლარი);

სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან შესაბამისობა. ჯგუფი ექვემდებარება ძირითადად მის სესხებთან დაკავშირებულ გარკვეულ ვალდებულებებს. ასეთ ვალდებულებებთან შეუსაბამობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ნეგატიური შედეგები ჯგუფისთვის, მათ შორის სესხების ხარჯის ზრდა და დეფოლტის გამოცხადება. 2017 წლის აპრილში ჯგუფმა დაარღვია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების ფარგლებში დაკისრებული ვალდებულება. 2017 წლის ივნისში ფინანსურმა ინსტიტუტებმა ჯგუფი გაათავისუფლა დაკისრებული ვალდებულებისგან, რომლითაც დარღვევა რეტროსპექტულად იქნა უარყოფილი. 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის თიბისი კრედიტმა დაარღვია უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხების ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებები. დარღვევის მთავარი მიზეზი იყო აზერბაიჯანული მანათის სწრაფი გაუფასურება 2015 წლის თებერვალსა და დეკემბერში. ჯგუფმა შეასრულა ყველა სხვა ვალდებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებული ყველა ვალდებულება.

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამ ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია მოთხოვნებისთანვე კლიენტებისთვის სახსრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი, რომელიც წარმოადგენს უპირობო გარანტიას, რომ ჯგუფი გადაიხდის თანხებს იმ შემთხვევაშიც, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს მესამე მხარეების მიმართ თავის ვალდებულებებს, რომლებსაც ისეთივე საკრედიტო რისკი აქვთ, რაც კრედიტებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, ეს არის კლიენტის სახელით ჯგუფის მიერ აღებული წერილობითი ვალდებულებები, რომელიც უფლებას აძლევს ნებისმიერ მესამე მხარეს წაუსყენოს მოთხოვნები ჯგუფს შეთანხმებულ თანხამდე კონკრეტული პირობების შესაბამისად, უზრუნველყოფილია იმ განსაზღვრული საქონლის გადაზიდვით, რომელსაც ისინი უკავშირდება ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და ამიტომ პირდაპირ სესხებზე უფრო ნაკლები რისკის მატარებელია.

კრედიტის უზრუნველყოფის ვალდებულებები წარმოადგენს კრედიტის უზრუნველყოფის ნებართვის გამოყენებულ ნაწილებს კრედიტების, გარანტიების ან აკრედიტივის სახით. კრედიტის უზრუნველყოფის ვალდებულებების საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით, ჯგუფი პოტენციურად იმყოფება იმ მოცულობით ზარალის რისკის წინაშე, რომელიც მთლიანი გამოყენებული ვალდებულებების ტოლია. თუმცა, ზარალის სავარაუდო მოცულობა გამოყენებულ ვალდებულებებზე ნაკლებია რადგან კრედიტის უზრუნველყოფის უმეტესი ვალდებულებები დამოკიდებულია კლიენტებზე, რომლებიც ინარჩუნებენ კონკრეტულ საკრედიტო სტანდარტებს. ჯგუფი აკონტროლებს კრედიტის დაფარვის ვადასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად უფრო მეტი ხარისხის საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

37 პირობითი ვალდებულებები გამოკლება

შეუსრულებელ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები შემდეგია:

ათას ლარში	2018	2017	2016
გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზი	769,863	728,178	449,110
გაცემული აკრედიტივი	105,972	106,919	154,842
გაცემული ფინანსური გარანტიები	-	141,963	116,260
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები ((რეზერვამდე))	875,835	977,060	720,212
საკრედიტო ზარალის რეზერვი საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისთვის	(5,424)	(8,239)	(8,049)
სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები	870,411	968,821	712,163

გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზის, აკრედიტივის და გარანტიების მთლიანი გადაუხდელი საკონტრაქტო თანხა ყოველთვის არ ასახავს მომავალ ნაღდ ფულზე მოთხოვნებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებს შეიძლება ვადა ამოეწუროთ ან გაუქმდნენ დაფინანსების გარეშე. გაუქმებას არდაქვემდებარებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 344,360 ათას ლარს (2017: 389,148 ათას ლარს; 2016: 169,831 ათას ლარს;).

შესრულების გარანტიები. შესრულების გარანტიები არის კონტრაქტები, რომელიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს საკონტრაქტო ვალდებულებებს. ასეთი კონტრაქტები არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის გადაცემას. შესრულების გარანტიის კონტრაქტებით გათვალისწინებული რისკი არის იმის შესაძლებლობა, რომ დაზღვეული მოვლენა (ე.ი. მეორე მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შეუსრულებლობა) მოხდება. ბანკის მთავარი რისკი არის მოსალოდნელთან შედარებით ასეთ კონტრაქტებზე წარმოქმნილი გადახდების სისშირისა და სიმწვავის მნიშვნელოვანი ცვალებადობა.

შესრულების გარანტიების გადაუხდელი თანხა და შესაბამისი რეზერვები 2018 წლის დეკემბრისთვის შეადგენს 1,195,847 ათას ლარს და 4,393 ათას ლარს (2017: 612,311 ათას ლარს და 2,067 ათას ლარს; 2016: 426,608 ათას ლარს და 2,635 ათას ლარს).

საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებებისა და შესრულების გარანტიების სამართლიანი ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს იყო 5,424 ათასი ლარი (2017 წელს: 8,239 ათასი ლარი; 2016: 8,049 ათასი ლარი;) სულ საკრედიტო ხაზთან დაკავშირებული ვალდებულებები და შესრულების გარანტიები დენომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ათას ლარში	2018	2017	2016
ქართული ლარი	854,000	618,558	409,498
აშშ დოლარი	955,829	734,970	545,621
ევრო	218,091	166,304	101,892
სხვა	43,762	69,539	89,809
სულ	2,071,682	1,589,371	1,146,820

კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები. 2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფს ჰქონდა საკონტრაქტო კაპიტალური დანახარჯის ვალდებულებები, რომელიც შეადგენს 12,210 ათას ლარს (2017: 7,816 ათას ლარს; 2016 წელს: 5,665 ათას ლარს;).

38 არასაკონტროლო წილი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია თითოეული შვილობილი კომპანიის შესახებ, რომელსაც აქვს არასაკონტროლო წილი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	არასაკონტროლო წილის ხმის უფლების პროცენტი	მოგება მიკუთვნებული არასაკონტროლო წილისთვის	დაგროვილი არასაკონტროლო წილი შვილობილ კომპანიაში
სს თიბისი ლიზინგი	0.39%	26	96
შპს თიბისი კრედიტი*	-	251	-
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	1.33%	59	517
BG LLC**	-	(88)	-

*2018 წელს ჯგუფმა შეისყიდა დანარჩენი 25% წილი შპს თიბისი კრედიტის აქციონერებისგან და გახდა კომპანიის 100%-ის მფლობელი.

**2018 წელს ჯგუფმა მოიპოვა დე-ფაქტო კონტროლი შპს BG-ზე და საერთო შემოსავალი შვილობილი კომპანიიდან მიკუთვნა NCI-ს.

38 არასაკონტროლო წილი გაგრძელება

შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის: ცხრილში წარმოდგენილია

ათას ლარში	მიმდინარე აქტივები	არა-მიმდინარე აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	არა-მიმდინარე ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	სულ ყოველწლიური შემოსავალი	ფულადი ნაკადები
სს თიბისი ლიზინგი	160,619	128,610	138,582	126,954	26,998	6,585	6,585	10,773
შპს თიბისი კრედიტი	19,639	14,987	13,961	10,813	3,177	1,836	1,836	(1,622)
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	8,711	6,646	3,284	-	12,401	4,427	4,427	(438)
BG LLC	8,964	1	60	8,993	123	(88)	(88)	63

ინფორმაცია თითოეული შვილობილი კომპანიის შესახებ, რომელსაც აქვს არასაკონტროლო წილი 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	არასაკონტროლო წილის ხმის უფლების პროცენტი	მოგება მიკუთვნებული არასაკონტროლო წილისთვის	დაგროვილი არასაკონტროლო წილი შვილობილ კომპანიაში
სს თიბისი ლიზინგი	0.39%	14	70
შპს თიბისი კრედიტი	25%	275	4,165
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	1.34%	63	500

ამ შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	მიმდინარე აქტივები	არა-მიმდინარე აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	არა-მიმდინარე ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	სულ ყოველწლიური შემოსავალი	ფულადი ნაკადები
სს თიბისი ლიზინგი	111,169	87,928	95,988	85,262	15,236	3,436	3,436	2,450
შპს თიბისი კრედიტი	19,771	20,319	11,858	20,636	5,172	1,098	1,098	(3,631)
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	6,353	5,136	1,255	45	12,708	4,733	4,733	40

ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია თითოეული შვილობილი კომპანიის შესახებ, რომელსაც აქვს არასაკონტროლო წილი 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ათას ლარში	არასაკონტროლო წილის ხმის უფლების პროცენტი	მოგება მიკუთვნებული არასაკონტროლო წილისთვის	დაგროვილი არასაკონტროლო წილი შვილობილ კომპანიაში
სს თიბისი ლიზინგი	0.39%	9	56
შპს თიბისი კრედიტი	25%	(2,865)	3,890
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	1.34%	50	436

ამ შვილობილი კომპანიების შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:6:

ათას ლარში	მიმდინარე აქტივები	არა-მიმდინარე აქტივები	მიმდინარე ვალდებულებები	არა-მიმდინარე ვალდებულებები	შემოსავალი	მოგება	სულ ყოველწლიური შემოსავალი	ფულადი ნაკადები
სს თიბისი ლიზინგი	71,484	49,140	54,930	51,283	11,566	2,316	2,316	(5,425)
შპს თიბისი კრედიტი	20,649	19,458	16,034	17,867	8,367	(11,461)	(11,461)	(4,291)
სს გაერთიანებული ფინანსური კორპორაცია	9,271	5,800	9,114	45	11,979	3,737	3,737	(1,243)

39 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს, 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	სულ თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლამდე (ა)	სულ თანხები ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში (ბ)	თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლის შემდეგ (ც) = (ა) - (ბ)	ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც არ არის ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში		წმინდა რისკის მოცულობა (ც) - (დ) - (ე)
				ფინანსური ინსტრუმენტები (დ)	მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა (ე)	
აქტივები						
სხვა ფინანსური აქტივები:						
- საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	17,544	3,154	14,390	-	-	14,390
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	17,544	3,154	14,390	-	-	14,390
ვალდებულებები						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:						
- კრედიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების	21,426	3,154	18,272	-	-	18,272
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	21,426	3,154	18,272	-	-	18,272

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს, 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

ათას ლარში	სულ თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლამდე (ა)	სულ თანხები ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში (ბ)	თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლის შემდეგ (ც) = (ა) - (ბ)	ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც არ არის ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში		წმინდა რისკის მოცულობა (ც) - (დ) - (ე)
				ფინანსური ინსტრუმენტები (დ)	მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა (ე)	
აქტივები						
სხვა ფინანსური აქტივები:						
- საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	29,308	2,605	26,703	-	-	26,703
სულ ჩათვლას, ურთიერთმარიცხვისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	29,308	2,605	26,703	-	-	26,703

39 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა გაგრძელება

	სულ თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლამდე	სულ თანხები ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლის შემდეგ	ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც არ არის ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში		შინდარისკის მოცულობა
				ფინანსური ინსტრუმენტები	მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა	
ათას ლარში	(ა)	(ბ)	(ც) = (ა) - (ბ)	(დ)	(ე)	(ვ) - (დ) - (ე)
ვალდებულებები						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:						
- კრედიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების	12,964	2,605	10,359	-	-	10,359
სულ ჩათვლას, ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	12,964	2,605	10,359	-	-	10,359

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ექვემდებარება ჩათვლას, ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს, 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგია:

	სულ თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლამდე	სულ თანხები ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში	თანხა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ჩათვლის შემდეგ	ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული თანხები, რომლებიც არ არის ჩათვლილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში		შინდარისკის მოცულობა
				ფინანსური ინსტრუმენტები	მიღებული ფულადი უზრუნველყოფა	
ათას ლარში	(ა)	(ბ)	(ც) = (ა) - (ბ)	(დ)	(ე)	(ვ) - (დ) - (ე)
აქტივები						
სხვა ფინანსური აქტივები:						
- საკრედიტო ბარათზე მიღებული ავანსები და თანხის გადარიცხვები	26,959	2,158	24,801	-	-	24,801
სულ ჩათვლას, ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული აქტივები	26,959	2,158	24,801	-	-	24,801
ვალდებულებები						
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:						
- კრედიტორული დავალიანებები საკრედიტო ბარათების	14,563	2,158	12,405	-	-	12,405
სულ ჩათვლას, ურთიერთმართებისა და მსგავს შეთანხმებებს დაქვემდებარებული ვალდებულებები	14,563	2,158	12,405	-	-	12,405

39 ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჩათვლა *გამრქელება*

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის ჩათვლის მოცულობა წარმოდგენილია (b) სვეტში არის (i) (a) სვეტში წარმოდგენილ ჩათვლამდე მთლიან თანხაზე ნაკლები და (ii) დაკავშირებული ინტრუმენტის თანხაზე ნაკლები, რომელიც სავარაუდოდ ექვემდებარება ჩათვლას. ასევე, (d) და (e) სვეტების თანხები შემოიფარგლება (g) სვეტში წარმოდგენილი თანხებით თითოეული ინდივიდუალური ინტრუმენტისთვის საიმისოდ რომ შემცირდეს საბოლოო წმინდა მოცულობა.

სხვა ბანკებში განთავსებული დეპოზიტები და სხვა ბანკებიდან მიღებული დეპოზიტები როგორც მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპის შეთანხმების ნაწილი გაინაშთება ამ ფინანსურ ანგარიშებში და ფინანსური ინტრუმენტი წარმოდგენილია როგორც აქტივი ან ვალდებულება სამართლიანი ღირებულებით.

ეს ინფორმაცია არ გამოიყენება კლიენტების სესხებისა და ავანსებისა და დაკავშირებული კლიენტის დეპოზიტების მიმართ, თუ ისინი არ არის განაშთული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

40 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ნორმალურ ბიზნეს გარემოში, ჯგუფი იყენებს სხვადასხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რათა მართოს სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთების რისკები სავაჭრო მიზნებისთვის

<i>ათას ლარში</i>	2018	2017	2016
გადახდილი ვალუტის სვოპების, მათ შორის სხვა ფინანსური აქტივების ან სხვა ბანკებში თანხების სამართლიანი ღირებულება	1,370	1,767	508
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება მათ შორის სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,030)	(909)	(320)
საპროცენტო განაკვეთის სვოპების, მათ შორის სხვა ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება	-	(267)	(1,055)
სულ	(660)	591	(867)

სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციები. სავალუტო წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებში შესულია ჯგუფი, ზოგადად ივაჭრება ბაზრის პროფესიონალური მოწინააღმდეგე მხარეებთან შუამავლების გარეშე ბაზარზე სტანდარტული საკონრაქტო პირობებით. წარმოებულებს აქვთ პოტენციურად ხელსაყრელი (აქტივები) ან არახელსაყრელი (ვალდებულებები) პირობები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში, სავალუტო განაკვეთებში ან სხვა ცვლადების ვადებში მერყეობის შედეგად. წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მთლიანი სამართლიანი ღირებულება შეიძლება პერიოდულად მნიშვნელოვნად მერყეობდეს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სავალუტო ფორვარდების კონტრაქტების და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპების (რომელშიც ჯგუფია შესული) შესაბამისად სავალუტო დებიტორული დავალიანებები ან კრედიტორული დავალიანებების საბაზრო ღირებულებები საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენისას. ამ ცხრილში ასახულია მთლიანი მდგომარეობა ნებისმიერი კონტრაგენტის მდგომარეობების ჩათვლით (და გადახდები) და მოიცავს შესაბამისი საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენის შემდეგ კონტრაქტებს ანგარიშსწორების თარიღებით.

<i>ათას ლარში</i>	2018		2017		2016	
	კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები დადებითი სამართლიანი ღირებულებით	კონტრაქტები უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებით
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება საბალანსო ანგარიშის წარმოდგენის დღეს						
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	(19,631)	-	(166,326)	-	(13,125)
- აშშ დოლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები(+)	105,753	-	12,877	-	4,220	-
- ლარი ანგარიშსწორებისას გადასახდელი (-)	-	(119,465)	-	(1,360)	-	(1,604)
- ლარი ანგარიშსწორებისას მისაღები (+)	442,711	-	165,881	-	10,998	-
- ევრო ანგარიშსწორებისას გადასახდელი(-)	-	(441,617)	-	(9,315)	-	(3,214)
- ევრო ანგარიშსწორებისას მისაღები(+)	32,052	-	-	-	3,201	-
- ანგარიშსწორებისას სხვა გადასახდელი(-)	-	(1,621)	-	(2,247)	-	(2,150)
- ანგარიშსწორებისას სხვა მისაღები(+)	1,158	-	1,348	-	1,862	-
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების სამართლიანი ღირებულება	581,674	(582,334)	180,106	(179,248)	20,281	(20,093)
სავალუტო ფორვარდებისა და მთლიანი დაფარული სავალუტო სვოპ ოპერაციების წმინდა სამართლიანი ღირებულება		(660)	858		188	

40 წარმოებულ ფინანსური ინსტრუმენტები გამრძელება

საპროცენტო განაკვეთის სვოპები. 2010 წლის მარტში თიბისი ბანკი შევიდა საპროცენტო განაკვეთის სვოპ ხელშეკრულებაში, რათა მოეხდინა მის სუბორდინირებულ დავალიანებაზე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის ჰეჯირება. ჰეჯირება ფარავს საპროცენტო სვოპში საკრედიტო ვალდებულების 44,000 აშშ დოლარის პირობითი ძირითადი თანხის მერყევი განაკვეთის პროცენტის გადახდებს. სვოპის ვადა ამოიწურა 2018 წლის ნოემბერში. საანგარიშო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთის სვოპის სამართლიანი ღირებულება შეფასდა როგორც უარყოფითი 267 ათასი აშშ დოლარი (2016: უარყოფითი 1,055 ათასი);.

დაკავშირებული მხარის ნაშთებზე ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 43.

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია

(ა) სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება
 სამართლიანი ღირებულებით განმეორებითი შეფასებები არის ისინი, რომლებსაც მოითხოვს ან უშვებს საბურალტრო აღრიცხვის სტანდარტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონე, რომლითაც ხდება სამართლიანი ღირებულების ხელახალი შეფასებები, დაჯგუფებულია შემდეგნაირად:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017				31 დეკემბერი 2016			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით												
ფინანსური აქტივები												
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები												
- სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,016	-	1,016
- საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	14,985	-	14,985	-	7,728	-	7,728	-	36,002	-	36,002
- კორპორატიული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	549,477	-	549,477	-	328,761	-	328,761	-	150,073	-	150,073
- ნიდერლანდების სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	-	66,760	-	66,760	-	-	-	-	-	241,810	-	241,810
- ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	-	373,447	-	373,447	-	319,745	-	319,745	-	-	-	-
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, შედის სხვა ფინანსურ აქტივებში და სხვა ბანკებში	-	1,370	-	1,370	-	1,747	-	1,747	-	508	-	508
არაფინანსური აქტივები												
- უძრავი ქონება და იჯარით აღებული ქონება	-	-	277,798	277,798	-	-	283,905	283,905	-	-	229,549	229,549
სულ აქტივების												
სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	-	1,006,039	277,798	1,283,837	-	657,981	283,905	941,906	-	429,409	229,549	658,958
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები												
ფინანსური ვალდებულებები												
- სვოპი საპროცენტო განაკვეთზე, მათ შორის სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	-	-	-	-	267	-	267	-	1,055	-	1,055
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, მათ შორის სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	2,030	-	2,030	-	909	-	909	-	320	-	320
სულ ვალდებულებების												
სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	-	2,030	-	2,030	-	1,176	-	1,176	-	1,375	-	1,375

არ ყოფილა გადატანა 1 და 2 დონეებს შორის 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში (2017: არ არის; 2016: არ არის) .

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია **გაგრძელება**

(ა) სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება

შეფასების მეთოდების აღწერა და მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებებში გამოყენებული მონაცემების აღწერა

სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს					
<i>ათას ლარში</i>	2018	2017	2016	შეფასების მეთოდოლოგია	გამოყენებული მონაცემები
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით					
ფინანსური აქტივები					
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	1,004,669	656,234	428,901	დისკონტირებული ფულის ნაკადები ("DCF")	სახელმწიფო სავალო ფასიანი ქაღალდების შემოსავლის მრუდი
სავალუტო ფორვარდები და სრულად დაფარული სავალუტო სვოპები, შეტანილი სხვა ფინანსურ აქტივებში და სხვა ბანკებში	1,370	1,747	508	ფორვარდის ფასები არსებული ღირებულების გათვლები	ოფიციალური გაცვლითი კურსი, ურისკო განაკვეთი
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება	1,006,039	657,981	429,409		
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებადი ვალდებულებები					
ფინანსური ვალდებულებები					
- სვოპი საპროცენტო განაკვეთზე, მათ შორის სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	-	267	1,055	სვოპ მოდელის გამოყენებით არსებული ღირებულის კალკულაცია	გამოვლენილი მრუდები
- სავალუტო ფორვარდები შეტანილი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში	2,030	909	320	ფორვარდის ფასები არსებული ღირებულების გათვლები	ოფიციალური გაცვლითი კურსი, ურისკო განაკვეთი
სულ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განმეორებითი შეფასება მე-2 დონეზე	2,030	1,176	1,375		

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დასრულებულ წელს განმეორებით სამართლიანი ღირებულებით განმეორებითი შეფასების მე-2 და მე-3 დონის შეფასების მეთოდში არ ყოფილა ცვლილებები (2017: არ არის; 2016: არ არის).
 მე-3 დონისთვის გამოყენებული მეთოდისა და ინფორმაციის აღწერისთვის უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება (ასევე მათი ცვლილების გამოყენება) იხილეთ შენიშვნაში 15. შეუმჩნეველი მონაცემები, რომელსაც სამართლიანი ღირებულების შეფასება უძრავი ქონებისთვის ყველაზე სენსიტიურია არის ერთი კვადრატული მეტრის ფასი. რაც მაღალია ერთი კვადრატული მეტრის ფასი, მით მაღალია სამართლიანი ღირებულება.

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია გაგრძელება

(ბ) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომლისთვისაც სამართლიანი ღირებულება გამოქვეყნებულია
 სამართლიანი ღირებულებები,, რომლებიც გაანალიზებულია დონის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით წარმოდგენილია ქვემოთ:

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017				31 დეკემბერი 2016			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
ფინანსური აქტივები												
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,164,403	-	-	1,164,403	1,428,771	-	-	1,428,771	944,767	-	-	944,767
სასრები სხვა ბანკებში	-	37,384	-	37,384	-	37,789	-	37,789	-	23,824	-	23,824
სავალდებულო სალარო ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	-	1,422,809	-	1,422,809	-	1,033,818	-	1,033,818	-	990,642	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები:												
- კორპორატიული სესხები	-	-	3,212,490	3,095,784	-	-	3,292,352	2,425,766	-	-	2,085,249	1,972,129
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	1,970,006	1,832,793	-	-	2,125,733	2,041,887	-	-	1,877,490	1,798,412
- იპოთეკური სესხები	-	-	2,702,768	2,684,295	-	-	2,058,468	2,052,151	-	-	1,840,981	1,784,832
- მიკრო, მცირე და საშუალო სანარმოებზე გაცემული სესხები	-	-	2,440,078	2,425,580	-	-	1,891,528	1,805,549	-	-	1,606,448	1,578,329
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	660,915	-	653,703	-	458,950	-	449,538	-	377,749	-	372,956
ინვესტიციები იჯარებში	-	-	207,579	203,802	-	-	145,877	143,836	-	-	95,907	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	152,889	152,889	-	-	132,368	132,368	-	-	91,387	91,387
არაფინანსური აქტივები												
საინვესტიციო ქონება, თვითღირებულებით	-	-	97,425	84,296	-	-	85,012	79,232	-	-	123,852	95,615
სულ აქტივები	1,164,403	2,121,108	10,783,235	13,757,738	1,428,771	1,530,557	9,731,338	11,630,705	944,767	1,392,215	7,721,314	9,747,924
ფინანსური ვალდებულებები												
სასრები საკრედიტო დაწესებულებებში	-	3,028,182	-	3,031,505	-	2,650,156	-	2,644,714	-	2,199,415	-	2,199,976
კლიენტის ანგარიშები	-	5,891,364	3,569,222	9,444,746	-	4,995,970	2,951,983	7,835,323	-	4,004,205	2,468,481	6,461,582
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	13,343	-	13,343	-	20,695	-	20,695	-	23,508	-	23,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	76,175	-	76,175	-	78,598	-	78,598	-	48,778	-	48,778
სუბორდინირებული ვალი	-	648,803	-	650,919	-	425,808	-	426,788	-	369,320	-	368,381
სულ ვალდებულებები	-	9,657,867	3,569,222	13,216,688	-	8,171,227	2,951,983	11,006,118	-	6,645,226	2,468,481	9,102,225

41 სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაცია გაგრძელება

სამართლიანი ღირებულებები, რომლებიც მითითებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეზე, შეფასდა დისკონტირებული ფულადი სახსრების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. არაკონტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტები შეფასდა შეფასებული მომავალი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომელიც მიიღება ფასდაკლებით მოქმედი საპროცენტო განაკვეთით ახალი ინსტრუმენტებისთვის მსგავსი საკრედიტო რისკით და დაფარვის დარჩენილი ვადით. საინვესტიციო საკუთრების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა ბაზრის შედარების მეთოდების გამოყენებით (იხილეთ შენიშვნა 3). საკრედიტო ინსტიტუტებისთვის

გადასახდელი თანხები დისკონტირებულია ჯგუფის დამატებით სესხის საპროცენტო განაკვეთით. მოთხოვნის საფუძველზე გადასახდელი ვალდებულებები დისკონტირებულია პირველი დღიდან, როდესაც შესაძლოა მოთხოვნილ იქნას აღნიშნული თანხის გადახდა ჯგუფის მიერ.

შეფასების მეთოდში არ ყოფილა არანაირი ცვლილება აქტივების და ვალდებულებების მე-2 და მე-3 დონის შეფასებებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (2017: არ არის მონაცემები; 2016: არ არის მონაცემები).

42 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა საზომი ერთეულებით

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9, ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კატეგორიებად, რომლებიც მითითებულია შენიშვნაში 4. ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური აქტივების კლასების შედარებას ამ შეფასების კატეგორიებითან:

ათას ლარში	ამორტიზირებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში	სულ
აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,164,403	-	-	1,164,403
სახსრები სხვა ბანკებში	37,384	-	-	37,384
სავალდებულო სალარო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,422,809	-	-	1,422,809
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	10,038,452	-	-	10,038,452
სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,005,239	-	1,005,239
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	653,703	-	-	653,703
სხვა ფინანსური აქტივები:				
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	154,259	-	-	154,259
სულ ფინანსური აქტივები	13,471,010	1,005,239	-	14,476,249
ინვესტიციები იზარალები	-	-	-	203,802
არაფინანსური აქტივები	-	-	-	772,837
სულ აქტივები	-	-	-	15,452,888

2018 წლის 1 იანვრამდე პერიოდებისთვის. შეფასების მიზნით, ბასს 39, ფინანსური ინსტრუმენტები: შეფასების აღიარება, ახდენს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას შემდეგ კატეგორიებად: (ა) კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები; (ბ) გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივები; (გ) დაფარვამდე არსებული ფინანსური აქტივები და (დ) ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ("FVTPL"). ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში იყოფა კიდევ ორ ქვეკატეგორიად: (i) აქტივები მიკუთვნებული ამგვარ კატეგორიას თავდაპირველი აღიარებით, და (ii) ისინი, რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად ფლობილი.

42 ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოდგენა საზოგადოებრივი პრინციპებით გაგრძელება

ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს 2017 წლის 31 დეკემბერისთვის ფინანსური აქტივების კლასების შედარებას ამ შეფასების კატეგორიებით:

ათას ლარში	კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები	გასაყიდად არსებული აქტივები	ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	სავაჭროდ ფლობილი აქტივები	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,428,771	-	-	-	1,428,771
სახსრები სხვა ბანკებში	37,789	-	-	-	37,789
სავალდებულო სალარო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,033,818	-	-	-	1,033,818
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	8,325,353	-	-	-	8,325,353
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	657,938	-	-	657,938
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	449,538	-	-	-	449,538
ინვესტიციები იჯარებში	-	-	143,836	-	143,836
სხვა ფინანსური აქტივები:					
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	132,368	-	-	1,767	134,135
სულ ფინანსური აქტივები	11,407,637	657,938	143,836	1,767	12,211,178
არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	726,020
სულ აქტივები	-	-	-	-	12,937,198

ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს 2016 წლის 31 დეკემბერისთვის ფინანსური აქტივების კლასების შედარებას ამ შეფასების კატეგორიებით:

ათას ლარში	კრედიტები და დებიტორული დავალიანებები	გასაყიდად არსებული აქტივები	ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებები	სავაჭროდ ფლობილი აქტივები	სულ
აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	944,767	-	-	-	944,767
სახსრები სხვა ბანკებში	23,824	-	-	-	23,824
სავალდებულო სალარო ნაშთი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	990,642	-	-	-	990,642
კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	7,133,702	-	-	-	7,133,702
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	430,703	-	-	430,703
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	372,956	-	-	-	372,956
ინვესტიციები იჯარებში	-	-	95,031	-	95,031
სხვა ფინანსური აქტივები:					
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	91,387	-	-	508	91,895
სულ ფინანსური აქტივები	9,557,278	430,703	95,031	508	10,083,520
არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	678,239
სულ აქტივები	-	-	-	-	10,761,759

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება წარმოებულების გარდა ასახულია ამორტიზირებული ღირებულებით. წარმოებულები მიეკუთვნება აქტივების სამართლიან ღირებულებას მოგება-ზარალის შეფასების კატეგორიის მიხედვით, ფასს 9 შესაბამისად.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ყველა ფინანსური ვალდებულება წარმოებულების გარდა ასახულია ამორტიზირებული ღირებულებით. წარმოებულები მიეკუთვნება სავაჭროდ ფლობილი აქტივების შეფასების კატეგორიის მიხედვით, ბასს 39 შესაბამისად.

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბას 24-ის შესაბამისად `დაკავშირებული მხარეების ინფორმაცია` მხარეები ითვლებიან დაკავშირებულად, თუ მხარეები იმყოფებიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან ერთ მხარეს შეუძლია გააკონტროლოს მეორე მხარე ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღების დროს. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ფორმას, არამარტო იურიდიულ ფორმას.

- მხარეები რომლებიც ფლობენ 10%-ზე მეტ წილს თიბისი ბანკის ჯგუფში ან აქვთ წარმომადგენლობა დირექტორთა საბჭოში მიიჩნევიან მნიშვნელოვან აქციონერებად.
- მთავარ ხელმძღვანელ პერსონალში შედის TBCG-ს დირექტორთა საბჭოს, ბანკის მმართველი საბჭოს წევრები და მათი ოჯახის წევრები. საერთო კონტროლის ქვეშ არსებულ საწარმოებში შედის TBC Bank Group PLC-ს სადაზღვევო შვილობილი კომპანიები.

ტრანზაქციები თიბისი ბანკის ჯგუფსა და მის შვილობილ კომპანიებს შორის ასევე აკმაყოფილებს დაკავშირებული მხარის ტრანზაქციების განმარტებას. თუ ისინი უქმდება გაერთიანების დროს, ისინი აღარ არის წარმოდგენილი ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დაკავშირებული მხარის განსაზღვრება განსხვავდება საქართველოს ეროვნული ბანკის სტანდარტებისგან და რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მმართველის გამოქვეყნებული N 26/04 დადგენილების საფუძველზე (ხმული იხილეთ დოკუმენტის ჩამოტანილ შენიშვნებში⁴).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბალანსო ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან მიმართ შემდეგი იყო:

<i>ათას ლარში</i>	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0.4% – 48.0%)	-	1,614	11,407	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების გაუფასურების რეზერვები	-	-	9	-
კლიენტის ანგარიშები (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი 0.0% – 10.2 %)	81,311	27,095	21,328	11,123
გარანტიები	-	10,216	-	35
გარანტიების უზრუნველყოფა	-	36	-	-

შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები დაკავშირებული მხარეებისთვის გარდა მთავარი ხელმძღვანელობის კომპენსაციისა 2018 წლისთვის იყო შემდეგი:

<i>ათას ლარში</i>	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი - კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები	-	22	591	-
საპროცენტო ხარჯი	5,879	411	301	563
მოგებებს გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები	-	479	65	25
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	-	28	352	-
საკომისიო შემოსავალი	3	87	50	8
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი (პერსონალის ხარჯის გამოკლებით)	-	89	297	-

4 https://www.nbg.gov.ge/uploads/legalacts/fts/eng/regulation_on_the_management_of_the_conflict_of_interests.pdf

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გამრქელება

2018 წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული და მათ მიერ დაბრუნებული კრედიტების საერთო თანხა იყო:

ათას ლარში	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები	2,465	13,547	-
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაბრუნებული თანხები	(1,055)	(10,195)	-

2018 წლის განმავლობაში, 13 დაკავშირებული მხარე ამოღებული იქნა ინსაიდერების სიიდან. თუ ისინი დარჩებიან სიაში დაკავშირებული მხარეების გარანტიები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის იქნება 1,139 ათასი ლარით მეტი, წმინდა აქტივები მხარეებთან დაკავშირებით 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის იქნებოდა 214,767 ათასით ნაკლები.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს თიბისი ბანკის ოპერაციები და ნაშთები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
შვილობილებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა	64,782
შვილობილების კლიენტის ანგარიშები	36,971
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	190
სხვა ფინანსური აქტივები	10,995
სხვა აქტივები	495
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,405
ინვესტიცია შვილობილებში	26,761

სს თიბისი ბანკის შემოსავლები და ხარჯები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	2018
საპროცენტო შემოსავალი	5,423
საპროცენტო ხარჯი	2,556
საკომისიო შემოსავალი	1,757
საკომისიო ხარჯი	15,857
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები	56
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	121
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	5,001

2017 წლის 31 დეკემბერს, საბალანსო ნაშთი სხვა მხარეებთან დაკავშირებით შემდეგია:

ათას ლარში	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0.4% - 36.0%)	-	154	7,112	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების გაუფასურების რეზერვები	-	-	11	-
კლიენტის ანგარიშები (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0.0% - 11.8 %)	11,621	40,100	11,190	6,874
გარანტიები	-	9,901	512	14
სხვა ნასესხები სახსრები	24,000	-	-	-
გარანტიების უზრუნველყოფა	-	30	2	-

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები დაკავშირებული მხარეებისთვის გარდა მთავარი ხელმძღვანელობის კომპენსაციისა 2017 წლისთვის იყო შემდეგი:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი - კლიენტებზე გაცემული კრედიტები და ავანსები		-	20	444	-
საპროცენტო შემოსავალი - გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები		-	747	-	-
საპროცენტო ხარჯი		1,807	928	449	398
მოგებებს გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები		-	189	56	15
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები		-	(46)	(36)	-
საკომისიო შემოსავალი		9	122	94	8
საკომისიო ხარჯი		-	104	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი (პერსონალის ხარჯის გამოკლებით)		-	58	239	-
წმინდა მოგება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	40	-	46	-	-

2017 წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული და მათ მიერ დაბრუნებული კრედიტების საერთო თანხა იყო:

ათას ლარში	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები	573	3,012	-
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაბრუნებული თანხები	(1,293)	(3,920)	-

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს თიბისი ბანკის ოპერაციები და ნაშთები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს
შვილობილებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა	46,546
შვილობილების კლიენტის ანგარიშები	48,046
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	184
სხვა ფინანსური აქტივები	18,957
სხვა აქტივები	495
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,065
ინვესტიცია შვილობილებში	32,796

სს თიბისი ბანკის შემოსავლები და ხარჯები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

ათას ლარში	2017
საპროცენტო შემოსავალი	3,345
საპროცენტო ხარჯი	2,593
საკომისიო შემოსავალი	297
საკომისიო ხარჯი	15,276
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	588
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	3,353

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

2016 წლის 31 დეკემბერს, საბალანსო ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან დაკავშირებით შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 6.3%-20.0%)		-	900	7,612	-
კლიენტებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების გაუფასურების რეზერვები		-	2	26	-
წარმოებული ფინანსური ვალდებულება სახსრები საკრედიტო დაწესებულებებში (საპროცენტო განაკვეთი: 5.7%-9.7%)	40	-	1,055	-	-
კლიენტის ანგარიშები (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 0.0%-13.5%)		2,719	38,998	14,548	4,314
სხვა ნასესხები სახსრები		2,000	-	-	-
გარანტიები		-	28,509	-	-
გარანტიების უზრუნველყოფა		-	192	-	-

შემოსავლისა და დანახარჯის პუნქტები დაკავშირებული მხარეებისთვის გარდა მთავარი ხელმძღვანელობის კომპენსაციისა 2016 წლისთვის იყო შემდეგი:

ათას ლარში	შენიშვნა	პირდაპირი მშობელი	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
საპროცენტო შემოსავალი		32	160	399	-
საპროცენტო ხარჯი		1,181	16,254	503	41
მოგებებს გამოკლებული უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად დანაკარგები		-	115	18	-
სავალუტო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული დანაკარგები		-	191	465	-
საკომისიო შემოსავალი		1	70	13	-
საკომისიო ხარჯი		-	580	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი [(პერსონალის ხარჯის გამოკლებით)]		-	1	155	-
წმინდა მოგება წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	40	-	206	-	-

2016 წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული და მათ მიერ დაბრუნებული კრედიტების საერთო თანხა იყო:

ათას ლარში	მნიშვნელოვანი აქციონერები	მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალი	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული თანხები	7,264	10,568	-
წლის განმავლობაში დაკავშირებული მხარეების მიერ დაბრუნებული თანხები	(9,596)	(5,722)	-

43 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან გაგრძელება

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის, სს თიბისი ბანკის ოპერაციები და ნაშთები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

<i>In thousands of GEL</i>	ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრით
შვილობილებზე გაცემული კრედიტებისა და ავანსების მთლიანი მოცულობა	24,359
ფული და ფულის ექვივალენტები	132,875
სახსრები სხვა ბანკებში	17,029
ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	188
სხვა ფინანსური აქტივები	29,898
სხვა აქტივები	443
ინვესტიცია შვილობილებში	383,124
შვილობილების კლიენტის ანგარიშები	18,905
სხვა ბანკების სახსრები	33,672
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,742

სს თიბისი ბანკის შემოსავლები და ხარჯები შვილობილებთან იყო შემდეგი:

<i>ათას ლარში</i>	2016
საპროცენტო შემოსავალი	2,464
საპროცენტო ხარჯი	1,506
საკომისიო შემოსავალი	1,649
საკომისიო ხარჯი	10,044
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	27,425
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	2,648

მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია ქვემოთ არის წარმოდგენილი:

<i>ათას ლარში</i>	2018		2017		2016	
	დანახარჯი	დაგროვილი ვალდებულება	დანახარჯი	დაგროვილი ვალდებულება	დანახარჯი	დაგროვილი ვალდებულება
ხელფასები და ბონუსები	11,094	270	11,013	-	12,076	-
წილობრივ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული ფულადი ბონუსი	6,424	8,395	3,905	9,772	7,336	10,715
წილობრივი ინსტრუმენტის ხარჯი გადახდილი აქციაზე დაფუძნებული კომპენსაცია	9,369	-	8,469	-	9,923	-
სულ	26,887	8,665	23,387	9,772	29,335	10,715

44 ბიზნესის გაერთიანება

Bonaco-ს შექმნა. 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ბანკმა მოიგო საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ჩატარებული აუქციონი მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის შპს Bonaco შესყიდვასთან დაკავშირებით. შერწყმის პროცესი დასრულდა 2018 წლის დეკემბერში. ეს ტრანზაქცია შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას, რომელიც ითვალისწინებს მისი კლიენტებისთვის პროდუქტის შეთავაზების გაუმჯობესებას. შპს Bonaco სთავაზობდა ოქროს ლომბარდს და იპოთეკურ პროდუქტებს თავის კლიენტებს და დემატა თიბისი ბანკის კლიენტებისთვის შეთავაზებული მომსახურებების და პროდუქტების პორტფელს.

საერთო შესყიდვის და მისი კომპონენტების შექმნის დღეს სამართლიანი ღირებულება მოცემულია ქვემოთ:

<i>ათას ლარში</i>	10
გადახდილი ფულადი ანაზღაურება	14,582
არა ფულადი ანაზღაურება	14,592
სულ შესყიდვის ღირებულება	14,592

44 ბიზნესის გართიანება გამრქელება

არაფულადი ანაზღაურება მოიცავს სამართლი ღირებულებას Bonaco-თვის ბანკიდან გაცემული სესხის შექენის დღეს.

წარმოქმნილი გუდვილის და შექენილი აქტივების და ვალდებულებების დეტალები შემდეგია:

ათას ლარში	შენიშვნა	წინასწარი სამართლიანი ღირებულება
ფული და ფულის ექვივალენტები		819
ანგარიშები და დეპოზიტები ბანკში		1,581
კლიენტებზე გაცემული სესხები*		20,212
ძირითადი საშუალებები		6,922
დასაკუთრებული აქტივები		55
სხვა აქტივები		156
კლიენტების სახსრები		(17,691)
სხვა ვალდებულებები		(29)
შექენილი წილის სამართლიანი ღირებულება შვილობილი კომპანიის წმინდა აქტივებში		12,025
შექენით წარმოქმნილი გუდვილი	17	2,567
სულ შესყიდვის ღირებულება		14,592
გამოკლებული: არაფულადი ანაზღაურება		(14,582)
გამოკლებული: შექენილი შვილობილი კომპანიის ფული და ფულის ექვივალენტები		(819)
ფული და ფულის ექვივალენტების შემოდინება შექენისას		809

*კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება სამართლიანი ღირებულების შესწორებამდე შეადგენდა 19,339 ათას ლარს.

გუდვილი ძირითადად უკავშირდება შექენილი ბიზნესის მომგებიანობას და მოსალოდნელ მნიშვნელოვან სინერგიებს.

შექენილი ბიზნესის გართიანების შენატანმა ჯგუფის წმინდა შემოსავალში შეადგინა 212 ათასი ლარი და ჯგუფის წმინდა მოგებაში 15 ათასი ლარი შექენის დღეს - 2018 წლის 31 დეკემბერს. 2018 წლის 1 იანვარს შექენის შემთხვევაში, შენატანი ჯგუფის წმინდა შემოსავლებში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის იქნებოდა 1,489 ათასი ლარი და წმინდა მოგებაში იქნებოდა უარყოფითი 11 ათასი ლარი.

45 ანგარიშგების კარიოლის შემდგომი მოვლენები

2019 წლის თებერვალში ბანკმა დაასრულა მოლაპარაკებები საქართველოს ეროვნულ ბანკთან, 2018 წლის მეორე ნახევარში განხორციელებულ მიზანმიმართულ შემოწმებასთან დაკავშირებით. ბანკი დათანხმდა გადაეხადა 1,105 ათასი ლარი და ემუშავა რესტრუქტურირებაზე თავის სამეთვალყურეო საბჭოსთან (რომლის საფუძველზე თავმჯდომარე და მისი მოადგილე დატოვებს თანამდებობებს თიბისი ბანკში, მაგრამ გააგრძელებენ თავმჯდომარის და მოადგილის უფლებამოსილებას TBC Bank Group PLC-ში). სებ-მა დაადასტურა ერთობლივი საჯარო განცხადება, რომ საკითხი გადაწყდა.

i დაკავშირებული საწარმოების სრული სია და დაფუძნების ქვეყანა წარმოდგენილია ქვემოთ.

Company Name	Country of incorporation
სს თიბისი ბანკი	7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
სს გართიანებული ფინანსური კორპორაცია	154 აღმაშენებლის გამზირი, 0112, თბილისი, საქართველო
შპს თიბისი კაპიტალი	11 ჭავჭავაძის გამზირი, 0179, თბილისი, საქართველო
სს თიბისი ლიზინგი	8 ბულაჩაურის ქუჩა, 0160, თბილისი, საქართველო
TBC Kredit LLC	71-77, 28 May Street, AZ1010, Baku, Azerbaijan
შპს საბანკო სისტემის მომსახურების კომპანია	7 Marjanishvili Street, 0102, Tbilisi, Georgia
შპს თიბისი ფეი	7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
სს უძრავი ქონების მართვის ფონდი	7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
TBC Invest LLC	7 Jabonitsky street, 52520, Tel Aviv, Israel
Index LLC	8 ტეტელაშვილი, 0102, თბილისი, საქართველო
სს თიბისი დაზღვევა	24B, ალ. ყაზბეგის გამზირი, 0160, თბილისი, საქართველო
TBC Invest International Ltd	7 მარჯანიშვილის ქუჩა, 0102, თბილისი, საქართველო
საუნივერსიტეტო განვითარების ფონდი	1 ჭავჭავაძის გამზირი, 0128, თბილისი, საქართველო
სს კრედიტინფო საქართველო	2 თარხნიშვილის ქუჩა, 0179, თბილისი, საქართველო
შპს ონლაინ თიქეთსი	3 ირაკლი აბაშიძის ქუჩა, 0179, თბილისი, საქართველო

შენიშვნები

